GEORGIUS SYNCELLUS

ET

NICEPHORUS CP.

EX RECENSIONE

GUILIELMI DINDORFII.

VOLUMEN I.

BONNAE
IMPENSIS ED. WEBERI
MDCCCXXIX.

1.2. L

CORPUS
SCRIPTORUM HISTORIAE BYZANTINAE.

EDITIO EMENDATIOR ET COPIOSIOR,

CONSILIO

B. G. NIEBUHRII C. F.

INSTITUTA,

OPERA

EIUSDEM NIEBUHRII, IMM. BEKKERI, I. SCHOPENI, G. ET L. DINDORFIORUM ALIORUMQUE PHILOLOGORUM PARATA.

GEORGIUS SYNCELLUS
ET
NICEPHORUS CP.

VOLUMEN I.

BONNAE
IMPENSIS ED. WEBERI.
MDCCCXXIX.

Gedner 125 A

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΣΥΓΚΕΛΛΟΥ

ΕΚΛΟΓΗ ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΙΑΣ

Georg. Syncellus. I.

PRAEFATIO
GUILIELMI DINDORFII.

Georgium ex codicibus Parisinis duobus (AB) emendavi. Eorum A (1711) idem est quem primus usurpavit Scaliger, quum Eusebii chronicorum reliquias ad Hieronymi exemplum instauraret, post Scaligerum princeps chronographei * editor Iacobus Goarus, Scaligeri obtrectator acerrimus, mediocri homo doctrina, artis criticae facultate nulla, negligentia incredibili. Scriptus est anno MXXI in membranis: vide Goari praefationem vol. II. p. 69. ed. nostrae. Excidit folium unum (p. 716, 19—723, 1).

Huic libro longissime praestat alter (1764), qui ex Bredovii epistolis Parisiensibus p. 154. innotuit, eratque mihi ampliorem etiam utilitatem allaturus, si neque in medio opere pluribus foliis esset defectus nec capite et calce truncatus. Incipit p. 95, 13. desinit p. 646, 7.

Ad postremam chronographei partem (p. 566, 11), quae res inde ab Pompeii temporibus gestas complectitur, Goarus duo alios codices attulit, Perezianum (P) et Barberinianum, de quibus ipsum vide exponentem in annotatione p. 72. ed. Paris.

* Prodiit Parisiis a. 1652., typis Venetis recusum a. 1729.

Littera G indicavi lectiones Goari: littera m coniecturas et annotationes in margine positas, quarum bona pars commemorari non potuerunt. Saepe enim Goaro accidit ut quae in codice negligenter legisset, temerariis coniecturis magis depravaret.

Addenda quaedam ad annotationem nostram volumini alteri adiunximus.

Nicephori, primum ab Scaligero editi, ab Goaro repetiti, codicem Parisinum unum (R) habui.

Scribebam Lipsiae.

ΕΚΛΟΓΗ ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΙΑΣ

ΣΥΝΤΑΓΕΙΣΑ ΥΠΟ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΜΟΝΑΧΟΥ

ΣΥΓΚΕΛΛΟΥ ΓΕΓΟΝΟΤΟΣ

ΤΑΡΑΣΙΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

ΑΠΟ ΑΔΑΜ ΜΕΧΡΙ ΔΙΟΚΛΗΤΙΑΝΟΥ.

CHRONOGRAPHIAE

AB ADAMO USQUE AD DIOCLETIANUM,

AUCTORE GEORGIO MONACHO,

TARASII PATRIARCHAE CONSTANTINOPOLITANI

QUONDAM SYNCELLO,

CONCINNE DIGESTA

COLLECTIO*.

Ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ θεὸς τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν. ἀρχὴ πάσης χρονικῆς κινήσεως τῆς ὑπὸ χρόνον ὁρατῆς κτίσεώς ἐστιν, ἐν ᾗ ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρὰ θεοῦ πατρὸς διὰ υἱοῦ μονογενοῦς καὶ πνεύματος ἁγίου τῆς ἁγίας καὶ ζωαρχικῆς ὁμοουσίου τριάδος ἐκ μὴ ὄντων εἰς τὸ εἶναι δι' ἄμετρον ἀγαθότητα παρήχθη, ἡ ἁγία πρωτόκτιστος ἡμέρα τοῦ πρώτου μηνὸς Νισὰν λεγομένου παρ' Ἑβραίοις καὶ ταῖς θεοπνεύστοις γραφαῖς, εἰκάδι πέμπτῃ τοῦ

4. καὶ ὁμοουσίου m. 6. Νισὰν m. Νισσὰν G.

In principio fecit deus caelum et terram. Temporaneae cuiusvis mutationis visibilem creaturam afficientis hoc est principium, in quo caelum et terra a deo patre, per filium unigenitum et spiritum sanctum sanctae et vivificae et consubstantialis Trinitatis ex nihilo adesse, ex eius immensa bonitate traducta sunt: dies, inquam, ille sanctus, primi mensis Hebraeis et scripturis divinitus inspiratis Nisan dicti, initium et caput,

* Interpretatio Latina Goari est, quam ego plane non attigi. G. D.

P. 2 παρὰ Ῥωμαίοις Μαρτίου μηνὸς οὖσα, τοῦ δὲ παρ' Αἰγυπτίοις
ἑβδόμου μηνὸς κθ'. τοῦτο πᾶσιν ὁμολογούμενόν ἐστι τοῖς ἁγίοις
ἡμῶν πατράσι καὶ διδασκάλοις καὶ τῇ ἁγίᾳ καθολικῇ καὶ ἀποστο-
λικῇ ἐκκλησίᾳ. ἐν ταύτῃ καὶ Γαβριὴλ τὸν ἀσπασμὸν καὶ τὸ χαῖρε
τῇ ἁγίᾳ παρθένῳ τῆς θείας συλλήψεως προεφθέγξατο. ἐν ταύτῃ 5
V. 2 καὶ ὁ μονογενὴς υἱὸς τοῦ πατρὸς μετὰ τὴν ἐξ αὐτῆς ἄρρητον σάρ-
βοντος κατὰ τὴν αὐτὴν ἁγίαν τῆς ζωηφόρου ἀναστάσεως ἡμέραν
τοῦ ,εφλδ' ἔτους ἀπὸ κτίσεως κόσμου. περὶ οὗ μοι πᾶσα σπουδὴ
Bγέγονε τόδε τὸ χρονικὸν συντάξαι κανονικῶς τε καὶ ἐξηγητικῶς, 10
ὅπερ τοῖς πολλοῖς τῶν ἱστορικῶν οὐ συμπεφώνηται, ὅτι τε τῷ
,εφ' ἔτει τοῦ κόσμου ὁ κύριος ἡμῶν ὁ θεὸς ἐσαρκώθη ἐκ τῆς ἁγίας
παρθένου καὶ ὅτι τῷ ,εφλδ' ἔτει ἀρχομένῳ, ὡς προείρηται, τῇ
πρώτῃ τοῦ Νισὰν παρ' Ἑβραίοις μηνὸς, κε' τοῦ παρὰ Ῥωμαίοις
Μαρτίου, παρὰ δὲ Αἰγυπτίοις Φαμενὼθ ἑβδόμῳ μηνὶ κθ' ἀνέ- 15
στη ἐκ νεκρῶν πατήσας τὸν θάνατον. πρόδηλον δὲ ὅτι καὶ πρῶ-
τον κυριακὸν πάσχα τοῖς καταξιωθεῖσι τῆς θείας χάριτος κατὰ
ταύτην ἤρξατο τὴν ἁγίαν πρωτόκτιστον ἡμέραν. εὐλόγως ἄρα
Cκαὶ ἐν αὐτῇ τῆς ὁρωμένης ἤρξατο δημιουργίας ἡ ἁγία καὶ παν-
τουργὸς τριὰς, ὡς προτυποῦσης τὴν ἁγίαν ἀναστάσιμον ἡμέραν· 20

4 et 6. ταύτῃ καὶ A. ταύτῃ δὲ G. 8. ἡμέραν τοῦ A. τοῦ om. G. 14. Νισὰν m. νισσὰν A. Νισσὰν G. Ἑβραίοις] ἑβραίοις A ut solet. Litterae maiusculae accentu carent in G. 15. αἰγυπτίοις A. τοῖς Αἰγυπτίοις G. κθ'] ἡμέρᾳ κθ' m.

Martii Romanorum mensis vicesimo quinto, Aegyptiorum vero septimi nono et vicesimo, respondet. Apud omnes sanctos patres nostros et doctores atque sanctam catholicam et apostolicam ecclesiam istud pervagatum est. Hoc die divini conceptus salutem et „ave" sanctae virgini Gabriel praefatus est; hoc die post carnem modo non vulgari ex ea sumptam, dispensationis et humanae vitae cursu adimpleto, unigenitus caelestis patris filius exsurrexit a mortuis; qua eadem sanctae resurrectionis vitae reparatricis luce a mundo primum condito annus quinquies millesimus quingentesimus tricesimus quartus initium sumpsit; de qua, cum non sit unus apud historicos plerosque consensus, ut praesens Chronicon iuxta temporum et narrationum seriem, hoc est ordinatim, ac quantum par fuit, ample digererem, nullum a me studium omissum est. Quingentesimo siquidem supra quinquies millesimum mundi anno dominus deus noster ex sancta virgine caro factus, tricesimo quarto supra quingentesimum et quinquies millesimum initium nacto, ut praefati sumus, Nisan Hebraeorum mensis die primo, Martii Romanorum quinto et vicesimo, Phamenoth vero, hoc est Aegyptiorum septimi mensis vicesimo nono, calcata morte, resurrexit a mortuis. Omnibus autem divinae gratiae munere ditatis pro comperto est, primum dominicum Pascha eodem sancto primoque quondam edito die exortum illuxisse: eodem itaque, ceu sanctae resurrectionis praenuncio, visibile opificium sancta et cunctorum creatrix Trinitas auspicata est: eius-

οὗ χάριν καὶ πρώτην τοῦ πρώτου μηνὸς Νισὰν φυσικῶς αὐτὴν
καὶ θεοδιδάκτως ὁ θεόπτης Μωϋσῆς παραλαβὼν ἐξ αὐτῆς ἤρξατο
τῆς συγγραφῆς λέγων „Ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ θεὸς τὸν οὐρανὸν καὶ
τὴν γῆν." πρόδηλον γὰρ ὅτι παντὸς μηνιαίου καὶ ἐνιαυσιαίου χρό-
5 νου ἡμέρα τις προκατάρχει, καὶ ὅτι ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ καὶ τὸ
φῶς καὶ τὸ σκότος τὸ πνεῦμά τε καὶ ἡ ἄβυσσος καὶ αὐτὸ τὸ πρω-
τόκτιστον νυχθήμερον ὥσπερ ἀρχὴ τῆς χρονικῆς κινήσεως πέφυ-
κεν, ὅπερ ἥτις μονὰς τῶν μετ' αὐτὴν ἀριθμῶν, οὐδεὶς ἀντι- D
φράσει τῶν εὖ φρονούντων, οὐδ' ὅτι ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ καὶ τῶν
10 ὁρωμένων ἡ σύμπηξις πρὸ τῆς πρώτης ἡμέρας, ἀλλὰ πάντως σὺν
αὐτῇ καὶ κατ' αὐτὴν παρῆκται καὶ τὴν ἀρχὴν εἴληφε. εἰ γὰρ μὴ
τοῦτο δῶμεν, ἔσται μὲν ἄλλη τις ἀρχὴ οὐρανοῦ καὶ γῆς κατὰ
τὸν χρόνον πρεσβυτέρα καὶ ἄλλη νεωτέρα, καθ' ἣν ἡ πρωτόκτι-
στος ἡμέρα τοῦ εἶναι ἤρξατο, ὅπερ ἐναντιοῦται ταῖς θεοπνεύ-
15 στοις φωναῖς καὶ τῇ φυσικῇ τῶν πραγμάτων ἀκολουθίᾳ. τίνι γὰρ
ὁ πρὸ τῆς πρωτοκτίστου ἡμέρας χρόνος κατεμετρεῖτο μήπω τῆς P. 3
ἡλιακῆς φορᾶς καὶ σεληνικῆς γενομένης μηδὲ τῆς ὁρατῆς κτίσεως,
δι' ἣν καὶ ἡ τῶν νυχθημερινῶν διαστημάτων κίνησις ὑπὸ θεοῦ
σοφῶς ὥρισται; τοῖς γὰρ ἀϊδίοις ἤγουν ταῖς ἀΰλοις οὐσίαις αἰών
(20 τις ἀνεπισκότιστος συμπαρεκτείνεται, ὥσπερ ἡμῖν τοῖς ἐν γενέσει

1. Νισὰν m. νισσὰν A. Νισσὰν G. 2. παραλαβὼν A. προσλαβὼν G. 8. ὅπερ A. ὥσπερ G. μετ' αὐτὴν A. μεθ' ἑαυτὴν G. ἀντιφράσει] ἀντιφράσει G. 12. γῆς A. τῆς γῆς G. 13. καὶ ἄλλη νεωτέρα A. ἄλλην ἑτέρα G. 16. μήπω A. μήπως G. 18. ἣν καὶ ἡ τῶν A. ἣν ἡ G. 20. ἡμῖν τοῖς A. τοῖς om. G.

demque rei gratia, naturali divinoque lumine edoctus dei spectator Moses primi mensis primum illum diem fore praenuncians, ab eo scripturae seriem aggressus est, dicens: „In principio creavit deus caelum et terram." Menstruo namque et annuo spatio diem quendam initium dare manifesto constat: ut enim caelum ac terram, tenebras et lumen, spiritum et abyssum, nec non et ipsum primo editum noctis dieique curriculum, eo pacto temporanei motus principium extitisse, ac subsequentium numerorum unitatem, nemo qui mentis sit compos inficias ierit: caelum pariter ac terram, et universam, quae sub adspectum cadunt, rerum compagem, diem primum praecessisse nullus asseret, sed omnino cum eo, ac deinceps post ipsum emersisse ac sumpsisse principium. Sin minus hoc concesserimus, aliud caeli terraeque principium tempore antiquius erit admittendum, ac aliud pariter quo primo conditus illuxit dies; quod divinitus inspiratis sermonibus et naturali rerum ordini adversatur. Cui namque rerum diem primo illucescentem praecedens spatium exaequaretur, cum nondum solaris lunarisve cursus, vel aliud creatum visu discernendum, quo nocturnorum diurnorumque discriminum vicissitudo a deo sapienter est distributa, existeret? Aeternis siquidem, hoc est a materia discretis substantiis aevum quoddam occasus et tenebrarum expers coextenditur et commensuratur, eo penitus pacto, quo nobis ortus et interitus legi subiectis tempus solaribus gyris

καὶ φθορᾷ ὁ χρόνος ἡλίου φορᾷ καταμετρεῖται, ὥς πού φησιν ὁ
μέγας ἐν θεολογίᾳ Γρηγόριος. ἀναγκαίως οὖν ἐκ πάντων δείκνυται
χρονικὴ ἀρχή, καθ' ἣν ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ γεγόνασιν, ἡ ἁγία αὕτη
πρωτόκτιστος ἡμέρα, ἣν ὡς θεμέλιον ἀρραγῆ καὶ βάσιν ἄσειστον
B πηξάμενος τῆσδε τῆς συγγραφῆς, λιπαρῶ τὸν ἐν αὐτῇ καὶ κατ' 5
αὐτὴν οὐ μόνον τὴν αἰσθητὴν κτίσιν ὑποστησάμενον, ἀλλὰ καὶ
τὴν ἐν αὐτῷ καινὴν κτίσιν Χριστὸν θεὸν ἡμῶν συνεργῆσαί μοι τῷ
ἀμαθεστάτῳ, ὥστε σαφῶς ἀποδεῖξαι τῷ ἐφ' ἕτει τοῦ κόσμου τὴν
ἔναρκον αὐτοῦ γεγενῆσθαι οἰκονομίαν, καὶ ὅσα ἐν τῷ μεταξὺ
V. 3 χρόνῳ γέγονεν ἐπίσημα πράγματα περί τε ἔθνη καὶ βασιλείας καὶ 10
τῶν μετὰ ταῦτα ὀκτακοσίων δύο ἐτῶν, τριάκοντα τριῶν μὲν ἐτῶν,
καὶ ἡμερῶν τεσσαράκοντα τῆς ἐπὶ γῆς οἰκονομίας, ἑπτακοσίων δὲ
C καὶ ἑξήκοντα ἐξ καὶ μηνῶν δέκα καὶ ἡμερῶν εἴκοσι τῶν μετὰ τὴν
ἀγίαν αὐτοῦ ἀνάληψιν, τοῦτ' ἔστιν ἀπὸ τῆς πρωτοκτίστου ἡμέ-
ρας ἕως τοῦ κοσμικοῦ καθολικοῦ ἑξάκις χιλιοστοῦ τριακοσιοστοῦ 15
ἔτους ἰνδικτίωνος πρώτης, ὡς ὑποτέτακται.

Τὴν πρώτην ἡμέραν ὁ Ἀφρικανὸς νυκτὴν λέγει, διὰ τὸ ἀδιορ-
γάνιστον εἶναι τέως τὸ πρωτόκτιστον φῶς καὶ κεχυμένον.

Ἐν τῷ πρωτοκτίστῳ νυχθημέρῳ, τῇ πρώτῃ τοῦ παρ' Ἑβραί-
οις πρώτου μηνὸς Νισὰν, ὡς προδέδεικται, παρὰ δὲ Ῥωμαίοις 20

1. φορᾷ A. φοραῖς G. 5. λιπαρῶ τὸν A. λιπαρῶ τῶν G.
6. αἰσθητὴν] ἰσθητὴν A. 7. τὴν ἐν αὐτῷ A. τὸν ἐν αὐτῇ G.
11. δύο delet m. 13. ἤγουν ἕως οὗ ἐτελείωσεν οὗτος ὁ Γεώργιος· ἐπεδὴ σ' ἐτῶν συνεστήσατο margo A. 15. κοσμικοῦ add. ex A. 18. κεχυμένον m. κεχυμμένον G. 20. Νισὰν m. νισσὰν A. Νισσὰν G.

enatum coaequatur, ut aliquo scriptorum loco praeclarus theologia Gregorius testatum reliquit. Necessarium itaque quoddam temporis principium, quo caelum et terra condita fuere, ex omni parte commonstratur sanctus iste primo conditus dies; quo velut inconvulso fundamento, et voluminis huius inconcussa basi stabilita, illum qui in eo ac sub eo non sensibilem modo creaturam subiit, sed et in eo nova creatura factus est, Christum deum nostrum illiterato mihi opem ferat, precor: ut et quinquies millesimo quingentesimo mundi anno eius in carne dispensationem contigisse, et quae mox notatu res dignae per varias nationes et regna in interiecto temporis spatio ad (duorum et) octingentorum annorum terminum acciderunt, triginta videlicet trium annorum et quadraginta super terram dispensationis dierum, sexaginta sex autem supra septingentos annorum, decem mensium et dierum viginti, quod post eius sanctam ascensionem lapsum est, intervallo, a primo, inquam, die condito ad communem omnibus et vulgarem trecentesimum et sexies millesimum indictionis primae annum, ut subiectum est inferius, dilucide proferam.

Primum diem intellectualiter concipi desiderat Africanus, eo quod nulla partium secretione distinctum apparuerit hucusque lumen illud primigenium undequaque expansum.

Primo cunctorum omnium noctis dieique circulo, mensis Nisan apud Hebraeos die primo, ut praemonstratum est, mensis vero Martii apud

εἰκοστῇ πέμπτῃ τοῦ Μαρτίου μηνὸς, καὶ παρ' Αἰγυπτίοις εἰκο- D
στῇ ἑνάτῃ τοῦ Φαμενὼθ, ἐν ἡμέρᾳ κυριακῇ, ἤτοι μιᾶς σαββά-
του, ἐποίησεν ὁ θεὸς τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, τὸ σκότος καὶ
τὰ ὕδατα, πνεῦμα καὶ φῶς καὶ νυχθήμερον, ὁμοῦ ἔργα ἑπτά.
5 ἐν τῷ δευτέρῳ νυχθημέρῳ ἐγένετο τὸ στερέωμα, ἔργον ἕν. ἐν τῷ
τρίτῳ νυχθημέρῳ ἐγένετο ἔργα τέσσαρα, φανέρωσις γῆς καὶ ἀνα-
ξήρανσις, παράδεισος, δένδρα παντοῖα, βοτάναι καὶ σπέρματα.
τῇ τετάρτῃ ἡμέρᾳ ἐποίησεν ὁ θεὸς τὸν ἥλιον καὶ τὴν σελήνην
καὶ τοὺς ἀστέρας. τῇ πέμπτῃ ἡμέρᾳ ἐποίησεν ὁ θεὸς τὰ ἑρπετὰ
10 καὶ τὰ νηκτὰ πάντα, κήτη καὶ ἰχθύας καὶ ὅσα ἐν τοῖς ὕδασι, ἔτι P. 4
τε πετεινά. ὁμοῦ ἔργα τρία. τῇ ἕκτῃ ἡμέρᾳ ἐποίησεν ὁ θεὸς τὰ
τετράποδα καὶ τὰ ἑρπετὰ τῆς γῆς, τὰ θηρία καὶ τὸν ἄνθρωπον,
ἔργα τέσσαρα. ὁμοῦ τὰ πάντα ἔργα εἴκοσι δύο ἰσάριθμα τοῖς εἴ-
κοσι δύο Ἑβραϊκοῖς γράμμασι καὶ ταῖς εἴκοσι δύο Ἑβραϊκαῖς βί-
15 βλοις καὶ τοῖς ἀπὸ Ἀδὰμ ἕως Ἰακὼβ εἴκοσι δύο γεναρχίαις, ὡς ἐν
λεπτῇ φέρεται Γενέσει, ἣν καὶ Μωϋσέως εἶναί φασί τινες ἀποκά-
λυψιν. αὕτη τὰς οὐρανίους δυνάμεις τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ λέγει ἐκτί-
σθαι.

Ὁ ἅγιος Ἰωάννης καὶ μέγας ἐν διδασκάλοις Χρυσόστομος τῇ
20 ἕκτῃ ἡμέρᾳ τῆς πρώτης ἑβδομάδος, τοῦτ' ἔστι τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ B
τῆς πλάσεως αὐτοῦ, λέγει τὸν Ἀδὰμ ἐκβληθῆναι τοῦ παραδεί-

2. φαμενῶθ A ut solet. 3 et 5. τὸ σκότος et τὸ στερέωμα A. τὸ om. G. 6. ἀναξήρανσις Am. ἀνεξήρανσις G. 7. παράδεισος A. Pariter p. 4. 5. 9. ἀστέρας] ἔργα τρία add. m. 11. τῇ ϛ' ἡμέρᾳ A. τῇ δὲ ἡμέρᾳ πέμπτῃ G. 19. Σήμαινε τί λέγει τὰς οὐρανίας δυνάμεις margo A. Corrige Σημείωσαι.

Romanos vicesimo quinto, Phamenoth apud Aegyptios vicesimo nono, die dominico, qui sabbati, hoc est hebdomados primus, creavit deus caelum et terram, tenebras et aquas, spiritum et lucem, nec non noctis et diei spatium: summatim opera septem. Secundo noctis dieique ambitu factum est firmamentum: opus unicum. Labente noctis ac dici tertii spatio opera quatuor edita sunt: terrae manifestatio, eiusdemque exsiccatio, deliciarum hortus, arborum genera cuncta, herbae et earum semina. Quarto die fecit deus solem et lunam et astra: opera tria. Quinto creavit deus reptilia et quae sub aquis natant omnia; cete, cunctaque in aquis viventia, ac insuper aves: simul opera tria. Sexto vero die produxit deus quadrupedia, terraeque reptilia, feras et hominem: quatuor opera. Cuncta simul opera duo et viginti sunt, duabus ac viginti litteris Hebraicis, eorumdemque Hebraeorum libris viginti duobus, ac insuper viginti duabus ab Adamo ad Iacob usque generationibus paria numero, prout in parva Genesi, quam quidam Mosis revelationem vocant, circumfertur. Haec eadem caelestes virtutes primo die conditas enarrat.

Sexto primae hebdomados die, prima nimirum creationis suae luce Adamum et Evam e paradiso eiectos sanctus et praeclarus inter doctores

σον καὶ τὴν Εὔαν, ἐν τῇ ἑρμηνείᾳ τοῦ κατὰ Ματθαῖον εὐαγγε-
λίου, ᾧ καὶ ἡμεῖς πειθόμεθα.

Ἑβδόμη ἡμέρα σαββάτῳ, ἐν ᾗ κατέπαυσεν ὁ θεὸς ἀπὸ τῶν
ἔργων, καὶ ἡγίασεν αὐτήν. τὴν μὲν ποσότητα τοῦ χρόνου τῆς ἐν
τῷ παραδείσῳ διαγωγῆς τῶν πρωτοπλάστων ἀτράντωτον ἡμῖν ὁ 5
θεόπτης Μωϋσῆς καταλέλοιπε, καὶ χρὴ τοὺς καθ᾽ ἡμᾶς ἀτελεῖς
μὴ ζητεῖν καὶ περιεργάζεσθαι τὰ σεσιγημένα τῇ θνεοπνεύστῳ γρα-
φῇ. ὅσα γὰρ ἦν ἐπωφελῆ καὶ χωρητὰ τοῖς ἀνθρώποις, ταῦτα
σημῖν διὰ πνεύματος ἁγίου ἐκδέδοται, καὶ οὐ χρὴ περαιτέρω τῶν
θείων ὅρων προβαίνειν τοὺς ὀρθῶς ἐντυγχάνοντας, ἵνα μὴ ἀντὶ κέρ- 10
δους μικροῦ μεγάλην ζημίαν ἐπισπάσωνται. ἐπειδὴ δέ τινες ἀκρα-
τῶς ἔχοντες περὶ τοῦ συζητεῖν, εἴτε ἐκ δοκουμένης φιλομαθίας
εἴτε καὶ κενοδοξίᾳ νυττόμενοι, τὰ θεῖα λόγια μετὰ χεῖρας φέρον-
τες διακύειν πειρῶνται τὸν μὲν προπάτορα ἡμῶν Ἀδὰμ οὐκ εὐ-
θὺς εἰσενηνέχθαι ἐν τῷ παραδείσῳ ὑπὸ θεοῦ· ἢ καὶ εἰσελθόντα 15
V. 4 πρὸ τῆς πλάσεως τῆς γυναικὸς ὀνόματα θέσθαι τοῖς θηρίοις καὶ
τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ, ὅπερ μιᾶς ἡμέρας ἔργον οὐκ ἦν πρὸς
ἀνθρωπίνην νόσον καὶ ἰσχύν, ὡς φιλονεικοῦσι, διὰ τὸ λέγειν
D τὴν γραφὴν ὅτι καὶ ἐφύτευσεν ὁ θεὸς τὸν παράδεισον ἐν Ἐδὲμ κα-
τὰ ἀνατολὰς καὶ ἔθετο ἐκεῖ τὸν ἄνθρωπον ὃν ἔπλασε, καὶ ἐξανέ- 20
τειλεν ὁ θεὸς ἐκ τῆς γῆς ἔτι πᾶν τὸ ξύλον ὡραῖον εἰς ὅρασιν καὶ

3. σάββατον m. 11. ἐπισπάσωνται] ἐπισπάσονται A. ἐπεισπάσωνται G. ἐπειδὴ δὲ A. δὲ om. G. 13. εἴτε καὶ] καὶ om. G. ὥστε καὶ A. 19. τὴν γραφήν] Genes. II, 8. ὅτι καὶ A. καὶ om. G. 20. τὸν om. A.

Ioannes Chrysostomus expositione in Matthaei evangelium asserit, cuius auctoritate nos quoque ducimur.

Dies septimus sabbatum est, quo deus ab operibus condendis abstitit, diemque illum sanctum esse voluit. Ac temporis quidem spatium, seu morae a primo formatis parentibus in paradiso tractae incertum penitus et ignotum Moses ille dei spectator reliquit, quasi nos mente infirmiores, quae quondam silentio velata remanserunt in scripturis divino spiritu dictatis non inquirere vel perscrutari oportere, tacite commoneret. Nam quaecunque nobis utilia desiderabantur et humano captui accommoda, haec eadem nobis sancti spiritus ope sunt exhibita, nec animos recte affectos divinas ultra metas progredi decet, ne minuti lucri cupidine magnum sibi damnum comparent; cum plerique sint ea quaestionum intemperantia perciti, ac, sive fictae discendi aviditatis, sive vanae gloriae stimulis acti, ut divinos sermones illotis, quod aiunt, manibus tractantes, demonstrare conentur, protoparentem Adamum non confestim a deo in paradisum inductum: quamvis aliunde muliere nondum producta quadrupedibus et caeli volucribus in eundem ingressus nomina imposuerit, quod quidem unius diei superavit operam ac vires, ne dicam infirmitatem humanam transcendit, ut ipsi contendunt, eo quod non obscure scriptura enunciat, deum paradisum in Edem ad Orientem plantasse, et hominem quem formaverat, in eo locasse. Insuper quoque produxit deus de humo omne

καλὸν εἰς βρῶσιν, καὶ ξύλον τῆς ζωῆς ἐν μέσῳ τοῦ παραδείσου,
καὶ τὸ ξύλον τοῦ εἰδέναι γνωστὸν καλοῦ καὶ πονηροῦ. καὶ ἔπλα-
σεν ὁ θεὸς ἔτι ἐκ τῆς γῆς πάντα τὰ θηρία τοῦ ἀγροῦ καὶ πάντα τὰ
πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ. καὶ ἤγαγεν αὐτὰ πρὸς τὸν Ἀδὰμ ἰδεῖν τί
5 καλέσει αὐτά. εἶτα μετὰ τοιαῦτα ἐπάγει, τῷ δὲ Ἀδὰμ οὐχ εὑρέ-
θη βοηθὸς ὅμοιος αὐτῷ. καὶ ἐπέβαλεν ὁ κύριος ἔκστασιν ἐπὶ τὸν
Ἀδὰμ, καὶ ὕπνωσε, καὶ ἔλαβε μίαν ἐκ τῶν πλευρῶν αὐτοῦ, καὶ
ἀνεπλήρωσε σάρκα ἀντ᾽ αὐτῆς, καὶ τὰ ἑξῆς· ἀναγκαίως προ- P. 5
ήχθην καὶ περὶ τούτου δηλῶσαι ἐν μέρει, ὅσα καὶ ἄλλοις ἱστορι-
10 κοῖς Ἰουδαϊκὰς ἀρχαιολογίας ἢ καὶ Χριστιανικὰς ἱστορίας γρά-
ψασι περὶ τούτου εἴρηται ἐκ τῆς λεπτῆς Γενέσεως καὶ τοῦ λεγο-
μένου βίου Ἀδὰμ, εἰ καὶ μὴ κύρια εἶναι δοκεῖ, ὡς ἂν μὴ εἰς
ἀτοπωτέρας δόξας ἐκπέσοιεν οἱ ταῦτα συζητοῦντες. κεῖται γοῦν
ἐν τῷ λεγομένῳ βίῳ Ἀδὰμ ὁ τῶν ἡμερῶν ἀριθμὸς τῆς τε ὀνομα-
15 σίας τῶν θηρίων καὶ τῆς πλάσεως τῆς γυναικὸς καὶ τῆς εἰσόδου
αὐτοῦ Ἀδὰμ ἐν τῷ παραδείσῳ καὶ τῆς περὶ τοῦ ξύλου τῆς βρώ-
σεως ἐντολῆς τοῦ θεοῦ πρὸς αὐτὸν, καὶ τῆς μετὰ τούτου εἰσόδου
Εὔας ἐν τῷ παραδείσῳ, τά τε τῆς παραβάσεως καὶ τὰ μετὰ
τὴν παράβασιν, ὡς ὑποτέτακται. B
20 Τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ ἑβδομάδος, ἥτις ἦν τρίτη μὲν ἡμέρα τῆς

2. τὸ ξύλον A. τὸ om. G. 3. ἔτι add. A. 5. καλέσει A. καλέσῃ G. 6. ἐπέβαλεν m. ἐπέβαλλεν G. Addidi ὁ. ἐπὶ A. εἰς G. 8. ἀνεπλήρωσεν A. ἐπλήρωσεν G. 9. ὅσα A. ἅτε G. 10. ἢ καὶ A. ἢ om. G. 15. τῆς τε A. τε om. G. 17. τούτου εἰσόδου] τὴν εἴσοδον m. 18. εὔας A. τῆς Εὔας G. τὰ μετὰ A. τὰ om. G. 20. ἑβδομάδος A. τῆς ἑβδομάδος G.

lignum pulchrum visu, et ad vescendum suave, lignum etiam vitae in medio paradisi, lignumque quo boni malique comparetur experimentum. Formavitque deus de humo omnes bestias agri et universa volatilia caeli; et adduxit ea ad Adamum, ut videret quid vocaret ea. His adiungit. Adamo vero non inveniebatur adiutor similis eius. Immisit ergo dominus mentis excessum in Adamum, et sopore iniecto, tulit unam de costis eius, et eius vice carnem substituit, et quae sequuntur. Compulit me licet invitum necessitas nonnihil in medium proferre de his, quae ab aliis historicis Iudaicas antiquitates Christianasque narrationes scripto recensentibus ex parva Genesi ac libro, cui titulus, Adami vita, dubiae licet fidei voluminibus, fuerunt excerpta, ne, qui de huiusmodi curiosius investigant, in absurdiores opiniones incidant. In praefata igitur Adami vita comperitur dierum numerus, quo nomen animalia sortita sunt, vel quo mulier formata, vel Adamus in paradisum inductus, vel de vitando ligni esu praeceptum ei positum a deo, vel quod Eva in paradisum ingressa renovatum est, cunctaque transgressionis series, nec non quae transgressionem sunt sequuta, ut deinceps expositum est.

Die hebdomados primo, qui conditus Adam tertius extitit, Nisan, in-

πλάσεως τοῦ Ἀδὰμ, ὀγδόῃ δὲ τοῦ πρώτου μηνὸς Νισὰν, πρώτῃ δὲ τοῦ Ἀπριλλίου μηνὸς, καὶ ἕκτῃ τοῦ παρ' Αἰγυπτίοις Φαρμουθὶ, ὠνόμασεν Ἀδὰμ τὰ ἄγρια θηρία θείῳ τινὶ χαρίσματι. τῇ δευτέρᾳ ἡμέρᾳ τῆς δευτέρας ἑβδομάδος ὠνόμασε τὰ κτήνη. τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ τῆς δευτέρας ἑβδομάδος ὠνόμασε τὰ πετεινά. τῇ τετάρτῃ ἡμέρᾳ τῆς δευτέρας ἑβδομάδος ὠνόμασε τὰ ἑρπετά. τῇ πέμπτῃ ἡμέρᾳ τῆς δευτέρας ἑβδομάδος, ἥτις ἦν κατὰ μὲν Ῥωμαίους Ἀπριλλίου ἕκτῃ, κατὰ δὲ Αἰγυπτίους Φαρμουθὶ ἑνδεκάτῃ, λαβὼν ὁ θεὸς μέρος τι τῆς πλευρᾶς τοῦ Ἀδὰμ ἔπλασε τὴν γυναῖκα. τῇ τεσσαρακοστῇ ἕκτῃ ἡμέρᾳ τῆς κοσμοποιίας, τετάρτῃ ἡμέρᾳ τῆς ἑβδόμης ἑβδομάδος, Παχὼν τεσσαρεσκαιδεκάτῃ, Μαΐου ἑνάτῃ, ἡλίου ὄντος ταύρῳ καὶ σελήνης σκορπίῳ κατὰ διάμετρον, ἐν τῇ τῶν Πλειάδων ἐπιτολῇ, εἰσήγαγεν ὁ θεὸς τὸν Ἀδὰμ ἐν τῷ παραδείσῳ κατὰ τὴν τεσσαρακοστὴν ἡμέραν τῆς πλάσεως αὐτοῦ. τῇ ὀγδόῃ ἡμέρᾳ τῆς κοσμοποιίας, τεσσαρακοστῇ τετάρτῃ δὲ τῆς πλάσεως τοῦ Ἀδὰμ, ἡμέρᾳ κυριακῇ, Παχὼν ὀκτωκαιδεκάτῃ, Μαΐου τρισκαιδεκάτῃ, μετὰ τρεῖς ἡμέρας τῆς ἐν τῷ παραδείσῳ αὐτοῦ εἰσόδου, ἡλίου ὄντος ταύρῳ καὶ σελήνης αἰγοκέρωτι, ἐνετείλατο ὁ θεὸς τῷ Ἀδὰμ ἀπέχεσθαι τῆς βρώσεως τοῦ ξύλου τῆς γνώσεως.

Τῇ ἐνενηκοστῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ τῆς κτίσεως, τῇ δευτέρᾳ ἡμέρᾳ τῆς τεσσαρεσκαιδεκάτης ἑβδομάδος, κατὰ τὴν θερινὴν τροπὴν,

1. Νισὰν m. Νισσὰν G. 2. Αἰγυπτίοις m. Εβραίοις G. 11. τετάρτῃ ἡμέρᾳ m. τετάρτην ἡμέραν G. 12. et 17. παχὼν A. 16. „Lego πεντηκοστῇ, accepta a librario η, vice ν, et ad longum scripto ὀγδόῃ." m. 19. αἰγοκέρωτι m. αἰγοκέρωτος G.

quam, mensis primi octavo, Aprilis primo, ac Pharmuthi Aegyptiorum sexto, cunctis animantibus divino nutu nomina imposuit Adamus. Secundae hebdomados luce altera iumentis, tertia hebdomados eiusdem volucribus appellationem indidit, quarta qui reptilia, quinta qui natatilia, vocarentur, protulit. Sexto eiusdem hebdomados secundae die, qui Romanis Aprilis sextus, Aegyptiis Pharmuthi undecimus, assumpta costae Adami particula, mulierem ex ea formavit deus. Quadragesimo sexto mundi creati die, septimae hebdomados quarto, Pachon quarto decimo, Maii nono, sole taurum, luna scorpionem ex opposito subeunte, in ipso Pleiadum exortu, quadragesima creationis eius luce deus Adamum in paradisum induxit. Ab orbe creato die quinquagesimo, ab Adami conditu quadragesimo quarto, die dominico, Pachon octavo decimo, Maii tertio decimo, tertia ingressus eius in paradisum luce, sole taurum, luna capricornum subintrante, praecepit Adamo deus, ut a scientiae ligno sibi temperaret.

Nonagesimo tertio creationis die, secunda quartae decimae hebdomados luce, circa solstitium, sole cum luna sub cancro positis, Iunii men-

ἡλίου ὄντος καὶ σελήνης καρκίνῳ, τῇ εἰκοστῇ πέμπτῃ τοῦ Ἰουνίου μηνὸς, Ἐπιφὶ πρώτῃ, εἰσήχθη ὑπὸ τοῦ θεοῦ ἐν τῷ παραδείσῳ ἡ τοῦ Ἀδὰμ βοηθὸς Εὔα, ἐν τῇ ὀγδοηκοστῇ ἡμέρᾳ τῆς πλάσεως αὐτῆς. ἣν ὁ Ἀδὰμ λαβὼν ὠνόμασεν Εὔαν, ὃ ἑρμηνεύεται ζωή· διὰ τοῦτο προσέταξεν ὁ θεὸς διὰ Μωϋσέως ἐν τῷ Λευιτικῷ, ἤτοι διὰ τὰς μετὰ τὴν πλάσιν τοῦ χωρισμοῦ αὐτῶν ἡμέρας ἐκ τοῦ παραδείσου, ἐπὶ μὲν ἀρρενογονίας ἀκάθαρτον αὐ- V. 5
τὴν εἶναι ἐπὶ τεσσαράκοντα ἡμέρας, ἐπὶ δὲ θηλυτοκίας ἕως ἡμε- P. 6
ρῶν π'. ἐπειδὴ καὶ Ἀδὰμ τῇ μ' ἡμέρᾳ τῆς πλάσεως αὐτοῦ εἰσήχθη ἐν τῷ παραδείσῳ, οὗ χάριν καὶ τὰ γεννώμενα τῇ τεσσαρακοστῇ ἡμέρᾳ εἰσφέρουσιν ἐν τῷ ἱερῷ κατὰ τὸν νόμον. ἐπὶ δὲ θήλεος ἀκάθαρτον εἶναι αὐτὴν ἐπὶ ἡμέρας ὀγδοήκοντα, διά τε τὴν ἐν τῷ παραδείσῳ αὐτῆς εἴσοδον τῇ ὀγδοηκοστῇ ἡμέρᾳ καὶ διὰ τὸ ἀκάθαρτον τοῦ θήλεος πρὸς τὸ ἄρσεν. ἄφεδρος γὰρ πάλιν οἶσα οὐκ εἰσέρχεται ἕως ἑπτὰ ἡμέρας ἐν τῷ ἱερῷ κατὰ τὸν θεῖον νόμον.

Ταῦτα ἐκ τοῦ βίου λεγομένου Ἀδὰμ φιλομαθίας χάριν ἐν συντόμῳ ἐστοιχείωσα, ἐν τῷ πρώτῳ ἔτει τῆς πλάσεως τοῦ Ἀδὰμ, B
ἐπ' αὐτῷ τὰ πραχθέντα, ἐφεξῆς δὲ καὶ τὰ λοιπὰ στοιχειωθήσεται, ἕως ἐννακοσιοστοῦ τριακοστοῦ ἔτους τῆς ζωῆς αὐτοῦ, καὶ τῶν λοιπῶν γενέσεων, ἔκ τε τῶν θεοπνεύστων γραφῶν καὶ ἐκ τῶν ἐπισημοτέρων ἱστορικῶν τῶν ταύταις ἐξακολουθησάντων. ἐξ ὧν

6. Λευιτικῷ] XII. 7. ἐκτὸς τοῦ m. 10. γεννώμενα A. γενόμενα G. 14. ἄφεδρος margo A: in textu αφαιδρῶς. 16. ἐστοιχείωσα, ἐν Bredovius. Legebatur ἐστοιχειώσαμεν. 18. καὶ τὰ A. καὶ om. G.

sis vicesimo quinto, Epiphi primo, adiutrix Adami Eva octogesimo suae creationis die in paradisum a deo introducta fuit. Ille acceptam vocavit Evam, cuius nominis expositio est, vita; ac propterea per Mosen in Levitico mandavit deus, hoc est propter dierum spatium, quo recens creati a se invicem a paradiso seiuncti fuerunt, mulierem in masculi partu quadraginta dies, in feminae ad octoginta usque immundam censeri: eam certe ob causam quod Adamus quadragesimo suae creationis die fuerit illatus in paradisum, cuius gratia natos quoque pueros quadragesimo die iuxta legis sancita in templum inducunt: in femellae vero partu ad octogesimum usque mulier immunda perseverat, cum ut in paradisum octogesimo die ingressa, tum ut eius ad virum comparatione longe impurior reperta; unde et menstruo fluxu foedatam in templum, nonnisi diebus septem exactis, pedem inferre lex divina prohibet.

Pauca haec ex libro, cui Adami Vita nomen est, notitiae alicuius percipiendae gratia exaravimus.

Ab anno primo creationis Adami, (in eo siquidem quae fuerunt condita manifesto) deinceps reliqua, ad eius vitae nongentesimum ac tricesimum annum, ac sequentium generationum seriem, ex scripturis a deo traditis ac praeclarioribus historicis, quorum narrationes memoratis scripturis consonae leguntur, recensebimus: ex quibus equidem a me pluribus

καὶ τὰ πλείω λαβών, πλὴν ὀλίγων τῶν κατὰ τοὺς ἡμετέρους χρό-
νους γεγονότων, σύνοψίν τινα σπουδάσω ποιῆσαι, συναφείας
ἅμα καὶ ἀληθείας ἐν πᾶσι φροντίζων καὶ τῆς καταλλήλου τῶν
πραγμάτων ἀκολουθίας, διαφορὰς φημι βασιλέων καὶ ἱερέων
C ἀριθμὸν, προφητῶν τε καὶ ἀποστόλων καὶ μαρτύρων καὶ διδα-5
σκάλων, καὶ τῶν παρ' Ἕλλησιν ἢ ἄλλοις ἔθνεσιν ἐπὶ σοφίᾳ βε-
βοημένων ἢ ἄλλῃ τινὶ τέχνῃ ἢ ἀριστείᾳ πολεμικῇ, καὶ ἐπὶ μοχθη-
ρίᾳ προδήλῳ, πάντα ὡς οἷός τε ὢν ἀναλεξάμενος ἐκ τῶν προει-
ρημένων ἱστορικῶν ἀνδρῶν· ἐπὶ πᾶσι τὴν κατὰ Χριστοῦ καὶ τοῦ
γένους ἡμῶν θεοβδέλυκτον διαθήκην, ἣν διέθετο τὰ σκηνώμα-10
τα τῶν Ἰδουμαίων καὶ οἱ Ἰσμαηλῖται διώκοντες τὸν κατὰ τὸ πνεῦ-
μα λαὸν θείοις κρίμασι καὶ ἀποστασίαν μελετῶντες τὴν ἐπ'
ἰσχάτων τῶν ἡμερῶν ὑπὸ τοῦ μακαρίου Παύλου προφητευθεῖσαν
D διαγράψω κατὰ δύναμιν, ἕως τοῦ νῦν ἐνεστῶτος ἑξάκις χιλιοστοῦ
τριακοσιοστοῦ ἔτους ἀπὸ κτίσεως κόσμου ἰνδικτίωνος πρώτης. ἀρ-15
χὴν δὲ παντὸς ἔτους ἐν τῷδε τῷ χρονικῷ τὴν πρώτην τοῦ πρώτου
μηνὸς τοῦ παρ' Ἑβραίοις Νισὰν πᾶς τις ἐντυγχάνων αὐτῷ λογι-
ζέσθω, καὶ οὐ τὴν κατὰ τοὺς Αἰγυπτίους πρώτην τοῦ Θὼθ, ἢ
τὴν κατὰ Ῥωμαίους πρώτην τοῦ Ἰανουαρίου μηνὸς, ἢ ἄλλου τι-
νὸς ἔθνους ἄλλοθεν ἀρχομένου. διαφόρως γὰρ παρὰ διαφόροις 20
ἔθνεσιν οἱ μῆνες καὶ αἱ τῶν μηνῶν καὶ ἐνιαυτῶν ἀρχαὶ συνεφω-
νήθησαν· ὧν ἡ ἄγνοια τοῖς βουλομένοις ἀκριβῶς περὶ ἡμερῶν ἢ

2. τινα add. A. 15. ἔτους add. A. ἀρχὴν A. τὴν ἀρχὴν G.
17. Νισὰν m. Νισσαν G. 19. τοῦ add. A.

excerptis, praeter ea quae nostra aetate contigerunt magis insignia, narrationum concordiae pariter ac veritatis, rerumque relatarum ad sese invicem ordinis studiosus, brevem historiam contexere pro viribus contendam: regum, inquam, spectabilem turbam, sacerdotum copiam immensam, prophetarum, apostolorum, martyrum, doctorum, reliquorumve apud Gentiles aliasve nationes scientiae, vel alterius cuiuspiam artis, reive bellicae, aut ingentis alicuius laboris suscepti nomine celebrium numerum, reliquaque cuncta, quantum vires ingeniumque suppetent, ex praefatis historicis cum delectu decerpens; exosum tandem deo testamentum, quod adversus Christum genusque nostrum sibi disposuerunt tabernacula Idumaeorum et Ismaëlitae, qui populum ex spiritu natum divinis iudiciis insectantes, a beatissimo Paulo praenunciatam in fine dierum defectionem meditati sunt, ad praesentem usque creationis trecentesimum supra sexies millesimum ac Indictionis primae annum, describam. Anni vero principium, mensis Nisan apud Hebraeos primi diem primum, cui Chronicon hoc in manus inciderit, lector mente designet; nec Aegyptiorum more mensis Thoth, vel Romanorum instar Ianuarii primum, assumat, aut ab alio quovis die nationis alterius exemplo ducat initium; diversimode siquidem apud diversas nationes menses, mensumque exordia instituuntur, quorum inscitia de diebus, men-

μηνῶν ἢ ἐνιαυτῶν τι ζητεῖν οὐ μικρὰν ἐμποιεῖ τὴν πλάνην. διὸ
καλὸν ἡγούμενος τὰς ἐπισημοτέρας αὐτῶν διαφορὰς τρεῖς οὔσας, P. 7
καὶ ταῖς πατρικαῖς διδασκαλίαις εὐδιαγνώστους εἶναι, τοῖς φιλο-
μαθέσιν ἐκθήσομαι τὰς λοιπὰς παρεὶς, ὡς ἀτρίπτους οἶον εἰπεῖν,
5 Ἰνδῶν, ἢ Χαλδαίων, ἢ ἄλλων τινῶν ἀσυνήθων. εἰσὶ δὲ αἱ τρεῖς
διαφοραὶ ἥ τε παρ' Ἑβραίοις καὶ παρ' Αἰγυπτίοις καὶ ἡ παρὰ
Ῥωμαίοις.

Μὴν πρῶτος κατὰ τὴν τοῦ θεοῦ νομοθεσίαν ὁ παρ' Ἑβραίοις
Νισὰν νυχθημέρων τριάκοντα ἀπὸ εἴκοσι πέντε Μαρτίου, ἕως
10 κγ' Ἀπριλλίου. ἀπὸ κθ' τοῦ Φαμενὼθ ἕως τὰς κη' τοῦ Φαρμουθί.

Δεύτερος μὴν Ἰάρης ἡμερῶν τριάκοντα ἀπὸ κδ' Ἀπριλλίου V. 6
ἕως κγ' Μαΐου. ἀπὸ κθ' τοῦ Φαρμουθὶ ἕως τὰς κη' τοῦ Παχὼν B
μηνός.

Μὴν Σουϊὰν ἡμερῶν τριάκοντα μιᾶς ἀπὸ κδ' Μαΐου ἕως
15 τὰς κγ' Ἰουνίου· ὁμοῦ ἐνενήκοντα δύο. ἀπὸ τὰς κθ' τοῦ Παχὼν
ἕως τὰς κθ' τοῦ Παϋνί.

Θερινὴ τροπή.

Μὴν Θαμὶ νυχθημέρων τριάκοντα ἀπὸ κδ' Ἰουνίου ἕως κγ' C
Ἰουλίου. ἀπὸ λ' τοῦ Παϋνὶ ἕως κθ' τοῦ Ἐπιφί.

6. καὶ ἡ A. ἡ om. G. 8. μὴν addidi ex A. παρ' A. παρὰ τοῖς G. 9. Νισὰν m. νισσᾶν A. Νισσὰν G. 10. Ἀπριλλίου] παρεκτείνεται καὶ add. m. ἀπριλλίου A. τοῦ Ἀπριλλίου G. 14. Σιεθοναὴ m. 16. Παυνὴ m. 18. Θαμνὶ m. Θαμνὶ G. Ἰουνίου A. τοῦ Ἰουνίου G. 19. Ἐπιφί] Επιφὶ G hic et p. 9, 2. ἐπὶ φεὶ A.

sibus ac annis quaestionem moventibus non contemnendi erroris causa extitit. Eam ob rem operae pretium ratus, tres praecipuas eorum differentias ac iuxta paterna ad nos usque delata monumenta cognitu faciliores, reliquis, ceu nullo usus nostri vestigio tritis, Indorum, Chaldaeorum, aliorumque, cum quibus nulla nobis est consuetudo, relictis, scientiae cupidis exponam. Illae vero tres differentiae Hebraeorum, Aegyptiorum, Romanorumque sunt propriae.

Primus divino nutu Hebraeis institutus mensis Nisan est dierum ac noctium integrarum triginta, Martii vicesimo quinto incipit, et ad Aprilis vicesimum tertium excurrit; ac pariter a Phamenoth vicesimo nono ad usque mensis Pharmuthi vicesimum octavum.

Mensis secundus Iares diebus triginta clauditur; incipit Aprilis vicesimo quarto, Maii vicesimo tertio exspirat; a Pharmuthi nempe vicesimo nono adusque Pachon vicesimum octavum.

Mensis Suian circulo dierum unius et triginta completur; Maii vicesimo quarto exorditur, Iunii vicesimo tertio desinit (quorum trium mensium summa est dierum nonaginta duorum) a Pachon vicesimo nono ad Payne vicesimum nonum.

Aestivum solstitium, sive in alium polum aestiva solis conversio.

Mensis Thamni triginta dierum est, Iunii vicesimo quarto principium, Iulii vicesimo tertio finem sortitur: a Payne tricesimo ad Epiphi vicesimum nonum.

Πέμπτος μὴν Ἀρεὶ ἡμερῶν τριάκοντα· ἀπὸ κδ' τοῦ Ἰουλίου ἕως τὰς κβ' τοῦ Αὐγούστου· ἀπὸ λ' τοῦ Ἐπιφὶ ἕως τὰς κθ' τοῦ Μεσορί.

Ἕκτος μὴν Εἰλοῦ ἡμερῶν τριάκοντα μιᾶς· ἀπὸ τὰς κγ' τοῦ Αὐγούστου ἕως τὰς κβ' τοῦ Σεπτεμβρίου, ὁμοῦ ἑκατὸν ὀγδοήκοντα δύο ἡμέραι· ἀπὸ τὰς λ' τοῦ Μεσορὶ, καὶ αἱ ἐπαγόμεναι, ἕως τὰς κε' τοῦ Θὼθ· ἀπὸ τὰς κδ' τοῦ Αὐγούστου ἕως τὰς κη'. D ἡ γὰρ ἀρχὴ τοῦ Θὼθ ἀπὸ τὰς κθ' Αὐγούστου ἐστὶ ἐπιπενθήμερος λ' Αὐγούστου, ἐπὶ δὲ ἑξημέρου τριάκοντα μία Αὐγούστου.

Φθινόπωρον.

Μὴν ἕβδομος Θεελὲιφ ἡμερῶν λ'· ἀπὸ κγ' Σεπτεμβρίου ἕως τὰς κβ' Ὀκτωβρίου. ἀπὸ τὰς κς' τοῦ πρώτου μηνὸς Θὼθ κατὰ γυπτίους ἕως κε' τοῦ Φαωφί.

Ὀγδοος μὴν Μερσουὰν νυχθημέρων τριάκοντα· ἀπὸ τὰς κγ' P. 8 Ὀκτωβρίου ἕως κα' Νοεμβρίου. ἀπὸ τὰς κς' τοῦ Φαωφὶ ἕως κε' τοῦ Ἀθύρ.

Ἔνατος μὴν Χασσαλεὺ ἡμερῶν τριάκοντα μιᾶς. ὁμοῦ διακό-

1. Ἀρεὶ] Αβ m. 2. ἐπιφῖ A. Ἐπιφεὶ G. 3 et 6. Μεσορὶ] Vulgo Μεσορῆ. 4. Εἰλοῦ] Ελοὺλ m. 7. Post Θὼθ addit m αἱ δὲ ἐπαγόμεναι ἡμέραι εἰσὶν. 8. ἀπὸ τὰς A. ἐπὶ τὰς G. 9. λ' add. A. 10. φθινόπωρον A. Φθινοπώρινον G. 11. Θεελὲιφ] Θεραὶ m. 13. κε' add. A. 14. Μερσουὰν] Μερσονὴ m. 17. Ἔνατος] Εννατος G. 17. Χασλεὺ m.

Quintus mensis Arei triginta diebus evolvitur, a Iulii vicesimo quarto ad Augusti secundum et vicesimum: ab Epiphi videlicet tricesimo ad Mesore nonum et vicesimum.

Sextus mensis Eilu unum et triginta dies obtinet; Augusti vicesimo tertio enascitur, completur Septembris vicesimo secundo: (summa trimestris huius centum et octoginta duorum est dierum) a Mesore tricesimo exorditur, eidemque concessis diebus quinque adiectitiis, sequentis Thoth vicesimo quinto desinit: adiectii vero dies interseruntur Augusti quarto supra vicesimum, ad eiusdem vicesimum octavum: principium siquidem mensis Thoth ab Augusti vicesimo nono nunc deducitur, post Mesore quinque dies additos, quod tricesimo eiusdem mensis die statui debuisset, vel certe tricesimo primo, cum (in anno intercalari) dies VI instant addendi.

Autumnus.

Mensis septimus Theeliph triginta diebus evolvitur, a Septembris vicesimo tertio ad secundum supra vicesimum Octobris, et a sexto supra vicesimum primi mensis Aegyptiorum Thoth usque ad Phaophi vicesimum quintum.

Mensis octavus Mersuan triginta diebus expletur, Octobris vicesimus tertius initium illi est, finis Novembris vicesimus primus: alias Phaophi vicesimus sextus confert eidem exordium, terminum Athyr vicesimus quintus.

Mensis nonus Chasleu unum et triginta dies numerat (trium horum mensium summa est ducentorum septuaginta trium dierum) principium a No-

σιαι ἑβδομήκοντα τρεῖς· ἀπὸ κβ' Νοεμβρίου ἕως κβ' Δεκεμβρίου· ἀπὸ κς' τοῦ Ἀθὺρ ἕως κς' τοῦ Χοιάκ.

Χειμερινὴ τροπή.

Δέκατος μὴν Τηβὴθ ἡμέρας τριάκοντα· ἀπὸ κγ' Δεκεμβρίου ἕως κα' Ἰανουαρίου· ἀπὸ κζ' τοῦ Χοιὰκ ἕως κς' τοῦ Τυβί. B

Ἑνδέκατος μὴν Σαββὰτ ἡμερῶν τριάκοντα· ἀπὸ κβ' τοῦ Ἰανουαρίου ἕως κ' τοῦ Φεβρουαρίου· ἀπὸ κζ' τοῦ Τυβὶ ἕως τὰς κς' τοῦ Μεχίρ.

Δωδέκατος μὴν Ἀδὰρ ἡμερῶν τριάκοντα δύο. ἀπὸ κα' Φεβρουαρίου ἕως κδ' Μαρτίου· ἀπὸ κζ' τοῦ Μεχὶρ ἕως κη' τοῦ Φαμενὼθ. μετὰ δὲ τῆς πενθημέρου.

Ταῦτα ὡς ἐν συνόψει ἐστοιχειώθη περὶ τῆς ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖ- V. 7 στον ἐν χρήσει τριττῆς διαφορᾶς τῶν μηνῶν. ἀρκτέον δὲ λοι- C πὸν καὶ ἀπὸ τοῦ πρώτου ἔτους Ἀδὰμ καὶ καθεξῆς.

Γενέσεως κόσμου ἔτη. πρῶτον.

Ἐκ τῶν λεπτῶν Γενέσεως.

Τῷ ἑβδόμῳ ἔτει παρέβη καὶ τῷ ὀγδόῳ ἐξερρίφησαν τοῦ παραδείσου, ὥς φησι, μετὰ τεσσαράκοντα πέντε ἡμέρας τῆς παραβάσεως, ἐν τῇ ἐπιτολῇ τῶν Πλειάδων.

4. τυβὴθ A. 5 et 7. Τυβὶ m. τυβῆτ A. Τηβὴθ G. 7 et 10. φευρουαρίου A. 8 et 10. Μεχὶρ] μεχεὶρ A. Μαχεὶρ G. 9. Addidi Δωδέκατος. Ἀδὰρ] α' δὰρ A. πρῶτος Ἀδὰρ G. ὕστατος Ἀδὰρ m. 12. τῆς τῶν G. τῶν delet m. 13. τριττῆς A. περιττῆς G. 16. παρέβη Ἀδὰμ m.

vembris vicesimo secundo ducit, et ad Decembris vicesimum secundum protrahitur: ab Athyr vicesimo secundo usque vicesimum sextum Choeac.

Hibernum solstitium, sive in adversum polum hiberna solis conversio.

Decimus mensis Thebeth dies triginta sibi vindicat, a Decembris vicesimo tertio ad Ianuarii vicesimum primum; a Choeac vicesimo septim ad Tybi vicesimum sextum.

Mensis undecimus Sabbat triginta diebus decurritur, a Ianuarii vicesimo secundo ad Februarii vicesimum: ac simul a Tybi vicesimo septimo ad Machir vicesimum sextum.

Ultimus Adar duos supra triginta numerat: Februarii vicesimus primus dat illi exordium, Martii vicesimus quartus terminum; hinc a Machir vicesimo septimo incipit, illinc octavo supra vicesimum Phamenoth obit.

His quoque accensentur quinque dies adiectitii.

Haec in summa, de ea, quae ut plurimum in numerandis mensibus occurrit, differentia, dicta sunto: de reliquo a primo Adami anno consequentes oculis ac mente decursuris nobis initium ducendum est.

Anni ortus mundi. Primus.

Ex minuta Genesi.

Septimo anno transgressus est Adamus, octavo vero praecepti violatione ad quadragesimum usque et quintum diem simulata, eiecti sunt (ut nit) e paradiso, Pleiadibus exorientibus.

Ἐποίησε δὲ ὁ Ἀδὰμ ἐν τῷ παραδείσῳ ἑβδομάδα ἡμερῶν τριακοσίων ἑξήκοντα πέντε. καὶ ἐξεβλήθη σὺν τῇ γυναικὶ Εὔᾳ διὰ τὴν
D παράβασιν τῇ δεκάτῃ τοῦ Μαΐου μηνός.

Τὰ θηρία καὶ τὰ τετράποδα καὶ τὰ ἑρπετὰ φησὶν ὁ Ἰώσηππος καὶ ἡ λεπτὴ Γένεσις ὁμόφωνα εἶναι πρὸ τῆς παραβάσεως τοῖς πρωτοπλάστοις· διότι, φησὶν, ὁ ὄφις ἀνθρωπίνῃ φωνῇ ἐλάλησε τῇ Εὔᾳ, ὅπερ ἀδύνατον εἶναι δοκεῖ. πᾶσα γὰρ λογικὴ φύσις κατ' εἰκόνα θεοῦ ἐστι, ταῦτα δὲ οὐκ εἰσὶ κατ' εἰκόνα θεοῦ. τὸν ὄφιν ὁμολογοῦμεν λελαληκέναι τῇ Εὔᾳ, στόμα γενόμενον τῷ νοῖ τῷ ὄφει. ἐν ᾧ ἐνεργήσας ἀσυνήθει ὄντι τῷ ἀνθρώπῳ παρὰ τὰ λοιπὰ θηρία, δι' αὐτοῦ ἠπάτησε τοὺς προπάτορας, ὁ μετὰ τοῦτο καὶ ἐν ἀψύχοις εἰδώλοις λαλήσας τοῖς ὑπ' αὐτοῦ δελεασθεῖσι πολυτρόπως εἰδωλολάτραις. τὸ δὲ εἶναι τὸν ὄφιν τετράπουν τὸ πρὶν καὶ μετὰ τὴν πονηρὰν εἰσήγησιν ἑρπηστικὸν οὐκ ἀπιστοῦμεν.

Τῷ ὀγδόῳ ἔτει, φησὶν, ἔγνω ὁ Ἀδὰμ Εὔαν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ.

Τῷ ἑβδομηκοστῷ ἔτει ἐγεννήθη αὐτοῖς πρωτοτόκος υἱὸς ὁ Κάϊν.

P. 9 Τῷ ἑβδομηκοστῷ ἑβδόμῳ ἔτει φασὶ γεγενῆσθαι τὸν δίκαιον Ἄβελ.

Τῷ ὀγδοηκοστῷ πέμπτῳ ἔτει ἐγεννήθη αὐτοῖς θυγάτηρ, καὶ ὠνόμασαν αὐτὴν Ἀσουάμ.

Τῷ ἐνενηκοστῷ ἑβδόμῳ ἔτει προσήνεγκε Κάϊν.

Τῷ ἐνενηκοστῷ ἐνάτῳ ἔτει Ἄβελ ἀνήνεγκε θυσίαν τῷ θεῷ εἰκοστὸν δεύτερον ἔτος ἄγων, κατὰ τὴν πανσέληνον τοῦ ἑβδόμου μηνὸς παρ' Ἑβραίοις, ἤγουν ἐν τῇ σκηνοπηγίᾳ.

4. Ἰώσηππος] Antiq. I, 2. 8. τὸν ὄφιν — ἀπιστοῦμεν add. A.

Trecentorum sexaginta quinque dierum septenarium egit Adamus in paradiso; tum vero Maii decimo cum uxore Eva violati praecepti reus eiectus est.

Ferae, quadrupedia, neo non reptilia, si fidem Iosepho parvaeque Genesi dederimus, una loquendi ratione cum primo creatis parentibus nondum dei praeceptum transgressis utebantur; atque ideo dicunt illi, sermone hominibus consueto Evam serpens allocutus est, quod quidem absurdum omnino censendum. Rationalis enim quaevis natura ad imaginem dei formata est, illa vero a dei imagine censentur aliena.

Octavo, ut refert, anno Adamus uxorem Evam cognovit.

Anno septuagesimo natus est eis Cain primogenitus.

Anno septuagesimo septimo iustum Abel in lucem venisse dicunt.

Anno octogesimo quinto nata est eis filia nomine Asuam.

Anno nonagesimo septimo sacrificavit Cain.

Anno nonagesimo nono in plenilunio septimi Hebraeorum mensis, hoc est in Scenopegia, Abel annum agens secundum et vicesimum, obtulit sacrificium deo.

Σημειωτέον ὅτι τὴν Κάϊν καρποφορίαν θυσίαν καλεῖ ἡ γραφὴ, τὰ δὲ τοῦ Ἄβελ δῶρα, δηλοῦσα τὸν τρόπον ἑκατέρου.

Τῷ αὐτῷ ἐνενηκοστῷ ἐνάτῳ ἔτει ἀνεῖλεν ὁ Κάϊν τὸν Ἄβελ, καὶ ἐπένθησαν αὐτὸν οἱ πρωτόπλαστοι ἑβδομαδικοὺς τέσσαρας, B
5 ἤγουν ἔτη εἴκοσι ὀκτώ.

Τῷ ἑκατοστῷ εἰκοστῷ ἑβδόμῳ ἔτει ὁ Ἀδὰμ καὶ ἡ Εὔα ἀπέθεντο τὸ πένθος.

Τῷ ἑκατοστῷ τριακοστῷ πέμπτῳ ἔτει ἔλαβεν ὁ Κάϊν τὴν ἰδίαν ἀδελφὴν Ἀσαυνᾶν οὖσαν ἐτῶν ν'. αὐτὸς δὲ ἦν ἐτῶν ἑξή-
10 κοντα πέντε.

Τῆς θείας γραφῆς περὶ τοῦ γένους Κάϊν.

Καὶ ἔγνω Κάϊν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ συλλαβοῦσα ἔτεκε τὸν Ἐνώχ. καὶ ἦν οἰκοδομῶν πόλιν καὶ ἐπωνόμασε τὴν πόλιν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἐνώχ. ἐγεννήθη δὲ τῷ Ἐνὼχ Γαϊδάδ· C
καὶ Γαϊδὰδ ἐγέννησε τὸν Μαλελεήλ· καὶ Μαλελεὴλ ἐγέννησε
15 τὸν Μαθουσάλα· καὶ Μαθουσάλα ἐγέννησε τὸν Λάμεχ. οὗτος ὁ Λάμεχ ἕκτος ὢν ἀπὸ Κάϊν, ὃς πρῶτος ἐν ἀνθρώποις φονεὺς, ἔλαβε δύο γυναῖκας καὶ δεύτερον φόνον ἐποίησε. Κάϊν οὖν πρῶτος φονεὺς Ἄβελ τοῦ δικαίου τύπον φέρει τοῦ διαβόλου, ὡς ἐφευρετὴς τοῦ κακοῦ καὶ ἀμεταμέλητος ἐν ἀρχῇ τῆς κοσμογονίας φα-
20 νεὶς, Λάμεχ δὲ τύπον φέρει τοῦ Ἰουδαϊκοῦ κυριοκτόνου λαοῦ κα-

1. θυσίαν add. A. ἡ γραφὴ] Genes. IV, 2. 4. 4. ἑβδομαδικοὺς τέσσαρας ἐνιαυτοὺς m. 6. ἡ add. A. 9. ἀσαυνᾶν A. Ἀσαυρᾶν G. Ἀσουὰμ m. 12. καὶ ἦν — αὐτοῦ ἐνὼχ addidi ex A. Vide Genes. IV, 17. 14. γαιδὰδ καὶ γαϊδὰμ A. 16. ὁ λάμεχ A. Λάμεχ om. G. ὃς addidi. πρώτου ἐν ἀνθρώποις φονέως m. 18. ὡς A. ὃς G.

Observa, scripturam, ut utriusque rationem designet, Cain sacrificium vocare fructuum oblationem, Abel autem dona.

Anno eodem supra nonagesimum nono Cain occidit Abel, quem primi parentes annorum hedomadibus quatuor, id est viginti octo, luxerunt.

Anno centesimo vicesimo septimo Adamus et Eva luctum deposuerunt.

Anno centesimo tricesimo quinto, cum esset Cain annorum sexaginta quinque, propriam sororem Asuam annis quinquaginta natam duxit in uxorem.

Ex sacra scriptura, de Cain genere.

Cain autem cognovit uxorem suam, quae concepto foetu peperit Enoch. Enoch autem natus est Gaidad, et Gaidad genuit Maleleel, et Maleleel genuit Mathusala, et Mathusala genuit Lamech. Hic sextus a Cain parricidarum omnium primo duas sibi iunxit uxores, et secundam caedem perpetravit. Cain igitur Abel iusti parricida diaboli malorum omnium inventoris, ac iam a mundi exordio in peccatis obdurati figuram refert; populi vero Iudaici medio

τὰ τὸν ἕκτον αἰῶνα μεσοῦντα σταυρώσαντος τὸν σωτῆρα, οὗ καὶ πολλαπλασίως ἡ ἁμαρτία καὶ ἡ ἐκδίκησις. ἀλλὰ καὶ ὁ κύριος ἑβδομηκοστὸς ἕβδομος ἀπὸ Ἀδὰμ γενεαλογεῖται.

D Τῷ ἑκατοστῷ ἐνενηκοστῷ ἕκτῳ ἔτει ἐγεννήθη τῷ Κάϊν ὁ Ἐνώχ. οὗτος πρῶτος ἄροτρον εὗρεν. 5

Τῷ ἑκατοστῷ ἐνενηκοστῷ ἑβδόμῳ ἔτει Κάϊν ἔκτισε πόλιν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἐνώχ· Ἄβελ δὲ δικαιοσύνης ἐφρόντιζεν.

V. 8 ὁ Κάϊν μετὰ τὴν καταδίκην ἅρπαξ καὶ πλεονέκτης μᾶλλον ἐγένετο μέτρια καὶ στάθμια καὶ ὅρους γῆς πρῶτος ἐπινοήσας. τοὺς δὲ οἰκείους εἰς ἓν συναγαγὼν ἐν πολέμοις ἀσχολεῖσθαι ἐδίδασκεν. 10 οὗτος χθαμαλὸς ἦν ἀπὸ τῆς κατάρας τοῦ θεοῦ καὶ πάντες οἱ ἐξ αὐτοῦ γεννώμενοι. ᾤκει δὲ τὴν γῆν ἥτις ἐστὶ τρέμουσα, χαμηλὴ

P. 10 οὖσα, κεχωρισμένος ὑπάρχων ἐκ τοῦ Σὴθ, κατὰ πρόσταξιν τοῦ Ἀδάμ. οἱ ἐκ τοῦ Σὴθ υἱοὶ θεοῦ λεγόμενοι καὶ ἐγρήγοροι τὴν ὑψηλοτέραν γῆν τῆς Ἐδὲμ πλησίον τοῦ παραδείσου κατῴκουν. 15

Τῷ σλ' ἔτει Ἀδὰμ, ἐν ᾧ ὁ Σὴθ ἐγεννήθη, ρξ' ἔτος ὑπῆρχε τοῦ Κάϊν.

Τῷ δὲ σλδ' ἔτει ἐγέννησε θυγατέρα, ἣν ὠνόμασεν Ἀζουράν.

Τῷ σμ' ἔτει τοῦ Ἀδὰμ ἀπεγαλακτίσθη ὁ Σήθ.

Τῷ σο' ἔτει τοῦ Ἀδὰμ ὁ Σὴθ ἁρπαγεὶς ὑπὸ ἀγγέλων ἐμυήθη τὰ περὶ τῆς παραβάσεως μέλλοντα ἔσεσθαι τῶν ἐγρηγόρων, 20

1. οὗ καὶ A. οὗ G. 3. ἀπὸ A. ἀπὸ τοῦ G. 4. ἕκτῳ addidi ex A. 12. γεννώμενοι A. γενόμενοι G. 13. Σὴθ] σῆθ A constanter. κατὰ A. κατὰ τὴν G. 14. υἱοὶ A. γεννώμενοι υἱοὶ G. 21. μέλλοντα A. μελλόντων G.

sexto saeculo deicidae, ac salvatorem cruce damnantis, cuius, ut crimen ita vindicta multiplex, Lamech speciem exhibet. Sed et ipse dominus septuagesimus septimus ab Adamo generationis serie deducitur.

Anno centesimo nonagesimo Cain filius Enoch natus est. Hic primus aratrum adinvenit.

Anno centesimo nonagesimo septimo Cain condidit urbem de filii sui Enoch nomine; Abel vero iustitiae intentus erat studio. Cain crimine multatus magis ac magis rapinae et avaritiae vitio implicabatur: mensuris, ponderibus, et agrorum disterminationibus excogitatis, sanguine et familiaritate sibi coniunctis bellorum exercitamentis vacare suadebat. Hic, velut cuncti ex eo nati, terrenis deditus dei maledicto subiacuit. Terram autem, quae, ceu depressa, tremula quoque fuit, a Seth, ex Adami mandato, divisus inhabitavit. Seth stirpe procreati, filii dei dicti, et egregori, superiores terras ad paradisi latus occupaverunt.

Anno ducentesimo tricesimo Adami, quo Seth natus est, centesimum et sexagesimum Cain attigerat.

Anno vero ducentesimo tricesimo quarto filiam Azuram nomine progenuit.

Adami ducentesimo quadragesimo tertio Seth ablactatus est.

Adami ducentesimo septuagesimo Seth ab angelis raptus futurorum egregororum crimen, aquas quoque diluvio inundaturas, salvatorisque

καὶ τὰ περὶ κατακλυσμοῦ τοῦ ὕδατος ἐσομένου καὶ τὰ περὶ τῆς παρουσίας τοῦ σωτῆρος. καὶ γενόμενος ἄφαντος ἡμέρας μ' ἐλθὼν B ἐξηγήσατο τοῖς πρωτοπλάστοις ὅσα ἐμυήθη δι' ἀγγέλων. ἦν δὲ τότε ἐτῶν μ'. ὁ Σὴθ εὐσεβὴς ἦν καὶ εὐδιάπλαστος σφόδρα καὶ οἱ 5 ἐξ αὐτοῦ πάντες εὐσεβεῖς καὶ ὡραῖοι ἦσαν. οὗτοι κατὰ πρόσταγμα τοῦ Ἀδὰμ τὴν ὑψηλοτέραν γῆν ᾤκουν τῆς Ἐδὲμ, κατέναντι τοῦ παραδείσου, ἀγγελικῶς βιοῦντες, ἕως τοῦ χιλιοστοῦ κοσμικοῦ ἔτους. τούτων τὴν ἐνάρετον πολιτείαν μὴ φέρων ὁ ἀρχέκακος βλέπειν, εἰς τὴν ὡραιότητα τῶν τότε θυγατέρων τῶν ἀνθρώπων 10 αὐτοὺς ἔτρωσε, περὶ ὧν φησι καὶ ὁ θεῖος Μωϋσῆς ὅτι ἰδόντες οἱ υἱοὶ τοῦ θεοῦ τὰς θυγατέρας τῶν ἀνθρώπων ὅτι καλαί εἰσιν, ἔλαβον ἑαυτοῖς γυναῖκας ἐξ αὐτῶν. C

Τῷ υκέ ἔτει ὁ Σὴθ ἔλαβε γυναῖκα Ἀζουρὰν τὴν ἰδίαν ἀδελφήν. ἦν δὲ Σὴθ ἐτῶν ἑκατὸν ἐνενήκοντα ἑνός.

15 Τῷ υλέ ἔτει ἐγεννήθη τῷ Σὴθ ὁ Ἐνώς. οὗτος γενόμενος ἐτῶν ἑκατὸν ἐνενήκοντα ἐγέννησε τὸν Καϊνὰν τῷ χκέ ἔτει.

Ἀπὸ Ἀδὰμ ἕως γεννήσεως Ἐνὼς ἔτη τετρακόσια τριάκοντα πέντε, δηλούσης τῆς γραφῆς· Ἐνὼς ἤλπισεν ἐπικαλεῖσθαι τὸ ὄνομα κυρίου τοῦ θεοῦ πρῶτος, τοῦτ' ἔστι προσαγορεύεσθαι 20 ὀνόματι θεοῦ. ἑρμηνεύεται γὰρ ὁ Ἐνὼς ὡσανεὶ ἄνθρωπος κατὰ

1. κατακλυσμοῦ A. τοῦ κατακλυσμοῦ G. 10. Μωϋσῆς] Vulgo Μωσῆς. Est Genes. VI, 2. 13. υκέ A. υκ' G. 14. σὴθ A. ὁ Σὴθ G. 15. υλέ A. υλ' G. 18. τῆς γραφῆς] Genes. IV, 26.

adventum arcane et secreto didicit: diebusque quadraginta oculis hominum raptus, quae secreto edoctus fuerat ab angelis, primis parentibus reversus exposuit. Annis porro quadraginta ipse provectus habebatur. Pietate in deum ac summa corporis venustate excellebat, et ex eo cuncti progentiti, pii quoque, ac corpore elegantes visi sunt. Isti ex Adami mandato terram superiorem Edem, e regione Paradisi, angelicam ducentes vitam, ad millesimum usque mundi annum habitavere; quorum studiosum adeo vivendi genus non ferens malorum adinventor, ad filiarum hominum pulchritudinem exoptandam impulit et deiecit: de quibus divinus Moses ait: „videntes filii dei filias hominum, quod essent pulchrae, coniuges ex illis sibi delegerunt."

Anno quadringentesimo vicesimo Azuram propriam sororem Seth duxit uxorem: erat autem ille annorum unius et nonaginta supra centesimum.

Anno quadringentesimo tricesimo Enos filius Seth natus est. Hic cum esset annorum centum et nonaginta genuit Cainan anno sexcentesimo vicesimo quinto.

Ab Adamo usque ad Enos ortum quadringenti trigiata quinque anni fluxerunt, dicente scriptura: „Enos domini dei nomen primus invocare speravit": hoc est, dei nomine coepit appellari. Exponitur enim

D τὸν Ἑβραϊκὸν νοῦν. οὕτω δὲ καὶ ὁ σωτὴρ υἱὸς τοῦ ὄντος ἀνθρώπου, κατὰ τὸν φυσικὸν λόγον Ἀφρικανοῦ.

Πρώτη περίοδος τῶν φλβ' ἐτῶν τούτῳ τῷ ἔτει ἐπληρώθη. ἦν δὲ τοῦ μὲν Σὴθ τριακοσιοστὸς δεύτερος, τοῦ δὲ Ἐνὼς ἐνενηκοστὸς ὄγδοος. 5

Τῷ χ' ἔτει μετανοήσας ὁ Ἀδὰμ ἔγνω δι' ἀποκαλύψεως τὰ περὶ μετανοίας περὶ τῶν ἐγρηγόρων καὶ τοῦ κατακλυσμοῦ καὶ τὰ περὶ μετανοίας καὶ τῆς θείας σαρκώσεως καὶ τῶν περὶ καθ' ἑκάστην ὥραν ἡμέραν καὶ νυκτερινὴν ἀναπεμπομένων εὐχῶν τῷ θεῷ ἐξ ὅλων τῶν κτισμάτων διὰ Οὐριὴλ τοῦ ἐπὶ τῆς μετανοίας ἀρχαγγέλου 10 οὕτως ***

P. 11 Τῷ ἑξακοσιοστῷ εἰκοστῷ πέμπτῳ ἔτει Καϊνᾶν ἐγεννήθη τῷ Ἐνώς. οὗτος γενόμενος ἐτῶν ἑκατὸν ἑβδομήκοντα ἐγέννησε τὸν Μαλελεήλ. 15

Τῷ ψλ' ἔτει ἀπὸ Ἀδὰμ Καϊνᾶν ἔλαβεν εἰς γυναῖκα τὴν Μαλέθ.

V. 9 Τῷ ψλζ' ἐγέννησε Καϊνᾶν τὸν Μαλελεὴλ ὢν ἐτῶν ἑκατὸν ἑβδομήκοντα. Μαλελεὴλ γενόμενος ἐτῶν ἑκατὸν ἑξήκοντα πέντε ἐγέννησε τὸν Ἰάρεδ, τῷ ἐννακοσιοστῷ ἑξηκοστῷ ἔτει τοῦ κόσμου. 20

Τῷ ϡλ' ἔτει Ἀδὰμ ἐκοιμήθη, καταλείψας ἄρρενας υἱοὺς

1. δὲ καὶ ὁ A. δὲ ὁ G. 11. Post οὕτως indicavi lacunam. Leguntur quidem in margine A creaturarum preces ad singulas horas pertinentes, sed ita sunt habitae ut describi plane non potuerint. 13. ἐνῶς A. 15. ψλ'] ψλϛ' A. 17. ἐγέννησε A. ἐγέννησεν ὁ G.

Enos secundum Hebraicae literae mentem, quasi homo, ita et salvator veri hominis filius est iuxta naturalem rationem, ait Africanus.

Annorum quingentorum et triginta duorum circulus primus hoc anno completur: erat autem aetatis Seth secundus supra trecentesimum, Enos vero nonagesimus octavus.

Anno sexcentesimo Adamus peccati sui poenitens futura circa egregoros, diluvium, poenitentiam, divinam incarnationem, ac preces ab omnibus creaturis archangeli Uriel poenitentibus praepositi ministerio, per singulas diei noctisque horas deo praesentatas ex revelatione sibi facta percepit.

Anno sexcentesimo vicesimo quinto Enos natus est Cainan. Hic centum et septuaginta annorum aetatis genuit Maleleel.

Anno ab Adamo creato septingentesimo nonagesimo Cainan accepit uxorem Maleth.

Anno septingentesimo nonagesimo quinto Cainan centum et septuaginta annos natus genuit Maleleel. Maleleel porro anno vitae suae centesimo sexagesimo quinto, mundi vero nongentesimo sexagesimo, genuit Iared.

Anno nongentesimo tricesimo Adamus, relictis filiis triginta tribus, filia-

τριάκοντα τρεῖς καὶ θυγατέρας εἴκοσιν ἑπτά. οὗτος ἡγεμόνευσε τοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων τὰ ὅλα τῆς ζωῆς αὐτοῦ ἔτη.

Τῷ αὐτῷ ϡλ' ἔτει καὶ Κάϊν ἀπέθανεν, ἐμπεσόντος ἐπ' αὐ- B τὸν τοῦ οἴκου. λίθοις γὰρ καὶ αὐτὸς τὸν Ἄβελ ἀνεῖλε. πληρω- 5 θέντος οὖν ἐνιαυτοῦ μετὰ θάνατον τοῦ Ἀδὰμ τέθνηκεν.

Σὴθ ἡγεμόνευσε μετὰ τὸν Ἀδὰμ τῶν τηνικαῦτα ἀνθρώπων. οἱ δὲ ἐκ γένους αὐτοῦ διακόσιοι ἐγρήγοροι τῷ χιλιοστῷ τῆς κοσμογονίας ἔτει, τεσσαρακοστοῦ ὄντος τοῦ Ἰάρεδ, αὐτοῦ δὲ τοῦ Σὴθ ἑπτακοσιοστοῦ ἑβδομηκοστοῦ, πλανηθέντες κατέβησαν, καὶ 10 ἔλαβον ἑαυτοῖς γυναῖκας ἐκ τῶν θυγατέρων τῶν ἀνθρώπων, καὶ ἐγέννησαν τοὺς γίγαντας τοὺς ὀνομαστούς, ὥς φησιν ἡ γραφή. ἐπειδὴ δέ τινες ἀντιλέγουσι περὶ τούτων, συνεῖδον ἐφεξῆς ὀλίγα τινὰ καὶ περὶ αὐτῶν παραθέσθαι, ἔκ τε τοῦ πρώτου βι- C βλίου τοῦ Ἐνὼχ καὶ αὐτοῦ Μωϋσέως καὶ Πέτρου τοῦ κορυφαίου 15 τῶν ἀποστόλων.

Τῷ ϡξ' ἔτει ἐγέννησε Μαλελεὴλ τὸν Ἰάρεδ.

Ἰάρεδ γενόμενος ἐτῶν ἑκατὸν ἑξήκοντα δύο ἐγέννησε τὸν Ἐνὼχ τῷ χιλιοστῷ ἑκατοστῷ εἰκοστῷ δευτέρῳ ἔτει τοῦ κόσμου.

[Ἔτος Ἰάρεδ τῷ χιλιοστῷ τοῦ κόσμου.]

1. εἴκοσιν ἑπτά A. εἴκοσι τρεῖς G. 7. χιλιοστῷ] 1058 p. 16 d. 1177 p. 19 d. 1170 p. 12 c. rursus 1000 p. 41 a. 8. τοῦ Ἰάρεδ A. τῷ Ἰάρεδ G. 10. ἑαυτοῖς m. ἑαυτοὺς G. Vide p. 12 c. 19. „Ετος — κόσμου redundant vel alia desunt." m.

bus viginti tribus, obdormivit. Hic cunctis vitae suae annis humani generis imperium gessit.

Eodem anno nongentesimo tricesimo Cain, ruina domus in eum lapsa, interiit; lapidibus enim fratrem Abel confecerat. Anno itaque post Adami mortem evoluto, mortuus est.

Adamo e vivis sublato, hominum tunc in terris degentium dominium Seth obtinuit: millesimo vero mundi conditi anno, Iared quadragesimo, ipsius Seth septingentesimo septuagesimo, ducenti ex eius stirpe egregori seducti descenderunt, et ex filiabus hominum sibi delegerunt uxores, nominatissimosque illos, de quibus scriptura loquitur, procrearunt Gigantes. At cum in adversa opinione nonnulli sint, pauca quaedam de his, tum ex Enoch primo, tum ex ipsius Mosis, ac denique ex coryphaei apostolorum Petri libris delibare decrevi.

Anno nongentesimo sexagesimo Maleleel genuit Iared.

Iared centum et sexaginta duobus annis natus, anno mundi vicesimo secundo supra millesimum et centesimum genuit Henoch.

Annus Iared millesimo mundi coaequus.

Ἐκ τοῦ πρώτου βιβλίου Ἐνὼχ περὶ τῶν ἐγρηγόρων.

D Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐπληθύνθησαν οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων ἐγεν-
νήθησαν αὐτοῖς θυγατέρες ὡραῖαι, καὶ ἐπεθύμησαν αὐτὰς οἱ
ἐγρήγοροι, καὶ ἀπεπλανήθησαν ὀπίσω αὐτῶν, καὶ εἶπον πρὸς 5
ἀλλήλους, ἐκλεξώμεθα ἑαυτοῖς γυναῖκας ἀπὸ τῶν θυγατέρων
τῶν ἀνθρώπων τῆς γῆς. καὶ εἶπε Σεμιαζᾶς ὁ ἄρχων αὐτῶν πρὸς
αὐτοὺς, φοβοῦμαι μὴ οὐ θελήσητε ποιῆσαι τὸ πρᾶγμα τοῦτο,
καὶ ἔσομαι ἐγὼ μόνος ὀφειλέτης ἁμαρτίας μεγάλης. καὶ ἀπεκρί-
θησαν αὐτῷ πάντες καὶ εἶπον, ὀμόσωμεν ἅπαντες ὅρκῳ καὶ ἀνα- 10
θεματίσωμεν ἀλλήλους τοῦ μὴ ἀποστρέψαι τὴν γνώμην ταύτην,
μέχρις οὗ ἀποτελέσωμεν αὐτήν. τότε πάντες ὤμοσαν ὁμοῦ καὶ
P. 12 ἀνεθεμάτισαν ἀλλήλους. ἦσαν δὲ οὗτοι διακόσιοι οἱ καταβάντες
ἐν ταῖς ἡμέραις Ἰάρεδ εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ Ἑρμονιείμ ὄρους καὶ
ἐκάλεσαν τὸ ὄρος Ἑρμών, καθότι ὤμοσαν καὶ ἀνεθεμάτισαν 15
ἀλλήλους ἐν αὐτῷ. καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν ἀρχόντων αὐτῶν·

α' Σεμιαζᾶς ὁ ἄρχων αὐτῶν.
β' Ἀταρκούφ.
B γ' Ἀρακιήλ
δ' Χωβαβιήλ.
ε' Ὀραμμαμή.
ς' Ῥαμιήλ.
ζ' Σαμψίχ.
η' Ζακιήλ.
θ' Βαλκιήλ.
ι' Ἀζαλζήλ. 20

1. Ἐνὼχ] Cap. VII. p. 171. In libro Enoch sequor interpretationem Sylvestri de Sacy, quae addita est Laurencii editioni. 3. θυγατέρας A. 6. Σεμιαζᾶς] σεμιαζὰς A. 7. θελήσητε A. θέλησετε G. 11. ὤμοσαν Am. ὄμοσαν G. 13. τοῦ addidi ex A. 14. ἐρμὼμ A. Ἑρμὼν G. 14. ὤμοσαν καὶ ἀνεθ— Am. ὄμοσαν καὶ ἀναθ— G. 16. Σεμιαζᾶς] σεμιαζὰς A. Proxima nomina longe aliter scripta sunt in libro Enoch.

Ex libro primo Enoch, de egregoris.

Hominum vero in immensum crescente numero, puellae natae sunt illis speciosissimae, in quas exarserunt egregori, et earum amore capti in varios errores abducti sunt. Mutuis itaque sermonibus sese adhortantes „eligamus," inquiunt, „nobis uxores ex hominum terrae filiabus." Dixit autem princeps eorum Semiazas: „vereor ne hoc adimplere nolitis, et ego solus gravis huius peccati reus agar." Responderunt autem ei omnes, dixeruntque: „iusiurando firmemus cuncti propositum hocce nostrum, dirisque invicem devoveamus nos, a sententia, donec opere perficiatur, nusquam discessuros." Iuramento tunc devinxere se cuncti, maledictisque sibi invicem imprecati sunt. Erant autem hi numero ducenti, qui in diebus Iared in montis Ermonim verticem profecti sunt; Ermon autem montem dixerunt ex iusiurando, quo se invicem constrinxerunt et maledictis quibus se sponte subiecerunt. Haec porro sunt principum illorum nomina:

1. Semiazas universorum dux.
2. Atarcuph.
3. Araciel.
4. Chobabiel.
5. Horammame.
6. Ramiel.
7. Sampsich.
8. Zaciel.
9. Balciel.
10. Azalzel.

ια' Φαρμαρός.
ιβ' Ἀμαριήλ.
ιγ' Ἀναγημάς.
ιδ' Θαυσαήλ.
5 ιε' Σαμιήλ.
ις' Σαρινᾶς.
ιζ' Εὐμιήλ.
ιη' Τυριήλ. V. 10
ιθ' Ἰουμιήλ.
κ' Σαριήλ.

οὗτοι καὶ οἱ λοιποὶ πάντες ἐν τῷ χιλιοστῷ ἑκατοστῷ ἑβδομη-C
κοστῷ ἔτει τοῦ κόσμου ἔλαβον ἑαυτοῖς γυναῖκας καὶ ἤρξαντο
μιαίνεσθαι ἐν αὐταῖς ἕως τοῦ κατακλυσμοῦ. καὶ ἔτεκον αὐτοῖς
γένη τρία· πρῶτον γίγαντας μεγάλους. οἱ δὲ γίγαντες ἐτέκνωσαν
10 Ναφηλείμ, καὶ τοῖς Ναφηλείμ ἐγεννήθησαν Ἐλιούδ. καὶ ἦσαν
αὐξανόμενοι κατὰ τὴν μεγαλειότητα αὐτῶν, καὶ ἐδίδαξαν ἑαυ-
τοὺς καὶ τὰς γυναῖκας ἑαυτῶν φαρμακείας καὶ ἐπαοιδίας. πρῶ-
τος Ἀζαὴλ ὁ δέκατος τῶν ἀρχόντων ἐδίδαξε ποιεῖν μαχαίρας καὶ
θώρακας καὶ πᾶν σκεῦος πολεμικὸν καὶ τὰ μέταλλα τῆς γῆς καὶ
15 τὸ χρυσίον πῶς ἐργάσωνται, καὶ ποιήσωσιν αὐτὰ κόσμια ταῖς
γυναιξὶ, καὶ τὸν ἄργυρον. ἔδειξε δὲ αὐτοῖς καὶ τὸ στίλβειν καὶD
τὸ καλλωπίζειν καὶ τοὺς ἐκλέκτους λίθους καὶ τὰ βαφικά. καὶ
ἐποίησαν ἑαυτοῖς οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων καὶ ταῖς θυγατράσιν αὐ-
τῶν καὶ παρέβησαν καὶ ἐπλάνησαν τοὺς ἁγίους, καὶ ἐγένετο ἀσέ-
20 βεια πολλὴ ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ ἠφάνισαν τὰς ὁδοὺς αὐτῶν. ἔτι δὲ
καὶ ὁ πρώταρχος αὐτῶν Σεμιαζᾶς ἐδίδαξεν εἶναι ὀργὰς κατὰ τοῦ

2. ὁ εὐμιήλ A. 3. ἀναγημάς A. Αναγημᾶς G. 10. Ναφηλείμ καὶ] ἀφηλείμ καὶ A. 13. Ἀζαὴλ] „Supra Ἀζαλζήλ." m. Ἀζαὴλ etiam p. 24. 25. In libro Enoch Azazyel dicitur. ἀρχόντων καὶ G. καὶ om. A. 21. καὶ ὁ A. καὶ ὁ δὲ G.

11. Pharmarus.
12. Amariel.
13. Anagemas.
14. Thausaël.
15. Samiel.
16. Sarinas.
17. Eumiel.
18. Tyriel.
19. Iumiel.
20. Sariel.

Isti caeterique cuncti acceperunt sibi uxores anno mundi millesimo centesimo septuagesimo, et ad diluvium usque in eas insanierunt; ex eis vero nati in tria genera sunt divisi, quorum primum Gigantes, homines proceri. Gigantes autem Naphelim procreaverunt, ex Naphelim porro Eliudaei orti sunt. Caeterum iuxta corporis eorum molem auctus est quoque numerus, ac sese uxoresque suas veneficia et incantationes mutuo docuerunt. Primus Azaël in ordine principum decimus, qui gladios, thoracas, et omne bellicum instrumentum, et terrae metalla conflare, aurum quoque et argentum qua tractarent arte muliebrem mundum composituri, adinvenit; qua polirent etiam, et electis lapidibus nitorem adiicerent, et colores fucarent, instruxit. Ista sibi filiabusque suis comparaverunt filii hominum, et violato dei mandato sanctos in errorem impulerunt, ac tandem perversis iustitiae semitis ingens terram universam pervagata est impietas. Animo insuper odia fovere, et herbarum radicibus aliis damna parare Semiazas eorum dux

νοὸς, καὶ ῥίζας βοτανῶν τῆς γῆς. ὁ δὲ ἑνδέκατος Φαρμαρὸς ἐδί-
δαξε φαρμακείας, ἐπαοιδίας, σοφίας καὶ ἐπαοιδῶν λυτήρια. ὁ
ἕνατος ἐδίδαξεν ἀστροσκοπίαν. ὁ δὲ τέταρτος ἐδίδαξεν ἀστρο-
P. 13 λογίαν. ὁ δὲ ὄγδοος ἐδίδαξεν ἀεροσκοπίαν. ὁ δὲ τρίτος ἐδίδαξε 5
τὰ σημεῖα τοῦ ἡλίου. ὁ δὲ ἕβδομος ἐδίδαξε τὰ σημεῖα τῆς γῆς. ὁ δὲ ἕκτος ἐδίδαξε τὰ σημεῖα τῆς σελήνης. πάντες οὗτοι ἤρ-
ξαντο ἀνακαλύπτειν τὰ μυστήρια ταῖς γυναιξὶν αὐτῶν καὶ τοῖς τέ-
κνοις αὐτῶν. μετὰ δὲ ταῦτα ἤρξαντο οἱ γίγαντες κατεσθίειν τὰς
σάρκας τῶν ἀνθρώπων· καὶ ἤρξαντο οἱ ἄνθρωποι ἐλαττοῦσθαι 10
ἐπὶ τῆς γῆς. οἱ δὲ λοιποὶ ἐβόησαν εἰς τὸν οὐρανὸν περὶ τῆς κα-
κώσεως αὐτῶν λέγοντες εἰσενεχθῆναι τὸ μνημόσυνον αὐτῶν ἐνώ-
πιον κυρίου. καὶ ἀκούσαντες οἱ τέσσαρες μεγάλοι ἀρχάγγελοι
Μιχαὴλ καὶ Οὐριὴλ καὶ Ῥαφαὴλ καὶ Γαβριὴλ παρέκυψαν ἐπὶ τὴν
γῆν ἐκ τῶν ἁγίων τοῦ οὐρανοῦ· καὶ θεασάμενοι αἷμα πολὺ ἐκ- 15
B κεχυμένον ἐπὶ τῆς γῆς καὶ πᾶσαν ἀσέβειαν καὶ ἀνομίαν γενομένην
ἐπ' αὐτῆς, εἰσελθόντες εἶπον πρὸς ἀλλήλους ὅτι τὰ πνεύματα
καὶ αἱ ψυχαὶ τῶν ἀνθρώπων στενάζουσιν ἐντυγχάνοντα καὶ λέ-
γοντα ὅτι εἰσαγάγετε τὴν κρίσιν ἡμῶν πρὸς τὸν ὕψιστον, καὶ
τὴν ἀπώλειαν ἡμῶν ἐνώπιον τῆς δόξης τῆς μεγαλωσύνης, ἐνώ- 20
πιον τοῦ κυρίου τῶν κυρίων πάντων τῇ μεγαλωσύνῃ. καὶ εἶπον τῷ
κυρίῳ τῶν αἰώνων, σὺ εἶ ὁ θεὸς τῶν θεῶν καὶ κύριος τῶν κυρίων
καὶ ὁ βασιλεὺς τῶν βασιλευόντων καὶ θεὸς τῶν αἰώνων, καὶ ὁ θρό-

3. ἕνατος] ἔνατος G. ἀστροσκοπίαν m. ἀστροκοπίαν G. 8. ταῦτα add. A. 10. Conf. p. 24 b. 13. παρέκυψαν] Legebatur καὶ παρέκυψαν. Conf. p. 24 c. 14. ἐκκεχυμένον m. ἐκκεχυμένον G. 16. ἐπ' αὐτῆς add. A. 18. πρὸς τὸν A. πρὸς G. 19 et 20. μεγαλοσ— A. μεγαλοσ— G. 22. καὶ θεὸς A. καὶ ὁ θεὸς G. αἰώνων] ἀνθρώπων p. 24 c. ὁ θρόνος A. ὁ om. G.

aperuit: Pharmarus, princeps undecimus, veneficia, incantationes, praestigias, et incantationum impedimenta; nonus, astrorum cursus; quartus, astrologiam; octavus, aëris inspectionem; tertius, terrae; septimus, solis; vicesimus, lunae signa exposuit; singuli denique arcana haec uxoribus filiisque suis revelare, Gigantesque postmodum carnes humanas vocare coeperunt. Hinc hominum numerus minor in dies fieri, ac paene deficere visus: tum reliqui quique tantae nequitiae pertaesi vocem extulerunt in caelum, et sui memoriam ad dei conspectum deferri precati sunt. His auditis, quatuor archangeli magni, Michaël, Uriel, Raphaël et Gabriel, de sanctis caeli prospexerunt in terram: et viso plurimo sanguine super terram effuso, et universa impietate et iniquitate cognita, regressi dixerunt ad invicem: spiritus et animae hominum suspirant dicentes, iudicium internecionemque nostram ad gloriam maiestatis, ad dominorum omnium dominum in maiestate, deferte. Et dixerunt domino saeculorum: „Tu es deorum deus, et dominorum dominus, et regum rex, et saeculorum deus, et thro-

νος τῆς δόξης σου εἰς πάσας τὰς γενεὰς τῶν αἰώνων, καὶ τὸ
ὄνομά σου ἅγιον καὶ εὐλογημένον εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας, καὶ C
τὰ ἑξῆς. τότε ὁ ὕψιστος ἐκέλευσε τοῖς ἁγίοις ἀρχαγγέλοις, καὶ ἔδη-
σαν τοὺς ἐξάρχους αὐτῶν καὶ ἔβαλον αὐτοὺς εἰς τὴν ἄβυσσον,
5 ἕως τῆς κρίσεως, καὶ τὰ ἑξῆς. καὶ ταῦτα μὲν ὁ Ἐνὼχ μαρτυρεῖ.

Ὁ δὲ θεόπτης Μωϋσῆς ἐν τῇ Γενέσει φησὶ „καὶ ἐγένετο
ἡνίκα ἤρξαντο οἱ ἄνθρωποι πολλοὶ γίνεσθαι ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ θυ-
γατέρες ἐγεννήθησαν αὐτοῖς. ἰδόντες δὲ οἱ υἱοὶ τοῦ θεοῦ τὰς θυ-
γατέρας τῶν ἀνθρώπων ὅτι καλαί εἰσιν, ἔλαβον ἑαυτοῖς γυναῖ-
10 κας ἀπὸ πασῶν ὧν ἐξελέξαντο." εἶτα „καὶ μετ' ἐκεῖνο ὡς ἂν
εἰσεπορεύοντο οἱ υἱοὶ τοῦ θεοῦ πρὸς τὰς θυγατέρας τῶν ἀνθρώ-
πων καὶ ἐγεννῶσαν ἑαυτοῖς, ἐκεῖνοι ἦσαν οἱ γίγαντες οἱ ἀπ' αἰῶ- V. 11
νος, ἄνθρωποι οἱ ὀνομαστοί" καὶ τὰ ἑξῆς.

Ὁ δὲ κορυφαῖος καὶ ἀπόστολος Πέτρος ἐν ἐπιστολῇ δευτέρᾳ D
15 περὶ αὐτῶν οὕτω φησίν, εἰ γὰρ ὁ θεὸς ἀγγέλων ἁμαρτησάντων
οὐκ ἐφείσατο, ἀλλὰ σειραῖς ζόφου ταρταρώσας παρέδωκεν εἰς
κρίσιν κολαζομένους τηρεῖν, καὶ ἀρχαίου κόσμου οὐκ ἐφείσατο,
ἀλλ' ὄγδοον Νῶε δικαιοσύνης κήρυκα ἐφύλαξε, κατακλυσμὸν
κόσμῳ ἀσεβῶν ἐπάξας.

20 Ταῦτά τοι πρὸς ὠφέλειαν τῶν βουλομένων ἐκ τῶν θείων
γραφῶν παρατέθεικα. ἄξιον δὲ καὶ Ζωσίμου τοῦ Πανοπολίτου
φιλοσόφου χρῆσίν τινα παραθέσθαι περὶ αὐτῶν ἐκ τῶν γεγραμ-

4. ἔβαλον m. ἔβαλλον G. 6. Μωϋσῆς] Genes. VI, 1. 8. δὲ add. A. 10. εἶτα καὶ A. εἶτα δὲ A. 12. ἦσαν οἱ A. οἱ om. G. 13. οἱ ὀνομαστοὶ A. οἱ om. G. 14. δευτέρᾳ] Cap. 2, 4. 15. οὕτω addidi ex A. 18. κατακλοισμὸν A. 20. τοι] Vulgo μοι.

nus gloriae tuae in omnes saeculorum generationes et nomen tuum sanctum et in omnia saecula benedictum: et quae deinceps. Tunc altissimus sanctis archangelis imperavit, et vinctos eorum antesignanos usque ad iudicium angeli detruserunt in abyssum, et quae sequuntur. Et haec quidem Enoch testatur.

Dei vero contemplator Moses scribit in Genesi: „cum coepissent homines multiplicari super terram, et filios procreassent, videntes filii dei filias hominum quod essent pulchrae, acceperunt sibi uxores ex omnibus quas elegerant." Consequenter vero: „postquam ingressi sunt filii dei ad filias hominum, illaeque genuerunt, visi sunt Gigantes, a saeculo viri famosi." Et reliqua.

Porro coryphaeus et apostolus Petrus de iisdem epistola secunda dicit: „si enim deus angelis peccantibus non peperit, sed rudentibus inferni detractos in tartarum tradidit cruciandos in iudicium reservatos: et originali mundo non pepercit, sed octavum Noë iustitiae praeconem custodivit, diluvium mundo impiorum inducens."

Ex divinis scripturis haec in medium adduxi studiosorum gratia: caeterum operae quoque pretium est Zosimi Panopolitae philosophi, divino

μίνων αὐτῷ πρὸς θεοσέβειαν ἐν τῷ ἑνάτῳ τῆς Ἰμοὺθ βίβλῳ,
ἔχουσαν ὧδε „φάσκουσιν αἱ ἱεραὶ γραφαὶ ἤτοι βίβλοι, ὦ γύναι,
ὅτι ἔστι τι δαιμόνων γένος ὃ χρῆται γυναιξίν. ἐμνημόνευσε δὲ
P. 14 καὶ Ἑρμῆς ἐν τοῖς φυσικοῖς, καὶ σχεδὸν ἅπας λόγος φανερὸς καὶ 5
ἀπόκρυφος τοῦτο ἐμνημόνευσε. τοῦτο οὖν ἔφασαν αἱ ἀρχαῖαι καὶ
θεῖαι γραφαί, ὅτι ἄγγελοί τινες ἐπεθύμησαν τῶν γυναικῶν καὶ
κατελθόντες ἐδίδαξαν αὐτὰς πάντα τὰ τῆς φύσεως ἔργα, ὧν χά-
ριν, φησί, προσκροούσαντες, ἔξω τοῦ οὐρανοῦ ἔμειναν, ὅτι
πάντα τὰ πονηρὰ καὶ μηδὲν ὠφελοῦντα τὴν ψυχὴν ἐδίδαξαν τοὺς γί- 10
ἀνθρώπους. ἐξ αὐτῶν φάσκουσιν αἱ αὐταὶ γραφαὶ καὶ τοὺς γί-
γαντας γεγενῆσθαι. ἔστιν οὖν αὐτῶν ἡ πρώτη παράδοσις Χημεῦ
περὶ τούτων τῶν τεχνῶν. ἐκάλεσε δὲ ταύτην τὴν βίβλον Χημεῦ,
ἔνθεν καὶ ἡ τέχνη χημεία καλεῖται" καὶ τὰ ἑξῆς.

B Τούτων οὕτως ἐχόντων περὶ τῶν ἐκ τοῦ Σὴθ ἐγγεγόρων 15
δέον γινώσκειν ὅτι παρὰ μὲν τῇ θεοπνεύστῳ γραφῇ πρὸ τοῦ κατα-
κλυσμοῦ περὶ βασιλείας τῆς οἰασοῦν οὐ φέρεται· δῆλον γὰρ ὡς
οἱ τοῦ γένους προπάτορες Ἀδάμ τε καὶ Σὴθ καὶ Ἐνὼς καὶ οἱ
ἀμφ' αὐτοὺς ἐπισημότεροι, οὗτοι ἐξῆρχον τῶν πολλῶν ἕως τε-
λείας καταχρατήσεως τῶν γιγάντων, οὓς νομίζομεν τυραννεῖν
τῶν ἀσθενεστέρων ἀνθρώπων, οἵτινες οὐκ ἦσαν αὐτοῖς ὅμοιοι, 20

1. ἑνάτῳ] ἐννάτῳ G. Ἰμοὺθ] ἰμοῦθ A. 4. ἑρμῆς A. ὁ Ἑρμῆς G. 5. αἱ addidi ex A. 7. πάντα add. A. 8. φησὶν A. φασὶν G. 11 et 12. χημεῦ A. Χημᾶ G. βίβλον Χῦμα m. 13. ἔνθεν καὶ A. ἔνθεν δὲ G. χημεία] χυμεία m. 14. τούτων A. τουτων οὖν G. 17. τε καὶ A. τε om. G. ἐνῶς A. 18. τελείας καὶ A. 19. καταχρατήσεως A. καταρτήσεως G. νομίζομεν m. νομιζομένους G.

cultui magis ac magis augendo, ex eiusdem scriptis libro Imuthi nono testimonium his verbis conceptum adiungere: referunt sacrae scripturae, hoc est libri, o mulier, daemonum genus quoddam esse in mulierum consuetudinem venire solitum: horum mentionem agit Mercurius in physicis, ac omne ferme tam certae quam obscurae auctoritatis volumen de illis nonnihil edisserit. Hoc itaque veteres et sacrae scripturae affirmant, angeles quosdam mulierum cupidine tactos, in terras dilapsos naturae opera eas edocuisse, propterea quod prava quaeque et inutilia eis revelassent, caelo extorres perpetuo exilio damnatos ferunt. Ex his Gigantes ortos eaedem scripturae testantur, primumque artium huiusmodi documentum est chemia: librumque hunc vocavit Chema, unde et chimiae nomen factum, et quae sequuntur.

His ita constitutis de egregoris e Seth stirpe oriundis, ante diluvium de nullo regno divinis in scripturis exstare memoriam observandum. Constat enim primos humani generis autores Adam, Seth et Enos, aliosque ipsis coniunctos prae reliquis conspicuos ad stabilitum usque Gigantum supra caeteros imperium, potestatem obtinuisse; Gigantes vero in reliquos hominum corporis mole viribusque sibi impares usque

μέχρι τοῦ ἐπὶ Νῶε κατακλυσμοῦ, δι' οὗς καὶ ἐφθάρη ἡ γῆ.
ἐπειδὴ δὲ Βήρωσσος ὁ τῆς Χαλδαϊκῆς ἀρχαιολογίας συγγραφεὺς
ἀκμάσας κατὰ τοὺς χρόνους Ἀλεξάνδρου τοῦ Μακεδόνος, ὥς
φησι, καὶ εὑρὼν ἐν Βαβυλῶνι πολλῶν ἀναγραφὰς φυλασσομέ- C
5νας ἐπιμελῶς, αἳ περιεῖχον ἐτῶν μυριάδας που δεκαπέντε καὶ
μικρὸν πρὸς, ἱστορίας τινὰς περὶ οὐρανοῦ τε καὶ γῆς καὶ θαλάσ-
σης καὶ βασιλέων ἀρχαιότητος καὶ τῶν πράξεων αὐτῶν, περί τε
θέσεως τῆς Βαβυλωνίας γῆς καὶ καρποφορίας αὐτῆς καὶ ζώων
τινῶν ἐκ τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης φανέντων παρὰ φύσιν τῷ εἴδει,
10καὶ ἄλλα τινὰ μυθώδη ταῦτα, κομπολογίᾳ τινὶ συνέγραψεν,
ἅτινα πάντα κατὰ τὸν ἀληθῆ λόγον πλάσματα δαιμόνων εἶναι δο-
κεῖ, ἀναγκαῖον ἡγοῦμαι καὶ τούτων τὸν χρόνον ἐν κανονίῳ πα-
ραθέσθαι ἀπὸ τοῦ χιλιοστοῦ πεντηκοστοῦ ἐνάτου ἔτους τοῦ κό-
σμου ὄντα, καίπερ πληροφορούμενος ὅτι δοξάσαι θέλων τὸ τῶν D
15Χαλδαίων ἔθνος καὶ δεῖξαι πάντων τῶν ἐθνῶν ἀρχαιότερον ὁ Βή-
ρωσσος καὶ οἱ κατ' αὐτὸν, ὁ Ἀλέξανδρος, φημὶ, ὁ Πολυΐ-
στωρ λεγόμενος καὶ Ἀβυδηνὸς, ταῦτα γεγράφασι. τὸ γὰρ τὴν
καθ' ἡμᾶς οἰκουμένην πρὸ τοῦ κατακλυσμοῦ μᾶλλον ἀοίκητον
ἡγεῖσθαι, ἐν ᾗ τῶν Βαβυλωνίων ἡ χώρα καὶ ἡ Αἴγυπτος κεῖται,
20καταλληλότερον εἶναι δοκεῖ ἔκ τε τῆς θείας γραφῆς καὶ ἔκ τινων V. 12

1. δι' οὗς A. δι' οὗ G. 2. Βήρωσσος] Vulgo Βηρωσσὸς. 3. ὥς φησι] Conf. p 28 b. 5. μυριάδας] Vulgo μυριάδων. 9. φανέντων Niebuhrius. Vulgo θανέντων. Conf. p. 28 c. 29 a. 12. τούτων A. τοῦτον G. 13. ἐνάτου] Vulgo ἐννάτου, quod ubique correxi. 15. Βήρωσσος] Vulgo Βηρωσσὸς. 17. λεγόμενος om. G. Ἀβυδηνὸς m. Ἀβυδινὸς G. 19. ἐκείνης ἐν ᾗ m.

ad Noei diluvii, quo terra delata est, tempestatem, manifestam exercuisse tyrannidem aestimamus. At quoniam Berosus Chaldaicarum antiquitatum scriptor, qui, ut ipse refert, circa Alexandri Macedonis tempus floruit, plurium auctorum monumenta diligenter asservata, quae res gestas annorum myriadibus quindecim, et nonnihil amplius continerent, quasdamque de caelo, terra, mari, regum ac facinorum eorundem antiquitate, de Babylonicae terrae situ ac ubertate, de animalium quorumdam rubro mari enatorum forma praeter naturam usitata, ac de aliis quibusdam fabulosis narrationes continentia, quae quidem ordine compendioque conscripsit, se invenisse testatur (haec autem, ut verum fatear, daemonum figmenta sunt anilesque nugae). Propterea omnem temporis seriem ab hoc labente anno mundi millesimo quinquagesimo nono in laterculum referre ac coordinare necessarium duxi; nec enim me fugit Berosum ac eius sequaces, Alexandrum dico, cognomento Polyhistorem, et Abydenum, ceu Chaldaeorum gentem laudaturos, ac caeteris nationibus antiquiorem demonstraturos, haec scriptis consignare voluisse. Ea siquidem sententia, quae concessam nobis terrae portionem, paucioribus ante diluvium incolis refertam quam ea, in qua Babyloniorum regio ac Aegyptus sita est, existimat, divinae scripturae, paternis assertionibus ac ipsi denique rerum connexae

πατρικῶν μαρτυριῶν καὶ τῆς φυσικῆς τῶν πραγμάτων ἀκολου-
θίας· καὶ ἐκ μὲν τῆς γραφῆς οὕτω λεγούσης „καὶ ἐξέβαλε τὸν
P. 15 Ἀδὰμ, καὶ κατῴκισεν αὐτὸν ἀπέναντι τοῦ παραδείσου τῆς τρυ-
φῆς". ἡ δὲ Βαβυλωνίων γῆ καὶ ἡ καθ' ἡμᾶς οἰκουμένη πᾶσα 5
πόρρω που κεῖται τῆς κατ' ἀνατολὰς Ἐδὲμ, ἔνθα τὸν παράδει-
σον κεῖσθαι φαμέν. καὶ ἵνα τῷ τοιούτῳ λόγῳ μάρτυρά τινα θεο-
φόρον διδάσκαλον παραστήσωμεν, παρέστω ἡμῖν ὁ θεῖος
Ἐφραὶμ, ἡ ὠκεανόβροντος γλῶσσα, φάσκων ἐν τοῖς εἰς τὸν πα-
ράδεισον δογματικοῖς αὐτοῦ λόγοις οὕτως „πάντων τῶν ὑψω-
μάτων τῶν ὡραίων ὑψηλότερος ὁ παράδεισος. ὁ δὲ κατακλυσμὸς 10
πρὸς τὰ ἴχνη αὐτοῦ ἔφθασεν. οἱ δὲ πρὸ τοῦ κατακλυσμοῦ ἄν-
B θρωποι ἀνὰ μέσον τοῦ ὠκεανοῦ καὶ τοῦ παραδείσου ᾤκησαν, ἡ
δὲ γενεὰ τοῦ Κάϊν εἰς γῆν καλουμένην Ὀδ, ἥτις μεθερμηνεύεται
τρέμουσα, οἱ δὲ τοῦ Σὴθ εἰς τὴν ὑψηλοτέραν ἐντεταλμένοι ὑπὸ
τοῦ Ἀδὰμ μὴ συμμίγνυσθαι εἰς τὴν γενεὰν τοῦ Κάϊν τοῦ ἀδελ- 15
φοκτόνου. ἦν δὲ ἡ γενεὰ αὐτοῦ χθαμαλοὶ τῇ ἡλικίᾳ διὰ τὴν κα-
τάραν Κάϊν· οἱ δὲ τοῦ Σὴθ γίγαντες καὶ ὡς ἄγγελοι θεοῦ ἐν τῇ
ὑψηλῇ χώρᾳ. ἐλθοῦσαι δὲ αἱ θυγατέρες τοῦ Κάϊν διὰ μουσι-
κῶν αὐλῶν καὶ κιννυρῶν κατήγαγον αὐτοὺς ἐκ τῆς χώρας αὐτῶν,
καὶ ἔσχον αὐτὰς, καὶ πληθυνθείσης τῆς ἀνομίας αὐτῶν γέγονεν 20
C ὁ κατακλυσμός. καὶ ἐξήγαγεν ὁ θεὸς τὴν κιβωτὸν Νῶε εἰς ὄρος

2. τῆς γραφῆς] Genes. III, 24. ἐξέβαλεν G. ἐξέβαλλεν A.
3. κατῴκησεν A. 5. κεῖται τῆς m. κεῖται ποῦ τῆς G. 6. θεοφόρον A. θεοφόρων G. 12. ᾤκησαν m. οἰκοῦσαν G. 13. Ὀδ] Ναὶδ m. 14. τρέμουσα] κατῴκει add. m. 15. συμμίγνοισθαι A.
18. θυγατέραις A.

seriei nulla non ex parte consonat; divinae quidem scripturae dicenti: „et eiecit Adam, et collocavit eum in regione paradisi voluptatis." Babyloniorum autem regio, vel ea quam habitamus terrae pars, ab Edem, orientali plaga, in qua paradisum exstare dicimus, non modico distat intervallo. Atque ut huius dicti deiferorum patrum testem aliquem producamus, prodeat nobis divinus Ephraim, lingua, inquam, illa pelago eloquentiae scaturiens, dogmaticis suis de paradiso sermonibus hoc pacto disserens. Amoenis omnibus locis excelsis paradisus elevatior: ad eius vero radices diluvii pertinuerunt aquae. Homines diluvio antiquiores inter paradisum et oceanum sedes habitationi commodas obtinebant; Cain autem soboles omnis terram Od, quae tremula exponitur, incolebat; Seth vero filii, ne cum Cain fratricidae progenie commiscerentur, in excelsiore terrae parte ab Adamo iussi sunt consistere. Erat autem omnis illa Cain progenies ob traductum cum sanguine a patre maledictum corporis mole brevior ac depressa forma, ex adverso vero filii Seth, ceu proceri Gigantes, et angeli dei, in excelsa morabantur regione. Porro filiae Cain ad eos profectae musicis tibiis, et cinyris illectos felici loco et excelsa regione deorsum egerunt, nupseruntque illis, crescenteque eorum nequitia factum est diluvium. Et eduxit dominus arcum Noë in montem Ararat, et ab eo tempore

Ἀραράτ. καὶ ἔκτοτε ᾤκησαν οἱ ἄνθρωποι εἰς τὴν γῆν ταύτην.
τοῦτο δηλοῖ ὅτι ἡ νῦν οἰκοῦσα γῆ τότε ἀοίκητος ἦν. διὰ γὰρ τῆς
εὐσπλαγχνίας τοῦ θεοῦ ᾤκησαν οἱ πρὸ τοῦ κατακλυσμοῦ εἰς τὰ
πλησίον τοῦ παραδείσου, ἀνὰ μέσον ὠκεανοῦ καὶ τοῦ παραδεί- 5
σου. τὸ δὲ σκότος τὸ ἐξώτερον, περὶ οὗ εἶπεν ὁ Χριστὸς, ἔσω-
θεν τοῦ παραδείσου ἐστίν· ὁ δὲ παράδεισος σὺν τῷ ὠκεανῷ τὸν
κόσμον κυκλοῖ· ἡ δὲ Ἐδὲμ κατὰ ἀνατολάς ἐστιν· οἱ δὲ φωστῆ-
ρες ἡλίου καὶ σελήνης ἔσωθεν τοῦ παραδείσου ἀνατέλλουσιν,
ἔξωθεν δὲ δύνουσιν παρερχόμενοι δι' αὐτοῦ" καὶ τὰ ἑξῆς.

10 Τοῖς μὲν οὖν εὐπειθέσιν ἀρκεῖν οἶμαι ταῦτα πρὸς πᾶσαν πλη-
ροφορίαν, ὅτι οἱ πρὸ τοῦ κατακλυσμοῦ ἄνθρωποι τὴν μεταξὺ D
ὠκεανοῦ καὶ τοῦ παραδείσου γῆν ᾤκουν, καὶ οὔτε Βαβυλὼν ἦν
ἐπὶ τῆς γῆς οὔτε Χαλδαίων βασιλεία, ὡς τῷ Βηρώσσῳ καὶ τοῖς
ἑπομένοις αὐτῷ δοκεῖ πρὸς ἀνατροπὴν τῶν θείων γραφῶν, οὔτε
15 Αἰγυπτίων δυναστεία, ὡς τῷ Μανεθῷ ψευδομένῳ καὶ μεγαλύ-
νοντι τὸ τῶν Αἰγυπτίων ἔθνος ἔδοξε γράφειν. εἰ δέ τις οὐκ ἀρ-
κεῖται τοῖς προτεθεῖσι, τελείως πειθέσθω δι' ὧν ὑποκατιὼν ὁ
θεόπτης Μωϋσῆς ἐν τοῖς μετὰ τὸν κατακλυσμὸν οὕτω φησὶ
„Χοὺς δὲ ἐγέννησε τὸν Νεβρώδ. οὗτος ἤρξατο εἶναι γίγας ἐπὶ
20 τῆς γῆς. οὗτος ἦν γίγας κυνηγὸς ἔναντι κυρίου. διὰ τοῦτο ἐροῦ- P. 16
σιν ὡς Νεβρὼδ γίγας καὶ ἐγένετο ἡ ἀρχὴ τῆς βασιλείας αὐτοῦ

2. τῆς add. A. 3. ᾤκησαν m. οἰκοῦσαν G. 12. βαβυλῶν A.
13. βηρώσσῳ A. Βηρωσσῷ G. 17. προτεθεῖσι A. προστεθεῖσι G.
18. Μωϋσῆς] Genes. X, 8. 19. Χούς] Χοῦς G. νεβρὼδ hic et infra ter A. Νεμβρὼδ G. 20. ἦν A. ὁ G.

terram hanc homines incoluerunt. Ex quo colligitur terram hanc habitatam aliquamdiu prius incultam fuisse, cum ex dei tolerantia, iuxta paradisum, inter ipsum et oceanum homines moram trahere permitterentur. Exteriores vero tenebrae de quibus Christus loquutus, intra paradisum sunt: paradisus autem et oceanus mundum ambiunt: ad Orientalem plagam situm obtinet Edem: sol et luna gemina lumina ex paradiso oriuntur, ac eodem peragrato foras in occubitum tendunt, et quae deinceps.

Et mente quidem sanis haec abunde sufficere arbitror, ut ante diluvium inter oceanum et paradisum homines credantur terram incoluisse; ita tamen ut neque Babylon in terra, neque Chaldaeorum regnum, ut Beroso et eius discipulis ad evertendam scripturarum auctoritatem placet, neque Aegyptiorum principatus, ut a mendace et iactabundis buccis Aegyptiorum gentem Manetho extollente confictum est, extiterit. Haec tamen leviora, quam quae mereantur assensum, ratus aliquis convincetur abunde ex subiunctis, quae inspector dei Moses, recensita post diluvium rerum gestarum serie, hoc pacto commemorat: „Chus genuit Nembrod: ipse coepit esse Gigas in terra: ipse robustus erat venator coram domino. Ob hoc dicunt: quasi Nembrod Gigas. Fuit autem principium regni eius

Βαβυλὼν, Ὀρὲχ καὶ Ἀρχὰδ καὶ Χαλάνη ἐν τῇ γῇ Σεναάρ. ἐκ τῆς
γῆς ἐκείνης ἐξῆλθεν Ἀσσοὺρ, καὶ ᾠκοδόμησε τὴν Νινευὶ καὶ τὴν
Ῥοβὼθ πόλιν καὶ τὴν Χαλάχ. αὕτη ἡ πόλις ἡ μεγάλη." φανε-
ρὸν δὲ ἐκ τούτων ὅτι ἡ ἀρχὴ τῆς τῶν Βαβυλωνίων βασιλείας 5
ἤτοι Χαλδαίων ἀπὸ Νεβρὼδ τοῦ μετὰ τὸν κατακλυσμὸν εἰς ἔτη
ἑξακόσια τριάκοντα ἀκμάσαντος γέγονε. καὶ χρὴ πᾶσαν ἱστορίαν
Χαλδαϊκὴν ἢ Αἰγυπτιακὴν περὶ τοῦ κατακλυσμοῦ τῇ γραφῇ ἀπαγ-
γελλομένην μὴ ἀποδέχεσθαι τοὺς προσέχοντας ὀρθῶς ταῖς θείαις
V. 13 γραφαῖς, εἰ καί τινα περὶ κατακλυσμοῦ καὶ λάρνακος, ἤτοι κι- 10
βωτοῦ, κλέψαντες ἐκ τῶν θεοπνεύστων γραφῶν ἰδιοποιήσαντο,
δι' ὧν οἱ ἁπλούστεροι καὶ τοῖς λοιποῖς ληρήμασι προσέχοντες εὐ-
χερῶς βλάπτονται, λέγω δὲ περὶ μυριάδων ἐτῶν διὰ σάρων καὶ
νήρων καὶ σώσσων καταλεγομένων. ἐν οἷς καὶ περὶ ἀννιδοτίων
φάσκουσι ζώων τινῶν ἰχθυομόρφων ἐν μέρει καὶ ἀνθρωπομόρ- 15
φων, ἡμέρας μὲν ἐν τῇ γῇ διαιτωμένων καὶ μηδεμίαν τροφὴν
προσφερομένων, νυκτὸς δὲ ἐν τῷ πελάγει καταδυνόντων, παρα-
διδόντων τε τοῖς ἀνθρώποις γράμματα καὶ μαθημάτων καὶ τε-
χνῶν ἐμπειρίας καὶ πόλεων συνοικισμοὺς καὶ ἱερῶν ἱδρύσεις καὶ
C νόμων εἰσηγήσεις σπερμάτων τε συναγωγάς· καὶ ἀπὸ τότε φασὶ

1. βαβυλῶν A. ὀρὲχ A. Ορὰχ G. 2. Ασσοὺρ m. Ασσοὺρ G. ἀσσοὺρ A. νινευῆ A. 3. ῥοβῶθ A. Χαλάχ Am. Χαλὰγ G. Post Χαλὰχ librarii culpa excidisse videntur καὶ τὴν Λασὴ ἀνὰ μέσον Νινευὶ καὶ ἀνὰ μέσον Χαλάχ. ἡ μεγάλη] ἡ delendum. 4. τῆς τῶν A. τῆς om. G. 7. ἢ A. καὶ G. 8. προσέχοντας m. μὴ προσέχοντας G. 12. λέγω δὲ A. λέγοντες G. διὰ σάρων m. δι' ἂς ὥρων G. 13. νήρων] Scribebatur νείρων. ἀννιδοτίων A. ἀνοδοτίων G. 16. καταδυνόντων A. καταδυόντων G. 18. συνοικισμοὺς A. 19. φασὶ] φησὶ A. τότε — χρόνους] „Leg. τοῦ τε — χρόνου." Anonymus.

Babylon, Orach et Archad et Chalane in terra Sennaar. De terra illa egressus est Assur et aedificavit Niaiven et urbem Roboth et Chalach: haec est civitas magna." Sane liquet ex his, Babyloniorum, sive mavis Chaldaeorum regni exordium a Nembrod, qui retro diluvium annis sexcentis et triginta floruit, ductum: et eos qui sacris scripturis ex aequo animum advertunt, Chaldaicam, sive Aegyptiam omnem historiam illis adversantem decet respuere: quamvis illi ex scripturis caelitus traditis de diluvio et arca suffurentur nonnulla, quibus animi simpliciores deliriis nonnunquam stupefacti laeduntur quam facile, ubi praestigiatores illi myriadas annorum Saris, Neiris, et Sossis conflatas comminiscuntur; in quibus et meras nugas evolvunt de annodotiis animalibus, qua piscium, qua hominum formam referentibus, de die nullo admisso cibo degentibus in terra, de nocte pelagi profundum subeuntibus, quorum ope litteras et disciplinarum artiumque experimenta, urbium habitandarum rationem, templorum aedificia, legum expositionem, seminum fructuumque colligendorum modum reliqui homines acceperint, quibus necdum adhuc tempus per annos metiendi

χρόνους μηδὲν παρὰ ἀνθρώποις ἐφευρεθῆναι. ἅτινα πάντα καὶ
ἄλλα πλεῖστα πολλῆς ἀδολεσχίας γέμοντα ὁρῶντες καὶ ταῖς θείαις
ἡμῶν γραφαῖς ἀνακόλουθα οἱ τὰς Χριστιανικὰς ἱστορίας συγγρά-
ψαντες, θαυμάζω πῶς κατεδέξαντο ὅλως κανονικῇ στοιχειώσει
5 ὑποβαλεῖν ἀνάξια πάσης ὄντα μνήμης, οὓς κατ' ὄνομα λέγειν
περισσὸν ἡγοῦμαι αἰδοῖ τῶν ἀνδρῶν, δι' οὓς ἀναγκάζομαι κἀγὼ
τῇ αὐτῇ στοιχειώσει χρήσασθαι, ἵνα μὴ δόξῃ ἀτελὲς εἶναι τὸ πό-
νημα. τῆς οὖν Χαλδαϊκῆς ἀρχῆς ἀπὸ Νεβρὼδ ἀποδεδειγμένης
συναποδέδεικται δηλονότι καὶ τὰ περὶ τῶν Αἰγυπτιακῶν δυνα-
10 στειῶν ὑπὸ Μανεθὼ τοῦ Σεβεννύτου πρὸς Πτολεμαῖον τὸν Φιλά- D
δελφον συγγεγραμμένα πλήρη ψεύδους καὶ κατὰ μίμησιν Βη-
ρώσσου πεπλασμένα κατὰ τοὺς αὐτοὺς σχεδόν που χρόνους, ἢ
μικρὸν ὕστερον· πλὴν καὶ αὐτὰ ἀνωφελῆ ὄντα στοιχειωθήσεται
ἐκ τῶν παρὰ πολλοῖς ἱστορικοῖς κανονισθέντων.

15 Τῷ χιλιοστῷ πεντηκοστῷ ὀγδόῳ ἔτει τοῦ κόσμου οἱ ἐγρήγο-
ροι κατῆλθον καὶ διήρκεσαν ἐν τῇ παραβάσει ἕως τοῦ κατακλυ-
σμοῦ.

Ὁ δεύτερος κύκλος τῶν πεντακοσίων τριάκοντα δύο ἐτῶν
ἐπληρώθη, καὶ ἤρξατο ὁ τρίτος τῷ χιλιοστῷ ἑξηκοστῷ πέμπτῳ
20 ἔτει τοῦ κόσμου, διακοσιοστῷ ἑβδομηκοστῷ τοῦ Μαλελεήλ. P. 17

Ὁ ἀκριβῶς ἐφιστάνων τοῖς ὑποκειμένοις δυσὶ κανονίοις αὐ-

9. καὶ τὰ περὶ A. καὶ περὶ G. 10. ὑπὸ A. ἀπὸ G. 11. βηρώσσου A. Βηρωσσοῦ G. 18. Ὁ δεύτερος κύκλος anonymus. Legebatur δύο κύκλους. δύο κύκλοι — ἐπληρώθησαν m.

usum fuisse communem constat: quae singula et alia plura nugis referta, et sacris scripturis penitus absona, ac ideo quae memorarentur indigna conspicatus, ab iis qui Canonicas historias conscripserunt, verae et probatae tractationi demiror inserta: quorum quidem nomina, viros reveritus, ad rem nostram pertinere non arbitror, quantumvis ne credatur opus imperfectum, eorum vestigiis inhaerere, et dispositione uti adstrictum me sentiam. Sane demonstratis imperii Chaldaici fundamentis a Nembrod primo positis, simul etiam quae a Manethone Sebennyta ad Ptolomaeum Philadelphum scripta mendaciis scaturire, et ad instar Berosi, eius nimirum aetate, vel tempore ab eo non admodum dissito conficta, statim percipias: illa tamen, quamvis nulli accessioni futura, quod a pluribus in historiae seriem relata, ex iisdem Historicis transsumpta sint, a nobis pariter suis reponentur locis.

Millesimo quinquagesimo octavo mundi anno descenderunt egregori; nec a violanda dei lege abstinuerunt, donec diluvio mundus periit.

Hucusque gemini quingentorum triginta duorum annorum circuli dignoscuntur evoluti: succedit tertius anno mundi millesimo sexagesimo quinto, Maleleel ducentesimo septuagesimo, renovandus.

Qui duabus tabulis infra locandis mentem attentius adiecerit, duorum

τόθεν ἕξει πᾶσαν πληροφορίαν ὅτι ἐπίπλαστός ἐστιν ἢ τούτων ἐπί-
νοια ἀμφοτέρων, ὡς προείρηται, τοῦ τε Βηρώσσου καὶ τοῦ
Μανεθῶ τὸ ἴδιον ἔθνος θέλοντος δοξάσαι, τοῦ μὲν τὸ τῶν Χαλ-
δαίων, τοῦ δὲ τὸ τῶν Αἰγυπτίων. θαυμαζέτω δὲ πῶς οὐκ 5
ἠσχύνθησαν ἄρ' ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἀρχὴν θέσθαι ταῖς
τεραπόδεσιν αὐτῶν συγγραφαῖς, ἀλλ' ὁ μὲν Βήρωσσος διὰ σά-
ρων καὶ νήρων καὶ σώσσων ἀνεγράψατο, ὧν ὁ μὲν σάρος τρισχι-
B λίων καὶ ἑξακοσίων ἐτῶν χρόνον σημαίνει, ὁ δὲ νῆρος ἐτῶν ἑξα-
κοσίων, ὁ δὲ σῶσσος ἑξήκοντα. καὶ συνῆξε σάρους ἑκατὸν εἴκοσι 10
διὰ βασιλέων δέκα, ἤτοι χρόνον ἐτῶν μυριάδων τεσσαράκοντα
τριῶν καὶ δύο χιλιάδων. ταῦτα δὲ ἔτη τινὲς τῶν καθ' ἡμᾶς ἱστο-
ρικῶν καὶ ἡμέρας ἐλογίσαντο στοχαστικῶς μεμψάμενοι τὸν Παμφί-
λου Εὐσέβιον, ὡς μὴ νοήσαντα τὰ ἔτη τῶν σάρων ἡμέρας. μά-
την δὲ αὐτὸν ἐν τούτῳ μέμφονται. πῶς γὰρ τὸ μὴ ὂν εἶχε νοῆ- 15
V. 14 σαι πολυμαθὴς ὢν καὶ εἰδὼς τὴν Ἑλληνικὴν δόξαν πολλοὺς αἰῶ-
νας ὁμολογοῦσαν, ἤτοι μυριάδας ἐτῶν παρεληλυθέναι ἀπὸ τῆς
C κοσμικῆς γενέσεως κατὰ τὴν παρ' αὐτοῖς μυθικὴν τοῦ ζωδιακοῦ
ἐπὶ τὰ ἐναντία κίνησιν ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ κριοῦ καὶ πάλιν εἰς
αὐτὴν ἀποκατάστασιν; ποίαν δὲ αὐτοὶ ἀνάγκην εἶχον συμβιβάζειν 20
τὸ ψεῦδος τῇ ἀληθείᾳ;

2. βηρώσσου A. Βηρωσσοῦ G. 5. „Legendum μὴ θέσθαι: nam non statuunt. Vid. p. 34. 37." Anonymus. 6. Βήρωσσος] Vulgo Βηρωσσός. σάρων] ἀσάρων A. 8. χρόνον A. χρόνων G. 9. σώσσος m. Σώσσων G.

istius modi scriptorum, quos memoravimus, commentitiam percipiet scriptionem. Berosi dico et Manethonis, illius Chaldaeorum, huius Aegyptiorum gentem propriam pro viribus extollere contendentis. Miretur porro lector etiam obvius, quod portentosis suis scriptis eundem annum principium commune statuere non sint reveriti: sed et Berosus Saris, Neris et Sossis annorum numerum composuerit, quorum quidem Sarus ter millium et sexcentorum, Nerus sexcentorum, Sossus annorum sexaginta spatium complectitur. Saros autem centum et viginti, decem regum aetate, hoc est myriadum quadraginta trium et duorum millium annorum collegit summam. Annos porro illos Historicorum nonnulli dies tantum coniiciunt, ex quo Eusebium Pamphili causati, qui Sarorum annos dies esse non animadvertit. Nullo tamen consilio inscitiae accusant. Qui namque quod non erat, vir aliequin eruditus, assereret? Vir ille, dico, qui Graecorum sententiam, plura saecula, annorumque portentosas myriadas ex fabulosa Zodiaci per partes adversas in idem signum conversione, ab arietis, inquam, termino ad eandem metam revolutione, iam a mundi natalibus praeteriisse asserentem probe dignosceret? Qua vero necessitate pressi mendacium veritati coacervare excogitaverunt?

ΑΦΡΙΚΑΝΟΥ.

Περὶ τῆς τῶν Αἰγυπτίων καὶ Χαλδαίων μυθώδους χρονολογίας.

Αἰγύπτιοι μὲν οὖν ἐπὶ τὸ κομπωδέστερον χρόνων περιττὰς
5 περιόδους καὶ μυριάδας ἐτῶν κατὰ θέσιν τινὰ τῶν παρ' αὐτοῖς D
ἀστρολογουμένων ἐξέθεντο, ἅς τινες τῶν ταῦτα ἀκριβοῦν δοξάν-
των συστέλλοντες σεληνιαίους εἶπον ἐνιαυτοὺς, οὐδὲν ἔλαττον
ἐπὶ τὸ μυθῶδες ἀπονευκότες συμπίπτουσι ταῖς ὀκτὼ καὶ ἐννέα
χιλιάσιν ἐτῶν, ἃς Αἰγυπτίων οἱ παρὰ Πλάτωνι ἱερεῖς εἰς Σόλωνα
10 καταριθμοῦντες οὐκ ἀληθεύουσιν. καὶ μετ' ὀλίγα· τὰ γὰρ Φοι-
νίκων τρισμύρια ἔτη ἢ τὸν τῶν Χαλδαίων λῆρον, τὸ τῶν τεσ-
σαράκοντα ὀκτὼ μυριάδων, τί δεῖ καὶ λέγειν; ἐκ τούτων γὰρ
Ἰουδαῖοι τὸ ἀνέκαθεν γεγονότες ἀπὸ Ἀβραὰμ ἀρξάμενοι ἀτυφό-
τερόν τε καὶ ἀνθρωπίνως μετὰ τοῦ ἀληθοῦς διὰ τοῦ Μωϋσέως P. 18
15 πνεύματος διδαχθέντες, ἔκ τε τῶν λοιπῶν Ἑβραϊκῶν ἱστοριῶν,
ἀριθμὸν ἐτῶν πεντακισχιλίων πεντακοσίων εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ
σωτηρίου λόγου τὴν ἐπὶ τῆς μοναρχίας τῶν Καισάρων κηρυσσο-
μένην παραδεδώκασιν.

Χαλδαίων α' ἐβασίλευσεν Ἀλῶρος σάρους δέκα.
20 Χαλδαίων β' ἐβασίλευσεν Ἀλάσπαρος σάρους τρεῖς.

4. ἐπὶ τὸ Scaliger p. 8. ἐπὶ τῶν G. περιττὰς Scaliger. περὶ τὰς G. 5. κατὰ θέσιν Scaliger. κατάθεσιν G. 12. δεῖ καὶ A. καὶ om. G. 13. γεγονότες ἀπὸ Ἀβραὰμ τὸ ἀνέκαθεν ἀρξάμενοι m. 14. Μωϋσέως] Μωσέως G.

EX AFRICANO.

De commentitia Aegyptiorum Chaldaeorumque Chronologia.

Aegyptii certe de suae aetatis antiquitate iactantius eloquuti, per annorum revolutiones et myriades prorogatam quandam seriem ex astrologicis experimentis statuerunt: quas quidem ii, qui se penitius inspexisse arbitrantur, contrahentes fabulis nihilo secius addicti, annos huiusmodi lunares putandos commenti sunt, et confictis octo vel novem annorum millenariis, quae Soloni velut auctori Aegyptiorum sacerdotes apud Platonem quondam adscripserunt, a veritate probavere se longe dissitos. Et quibusdam interiectis. A Phoenicibus pariter myriades annorum tres iactatas, Chaldaeorumque deliria, nec non quadraginta et octo alias myriades, quid memorare necesse est? A Chaldaeis enim per Abrahamum patrem orti Iudaei, vero Mosis spiritu imbuti, qua decet homines a fastu alienos, suique memores, modestia, ex relictis sibi Hebraeorum monumentis annorum quinquies millium et quingentorum numerum usque ad salutaris Verbi adventum sub Caesarum imperio mundo evulgatum posteris tradiderunt.

Chaldaeorum I. regnavit Alorus Saris decem.
Chaldaeorum II. regnavit Alasparus Saris tribus.

Χαλδαίων γ' ἐβασίλευσεν Ἀμηλῶν σάρους δεκατρεῖς.
B Χαλδαίων δ' ἐβασίλευσεν Ἀμενῶν σάρους δώδεκα.
Χαλδαίων ε' ἐβασίλευσε Μετάλαρος σάρους ὀκτωκαίδεκα.
Χαλδαίων ς' ἐβασίλευσεν Δάωνος ἔτη ἐνενήκοντα ἐννέα.
Χαλδαίων ζ' ἐβασίλευσεν Εὐεδώραχος σάρους ὀκτωκαίδεκα. 5
Χαλδαίων η' ἐβασίλευσεν Ἀμφὶς σάρους δέκα.
Χαλδαίων θ' ἐβασίλευσεν Ὀτιάρτης σάρους ὀκτώ.
Χαλδαίων ι' ἐβασίλευσε Ξίσουθρος σάρους ὀκτωκαίδεκα.
C Χαλδαίων ι' ἐβασίλευσε Ξίσουθρος σάρους ὀκτωκαίδεκα.

Περὶ τῆς τῶν Αἰγυπτίων ἀρχαιολογίας.

Μανεθῶ ὁ Σεβεννύτης ἀρχιερεὺς τῶν ἐν Αἰγύπτῳ μιαρῶν 10
ἱερῶν μετὰ Βήρωσσον γενόμενος ἐπὶ Πτολεμαίου τοῦ Φιλαδέλφου
γράφει τῷ αὐτῷ Πτολεμαίῳ ψευδηγορῶν καὶ αὐτὸς ὡς ὁ Βήρωσ-
σος, περὶ δυναστιῶν ς', ἤτοι θεῶν τῶν μηδέποτε γεγονότων ζ',
Dol. φησὶ, διαγεγόνασιν ἐπὶ ἔτη ἀϝϡπέ. ὧν πρῶτος, φησὶ, θεὸς
V. 15 Ἥφαιστος ἔτη ϑ ἐβασίλευσε. ταῦτα τὰ ϑ ἔτη πάλιν τινὲς τῶν 15
καθ' ἡμᾶς ἱστορικῶν ἀντὶ μηνῶν σεληνιακῶν λογισάμενοι καὶ με-
ρίσαντες τὸ τῶν ἡμερῶν πλῆθος τῶν αὐτῶν ϑ σεληνίων παρὰ
τὰς τριακοσίας ἑξήκοντα πέντε ἡμέρας τοῦ ἐνιαυτοῦ συνῆξαν ἔτη

1. ἀμηλῶν A. 2. ἀμενῶν A. 8. ξίξουθρος A. Ξιξούθρος G. Correxi Ξίσουθρος. ὀκτωκαίδεκα m addidit ex p. 30 b. 11. βήρωσσον A. Βηρωσσὸν G. 12. Βήρωσσος] Vulgo Βηρωσσός. 13. ς' A. ἑκκαίδεκα G. ζ' A. ἑπτὰ G. 14. ἀϝϡπέ anonymus comparata p. 41 b. ϝϡπέ A. χίλια ἐνακόσια ὀγδοήκοντα πέντε G. 15. bis ϑ A. ἑνακισχίλια G. τὰ om. A. 17. ϑ σεληνίων A. ἑνακισχιλίων σελήνην G. 18. συνῆξαν m. συνήξας G.

Chaldaeorum III. regnavit Amelon Saris tredecim.
Chaldaeorum IV. regnavit Amenon Saris duodecim.
Chaldaeorum V. regnavit Metalarus Saris octodecim.
Chaldaeorum VI. regnavit Daonus annis nonaginta novem.
Chaldaeorum VII. regnavit Evederachus Saris octodecim.
Chaldaeorum VIII. regnavit Amphis Saris decem.
Chaldaeorum IX. regnavit Otiartes Saris octo.
Chaldaeorum X. regnavit Xixuthrus Saris octodecim.

De Aegyptiorum antiquitate.

Manetho Sebennytes Beroso posterior, impurorum sacrorum in Aegypto pontifex tempore Ptolemaei Philadelphi, de sexdecim dynastiis, hoc est deis septem, qui nusquam extiterunt, contextis mendaciis ad eundem scribens: horum tempus, inquit, mille nongentos octoginta quinque annos exaequavit: quorum primus, ait, deus Vulcanus millibus novem regnavit. Istos nihilominus annos I X ∞. Historicorum nostrorum nonnulli lunarium mensium vice computantes, annorumque lunarium eorumdem ex lunae circulorum novem millibus conflatorum, per anni solaris trecentos sexaginta quinque dies multitudine distributa, annos septingentos viginti quatuor cum medio, additis etiam quatuor diebus, collegerunt: hacque via mirandum

ψκζ̆δ', ξένον τι δοκοῦντες κατωρθωκέναι, γελοῖον δὲ μᾶλλον εἰπεῖν ἄξιον τὸ ψεῦδος τῇ ἀληθείᾳ συμβιβάζοντες.

Πρώτη δυναστεία.

Αἰγυπτίων α' ἐβασίλευσεν Ἥφαιστος ἔτη ψκδ' ◡δ'. P. 19
5 Αἰγυπτίων β' ἐβασίλευσεν Ἥλιος Ἡφαίστου ἔτη π'ς'.
Αἰγυπτίων γ' ἐβασίλευσεν Ἀγαθοδαίμων ἔτη νς' ◡ιβ'.
Αἰγυπτίων δ' ἐβασίλευσε Κρόνος ἔτη μ'◡.
Αἰγυπτίων ε' ἐβασίλευσεν Ὄσιρις καὶ Ἶσις ἔτη λε.
Αἰγυπτίων ς' ἐβασίλευσεν ** ἔτη *
10 Αἰγυπτίων ζ' ἐβασίλευσε Τύφων ἔτη κθ'. B
Αἰγυπτίων η' ἐβασίλευσεν Ὧρος ἡμίθεος ἔτη κε'.
Αἰγυπτίων θ' ἐβασίλευσεν Ἄρης ἡμίθεος ἔτη κγ'.
Αἰγυπτίων ι' ἐβασίλευσεν Ἄνουβις ἡμίθεος ἔτη ιζ'.
Αἰγυπτίων ια' ἐβασίλευσεν Ἡρακλῆς ἡμίθεος ἔτη ιε'.
15 Αἰγυπτίων ιβ' ἐβασίλευσεν Ἀπόλλων ἡμίθεος ἔτη κε'.
Αἰγυπτίων ιγ' ἐβασίλευσεν Ἄμμων ἡμίθεος ἔτη λ'.
Αἰγυπτίων ιδ' ἐβασίλευσε Τιθόης ἡμίθεος ἔτη κζ'. C

1. ψκζ̆δ' (h. e. 727 ¾) A. ἑπτακόσια εἴκοσι καὶ ἥμισυ καὶ τέσσαρας (τέσσαρα m.) ἡμέρας G. 3. πρώτη δυναστεία non hoc loco, sed post Ἥφαιστος habet A. 4. ψκδ◡δ' (h. e. 724 ¾) A. ψκδ' ἥμισυ καὶ τέσσαρας ἡμέρας G. 5. π'ς' (h. e. 80 ½) anonymus. πς' G. 6. νς◡ιβ' (h. e. 56 7/19) A. νς' καὶ ἥμισυ καὶ δέκα ἡμέρας G. 7. μ◡ A. μ καὶ ἥμισυ G. 9. Lacunarum indicia et ἔτη om. A. 11. Ὧρος m. Ὄρος G. 14. ἡρακλῆς A. 15. Ἀπόλλων] ἀπολῶ A. Ἀπολλῶ G. 16. ἄμμῶν A.

quippiam se constituisse rati, risu potius excipiendum mendacium veritati superstruxisse deprehensi sunt.

Prima Dynastia.

Aegyptiorum I. regnavit Vulcanus annis 724 cum medio et 4 diebus.
Aegyptiorum II. Sol, Vulcani filius, regnavit annis 86.
Aegyptiorum III. regnavit Agathodaemon annis 56 cum medio et 10 diebus.
Aegyptiorum IV. regnavit Saturnus annis 40 cum medio.
Aegyptiorum V. regnavit Osiris et Isis annis 35.
Aegyptiorum VI. regnavit * annis *
Aegyptiorum VII. regnavit Typhon annis 29.
Aegyptiorum VIII. regnavit Orus semideus annis 25.
Aegyptiorum IX. regnavit Mars semideus annis 23.
Aegyptiorum X. regnavit Anubis semideus annis 17.
Aegyptiorum XI. regnavit Hercules semideus annis 15.
Aegyptiorum XII. regnavit Apollo semideus annis 25.
Aegyptiorum XIII. regnavit Amon semideus annis 30.
Aegyptiorum XIV. regnavit Tithoes semideus annis 27.

Αἰγυπτίων ιε' ἐβασίλευσε Σῶσος ἡμίθεος ἔτη λβ'.
Αἰγυπτίων ις' ἐβασίλευσε Ζεὺς ἡμίθεος ἔτη κ'.

Γενέσεως κόσμου ἔτη καὶ ἐγρηγόρων παράβασις.

Τῷ χιλιοστῷ ἑκατοστῷ εἰκοστῷ δευτέρῳ ἔτει τοῦ κόσμου
D ἐγέννησεν Ἰάρεδ τὸν Ἐνώχ. Ἐνὼχ γενόμενος ἐτῶν ἑκατὸν ἑξή- 5
κοντα πέντε ἐγέννησε τὸν Μαθουσάλα, τῷ χιλιοστῷ διακοσιο-
στῷ ὀγδοηκοστῷ ἑβδόμῳ ἔτει τοῦ κόσμου. Σὴθ ἀπέθανε. τῷ χιλιοστῷ
τρακοστῷ δευτέρῳ ἔτει τοῦ κόσμου Σὴθ ἀπέθανε. τῷ χιλιοστῷ
ἑκατοστῷ ἑβδομηκοστῷ ἑβδόμῳ ἔτει τοῦ κόσμου οἱ ἐγρήγοροι 10
φανερῶς ἐμοίχευσαν.

Ἀφρικανοῦ περὶ τῶν ἐγρηγόρων.

Πλήθους ἀνθρώπων γενομένου ἐπὶ τῆς γῆς ἄγγελοι τοῦ οὐ-
ρανοῦ θυγατράσιν ἀνθρώπων συνῆλθον. ἐν ἑνίοις ἀντιγράφοις
εὗρον, οἱ υἱοὶ τοῦ θεοῦ. μυθεύεται δέ, ὡς οἶμαι, ἀπὸ τοῦ 15
P. 20 Σὴθ, ὑπὸ τοῦ πνεύματος οἱ υἱοὶ θεοῦ προσαγορεύοντται, διὰ
τοὺς ἀπ' αὐτοῦ γενεαλογουμένους δικαίους τε καὶ πατριάρχας
ἄχρι τοῦ σωτῆρος. τοὺς δ' ἀπὸ Κάϊν ἀνθρώπων ἀποκαλεῖ σπο-
V. 16 ρὰν, ὡς οὐδέ τι θεῖον ἰσχηκότας διὰ πονηρίαν γένους καὶ διὰ
τὸ τῆς φύσεως ἀνόμοιον, ἐπιμιχθέντων αὐτῶν, τὴν ἀγανάκτη-

5. Ἰάρεδ] Genes. V, 18. 9. ἑκατοστῷ addidi ex A. Vid. ad p. 11 b. 12. Πλήθους m. Πλῆθος G. 14. ὡς οἶμαι ὑπὸ τοῦ πνεύματος; ὅτι οἱ υἱοὶ θεοῦ ἀπὸ τοῦ Σὴθ προσαγορεύονται m. 17. ἀποκαλεῖ m. ἀποκαλεῖν G. 19. τὸ addidi ex A. εἰς ἀγανάκτησιν κινήσασθαι m.

Aegyptiorum xv. regnavit Sosus semideus annis 32.
Aegyptiorum xvi. regnavit Iupiter annis 20.

Creationis mundi anni et egregororum transgressio.

Millesimo centesimo vicesimo secundo mundi anno Iared genuit Enoch. Enoch centum sexaginta quinque annos natus, genuit Mathusala millesimo ducentesimo octogesimo septimo mundi anno. At millesimo quadragesimo secundo mundi anno Seth obiit. Millesimo septuagesimo septimo mundi anno egregori palam adulterati sunt.

Ex Africano de egregoris.

Aucta super terram hominum multitudine angeli caeli filiabus hominum commixti sunt: in quibusdam exemplaribus legi, „filii dei." Indicat, ut reor, spiritus sanctus a Seth patre dei filios vocari, ob enatos ex eius stirpe usque ad salvatorem iustos et patriarchas: Cain vero progeniem, ceu nil divinum referentem, ob generis pravitatem ac confusae naturae dissimilitudinem, hominum semen appellat: eisdemque indignationis suae signa deum inflixisse narrat. At si de angelis sermonem fieri sentiamus, magis

σιν ποιήσασθαι τὸν θεόν. εἰ δὲ ἐπ' ἀγγέλων νοοῖτο ἔχειν τούτους, τῶν περὶ μαγείας καὶ γοητείας, ἔτι δὲ ἀριθμῶν κινήσεως, τῶν μετεώρων ταῖς γυναιξὶ τὴν γνῶσιν παραδεδωκέναι, ἀφ' ὧν ἐποιήσαντο παῖδας τοὺς γίγαντας, δι' οὓς τῆς κακίας ἐπιγενο- 5 μένης ἔγνω πᾶν ἀφανίσαι ζώων γένος ὁ θεὸς ἐν κατακλυσμῷ ἄπιστον.

Τῷ χιλιοστῷ διακοσιοστῷ ὀγδοηκοστῷ ἑβδόμῳ ἔτει ἐγέννησεν D Ἐνὼχ τὸν Μαθουσάλα. Μαθουσάλα γενόμενος ἑκατὸν ἑξήκοντα ἑπτὰ ἐτῶν ἐγέννησε τὸν Λάμεχ.

10 Τῷ χιλιοστῷ τετρακοσιοστῷ πεντηκοστῷ τετάρτῳ ἔτει τοῦ κόσμου, τινὰ δὲ τῶν ἀντιγράφων τῷ ἑκατοστῷ ὀγδοηκοστῷ ἑβδόμῳ ἔτει αὐτοῦ Μαθουσάλα φέρουσι τὴν γέννησιν Λάμεχ· οἷς καὶ ὁ Ἀφρικανὸς ἀκολουθήσας τῷ δισχιλιοστῷ διακοσιοστῷ ἑξηκοστῷ δευτέρῳ ἔτει τοῦ κόσμου τὸν ἐπὶ Νῶε καταλυσμὸν 15 ἐστοιχείωσεν, ὅπερ οὐ δοκεῖ ἡμῖν ὑγιῶς ἔχειν. δοκεῖ δέ μοι ὁ Ἀφρικανὸς τῷ βσξβ' ἔτει τοῦ κόσμου τὸν κατακλυσμὸν στοιχειῶσαι διὰ τὸ τοὺς ἐνακοσίους ἑξήκοντα ἐννέα χρόνους τῆς ζωῆς C Μαθουσάλα ἀρχομένους ἀπὸ τοῦ ,ασπζ' ἔτους τοῦ κόσμου λήγειν εἰς τὸ βσνζ' ἔτος τοῦ κόσμου ἐντὸς τῶν βσξβ' ἐτῶν.

20 Ὁ δὲ Εὐσέβιος περὶ τοῦ Μαθουσάλα φησὶν ὅτι τοῦτον ὑπερβῆναι τὸν κατακλυσμὸν ὁ τῆς ζωῆς αὐτοῦ ἀριθμὸς παρίστησιν. εὕδομεν δέ τινα τῶν ἀντιγράφων ἔχειν, ἐπέζησε δὲ ἔτη ψπβ'.

2. τῶν A. τοὺς G. ἐσχολακότας συνιέναι χρὴ οὓς τῶν ἄστρων κινήσεως, καὶ τῶν μετεώρων τὴν γνῶσιν ταῖς γυναιξὶ παραδεδωκέναι λέγει, ἀφ' ὧν m. ἔτι A. ἔτει G. 4. ἐποιήσαντο A. ἐποίησαν τοὺς G. 8. ὁ Ἐνὼχ G. ὁ om. A. 18. ,ασπξ' A. 21. ὁ τῆς ζωῆς — οὐκ εἶδε τὸν κατακλυσμόν addidi ex margine A. Vide Eusebium p. 54. 56. ed. Mediol. et Georgium infra p. 114 a.

et praestigiis deditos accipi necesse est, qui astrorum et numerorum motum, rerumque sublimium, vel meteororum notitiam mulieribus tradiderunt, quorum congressu conceperunt illae Gigantes, a quibus scelerum omnium colluvie in universum orbem propagata, perfidum omne viventium genus diluvio perdere deus decrevit.

Millesimo ducentesimo octogesimo septimo anno Enoch genuit Mathusala. Mathusala centum sexaginta septem annos natus genuit Lamech.

Millesimo quadringentesimo quinquagesimo quarto mundi anno, exemplarium vero quaedam in centesimum octogesimum septimum ipsius Mathusala Lamech ortum referunt, quibus Africanus assentitur. Bis millesimo ducentesimo sexagesimo secundo mundi anno Noeum diluvium adscripsit Africanus, cuius sanam esse sententiam non arbitramur. Eo vero 2262 mundi anno diluvium reponere videtur, quod nongenti sexaginta novem vitae Mathusala anni, anno mundi 1287 ducentes initium, finem vero anno mundi 2256 sortiti, intra 2262 annorum limites conclusi videantur.

Eusebius autem Mathusala annis 14 diluvium superasse scribit. Et

κατὰ τόνδε τρόπον οὐκ εἶδε τὸν κατακλυσμόν. καὶ ταῦτα μὲν ὁ
Εὐσέβιος· ὅπερ ἐάν τις ἀληθὲς εἶναι δῷ, εὑρεθήσεται ὁ Μα-
θουσάλα ἐννακοσίων τεσσαράκοντα ἐννέα ἐτῶν τελευτήσας, καὶ
ἔσται ὁ Ἰάρεδ ὁ τούτου πάππος πολυχρονιώτερος αὐτοῦ ζήσας
ἔτη ἐννακόσια ἑξήκοντα δύο. ὁμολογούμενον δέ ἐστι πᾶσιν ὅτι
πάντων ἀνθρώπων μακροβιώτατος ὢν ὁ Μαθουσάλα καὶ ὅτι ἐν
D τῷ κατακλυσμῷ τέθνηκε. διὸ μᾶλλον ἄν τις τῷ ἑκατοστῷ πεν-
τηκοστῷ τρίτῳ ἔτει τοῦ Ἐνὼχ ὑπολάβοι τὸν Μαθουσάλα γεννη-
θῆναι, τοῦτ' ἔστι τῷ χιλιοστῷ διακοσιοστῷ ἑβδομηκοστῷ τρίτῳ
ἔτει τοῦ κόσμου. τούτοις γὰρ προστιθέμενα τὰ ἐννακόσια ἑξή-
κοντα ἐννέα ἔτη τῆς τοῦ Μαθουσάλα ζωῆς ποιεῖ ,βσμβ', οἷς καὶ
ὁ κατακλυσμὸς συντρέχει, καθ' ὃν τέθνηκεν ὁ Μαθουσάλα.

Τῷ χιλιοστῷ τριακοστῷ τεσσαρακοστῷ ἔτει Ἐνὼς ἀπέθανεν.

Τῷ ,αυκ' ἔτει ἀπεκαλύφθη τῷ Ἐνὼχ τὰ περὶ τοῦ κατα-
κλυσμοῦ.

Τῷ ,αυλη' ἔτει ἔλαβε Μαθουσάλα γυναῖκα.

P. 21 Τῷ ,αυθ' Λάμεχ ἐγεννήθη τῷ Μαθουσάλα.

Λάμεχ γενόμενος ἐτῶν ρπη' γεννᾷ τὸν Νῶε, τῷ ,αχμβ'
ἔτει τοῦ κόσμου. ἔζησε δὲ Λάμεχ μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτὸν τὸν
Νῶε ἔτη φξε' καὶ ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι αὐτοῦ ἔτη ψνγ'. καὶ
ἀπέθανε τῷ ,βοζ ἔτει τοῦ κόσμου πρὸ λε' ἐτῶν τοῦ κατακλυσμοῦ.
οὗτος ὀλιγοχρονιώτατος πάντων τῶν πρὸ τοῦ κατακλυσμοῦ γέ-
γονε, πλὴν Ἄβελ τοῦ δικαίου. καὶ πρῶτος τελευτᾷ πρὸ τοῦ

13. ἐνὼς A. 19. ἔτει add. A. λαμεχ A. ὁ Λάμεχ G.

haec quidem Eusebius: quae si quis vera concesserit, nongentorum quadraginta novem annorum vita functus comperietur Mathusala, eiusque avus Iared, cuius aetas nongentos sexaginta duos annos attigit, longiorem eo vitam duxisse arguetur: cum tamen diutissimam prae reliquis hominibus Mathusala peregisse et diluvio periisse, apud omnes pro confesso habeatur. Rectius itaque centesimo quinquagesimo tertio Enoch anno, hoc est mundi millesimo ducentesimo septuagesimo tertio Mathusala lucem primum adspexisse alius suspicabitur: his namque nongenti sexaginta novem vitae Mathusala coniuncti, bis mille ducentos quadraginta duos reddunt, in quos diluvium, quo Mathusala sublatus est, incurrit.

Anno millesimo trecentesimo quadragesimo Enos mortuus est.

Anno millesimo quadringentesimo vicesimo tertio accepit Enoch de diluvio revelationem.

Anno millesimo quadringentesimo tricesimo octavo Mathusala uxorem duxit.

Anno 1454 Lamech genitus est Mathusalae.

Lamech annorum 188. mundi 1642. generat Noe. Vixit Lamech a Noe nato annis 565. fueruntque dies eius cuncti 753. annorum: mundi 2207. ante diluvium 35. annis mortem oppetiit. Hic, si iustum Abel exceperis, brevissimae omnium ante diluvium vitae extitit: et proprio patre Mathusala

ἰδίου πατρὸς Μαθουσάλα. ὁ γὰρ Μαθουσάλα ἐν τῷ κατακλυ-
σμῷ τέθνηκε, περὶ οὗ Ἀφρικανός. οὗτος ἁπάντων πλείονα χρό-B
νον βιοῖ, τῶν τε πρὸ αὐτοῦ καὶ τῶν ἑξῆς εἰς ἡμᾶς, εἰς ἔτη τὰ
σύμπαντα ἐννακόσια ἑξήκοντα ἐννέα. τάχα τι σημαίνει τὸ πολυ-
χρόνιον αὐτοῦ διὰ τὴν ὑπερκόσμιον ὀγδοάδα κυριακὴν ἡμέραν. V. 17
ὄγδοος γὰρ ἀπὸ τοῦ πρώτου τυγχάνει. ὃ δ' ὑστερεῖ, τοῦτο πρὸς
ἀναπλήρωσιν τῆς χιλιάδος, πρῶτον ὑπάρχον πλήρωμα, ἀνε-
πλήρωσεν ὁ σωτήρ. εἰτά φησιν, εἰσὶ τρεῖς ὁμωνυμίαι πως ἀπὸ
Κάϊν τοῖς ἀπὸ Σὴθ, ὡς Ἐνὼχ καὶ Μαθουσάλα καὶ Λάμεχ.

Τῷ ,αυπη' ἔτει Ἐνὼχ μετετέθη ἐν τῷ παραδείσῳ, καθὼς
καὶ ἡ θεία φάσκει γραφὴ, ὅτι ἐγένοντο πᾶσαι αἱ ἡμέραι Ἐνὼχ
ἔτη τξε'. καὶ εὐηρέστησεν Ἐνὼχ τῷ θεῷ καὶ οὐχ ηὑρίσκετο, ὅτι C
μετέθηκεν αὐτὸν ὁ θεός.

Τῷ ,αφλε' ἔτει Κάϊν ἀπέθανεν.

Τῷ ,αχλ' ἔτει Λάμεχ ἔλαβε γυναῖκα.

Τῷ ,αχμβ' ἔτει Νῶε ἐγεννήθη τῷ Λάμεχ.

Τῷ ,αχθ' ἔτει Μαλελεὴλ ἀπέθανεν.

Τῷ ,αϡκε' ἔτει Ἰάρεδ ἀπέθανεν.

Τῷ ,βρκα' ἔτει τοῦ κόσμου ἐγρηγόρων ἀπόφασις.

Τῷ ,βρκθ' ἔτει Νῶε ἔλαβε γυναῖκα.

Τῷ ,βρμ ἔτει ἐντολὴ τοῦ θεοῦ πρὸς Νῶε περὶ κατασκευῆς
τῆς κιβωτοῦ.

1. Vulgo ὁ γὰρ Μαθουσάλας. 6. τοῦτο] τούτῳ m. 7. ὑπάρχον A. ὑπάρχων G. 11. γραφὴ] Genes. V, 23. 13. μετετέθηκεν A. 15. ,αχλθ' m. Addidi ἔτει. 16. ἔτει add. A. 21. Lemma in marg. A Πότε ἔλαβεν ὁ Νῶε ἐντολὴν τοῦ λαβεῖν γυναῖκα, καὶ περὶ κατασκευῆς τῆς κιβωτοῦ.

prior lucem deseruit. Mathusala namque diluvio periit, de quo Africanus. Hic prae omnibus cum maioribus, tum posterioribus longiorem vitam annis nimirum nongentis sexaginta novem duxit. Forsan eius vitae diuturnitas non nihil menti obiicit, quod caelestem octonarium diem, videlicet dominicum spectat. A primo siquidem ille numeratur octavus: prima vero millenarii perfectio (31 intellige) quam addidit salvator, ad complementum illi deficit. Tum subiungit. Tres sunt quaedam filiorum Cain filiis Seth appellationes communes: Enoch, Mathusala et Lamech.

Anno 1488 Enoch, prout sacra scriptura testatur, translatus est in paradisum. Cuncti dies Enoch fuerunt annorum 365 et placuit Enoch deo, et non apparuit, quia tulit eum deus.

Anno 1535 Cain mortuus est.

Anno 1639 Lamech duxit uxorem.

Anno 1642 Noe genitus est Lamech.

Anno 1690 Maleleel obiit.

Anno 1925 Iared mortuus est.

Anno mundi 2121 lata est in egregoros sententia.

Anno 2129 Noe accepit uxorem.

Anno 2140 mandatum dei ad Noe de arca construenda.

Τῷ βρμα' ἔτει τοῦ κόσμου Νῶε ἦν ἐτῶν φ'. καὶ ἐγέννησε τριῖς υἱούς. τῷ αὐτῷ ἔτει Σὴμ ἐγεννήθη τῷ Νῶε.

Τῷ βρμδ' ἔτει Χὰμ ἐγεννήθη. εἰτά φησιν ἡ γραφὴ „καὶ εἶπε κύριος ὁ θεός, οὐ μὴ καταμείνῃ τὸ πνεῦμά μου ἐν τοῖς ἀνθρώποις τούτοις εἰς τὸν αἰῶνα, διὰ τὸ εἶναι αὐτοὺς σάρκας. ἔσονται δὲ αἱ ἡμέραι αὐτῶν ἑκατὸν εἴκοσιν ἔτη."

Τῷ βρμε' ἔτει Ἰάφεθ ἐγεννήθη.

Ἀφρικανοῦ.

Ἔγνω πᾶν ὁ θεὸς ἀφανίσαι ζώων γένος ἐν κατακλυσμῷ, ἀπειλήσας ρκ' ἔτη οὐχ ὑπερβήσεσθαι τοὺς ἀνθρώπους. μηδὲ νομι-
P. 22 ζέσθω ζήτημα διὰ τὸ πλείονα χρόνον τινὰς ὕστερον βιῶναι· τὸ γὰρ διάστημα τοῦ χρόνου γέγονεν ἑκατὸν ἔτη μέχρι τοῦ κατακλυσμοῦ κατα τῶν ἁμαρτωλῶν τῶν τότε· ἦσαν γὰρ εἰκοσαετεῖς. τῷ Νῶε διὰ δικαιοσύνην εὐαρεστήσαντι κιβωτὸν ὑπέθετο κατασκεύασαι θεός· καὶ γενομένης εἰσῆλθον εἰς αὐτὴν αὐτός τε Νῶε καὶ οἱ υἱοὶ, ἡ γυνὴ καὶ αἱ νύμφαι, καὶ ἀπὸ παντὸς ζώου ἀπαρχὴ εἰς διαμονὴν τοῦ γένους. ἦν δὲ ἐτῶν ἑξακοσίων ὁ Νῶε, ὅτε ὁ κατακλυσμὸς ἐγένετο. ὡς δὲ ἔληξε τὸ ὕδωρ, ἡ κιβωτὸς ἱδρύθη ἐπὶ τὰ ὄρη Ἀραρὰτ, B ἅτινα ἴσμεν ἐν Παρθίᾳ, τινὲς δὲ ἐν Κελαιναῖς τῆς Φρυγίας εἶναι

4. Ἔτει add. A. γραφὴ] Genes. VI, 3. 8. Ἀφρικανοῦ A. Ἀφρικανός G. 12. σήμαινε (corr. σημείωσαι) ἑρμηνείαν περὶ τῶν ρκ' ἐτῶν margo A. 18. Ποῦ ἱδρύθη καὶ κιβωτός margo A. ἱδρύθη] ἱδρύνθη A. 19. κελαίναις A.

Anno mundi bis millesimo centesimo quadragesimo primo numerabat Noe aetatis suae quingentos. Hic liberos tres suscepit. Eodem anno Sem natus est Noe.

Anno bis millesimo centesimo quadragesimo quarto Cham natus est.

Anno bis millesimo centesimo quadragesimo septimo Iaphet ortus est. Tum scriptura subdit: et dixit dominus deus: „non permanebit spiritus meus in hominibus istis in aeternum, quia carnes sunt: eruntque dies illorum centum viginti annorum".

Africanus.

Universum animantium genus aquis diluvii consummare decrevit deus, vicesimum et centesimum annum homines non superaturos minatus. Nullus porro dubius haesitet, aut quaestionem anxius moveat, spatium hoc vitae quosdam praetergressos contemplatus. Aetatis quippe, durationisque vitae spatium post solos centum annos diluvio instante terminandum, peccatoribus vicesimum iam annum agentibus, in scelerum poenam, velut lata sententia fuit praefixum. Noe vero ob singularem iustitiam sibi gratum arcam construere iussit deus: eaque absoluta ingressi sunt in eam ipse Noe, et filii, uxor, et nurus, et selectae quaedam ad generis eorum cuiusvis conservandi fiduciam animantium primitiae. Imminente porro diluvio annos vitae sexcentos Noe iam attigerat: aquis vero subsidentibus, in montibus Ararat, quos esse Parthiae novimus, quidam licet Celaenis, vel in nigra Phry-

φασιν· εἶδον δὲ τὸν τόπον ἑκάτερον. ἐπεκράτησε δὲ ὁ κατακλυσμὸς ἐνιαυτόν· καὶ τότε ἐξηράνθη ἡ γῆ. οἱ δὲ ἐξῆλθον τῆς κιβωτοῦ κατὰ συζυγίας, ὡς ἔστιν εὑρεῖν, καὶ οὐχ ὃν εἰσῆλθον τρόπον κατὰ γένη, εὐλογοῦνταί τε πρὸς τοῦ θεοῦ. τούτων μὲν οὖν ἕκαστον τῶν διαφερόντων τι σημαίνει.

Τῷ βσς' ἔτει τοῦ κόσμου Λάμεχ ἐτελεύτησεν.

Τῷ βσκη' ἔτει Σὴμ ἔλαβε γυναῖκα ἑαυτῷ.

Τῷ βσλ' Χὰμ ἔλαβεν ἑαυτῷ γυναῖκα. C

Τῷ βσλς' Μαθουσάλα ἐτελεύτησεν.

Τῷ βσλζ' Ἰάφεθ ἔλαβεν ἑαυτῷ γυναῖκα. ἡ κιβωτὸς ἐπληρώθη τῷ βσμα' ἔτει τοῦ κόσμου. V. 18

Τούτῳ τῷ βσμα' ἔτει ὄντι ἀπὸ τοῦ Ἀδὰμ καὶ τῆς ὅλης κοσμογονίας, φ' δὲ καὶ ϟθ' τῆς ζωῆς Νῶε τοῦ δικαίου, ἐτελειώθη ἡ κιβωτὸς ἐν ὅλοις ἔτεσιν ἑκατὸν κατασκευασθεῖσα ὑπ' αὐτοῦ θείῳ προστάγματι, περὶ ἧς μόνος πρὸ πάντων ἀνθρώπων ὁ θεόπτης Μωϋσῆς ἐκ θεοῦ μυηθεὶς ἀκριβῶς ἔγραψε τήν τε ἡμέραν τοῦ μηνὸς καὶ ἐνιαυτοῦ καθ' ὃν εἰσελθὼν Νῶε ἐν αὐτῇ πανοικὶ, σὺν πάσῃ γενέσει τῶν ζώων, μόνος σὺν τοῖς μετ' αὐτοῦ διεσώθη, ὡς μόνος εὐαρεστῶν τῷ θεῷ ἐν τῇ γενεᾷ αὐτοῦ· τοῦτ' ἔστι D τῷ βσμβ' ἔτει τοῦ κόσμου, χ' δὲ τῆς ζωῆς Νῶε, τῇ κζ' τοῦ δευτέρου μηνὸς Ἴαρ παρ' Ἑβραίοις καλουμένου, παρὰ δὲ Αἰγυπτί-

1. φασιν] Vulgo φησιν. 2. ἐξῆλθον A. ἐξελθόντες G. 16. Μωϋσῆς] Vulgo Μωσῆς. ἐκ θεοῦ μυηθεὶς A. ἐνθυμηθεὶς G. 18. μετ' αὐτοῦ A. μεθ' αὐτοῦ G. 19. γενεᾷ] γενέᾳ A. γενέσει G. Vide Genes. VI, 9. 21. παρὰ δὲ A. παρ' G.

gia contendant exstare, (locus uterque mihi de visu notus est), arca constitit. Aquarum haec inundatio anno integro stetit, ac demum exsiccata est terra. Combinata demum mas et femina, prout reperiri contigit, non ordine quo iuxta genus distincta fuerant ingressa, ex arca prodierunt animantia, quae subinde a deo prospera benedictionum accessione cumulantur: et eorum quidem, quae nobis conducunt, non nihil ista significant.

Anno mundi 2206 Lamech defunctus est.

Anno 2228 Sem uxorem sibi copulavit.

Anno 2233 Cham pariter uxorem duxit.

Anno 2236 Mathusala e vivis excessit.

Anno 2237 Iaphet coniugem accepit, et absoluta est arca anno mundi 2241.

Currente hoc ab Adam et a mundi incunabulis 2241 anno, iusti Noe vitae 599. integris in ea dei iussu construenda evolutis centum annis, consummata est arca, de qua solus prae cunctis tractatum instituens dei contemplator Moses mensis et anni diem, quo Noe cum tota familia et omnium animantium speciebus in eam ingressus, ceu solus in generatione sua deo gratus servatus est, diligentissime scripto commendavit; hoc est mundi 2242 anno, vitae Noe 600 secundi mensis Iar Hebraeis vocati die

οις Παχὼν κέ, ἤτοι τοῦ κατὰ Ῥωμαίους Μαΐου κ' ἡμέρᾳ, πρώτῃ
τῆς ἑβδομάδος, ὥς τισιν ἔδοξε, σελήνης δὲ κζ'. ἐν ᾗ ἔκλεισεν ὁ
θεὸς τὴν κιβωτὸν ἔξωθεν, ὡς τὰ ἱερὰ λόγια φάσκει, καὶ ἀνεῴ-
χθησαν οἱ καταρράκται τοῦ οὐρανοῦ καὶ αἱ πηγαὶ τῆς ἀβύσσου 5
ἐρράγησαν ἐπὶ ἡμέρας τεσσαράκοντα, ἤγουν μέχρι τῆς πέμπτης
τοῦ τετάρτου μηνὸς καθ' Ἑβραίους Θαμνεὶ, τῷ Ἐπιφεὶ κατ'
Αἰγυπτίους μηνὶ ἑνδεκάτῳ, ἑβδόμῳ δὲ παρὰ Ῥωμαίοις, τῷ καὶ
P. 23 Ἰουλίῳ, πέμπτῃ φασὶν ἡμέρᾳ τῆς ἑβδομάδος, κατὰ δὲ σελήνην
ἑβδόμῃ· ὃ καὶ παραθοξότατον ἦν, ἐν ἀκμῇ τῆς θερινῆς ὥρας 10
τοιούτους ὄμβρους ὑπερφυῶς ἐπιρραγῆναι τῷ κόσμῳ δι' ὑπερ-
βολὴν ἁμαρτίας. πνεύματος δὲ τῇ γῇ κατὰ θείαν ἐπιπνεύσαντος
πρόσταξιν μετὰ τὰς ἑκατὸν πεντήκοντα ἡμέρας ἤρξατο ἐλαττοῦ-
σθαι τὸ ὕδωρ ἀπὸ εἰκοστῆς τετάρτης τοῦ παρ' Ἑβραίοις ἑβδό-
μου μηνὸς Θειλὶφ, δευτέρου δὲ κατ' Αἰγυπτίους Φαωφὶ ἐννεα-
B καιδεκάτῃ, ἤτοι κατὰ Ῥωμαίους δεκάτῳ μηνὶ Ὀκτωβρίῳ, τρίτῃ 15
τῆς ἑβδομάδος ἡμέρᾳ, σελήνης, ὥς φασι, νεομηνίᾳ, ἕως ια'
Ἑβραϊκοῦ μηνὸς Σαβὰτ τῆς νεομηνίας, ἤτοι κέ τοῦ Τυβὶτ, τοῦ
καὶ Ἰανουαρίου μηνὸς πρώτου κατὰ Ῥωμαίους, ἡμέρᾳ δευτέρᾳ
τῆς ἑβδομάδος, σελήνης δεκάτῃ, ἐκάθισεν ἡ κιβωτὸς ἐπὶ τὰ ὄρη
τὰ Ἀραρὰτ, τοῦτ' ἔστι τῆς Ἀρμενίας. καὶ ὤφθησαν αἱ κεφαλαὶ 20
τῶν ὀρέων, καὶ μεθ' ἡμέρας μ' ἐξαπέστειλε Νῶε διὰ θυρίδος
τῆς κιβωτοῦ τὸν κόρακα ἰδεῖν εἰ κεκόπακε τὸ ὕδωρ, τῇ ἑνδε-

1. φωμαΐοις (sic) A. 2. τῆς add. A. 3. λόγια] Genes. VII. 6. κατ' ἑβραΐοις (sic) θαμνεῖ A. ἐπιφεῖ A. 7. ἑβδόμῳ — Ἰουλίῳ] ἕκτῳ — Ἰουνίῳ m. 14. κατ' Αἰγυπτίους] κατ' αἰγυπτίοις A. τοῖς Αἰγυπτίοις G. φαωφὶ A. 17. κέ] κζ m. τοῦ καὶ A. τοῦτ' ἔστι G.

27. Aegyptiorum Pachon 25. Maii Romanorum 20. primo hebdomados die, ut nonnullis placitum est, lunae 27. quo, sacro testante sermone, de foris arcam deus conclusit, et caeli catarractae sunt apertae, et per quadraginta dies abyssi fontes irrupuerunt usque ad quarti mensis Thamnei Hebraeis vocati diem sextum, Epiphi Aegyptiorum mense undecimo, Ramanorum sexto, qui et Iulius dictus est, quinto, ut aiunt, hebdomados, septimo vero lunae die: quodque mirum dictu et creditu, vigente ipsa messis tempestate, tales ac tam copiosi imbres praeter naturae cursum, humanorum tamen criminum excessu provocati, orbem inundaverunt universum. Diebus vero centum et quinquaginta exactis, vento, dei iussu terram perflante, Theeliph septimi Hebraeorum mensis vicesimo quarto, Phaophi Aegyptiorum septimi decimo nono, id est, Romanorum Octobri mense decimo, tertio hebdomados die, luna, prout ferunt, renovata; usque ad Sabat undecimi mensis Hebraici novilunium alterum, Tybit Aegyptiaci vicesimo septimo, Ianuario nempe Romanorum mense primo, secundo hebdomados die, lunae 10, in montibus Ararat, qui sunt Armeniae, arca consedit. Tunc primum conspecta sunt montium cacumina: et quadraginta diebus elapsis emisit Noe per arcae fenestram corvum, num

κάτῃ τοῦ δωδεκάτου μηνὸς Ἀδὰρ, πέμπτῃ τοῦ Φαμενὼθ, ἐν
ἀρχῇ τοῦ Μαρτίου κατὰ Ῥωμαίους τρίτου μηνὸς, ἡμέρᾳ τῆς
ἑβδομάδος ἑβδόμῃ, κατὰ δὲ σελήνην εἰκοστῇ· καὶ ἀπελθὼν οὐχ
ὑπέστρεψεν ὁ κόραξ. καὶ μεθ' ἡμέρας ἑπτὰ ἀπέστειλε τὴν περι-
5 στερὰν, καὶ μὴ εὑροῦσα ἀνάπαυσιν ὑπέστρεψε πρὸς αὐτόν· καὶ
μετ' ἄλλας ἑπτὰ ἡμέρας, τῇ ὀκτωκαιδεκάτῃ τοῦ μηνὸς Ἀδὰρ, C
δωδεκάτῃ τοῦ Φαμενὼθ, Μαρτίου δὲ αὖθις ἀπέστειλε αὐτὴν
ἐκ τῆς κιβωτοῦ, καὶ ὑπέστρεψε πρὸς ἑσπέραν ἔχουσα φύλλον
ἐλαίας ἐν τῷ στόματι ἐν ἡμέρᾳ ἑβδομάδος ἑβδόμῃ, σελήνης δὲ
10 εἰκοστῇ ἑβδόμῃ. μετὰ ἄλλας ἑπτὰ ἡμέρας πάλιν ἀπέλυσε τὴν πε-
ριστερὰν τῇ εἰκοστῇ πέμπτῃ τοῦ αὐτοῦ δωδεκάτου παρ' Ἑβραίοις
μηνὸς Ἀδὰρ, ἤτοι τῇ εἰκοστῇ πρώτῃ τοῦ Φαμενὼθ, Μαρτίου δὲ
δεκάτῃ καὶ ὀγδόῃ, καὶ οὐ προσέθετο τοῦ ἐπιστρέψαι.

Κατὰ δὲ τὴν ἀρχὴν τοῦ κοσμικοῦ βσμγ' ἔτους, τῷ ἑξακοσιοστῷ
15 πρώτῳ ἔτει τῆς ζωῆς Νῶε, τῇ νεομηνίᾳ τοῦ πρώτου μηνὸς Νι-
σὰν, ἤτοι τῇ εἰκοστῇ ἑνάτῃ τοῦ κατ' Αἰγυπτίους ἑβδόμου μη- D
νὸς Φαμενὼθ, Μαρτίου εἰκοστῇ πέμπτῃ, ἐν ἡμέρᾳ πρώτῃ τῆς
ἑβδομάδος, κατὰ σελήνην δωδεκάτῃ, ἐξέλιπε τὸ ὕδωρ ἀπὸ τῆς
γῆς· ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ μηνὶ Ἰὰρ εἰκοστῇ ἑβδόμῃ, ἤτοι Παχὼν
20 εἰκοστῇ πέμπτῃ, ἐξηράνθη ἡ γῆ· καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τῆς κιβωτοῦ
Νῶε καὶ οἱ σὺν αὐτῷ, ἐν ἡμέρᾳ πρώτῃ τῆς ἑβδομάδος. τούτων V. 19

1. 6. 12. Ἀδὰρ] ἄδαρ A. 1. πέμπτῃ] ἑβδόμῃ m. φαμενῶθ A. constanter. 3. σελήνην m. σελήνης G. 6. μετ'] μετὰ A. 7. δωδεκάτῃ] ιδ' m. Μαρτίου δὲ] ι' add. m. 10. μετὰ δὲ G. δὲ om. A. 13. ὀγδόῃ] ἑβδόμῃ m. 15. Νισὰν m. νισσὰν A. Νισσὰν G. 19. Ἰὰρ] ἄρ A. παχὼν A. 21. πρώτῃ add. A.

cessassent aquae exploraturus, duodecimi mensis Adar undecimo, Phamenoth septimo, sub Martii Romanorum tertii mensis exordium, hebdomados septimo die, lunae vicesimo: et evolans corvus, citius revolavit. Diebus aliis septem emensis columbam emisit, nec inventa quietis sede retro cessit. Tum post alios septem dies mensis Adar octavo et decimo, Phamenoth decimo quartô, Martii vero decimo, rursum eandem ex arca emisit, et olivae ramum rostro deferens sub vesperam reversa est ad arcam, septimo hebdomados die, lunae vicesimo septimo. Septem demum exspectatis diebus, duodecimi eiusdem Hebraeorum mensis Adar die vicesimo quinto, Phamenoth videlicet vicesimo primo, Martii vero decimo septimo, columbam iterum liberavit, quae pariter ac prius non est regressa.

Sub mundialis vero anni 2243 principio, vitae Noe sexcentesimo primo, primi mensis Nisan Kalendis, id est Phamenoth septimi Aegyptiorum mensis vicesimo nono, Martii vicesimo quinto, hebdomados die primo, lunae duodecimo, e terrae superficie aqua defecit; secundi vero mensis Iar vicesimo septimo, sive Pachon vicesimo quinto, exsiccata est terra: Noe vero et qui cum eo ex arca egressi sunt hebdomados die, id est pri-

ἡμῖν ἐκ τῶν διὰ Μωϋσέως θεοπνεύστων γραφῶν κατειλημμένων
περιττὸν ἂν εἴη προσέχειν Χαλδαϊκαῖς καὶ Αἰγυπτιακαῖς ἱστορίαις
τοὺς ἀδιστάκτως πιστεύοντας ὅτι ὁ κοσμικὸς ἐπὶ Νῶε κατακλυσμὸς
γέγονε τῷ ,βσμβ' ἔτει τοῦ κόσμου. αὐταὶ γὰρ χρόνων ἀπείρους
P. 24 εἰσάγουσαι μυριάδας πρὸς ἀνατροπὴν τῆς ἀληθείας πάντα κατα- 5
σκευάζουσιν, εἰ καὶ δοκοῦσιν ἐν μέρει περί τε κατακλυσμοῦ καὶ
γιγάντων, καὶ αὐτοῦ Νῶε, τοῦ καὶ Ξισούθρου λεγομένου παρ'
αὐτοῖς, συμφωνεῖν τῇ θεοπνεύστῳ γραφῇ, ἐξ ὧν καὶ ἐσφετερίσαντο
πᾶν νόημα χρηστὸν οἱ ταῦτα συντάξαντες. ἀλλ' ἐπειδὰν καὶ τὰ
δηλητήρια ἀγνοούμενα θάνατον οἶδε πολλάκις τοῖς ἀπείροις αὐτῶν 10
μετέχουσι προξενεῖν, ἀναγκαῖον ἡγοῦμαι μικρὰς χρήσεις παραθέ-
σθαι ἐκ παραλλήλου τῶν ἐγκειμένων ἡμῖν ἀπὸ τῶν θείων γρα-
φῶν, οὐ πρὸς πίστωσιν αὐτῶν, μὴ γένοιτο· πρὸς ἔλεγχον δὲ
B τῆς ἐκείνων ψευδηγορίας. πρὸ δὲ τούτων ἡ περὶ τῶν ἐγρηγόρων
ἀκόλουθος ἱστορία ἐκ τοῦ πρώτου λόγου Ἐνὼχ ὡς καὶ συγγενε- 15
στέρα ταῖς ἡμετέραις γραφαῖς ἐκτεθήσεται, εἰ καὶ ἀπόκρυφός
ἐστι καὶ ἔν τισιν ἀμφίβολος, ἔχουσά πως ὧδε.

ΕΚ ΤΟΥ ΛΟΓΟΥ ΕΝΩΧ.

Τὰ λοιπὰ περὶ ἐγρηγόρων.

Τότε ἐβόησαν οἱ ἄνθρωποι εἰς τὸν οὐρανὸν, λέγοντες, εἰσα- 20

1. ἐκ τῶν add. A. 5. τῆς add. A. 7. τοῦ καὶ A. τοῦ δὲ G. λόγον ποιεῖν, τὰ δὲ m. 8. συμφωνεῖν A. συμφωνεῖ G. ὧν] ἧς m. 14. ἐκείνων add. A. 18. ΕΝΩΧ] Vide supra p. 13 a.

mo. His nobis in scriptura Mosi caelitus inspirata consignatis, eis, qui certa fide suadentur, generale Noeum diluvium 2242 mundi anno contigisse, Chaldaicis et Aegyptiacis nugis superfluum est mentem advertere. Illae namque infinitis annorum myriadibus in medium productis, quadam licet ex parte de diluvio, de Gigantibus, ac de ipso Noe nonnullas interserant relationes, veritati nihilominus evertendae machinam omnem admovere conspiciuntur. Xisuthri vero, sic apud eos vocati gesta divinis consonant scriptis, ex quibus qui ea collegerunt, veram omnem sententiam mutuati sunt. Verum enim vero quoniam inexpertis ignorata venena mortem solito saepius promercantur, alienorum a nostris auctorum pauca quaedam dicta divinis scripturis apud nos hucusque servatis ex adverso comparanda proferre operae pretium duco; non ut fidem illis conciliem, avertat hoc deus, sed ut falsi convincam et mendacium evertam omnino. Prae cunctis autem consequens egregororum historia incerta licet et dubia fide nutet, ut nostris tamen historiis reliquis coniunctior, ex primo tractatu Enoch depromenda occurrit. Sic vero habet.

EX LIBRO ENOCH.

De egregoris reliqua.

Tunc homines in caelum exclamaverunt dicentes: deferte ad altissi-

γάγετε τὴν κρίσιν ἡμῶν πρὸς τὸν ὕψιστον, καὶ τὴν ἀπώλειαν
ἡμῶν ἐνώπιον τῆς δόξης τῆς μεγάλης, ἐνώπιον τοῦ κυρίου τῶν
κυρίων πάντων τῇ μεγαλωσύνῃ. καὶ ἀκούσαντες οἱ τέσσαρες με- C
γάλοι ἀρχάγγελοι Μιχαὴλ καὶ Οὐριὴλ καὶ Ῥαφαὴλ καὶ Γαβριὴλ
5 παρέκυψαν ἐπὶ τὴν γῆν ἐκ τῶν ἁγίων τοῦ οὐρανοῦ. καὶ θεασά-
μενοι αἷμα πολὺ ἐκκεχυμένον ἐπὶ τῆς γῆς καὶ πᾶσαν ἀνομίαν καὶ
ἀσέβειαν γινομένην ἐπ' αὐτῆς, εἰσελθόντες εἶπον πρὸς ἀλλήλους
ὅτι τὰ πνεύματα καὶ αἱ ψυχαὶ τῶν ἀνθρώπων ἐντυγχάνουσι στε-
νάζοντα καὶ λέγοντα, εἰσαγάγετε τὴν δέησιν ἡμῶν πρὸς τὸν ὕψι-
10 στον. καὶ προσελθόντες οἱ τέσσαρες ἀρχάγγελοι εἶπον τῷ κυρίῳ,
σὺ εἶ θεὸς τῶν θεῶν καὶ κύριος τῶν κυρίων καὶ βασιλεὺς τῶν βα-
σιλευόντων καὶ θεὸς τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὁ θρόνος τῆς δόξης
σου εἰς πάσας τὰς γενεὰς τῶν αἰώνων, καὶ τὸ ὄνομά σου ἅγιον
καὶ εὐλογημένον εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας· σὺ γὰρ εἶ ὁ ποιήσας τὰ D
15 πάντα καὶ πάντων τὴν ἐξουσίαν ἔχων, καὶ πάντα ἐνώπιόν σου
φανερὰ καὶ ἀκάλυπτα, καὶ πάντα ὁρᾷς, καὶ οὐκ ἔστιν ὃ κρυβῆναί
σε δύναται. ὁρᾷς ὅσα ἐποίησεν Ἀζαὴλ, καὶ ὅσα εἰσήνεγκεν, ὅσα
ἐδίδαξεν, ἀδικίας καὶ ἁμαρτίας ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ πάντα δόλον
ἐπὶ τῆς ξηρᾶς. ἐδίδαξε γὰρ τὰ μυστήρια καὶ ἀπεκάλυψε τῷ αἰῶνι
20 τὰ ἐν οὐρανῷ. ἐπιτηδεύουσι δὲ τὰ ἐπιτηδεύματα αὐτοῦ, εἰδέναι
τὰ μυστήρια οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων. τῷ Σεμιαζᾷ τὴν ἐξουσίαν
ἔδωκας ἔχειν τῶν σὺν αὐτῷ ἅμα ὄντων, καὶ ἐπορεύθησαν πρὸς τὰς

3. μεγαλωσύνῃ A. μεγαλοσύνῃ G. 5. παρέκυψαν] Addebatur οἱ τέσσαρες, quae recte om. p. 13 a. 12. ἀνθρώπων] αἰώνων p. 13 b. 17. σε δύναται add. A. καὶ ὅσα A. καὶ om. G. 19. τῷ A. 20. τὰ ἐν G. 21. τολμῶσιν οἱ υἱοὶ m.

mum causam nostram, et ad gloriam magnam coram domino dominorum omnium in maiestate iacturam, qua ruimus. His auditis quatuor magni archangeli, Michaël, Uriel, Raphaël et Gabriel, de caeli sanctis prospexerunt in terram, et conspectis super terram sanguinis rivis effusis, sceleribus et impietate copiosa super eam quaquaversum propagata, regressi sibi invicem nunciaverunt spiritus et animas hominum suspirantes affligi et dicere: inducite ad altissimum orationem nostram. Tum deum interpellantes quatuor archangeli dixerunt: tu es deus deorum, et dominus dominorum, regum rex, et hominum deus: thronus gloriae tuae in omnes saeculorum generationes perseverat, et nomen tuum sanctum et benedictum per omnia saecula. Tu enim omnia condidisti, et omnium tua est potestas, cuncta tibi sunt aperta et manifesta, prospicis universa, nec est quod te possit latere. Vides quae fecerit Azaël, illata ab eo damna, invectam ab eo criminum luem, quas fraudes, quae crimina super terram induxerit, artes, dolosque, quibus aridam corrupit. Secreta quaevis palam fecit, et abscondita a saeculis et in caelis occlusa revelavit. Genium eius student assequi, et arcana quaeque perscrutari non verentur hominum filii. Omnium sibi coniunctorum et familiarium Semiazae contulisti potestatem. Illi vero

P. 25 θυγατέρας τῶν ἀνθρώπων τῆς γῆς, καὶ συνεκοιμήθησαν μετ' αὐ-
τῶν, καὶ ἐν ταῖς θηλείαις ἐμιάνθησαν, καὶ ἐδήλωσαν αὐταῖς πά-
σας τὰς ἁμαρτίας, καὶ ἐδίδαξαν αὐτὰς μίσητρα ποιεῖν, καὶ νῦν
ἰδοὺ αἱ θυγατέρες τῶν ἀνθρώπων ἔτεκον ἐξ αὐτῶν υἱοὺς γίγαντας.
V. 20 κίβδηλα ἐπὶ τῆς γῆς τῶν ἀνθρώπων ἐκκέχυται, καὶ ὅλη ἡ γῆ 5
ἐπλήσθη ἀδικίας. καὶ νῦν ἰδοὺ τὰ πνεύματα τῶν ψυχῶν τῶν
ἀποθανόντων ἀνθρώπων ἐντυγχάνουσι, καὶ μέχρι τῶν πυλῶν τοῦ
οὐρανοῦ ἀνέβη ὁ στεναγμὸς αὐτῶν, καὶ οὐ δύναται ἐξελθεῖν ἀπὸ
προσώπου τῶν ἐπὶ τῆς γῆς γινομένων ἀδικημάτων. καὶ σὺ αὐτὰ
ὁρᾷς πρὸ τῶν αὐτὰ γενέσθαι καὶ ὁρᾷς αὐτοὺς καὶ ἐᾷς αὐτοὺς, 10
καὶ οὐδὲν λέγεις. τί δεῖ ποιῆσαι αὐτοὺς περὶ τούτου;
B Τότε ὁ ὕψιστος εἶπε καὶ ὁ ἅγιος ὁ μέγας ἐλάλησε, καὶ ἔπεμψε
τὸν Οὐριὴλ πρὸς τὸν υἱὸν Λάμεχ λέγων, πορεύου πρὸς τὸν Νῶε
καὶ εἰπὸν αὐτῷ, τῷ ἐμῷ ὀνόματι κρύψον σεαυτὸν, καὶ δήλωσον
αὐτῷ τέλος ἐπερχόμενον, ὅτι ἡ γῆ ἀπόλλυται πᾶσα. καὶ εἰπὸν 15
αὐτῷ ὅτι κατακλυσμὸς μέλλει γίνεσθαι πάσης τῆς γῆς, ἀπολέσαι
πάντα ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς. δίδαξον τὸν δίκαιον τί ποιήσει,
τὸν υἱὸν Λάμεχ, καὶ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ εἰς ζωὴν συντηρήσει καὶ
ἐκφεύξεται δι' αἰῶνος καὶ ἐξ αὐτοῦ φυτευθήσεται φύτευμα καὶ
σταθήσεται πάσας τὰς γενεὰς τοῦ αἰῶνος. καὶ τῷ Ῥαφαὴλ εἶπε, 20
πορεύου Ῥαφαὴλ, καὶ δῆσον τὸν Ἀζαὴλ, χερσὶ καὶ ποσὶ συμπόδι-
σον αὐτὸν, καὶ ἔμβαλε αὐτὸν εἰς τὸ σκότος, καὶ ἄνοιξον τὴν

3. αὐτὰς add. A. μίσητρα m. μίσιτρα G. 4. τῶν ἀνθρώπων add. A. 5. τῆς γῆς A. τῆς om. G. 11. αὐτοὺς περὶ A. αὐτοὺς om. G. 13. Λάμεχ A. τοῦ Λάμεχ G. 22. ἔμβαλε A. ἔμβαλλε G.

ad filias hominum terrae diverterunt, et cum eis dormierunt: polluti sunt cum mulieribus, nihil non facinorosum eis aperuerunt et exosa quaeque perpetrare edocuerunt. En insuper ut prolem Gigantaeam eis pepererunt hominum filiae: tetra corruptionis labes terram omnem grassata est, et iniquitati nullus impervius locus factus est. En adstant spiritus animarum hominum morte iam functorum, et ad portas usque caeli suspiria eorum pertinuerunt, nec propter scelerum in terris commissorum gravitatem discedere queunt. Tu tamen, antequam fiant, illa nosti, vides, permittis, nec verbum eloqueris. Quid rei nunc agendum?

Respondit altissimus, et sanctus excelsus loquutus est: et misit Uriel ad filium Lamech, dicens: vade ad Noe et dic ei: circumvela te nominis mei virtute, et eventurum finem illi denuncia: terra peribit funditus universa. Et dic ei: totius terrae futurum est diluvium: ut e superficie terrae cuncta dispereant et deleantur. Edoce iustum quid agat filium Lamech, et animum eius instrue, ut servetur incolumis et per saeculum perniciem evadat: eius siquidem industria nova planta pullulabit et coletur, et per omnes saeculi generationes consistet. Et Raphaël dixit: vade Raphaël et Azaël liga, manus et pedes eius vinculis constringe et in

ἔρημον τὴν οὖσαν ἐν τῇ ἐρήμῳ Δουδαὴλ, καὶ ἐκεῖ πορευθεὶς βάλε C
αὐτόν· καὶ ὑπόθες αὐτῷ λίθους ὀξεῖς καὶ λίθους τραχεῖς, καὶ ἐπι-
κάλυψον αὐτῷ σκότος, καὶ οἰκησάτω ἐκεῖ εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ τὴν ὄψιν
αὐτοῦ πώμασον, καὶ φῶς μὴ θεωρείτω· καὶ ἐν τῇ ἡμέρα τῆς κρί-
σεως ἀπαχθήσεται εἰς τὸν ἐμπυρισμὸν τοῦ πυρός· καὶ ἴασαι τὴν 5
γῆν ἣν ἠφάνισαν οἱ ἐγρήγοροι, καὶ τὴν ἴασιν τῆς πληγῆς δήλω-
σον, ἵνα ἰάσωνται τὴν πληγὴν, καὶ μὴ ἀπόλωνται πάντες οἱ υἱοὶ
τῶν ἀνθρώπων, ἐν τῷ μυστηρίῳ ὃ εἶπον οἱ ἐγρήγοροι καὶ ἐδίδα-
ξαν τοὺς υἱοὺς αὐτῶν, καὶ ἠρημώθη πᾶσα ἡ γῆ ἐν τοῖς ἔργοις
τῆς διδασκαλίας Ἀζαήλ· καὶ ἐπ' αὐτῇ γράψον πάσας τὰς ἁμαρ- 10
τίας. καὶ τῷ Γαβριὴλ εἶπε, πορεύου Γαβριὴλ ἐπὶ τοὺς γίγαντας, D
ἐπὶ τοὺς κιβδήλους, ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῆς πορνείας, καὶ ἀπόλεσον
τοὺς υἱοὺς τῶν ἐγρηγόρων ἀπὸ τῶν υἱῶν τῶν ἀνθρώπων. πέμψον
αὐτοὺς εἰς ἀλλήλους, ἐξ αὐτῶν εἰς αὐτοὺς, ἐν πολέμῳ καὶ ἐν
ἀπωλείᾳ, καὶ μακρότης ἡμερῶν οὐκ ἔσται αὐτοῖς, καὶ πᾶσα ἐρώ- 15
τησις οὐκ ἔστι τοῖς πατράσιν αὐτῶν, ὅτι ἐλπίζουσι ζῆσαι ζωὴν
αἰώνιον, καὶ ὅτι ζήσεται ἕκαστος αὐτῶν ἔτη πεντακόσια. καὶ τῷ
Μιχαὴλ εἶπε, πορεύου Μιχαὴλ, δῆσον Σεμιαζᾶν καὶ τοὺς ἄλ-
λους σὺν αὐτῷ, τοὺς συμμιγέντας ταῖς θυγατράσι τῶν ἀνθρώπων
τοῦ μιανθῆναι ἐν αὐταῖς ἐν τῇ ἀκαθαρσίᾳ αὐτῶν. καὶ ὅταν κα- 20
τασφαγῶσιν οἱ υἱοὶ αὐτῶν, καὶ ἴδωσι τὴν ἀπώλειαν τῶν ἀγαπη- P. 26
τῶν αὐτῶν, δῆσον αὐτοὺς ἐπὶ ἑβδομήκοντα γενεὰς εἰς τὰς νάπας

2. καὶ λίθους A. καὶ om. G. 3. οἰκησάτω] οἰκεισάτω A. οἰκειωσάτω G. 6. πληγῆς] terrae (γῆς) Enoch. 7. ἀπόλωνται m. ἀπόλλωνται G. 9. ἠρημώθη m. ἐρημώθη G. 11. τῷ m. τὸν G. 17. τῷ m. τὸν G.

tenebras mitte, aperi deserti Dudaël desertum, et profectus illuc eum coniice: et suppositis ei lapidibus acutis et asperis induc super eum tenebras, quas in aeternum incolat, visum desuper obstrue, nec lumen respiciat, ut in die iudicii incendio consumendus abducatur: terram ab egregoris corruptam sana, plagae cicatricem manifesta, ut curetur haec eorum plaga, ne arcanis ab egregoris revelatis, quorum peritia posteri eorum sunt imbuti, et ex quibus universa terra facinorum Azaël pravitate deserta est, omnes hominum filii funditus intereant: et omnia hucusque perpetrata scelera super eam describe. Et Gabriel dixit. Tu Gabriel ad Gigantes, spurios, ex adulteriis ortos, proficiscere: filios egregororum a filiis hominum disperde: bellis excitatis partem eorum in sibi adversam excita, conserant invicem exercitus, ut caedibus et mutua internecione conficiantur, resecetur diuturnior eorum vita, nec sit patribus eorum inquirendi locus: promittant sibi licet aeternitatem vitae, et ad quingentos usque annos luminis visum. Et Michaël dixit: vade Michaël, Semiazam aliosque filiabus hominum commixtos et immunditiis earum inquinatos vinculorum nexibus coerce, et cum mactati fuerint eorum filii, dilectorumque sibi stragem viderint, abduc eos in extremos terrae recessus usque ad septuaginta ge-

τῆς γῆς, μέχρι ἡμέρας κρίσεως αὐτῶν, μέχρι ἡμέρας τελειώσεως τελεσμοῦ, ἕως συντελεσθῇ κρῖμα τοῦ αἰῶνος τῶν αἰώνων. τότε ἀπενεχθήσονται εἰς τὸ χάος τοῦ πυρὸς καὶ εἰς τὴν βάσανον καὶ εἰς τὸ δεσμωτήριον τῆς συγκλείσεως τοῦ αἰῶνος. καὶ ὃς ἂν κατα-
κριθῇ καὶ ἀφανισθῇ ἀπὸ τοῦ νῦν μετ' αὐτῶν, δεθήσεται μέχρι 5
τελειώσεως γενεᾶς αὐτῶν.

Καὶ μεθ' ἕτερα· καὶ νῦν οἱ γίγαντες οἱ γεννηθέντες ἀπὸ πνευ-
μάτων καὶ σαρκὸς πνεύματα πονηρὰ ἐπὶ τῆς γῆς καλέσουσιν αὐ-
τούς, ὅτι ἡ κατοίκησις αὐτῶν ἔσται ἐπὶ τῆς γῆς. πνεύματα πο-
νηρὰ ἔσονται, τὰ πνεύματα ἐξεληλυθότα ἀπὸ τοῦ σώματος τῆς 10
Bσαρκὸς αὐτῶν, διότι ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων ἐγένοντο, καὶ ἐκ τῶν
ἁγίων τῶν ἐγρηγόρων ἡ ἀρχὴ τῆς κτίσεως αὐτῶν καὶ ἀρχὴ θεμε-
λίου. πνεύματα πονηρὰ ἐπὶ τῆς γῆς ἔσονται, τὰ πνεύματα τῶν
γιγάντων νεμόμενα, ἀδικοῦντα, ἀφανίζοντα, ἐμπίπτοντα καὶ
V. 21 συμπαλαίοντα καὶ ῥιπτοῦντα ἐπὶ τῆς γῆς καὶ δρόμους ποιοῦντα, 15
καὶ μηδὲν ἐσθίοντα, ἀλλ' ἀσιτοῦντα καὶ φάσματα ποιοῦντα καὶ
διψῶντα καὶ προσκόπτοντα. καὶ ἐξαναστήσονται τὰ πνεύματα ἐπὶ
τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν γυναικῶν, ὅτι ἐξ αὐτῶν
ἐξεληλύθασι· καὶ ἀπὸ ἡμέρας καιροῦ σφαγῆς καὶ ἀπωλείας καὶ
θανάτου τῶν γιγάντων Ναφηλείμ, οἱ ἰσχυροὶ τῆς γῆς, οἱ με- 20
Cγάλοι ὀνομαστοί, τὰ πνεύματα τὰ ἐκπορευόμενα ἀπὸ τῆς ψυχῆς
αὐτῶν, ὡς ἐκ τῆς σαρκὸς ἔσονται, ἀφανίζοντα χωρὶς κρίσεως,

2. κρῖμα] Vulgo κρίμα. 5. δεθήσεται m. δεήσεται G. 7. καὶ μεθ' ἕτερα] XV, 8. p. 178. 8. ἐπὶ τῆς γῆς — γῆς. πνεύματα πονηρὰ add. A. 12. τῆς κτίσεως A. κτήσεως G. 13. τὰ πνεύματα A. τὰ πρῶτα G. 15. ῥιπτοῦντα A. ῥίπτοντα G. 16. ἀλλ' ἀσιτοῦντα anonymus. ἀλλὰ σιτοῦντα G. καὶ διψῶντα A. καὶ om. G. 20. Ναφηλείμ] Vulgo Ναφιλείμ. οἱ ἰσχυροὶ A. καὶ ἰσχυροὶ G.

nerationes, ad iudicii eorum terminum, ad consummationis eorum finem, usque dum saeculi saeculorum iudicium absolvatur. Tunc in ignis confusum chaos, in tormenta et aeterni carceris vincula rapientur: quivis autem cum eis condemnatus et suppliciis adiudicatus ad consummatum usque generis eorum finem compedibus vinctus concludetur.

Et aliis quibusdam interiectis. Gigantes deinceps a spiritus et carnis copula procreati visentur, spiritus nequam e corpore carnis suae deflectentes, eo quod ex hominibus nati sunt et ex sanctis egregoris ortus eorum principium ac fundamenti exordium fuit deductum: scelerati spiritus erunt super terram, inter Gigantes praecipui, hinc populabuntur, caedent et vastabunt; illinc insilient, colluctabuntur, in terram prosternent, et incursibus alios impetent: absque ullo cibo victitabunt, immittent spectra siti molestiisque cunctos oppressura. Et in filios virorum et mulierum, ceu ex eisdem prognati insilient. A primo caedis, internecionis, et Gigantum Naphilim mortis momento visi sunt robusti terrae, proceres celebres, Genii ab animis suis digressi, quasi carne compacti, cuncta absque delectu vastantes, hoc pacto cuncta susde-

οὕτως ἀφανίσουσι μέχρις ἡμέρας τῆς τελειώσεως, ἕως τῆς κρίσεως τῆς μεγάλης, ἐν ᾗ ὁ αἰὼν ὁ μέγας τελεσθήσεται, ἐφ' ἅπαξ ὁμοῦ τελεσθήσεται.

Καὶ αὖθις· παρὰ δὲ τοῦ ὄρους ἐν ᾧ ὤμοσαν καὶ ἀνεθεμά-
5 τισαν πρὸς τὸν πλησίον αὐτῶν, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα οὐ μὴ ἀποστῇ
ἀπ' αὐτοῦ ψῦχος καὶ χιὼν καὶ πάχνη καὶ δρόσος οὐ μὴ καταβῇ
εἰς αὐτό, εἰ μὴ εἰς κατάραν καταβήσεται ἐπ' αὐτό, μέχρις ἡμέ-
ρας κρίσεως τῆς μεγάλης. ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ κατακαυθήσεται
καὶ ταπεινωθήσεται καὶ ἔσται κατακαιόμενον καὶ τηκόμενον ὡς D
10 κηρὸς ἀπὸ πυρός, οὕτως κατακαήσεται περὶ πάντων τῶν ἔργων
αὐτοῦ. καὶ νῦν ἐγὼ λέγω ὑμῖν υἱοῖς ἀνθρώπων, ὀργὴ μεγάλη
καθ' ὑμῶν, κατὰ τῶν υἱῶν ὑμῶν, καὶ οὐ παύσεται ἡ ὀργὴ αὕτη
ἀφ' ὑμῶν, μέχρι καιροῦ σφαγῆς τῶν υἱῶν ὑμῶν. καὶ ἀπολοῦν-
ται οἱ ἀγαπητοὶ ὑμῶν καὶ ἀποθανοῦνται οἱ ἔντιμοι ὑμῶν ἀπὸ πά-
15 σης τῆς γῆς, ὅτι πᾶσαι αἱ ἡμέραι τῆς ζωῆς αὐτῶν ἀπὸ τοῦ νῦν
οὐ μὴ ἔσονται πλείω τῶν ἑκατὸν εἴκοσιν ἐτῶν. καὶ μὴ δόξητε ἔτι
ζῆσαι ἐπὶ πλείονα ἔτη· οὐ γάρ ἐστιν ἐπ' αὐτοῖς πᾶσα ὁδὸς ἐκ-
φεύξεως ἀπὸ τοῦ νῦν διὰ τὴν ὀργήν, ἣν ὠργίσθη ὑμῖν ὁ βασι-
λεὺς πάντων τῶν αἰώνων· μὴ νομίσητε ὅτι ἐκφεύξεσθε ταῦτα.
20 Καὶ ταῦτα μὲν ἐκ τοῦ πρώτου βιβλίου Ἐνὼχ περὶ τῶν ἐγρη- P. 27
γόρων, εἰ καὶ μὴ τελείως χρὴ προσέχειν ἀποκρύφοις μάλιστα
τοὺς ἁπλουστέρους, διά τε τὸ περιττά τινα καὶ ἀτριβῆ τῆς ἐκ-

2. ᾗ] ᾧ A. 7. ἐπ' A. εἰς G. 9. καὶ ταπ — A. καὶ om. G. 10. οὕτως A. οὕτω G. 17. ἐπὶ add. A. 20. βιβλίου A. βίβλου τοῦ G. 21. Νόει τί λέγεται περὶ τῶν ἀποκρύφων margo A.

que mittent usque ad consummationis diem, ad magnum usque iudicium, quo saeculum illud magnum absolvetur, et semel ac simul ultimo claudetur fine.

Et rursus: a monte vero, in quo iuramento sese invicem adstrinxerunt, ac ubi se diris mutuo devoverunt, nusquam deficient frigora vel nives; pruina vel ros ad diem usque iudicii magni nusquam, nisi forte in perniciem, dilabentur. Ardebit et deprimetur in illo tempore, horrenda foedabitur adustione, liquefiet ad instar cerae et omnes eius fructus arescent. Nunc vero vobis filiis hominum edico. Magna vobis et filiis vestris pernicies instat: et ad integram vestram internecionem non deficiet. Dilecti vestri peribunt, et praecipuo honore digniores habiti tollentur e terra: eo quod ab hoc momento dies vitae vestrae non nisi centum et viginti annorum sint futuri: diuturniorem vitam ne vobis ipsis polliceamini; a data siquidem hoc momento sententia nullus defensionis aut effugii dabitur locus propter iram, qua saeculorum omnium rex motus est, a qua deflectendi spes vana est et fallax.

Et haec quidem ex primo libro Enoch de egregoris: quibus sane Apocryphis animo simpliciores certam fidem addere non decet; supervaca-

κλησιαστικῆς παραδόσεως ἔχειν καὶ διὰ τὸ νενοθεῦσθαι αὐτὰ
ὑπὸ Ἰουδαίων καὶ αἱρετικῶν, πλὴν καὶ ὁ μακάριος Παῦλος σπα-
νίως ἐχρήσατό τισιν ἐξ ἀποκρύφων χρήσεσιν, ὡς ὅταν φησὶν ἐν
τῇ πρὸς Κορινθίους πρώτῃ ἐπιστολῇ „ἃ ὀφθαλμὸς οὐκ εἶδε καὶ 5
οὐς οὐκ ἤκουσε καὶ ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη" καὶ τὰ ἐξῆς
Ἠλία ἀποκρύφων. καὶ πάλιν ἐν τῇ πρὸς Γαλάτας ἐκ τῆς Μωϋ-
σέως ἀποκαλύψεως „οὔτε περιτομή τι ἐστὶν οὔτε ἀκροβυστία,
B ἀλλὰ καινὴ κτίσις." καὶ ἐν τῇ πρὸς Ἐφεσίους ἐκ τῶν Ἱερεμίου
λεγομένων ἀποκρύφων „ἔγειραι ὁ καθεύδων καὶ ἀνάστα ἐκ τῶν 10
νεκρῶν, καὶ ἐπιφαύσει σοι ὁ Χριστός." ταῦτα δὲ ἡμῖν εἴρηται
οὐ πρὸς ἄδειαν τῶν βουλομένων ἀδιαφόρως αὐτοῖς ἐντυγχάνειν·
μὴ γένοιτο· πολλοὶ γὰρ ἐβλάβησαν ἐν πᾶσιν αὐτοῖς πιστεύσαντες,
ὅθεν καὶ ἡ ἁγία τοῦ θεοῦ ἐκκλησία καὶ ὁ χορὸς τῶν θεοφόρων
ἡμῶν πατέρων ἐκώλυσεν ἐντυγχάνειν αὐτοῖς, ὥσπερ τῇ θείᾳ λοιπῇ 15
γραφῇ· καὶ ἡμεῖς τὰς προγραφείσας χρήσεις ὑπὲρ τοῦ δεῖξαι μόνον
τὴν τῶν ἐγρηγόρων παράβασιν καὶ τὴν τῶν γιγάντων ἀσέβειαν, περὶ
ἧς καὶ ὁ θεῖος Μωϋσῆς μέμνηται, καὶ ὅτι δι' αὐτοὺς ὁ κοσμικὸς
C γέγονε κατακλυσμός, παρεθέμεθα· καὶ ὥστε τοὺς τὰς Χαλδαϊκὰς
καὶ Αἰγυπτιακὰς ἀρχαιολογίας γράψαντας μὴ δεῖν Χριστιανῶν
καὶ ὑπολαμβάνειν, ὅτι ἀπὸ ἐνδιαθέτων ἢ ἀποκρύφων βιβλίων ἔσχον 20
οἱανδηποτοῦν ἀφορμὴν τῆς οἰκείας ψευδηγορίας καὶ τῶν ἀπείρων

4. πρώτῃ] Cap. II, 9. εἶδεν A. οἶδεν G. 6. Διὰ τί ἔνια (ἔνια G. εἶναι A.) ἀπόβλητα νόθια margo A. 6. Γαλάτας] V, 6. τῆς] τοῦ m. 7. ἐστὶν A. ἔσται G. 8. Ἐφεσίους] V, 14. τῶν A. τοῦ G. 11. ἀδιαφόρως add. A. 13. χωρὸς A. 17. Μωϋσῆς] Vulgo Μωσῆς et paullo post Μωσέως. 19. Χριστιανοὺς m. 20. ἢ A. καὶ G. 21. ἀπείρων A. ἀπόρων G.

nea quippe et ab ecclesiastica traditione aliena continent, et a Iudaeis ac Haereticis adulterata constat. Quamvis beatus Paulus Apocryphorum dictis nonnunquam fuerit usus; ut cum in prima, quam scripsit ad Corinthios, epistola dicit: oculus non vidit, nec auris audivit, nec in cor hominis adscendit, cett., quae quidem ex Heliae desumpsit Apocryphis. Et rursum in ea, quae est ad Galatas, ex Mosis revelatione haec habet. Neque circumcisio est aliquid, neque praeputium, sed nova creatura. Et in ea quae est ad Ephesios ex Apocryphis Hieremiae adscriptis. Excitare qui dormis et exsurge a mortuis et illuminabit te Christus. Haec a nobis dicta, non quo illa legendi per nos facultas concedatur: ne fiat, o deus! plures namque fide illis praeter rationem exhibita non modicum reportarunt damnum: hac de causa sancta dei ecclesia, et dei plenorum spiritu patrum nostrorum coetus illis aeque ac sacrae scripturae adhaerere prohibuit: nec nisi commissum ab egregoris scelus, Gigantumque impietatem a Mose memoratam, mundumque propter eos generali diluvio ostensuri inundatum, scriptas superius ab eis auctoritates in medium adduximus: ac ut insuper Chaldaicarum et Aegyptiacarum antiquitatum scriptores nullus Christianos censeat; propriarum enim sibi fabularum et infinitorum annorum argumentum, iactatos quoque

ἐτῶν τὸν ἐξελεγμὸν συγγράψαι καὶ τὰς παρ' αὐτοῖς ἡμιζομένας
βασιλείας καὶ δυναστείας, ἀλλ' ἵνα καὶ τὰς περὶ τούτων βίβλους
ἀποκρύφους ζητῶν ἀρκῆται ταῖς προκειμέναις ἐξ αὐτῶν χρήσεσιν
ἐνταῦθα, καὶ μὴ τὰς καθόλου πραγματείας ἀσκόπως ἀναγνώ-
5σκων τοῦ ὀρθοῦ καὶ ἀληθοῦς ἀποπέσοι σκοποῦ· καὶ γὰρ ἐν τῇ
Μωϋσέως λεγομένῃ ἀποκαλύψει φέρεται περὶ αὐτῶν, ὅτι μετὰ V. 22
τὸν κατακλυσμὸν τῷ βφπβ' ἔτει τοῦ κόσμου, φθόνῳ κινούμενοι
μετὰ θάνατον ἐπλάνησαν τοὺς υἱοὺς Νῶε· καὶ εὐξαμένου τοῦ D
Νῶε ἵνα ἀποστῶσιν ἀπ' αὐτῶν, ὁ κύριος ἐκέλευσε τῷ ἀρχαγγέ-
10λῳ Μιχαὴλ βαλεῖν αὐτοὺς εἰς τὴν ἄβυσσον ἄχρι ἡμέρας τῆς κρί-
σεως· ὁ δὲ διάβολος ἠτήσατο λαβεῖν μοῖραν ἀπ' αὐτῶν πρὸς
πειρασμὸν τῶν ἀνθρώπων καὶ ἐδόθη αὐτῷ τὸ δέκατον αὐτῶν
κατὰ πρόσταξιν θείαν, ὥστε πειράζειν τοὺς ἀνθρώπους πρὸς δοκι-
μὴν τῆς ἑκάστου πρὸς θεὸν προαιρέσεως, τὰ δὲ λοιπὰ ἐννέα
15μέρη ἐβλήθη εἰς τὴν ἄβυσσον. ἡμῖν δὲ ἀσύμφωνον εἶναι τοῦτο
δοκεῖ, ἄνθρωπον ζῶντα ὑπὸ τῆς τοῦ τεθνεῶτος ψυχῆς πειράζε-
σθαι. διὸ παραινοῦμεν καὶ ἡμεῖς τοὺς ἐντυγχάνοντας ἢ ἐνταῦθα
ἢ ἀλλαχοῦ τοῖς ἀποκρύφοις μὴ ἐν πᾶσιν ἕπεσθαι ταῖς ἐννοίαις P. 28
ταῖς φερομέναις ἐν αὐταῖς. λοιπὸν δέ ἐστι μετὰ ταῦτα, καθὼς καὶ
20ἐπηγγειλάμεθα, μικρὰς χρήσεις τῶν τὰς Χαλδαϊκὰς καὶ Αἰγυπτια-
κὰς ἱστορίας γραψάντων παραθέσθαι, δι' ὧν πρόδηλος ἡ τούτων
ἀσυμφωνία πρός τε ἀλλήλους καὶ τὴν θείαν γραφὴν τοῖς πι-
στοῖς ἔσται, καὶ ἀνατροπὴ τῆς τερατώδους αὐτῶν ἐρεσχελίας.

2. ἀλλ'] καὶ m. 3. ἀρκῆται] Vulgo ἀρκεῖται. 11. ἀπ' αὐτῶν A. ἁπάντων G. 15. μέρη add. A. 23. αἱρεσχελίας A.

ab eis principatus et illa laudata regna scriptis celebrandi ex suppositis et incertis libris causam desumpserunt; quibus equidem auctoritatum fragmentis huc palam adductis curiosiori Apocryphorum librorum perscrutatori fiet satis, ne lectis forsan tractatibus integris a recto veroque sibi fine praestituto aberrasse dignoscatur. In Mosis namque vulgo dicta revelatione fertur, eos, praeterito iam diluvio, 2582 mundi anno, invidia post mortem motos in errorem filios Noe induxisse; et orante Noe, ut ab eis discederent, deo iubente, a Michaële archangelo in abyssum ad iudicii diem fuisse detrusos; omnium vero parte tentandis hominibus a diabolo postulata, dei nutu, decimam reliquos homines tentaturam et uniuscuiusque fidele ad deum propositum probaturam, cunctis aliis in abyssum demersis, ex eo tempore deputatam. Nobis vero, nisi hominem vivum a demortui anima tentari, nihil absurdius iudicatur. Hac de causa quibus tum haec, tum alia venient ex Apocryphis in manus, ne sententiis quibusvis obviam factis fidem ex integro praestent, lectores hortamur. His porro praemissis reliquum est, ut brevia quaedam Chaldaicas et Aegyptiacas historias conscribentium palam dicta proferamus, quo tum mutua ad invicem, tum ad sacram scripturam discordia, tum portentosae garrulitatis earum confutatio cunctorum obtutibus exponatur.

ΕΚ ΤΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ τοῦ Πολυΐστορος, περὶ τῶν πρὸ τοῦ κατακλυσμοῦ βασιλευσάντων δέκα βασιλέων τῶν
B Χαλδαίων καὶ αὐτοῦ τοῦ κατακλυσμοῦ, καὶ περὶ τοῦ Νῶε καὶ τῆς κιβωτοῦ, ἐν οἷς καί τινα διὰ μέσου τερα- 5
τώδη φάσκει, ὡς τῷ Βηρώσσῳ γεγραμμένα.

Βήρωσσος δὲ ἐν τῇ πρώτῃ τῶν Βαβυλωνιακῶν φησι γενέσθαι μὲν αὐτὸν κατὰ Ἀλέξανδρον τὸν Φιλίππου τὴν ἡλικίαν. ἀναγραφὰς δὲ πολλῶν ἐν Βαβυλῶνι φυλάσσεσθαι μετὰ πολλῆς ἐπιμελείας ἀπὸ ἐτῶν που ὑπὲρ μυριάδων ιε' περιεχούσας χρόνον· περιέχειν δὲ τὰς ἀναγραφὰς ἱστορίας περὶ τοῦ οὐρανοῦ καὶ θαλάσσης καὶ πρωτογονίας καὶ βασιλέων καὶ τῶν κατ' αὐτοὺς πράξεων. 10
C καὶ πρῶτον μὲν τὴν Βαβυλωνίων γῆν φησι κεῖσθαι ἐπὶ τοῦ Τίγριδος καὶ Εὐφράτου ποταμοῦ μέσην. φύειν δὲ αὐτὴν πυροὺς ἀγρίους καὶ κριθὰς καὶ ὄχρον καὶ σήσαμον καὶ τὰς ἐν τοῖς ἕλεσι φυομένας ῥίζας ἐσθίεσθαι· ὀνομάζεσθαι αὐτὰς γόγγας· ἰσοδυναμεῖν δὲ τὰς ῥίζας ταύτας κριθαῖς. γίνεσθαι δὲ φοίνικας καὶ μῆλα καὶ τὰ λοιπὰ ἀκρόδρυα καὶ ἰχθύας καὶ ὄρνεα χερσαῖά τε καὶ λιμναῖα. 15
εἶναι δὲ αὐτῆς τὰ μὲν κατὰ τὴν Ἀραβίαν μέρη ἄνυδρά τε καὶ ἄκαρπα, τὰ δὲ ἀντικείμενα τῇ Ἀραβίᾳ ὀρεινά τε καὶ ἄφορα. ἐν δὲ τῇ Βαβυλῶνι πολὺ πλῆθος ἀνθρώπων γενέσθαι ἀλλοεθνῶν κατοι- 20

1. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ] Compara Euseb. I, 2. p. 8. 5. 6. Vulgo Βηρωσσῷ et Βηρωσσός. 9. τε' A. δεκαπέντε G. *ducentis* et *quindecim* Eusebius. 10. καὶ ἱστορίας m. 12. βαβυλωνίων A. Βαβυλωνίαν G. 14. ὤχρον] Vulgo ὄχρον. σήσαμον m. σίσαμον G. 15. ἐσθίεσθαι Scaliger. Vulgo ἐσθίεσθον. 18. τὴν add. A. 19. ὀρεινά τε καὶ G. τε om. A. ἄφορα A. εὔφορα G.

EX ALEXANDRO Polyhistore, de Chaldaeorum decem regibus ante diluvium imperantibus, deque ipso diluvio; de Noe et arca, quibus nonnulla prodigiosa quasi a Beroso memorata interserit.

Sane Berosus Alexandro Phillippi se parem aetate libro de Babylonicis primo iactat; plurimorum vero commentaria spatium circiter myriadum annorum quindecim in Babylone summa cura refert asservari; illa vero de caelo, mari, primo rerum ortu, regibus ac eorum gestis relationes et historias continere. Et primo quidem Babyloniam terram inter Tigrin et Euphratem fluvios mediam iacere describit; tum ex ea frumentum agreste, hordeum, ochron et sesamon, ac in paludibus esthiesthon radices enasci, hasque gongas vocari, ac aequalis esse cum hordeo virtutis enarrat. Palmas item in ea reperiri, poma et reliquos frugiferarum arborum fructus, pisces et volucres, cum terrestres, tum aquatiles; ac eius sane partes ad Arabiam sitas, inaquosas et steriles, oppositas autem Arabiae, montibus resperas et feraces. Babylone ipsa hominum alienigenarum Chaldaeam

κησάντων τὴν Χαλδαίαν· ζῆν δὲ αὐτοὺς ἀτάκτως ὥσπερ τὰ θηρία. ἐν δὲ τῷ πρώτῳ ἐνιαυτῷ φανῆναι ἐκ τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης κατὰ τὸν ὁμοροῦντα τόπον τῇ Βαβυλωνίᾳ ζῶον ἄφρενον
D ὀνόματι Ὠάννην, καθὼς καὶ Ἀπολλόδωρος ἱστόρησε, τὸ μὲν ὅλον σῶμα ἔχον ἰχθύος, ὑπὸ δὲ τὴν κεφαλὴν παραπεφυκυῖαν ἄλλην κεφαλὴν ὑποκάτω τῆς τοῦ ἰχθύος κεφαλῆς, καὶ πόδας ὁμοίως ἀνθρώπου, παρακεφυκότας δὲ ἐκ τῆς οὐρᾶς τοῦ ἰχθύος· εἶναι δὲ αὐτῷ φωνὴν ἀνθρώπου, τὴν δὲ εἰκόνα αὐτοῦ ἔτι καὶ νῦν διαφυλάσσεσθαι· τοῦτο δέ, φησί, τὸ ζῶον, τὴν μὲν ἡμέραν διατρίβειν μετὰ τῶν ἀνθρώπων, οὐδεμίαν τροφὴν προσφερόμενον, παρα- V. 23
διδόναι τε τοῖς ἀνθρώποις γραμμάτων καὶ μαθημάτων καὶ τεχνῶν παντοδαπῶν ἐμπειρίαν, καὶ πόλεων συνοικισμοὺς καὶ ἱερῶν ἱδρύσεις, καὶ νόμων εἰσηγήσεις καὶ γεωμετρίαν διδάσκειν, καὶ σπέρ- P. 29
ματα καὶ καρπῶν συναγωγὰς ὑποδεικνύναι, καὶ συνόλως πάντα τὰ πρὸς ἡμέρωσιν ἀνήκοντα βίον παραδιδόναι τοῖς ἀνθρώποις. ἀπὸ δὲ τοῦ χρόνου ἐκείνου οὐδὲν ἄλλο περισσὸν εὑρεθῆναι. τοῦ δὲ ἡλίου δύναντος τὸ ζῶον τουτονὶ Ὠάννην δῦναι πάλιν εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ τὰς νύκτας ἐν τῷ πελάγει διαιτᾶσθαι· εἶναι γὰρ αὐτὸ ἀμφίβιον. ὕστερον δὲ φανῆναι καὶ ἕτερα ζῶα ὅμοια τούτῳ, περὶ ὧν ἐν τῇ τῶν βασιλέων ἀναγραφῇ φησι δηλώσειν. τὸν δὲ Ὠάννην περὶ γενεᾶς καὶ πολιτείας γράψαι καὶ παραδοῦναι τόνδε τὸν λόγον τοῖς ἀνθρώποις.

3. ζῶον ἄφρενον] *immanem beluam* Eusebius. „ἄρρεν ἐν Is. Vossius p. 409." Anonymus. 5. ἔχον] ἔχων A. 10. οὐδεμίαν A. μηδεμίαν G. 12. συνοικισμοὺς m. συνωκισμοὺς A. συνωκισμοὺς G. 14. ὑποδεικνύναι A. ὑποδεικνύειν G. 15. βίον A. βίον G. 17. τουτονὶ] Aut τοῦτο aut τουτί. *eam beluam Oannem* Eusebius. 18. ἐν τῷ πελάγει A. ἐκεῖ G. 19. αὐτό A. αὐτὸν G. τούτῳ A. τούτων G.

incolentium multitudinem immensam numerari, eosque brutorum more sine lege liberam vitam ducere. Primo anno e mari rubro ad vicinum littus Babyloni contiguum, animans ratione destitutum emersisse, Oannem nomine, et ut Apollodorus retulit, toto corpore piscem, infra piscis caput, aliud ei caput enatum gerere; pedes humanos in eius corpore cerni, at piscis caudae annexos; vocem item et loquelam hominis ei fuisse, eiusque etiam num hodie pictam imaginem servari. Hoc animans interdiu quidem nullo admisso cibo versari inter homines, ac eis litterarum et disciplinarum notitiam, artium experimenta, urbium constructiones, templa erigere, ponere leges, geometricis attendere, semina fructusque colligere, ac summatim quae mores mansuefacerent omnia commonstrasse. Ab eo tempore nihil praeter haec de illo auditum. Sole occumbente animans illud Oannem ad mare declinare et in eo mergi, noctesque sub aquis agere, ceu amphibium partim hic, illic ex parte. Postremum alia animantia huic similia visa, de quibus in regum historiis evulgaturum plura pollicetur. Oannem de originibus et vitae regimine scripsisse et hanc vivendi rationem hominibus tradidisse.

B Γενέσθαι φησὶ χρόνον, ἐν ᾧ τὸ πᾶν σκότος καὶ ὕδωρ εἶναι,
καὶ ἐν τούτοις ζῶα τερατώδη, καὶ εἰδιφυεῖς τὰς ἰδέας ἔχοντα ζωο-
γονεῖσθαι. ἀνθρώπους γὰρ διπτέρους γεννηθῆναι, ἐνίους δὲ καὶ
τετραπτέρους καὶ διπροσώπους· καὶ σῶμα μὲν ἔχοντας ἕν, κε-
φαλὰς δὲ δύο, ἀνδρείαν τε καὶ γυναικείαν, καὶ αἰδοῖά τε δισσὰ, 5
ἄρρεν καὶ θῆλυ· καὶ ἑτέρους ἀνθρώπους τοὺς μὲν αἰγῶν σκέλη
καὶ κέρατα ἔχοντας, τοὺς δὲ ἱππόποδας, τοὺς δὲ τὰ ὀπίσω μὲν
μέρη ἵππων, τὰ δὲ ἔμπροσθεν ἀνθρώπων, οὓς ἱπποκενταύρους
τὴν ἰδέαν εἶναι. ζωογονηθῆναι δὲ καὶ ταύρους ἀνθρώπων κεφα-
λὰς ἔχοντας καὶ κύνας τετρασωμάτους, οὐρὰς ἰχθύος ἐκ τῶν ὄπι- 10
σθεν μερῶν ἔχοντας, καὶ ἵππους κυνοκεφάλους, καὶ ἀνθρώπους,
καὶ ἕτερα ζῶα κεφαλὰς μὲν καὶ σώματα ἵππων ἔχοντα, οὐρὰς
δὲ ἰχθύων. καὶ ἄλλα δὲ ζῶα παντοδαπῶν θηρίων μορφὰς ἔχοντα,
πρὸς δὲ τούτοις ἰχθύας καὶ ἑρπετὰ καὶ ὄφεις καὶ ἄλλα ζῶα πλείονα
θαυμαστὰ καὶ παραλλαγμένα τὰς ὄψεις ἀλλήλων ἔχοντα· ὧν καὶ 15
τὰς εἰκόνας ἐν τῷ τοῦ Βήλου ναῷ ἀνακεῖσθαι. ἄρχειν δὲ τούτων
πάντων γυναῖκα ᾗ ὄνομα Ὠμόρωκα· εἶναι δὲ τοῦτο Χαλδαϊστὶ
μὲν Θαλάτθ, Ἑλληνιστὶ δὲ μεθερμηνεύεσθαι θάλασσα, κατὰ δὲ
ἰσόψηφον σελήνῃ οὕτως δὲ τῶν ὅλων συνεστηκότων ἐπανελθόντα
Βῆλον σχίσαι τὴν γυναῖκα μέσην, καὶ τὸ μὲν ἥμισυ αὐτῆς ποιῆ- 20

2. εἰδιφυεῖς] ἰδιοφυεῖς Richter. de Beroso p. 49. ex se ipsis ortae Eusebius. διφυεῖς Scaliger. αὐτοφυεῖς Maius. ἔχοντα m. ἔχοντας G. 5. δισσὰ A. διττὰ G. 7. τοὺς δὲ τὰ ὀπίσω μὲν] καὶ τὰ μὲν ὀπίσω m. 10. ἰχθύος] Vulgo ἰχθύας. Correctum ex Eusebio. 12. ἔχοντα] ἔχοντας A. 16. ἀνακεῖσθαι. ἄρχειν A. ἀνάκειται. ἄρχει G. 17. ὠμόρωκα A. Ὠμορῶκα G. Ὠμόρκα Scaliger. cui nomen Marghaiae Eusebius. τοῦτο m. τούτῳ G. 18. Θαλάτθ] thagattham Eusebius. μεθερμηνεύεσθαι Scaliger. Vulgo μεθερμηνεύεται. κατὰ δὲ ἰσόψηφον σελήνῃ om. Eusebius.

Tempus fuisse quo cuncta tenebrae et aqua erant, et in illis animantia portentosa et sub variis naturae speciebus et formis visu mirandis vitam ac lucem accepisse. Homines duabus pennis, alios quatuor, et geminis vultibus insignes; corpus quidem unum, capita vero duo, virile et femineum; et gemina pudenda, masculum et muliebre: hominum aliorum, hos caprarum crura et cornua, illos equorum anteriores, istos posteriores et hominum anteriores, quales sunt Hippocentaurorum formae, habuisse. Tauros humanis capitibus ibidem nasci; canes caudis quadricorpores et posterioribus partibus pisces; equis canum adiuncta capita: homines et alia animantia caput et corpus equinum, piscium vero caudas habentia, nec non et alia variis quibusque formis deformia. His adiunge pisces, reptilia, serpentes et alia plura animantia quasi mutatis ab invicem speciebus varietate conspicua, quorum imagines in Beli templo appensae. Istis omnibus mulier, cui nomen Omoroca, praesidet: hoc idem Chaldaice Thalath, Graece sonat mare, et ex aequo lunam refert. His ita constitutis Belum redeuntem mediam divisisse mulierem

σαι γῆν, τὸ δὲ ἄλλο ἥμισυ οὐρανὸν, καὶ τὰ ἐν αὐτῇ ζῶα ἀφανίσαι. ἀλληγορικῶς δέ φησι τοῦτο πεφυσιολογῆσθαι. ὑγροῦ γὰρ ὄντος τοῦ παντὸς καὶ ζώων ἐν αὐτῷ γεγεννημένων, τοῦτον τὸν θεὸν ἀφελεῖν τὴν ἑαυτοῦ κεφαλὴν, καὶ τὸ ῥυὲν αἷμα τοὺς ἄλλους 5 θεοὺς φυρᾶσαι τῇ γῇ, καὶ διαπλάσαι τοὺς ἀνθρώπους· δι' ὃ νοερούς τε εἶναι καὶ φρονήσεως θείας μετέχειν. τὸν δὲ Βῆλον, ὃν Δία μεθερμηνεύουσι, μέσον τεμόντα τὸ σκότος χωρίσαι γῆν καὶ οὐρανὸν ἀπ' ἀλλήλων, καὶ διατάξαι τὸν κόσμον· τὰ δὲ ζῶα οὐκ ἐνεγκόντα τὴν τοῦ φωτὸς δύναμιν φθαρῆναι. ἰδόντα δὲ τὸν 10 Βῆλον χώραν ἔρημον καὶ καρποφόρον κελεῦσαι ἑνὶ τῶν θεῶν τὴν κεφαλὴν ἀφελόντι ἑαυτοῦ τῷ ἀπορρυέντι αἵματι φυρᾶσαι τὴν γῆν P. 30 καὶ διαπλάσαι ἀνθρώπους καὶ θηρία τὰ δυνάμενα τὸν ἀέρα φέρειν· ἀποτελέσαι δὲ τὸν Βῆλον καὶ ἄστρα καὶ ἥλιον καὶ σελήνην καὶ τοὺς πέντε πλανήτας. ταῦτά φησιν ὁ Πολυΐστωρ Ἀλέξανδρος 15 τὸν Βήρωσσον ἐν τῇ πρώτῃ φάσκειν.

Ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ τοὺς δέκα βασιλεῖς τῶν Χαλδαίων καὶ τὸν χρόνον τῆς βασιλείας αὐτῶν, σάρους ἑκατὸν εἴκοσιν, ἤτοι ἐτῶν μυριάδας τεσσαράκοντα τρεῖς καὶ δύο χιλιάδας, ἕως τοῦ κατακλυσμοῦ, λέγει γὰρ ὁ αὐτὸς Ἀλέξανδρος ὡς ἀπὸ τῆς γραφῆς τῶν 20 Χαλδαίων αὖθις παρακατιὼν ἀπὸ τοῦ ἑνάτου βασιλέως Ἀρδάτου V. 24

2. πεφυσιολογεῖσθαι A. μὲν φυσιολογεῖσθαι G. 4. ἑαυτοῦ] αὐτῆς m. αἷμα A. σῶμα G. 5. δι' ὃ A. διὰ G. 14. φησιν add. A. 15. Βήρωσσον] Vulgo Βηρωσσόν. φάσκειν A. φάσκει G. 18. κατακλυσμοῦ] ἀναφέρει add. m. 20. ἀπὸ τοῦ A. τοῦ om. G. Ἀρδάτου] „Vide p. 18. et Cyrillum in Iulian. I, 1." Anonymus.

et ex eius quidem parte terram, ex alia caelum composuisse, ac inde necem animalibus illatam. Figuraliter autem ad sensum rerum naturis accommodum haec eadem traduci docet. Universa quippe mundi mole ex humida materia compacta, et animantibus ex ea formatis, deus iste caput mulieris sustulit, tum corpus in terram dilapsum alii dii terrae commiscuerunt, ac inde formati homines, qua ce causa intellectu et divina mente praediti. Belus insuper, quem Iovem interpretantur, medüs tenebris dissectis, terram et caelum ab invicem divisit, et mundum ordine composuit, animantibus lucis vim non ferentibus exstinctis. Belus vero desertam quidem regionem, at feracem conspicatus, deorum cuipiam proprium sibi caput amputare praecepit, et stillanti ex se sanguini terram admiscere ac homines et animantia quae aërem sustinerent efformare: ipse tandem astra, solem, lunam et alios quinque planetas perfecit. Haec Polyhistor Alexander Berosum sequutus primo libro refert.

Secundo vero decem Chaldaeorum reges, regnique singulorum tempus, Saros viginti supra centum, id est annorum myriadas quadraginta tres adiunctis duobus millibus ad diluvium usque recenset. Idem enim Alexander Chaldaeorum monumentis eruditus a nono rege Ardate ad decimum Xisu-

ἐπὶ τὸν δέκατον λεγόμενον παρ' αὐτοῖς Ξίσουθρον οὕτως· Ἀρδά-
B του δὲ τελευτήσαντος τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ξίσουθρον βασιλεῦσαι σά-
ρους ὀκτωκαίδεκα· ἐπὶ τούτου μέγαν κατακλυσμὸν γενέσθαι.
ἀναγεγράφθαι δὲ τὸν λόγον οὕτως· τὸν Κρόνον αὐτῷ κατὰ τὸν
ὕπνον ἐπιστάντα φάναι μηνὸς Δαισίου πέμπτῃ καὶ δεκάτῃ τοὺς 5
ἀνθρώπους ὑπὸ κατακλυσμοῦ διαφθαρήσεσθαι. κελεῦσαι οὖν διὰ
γραμμάτων πάντων ἀρχὰς καὶ μέσα καὶ τελευτὰς ὀρύξαντα θεῖναι
ἐν πόλει ἡλίου Σισπάροις, καὶ ναυπηγησάμενον σκάφος ἐμβῆναι
μετὰ τῶν συγγενῶν καὶ ἀναγκαίων φίλων· ἐνθέσθαι δὲ βρώματα
καὶ πόματα, ἐμβαλεῖν δὲ καὶ ζῶα πτηνὰ καὶ τετράποδα, καὶ 10
πάντα εὐτρεπισάμενον πλεῖν· ἐρωτώμενον δὲ ποῦ πλεῖ; φάναι,
πρὸς τοὺς θεούς· εὐξάμενον ἀνθρώποις ἀγαθὰ γενέσθαι. τὸν δ'
C σὺ παρακούσαντα ναυπηγήσαντα σκάφος τὸ μὲν μῆκος σταδίων
πέντε, τὸ δὲ πλάτος σταδίων δύο· τὰ δὲ συνταχθέντα πάντα
συνθέσθαι, καὶ γυναῖκα καὶ τέκνα καὶ τοὺς ἀναγκαίους φίλους 15
ἐμβιβάσαι.

Γενομένου δὲ τοῦ κατακλυσμοῦ καὶ εὐθέως λήξαντος τῶν
ὀρνέων τινὰ τὸν Ξίσουθρον ἀφιέναι. τὰ δὲ οὐ τροφὴν εὑρόντα
οὔτε τόπον ὅπου καθίσαι πάλιν ἐλθεῖν εἰς τὸ πλοῖον. τὸν δὲ Ξί-
σουθρον πάλιν μετά τινας ἡμέρας ἀφιέναι τὰ ὄρνεα· ταῦτα δὲ 20
πάλιν εἰς τὴν ναῦν ἐλθεῖν τοὺς πόδας πεπηλωμένους ἔχοντα. τὸ

1. οὕτως] Vide Eusebium I, 3. p. 14. 3. ἐπὶ] καὶ ἐπὶ m. 4. ἀναγεγράφθαι A. ἀναγράφεσθαι G. 5. δαισίου A. Δαισίᾳ G. Δεσίου m. Conf. p. 38 d. 6. διαφθαρήσεσθαι A. φθαρήσεσθαι G. 7. τελευτὰς ὀρύξαντα A. τελεταὶς ὀρέξαντα G. 8. Σισπάροις] Σιππάροις Scaliger p. 8. *Siparis* Eusebius. Eadem diversitas p. 31 a et b. 11. πλεῖν Scaliger. Vulgo πλήν.

thrum sermonis stilum convertens, hoc pacto narrat. Ardate defuncto filius eius Saris octodecim regnum tenuit; eoque regnante contigit diluvium. Hoc autem ordine refertur. Saturnus ei per somnum visus mensis Daesii decimo quinto homines diluvio praedixit exstinguendos. Rerum itaque cunctarum principia media et extrema litteris consignata, et in terram defossa in solis urbe Sisparis reponi, tum navigium compingi iubet, eoque cum amicis et consanguineis conscenso, alto mari sese credere. Obsequitur ille, commeatum omnem parat, cibos et poculenta congerit, animantia quoque volatilia et quadrupeda convehit; mox cunctis ita dispositis rogatus quo navigat? ad deos, inquit, atque ita prospera hominibus precatus est. Divinis itaque monitis obsequutus fabrefecit navigium longitudinis stadiorum quinque, latitudinis duorum: cuncta vero comparata imposuit, uxorem, liberos, amicos adiunxit.

Ingruente tandem diluvio et confestim cessante, volucrum aliquas Xisuthrus emisit, quae non invento cibo, nec loco quo consisterent, rursum in navem sunt reversae. Spatio dierum aliquot interiecto Xisuthrus iterum dimittit aves; illae vero pedibus luto infectis redierunt; tertio vero

δὲ τρίτον ἀφεθέντα οὐκ ἔτι ἐλθεῖν εἰς τὸ πλοῖον. τὸν δὲ Ξίσου-
θρον ἐννοηθῆναι γῆν ἀναπεφηνέναι, διελόντα τε τῶν τοῦ πλοίου D
ῥαφῶν μέρος τι καὶ ἰδόντα προσοκεῖλαν τὸ πλοῖον ὄρει τινὶ ἐκβῆ-
ναι μετὰ τῆς γυναικὸς καὶ τῆς θυγατρὸς καὶ τοῦ κυβερνήτου προσ-
5 κυνήσαντα τὴν γῆν καὶ βωμὸν ἱδρυσάμενον καὶ θυσιάσαντα τοῖς
θεοῖς γενέσθαι μετὰ τῶν ἐκβάντων τοῦ πλοίου ἀφανῆ. τοὺς δὲ
ὑπομείναντας ἐν τῷ πλοίῳ μὴ εἰσπορευομένων τῶν περὶ τὸν Ξί-
σουθρον ἐκβάντας ζητεῖν αὐτὸν ἐπὶ ὀνόματος βοῶντας. τὸν δὲ
Ξίσουθρον αὐτὸν μὲν αὐτοῖς οὐκ ἔτι ὀφθῆναι, φωνὴν δὲ ἐκ τοῦ
10 ἀέρος γενέσθαι κελεύουσαν ὡς δέον αὐτοὺς εἶναι θεοσεβεῖς καὶ
παρ' αὐτὸν διὰ τὴν εὐσέβειαν πορεύεσθαι μετὰ τῶν θεῶν οἰκή- P. 31
σοντα. τῆς δὲ αὐτῆς τιμῆς καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ τὴν θυ-
γατέρα καὶ τὸν κυβερνήτην μετεσχηκέναι. εἰπέ τε αὐτοῖς ὅτι
ἐλεύσονται πάλιν εἰς Βαβυλῶνα, καὶ ὡς εἵμαρται αὐτοῖς ἐκ Σι-
15 σπάρων ἀνελομένοις τὰ γράμματα διαδοῦναι τοῖς ἀνθρώποις,
καὶ ὅτι ὅπου εἰσὶν ἡ χώρα Ἀρμενίας ἐστί. τοὺς δὲ ἀκούσαντας
ταῦτα θῦσαί τε τοῖς θεοῖς καὶ πέριξ πορευθῆναι εἰς Βαβυλῶνα.
τοῦ δὲ πλοίου τούτου κατακλιθέντος ἐν τῇ Ἀρμενίᾳ ἔτι μέρος τι
ἐν τοῖς Κορκυραίων ὄρεσι τῆς Ἀρμενίας διαμένειν, καί τινας
20 ἀπὸ τοῦ πλοίου κομίζειν ἀποξύοντας ἄσφαλτον, χρᾶσθαι δὲ αὐ-
τὴν πρὸς τοὺς ἀποτροπιασμούς. ἐλθόντας οὖν τούτους εἰς Βαβυ- B

8. βοῶντας m. βοῶντος G. 11. αὐτὸν A. αὐτῶν G. 17. ταῦτα A. αὐτὰ G. πέριξ Scaliger. περιξὶ G. 18. κατακλιθέντος Scaliger. κατακληθέντος G. τι ἐν A. τί αὐτοῦ ἐν G. τι .... ἐν Scaliger.

exclusae navem nulla tenus repetierunt. Coniicit Xisuthrus terram aquis denudatam eminere: tum rupta compagis parte navigium aperit et ad proximum montem impelli se animadvertens, cum uxore, filia et gubernatore exscendit, terram adorat, aram exstruit, diis immolat; quibus peractis cum ipse, tum ii cum quibus exsilierat, haud amplius in terris visi. Non redeuntibus vero Xisuthri comitibus, qui remanserant in navi exscendunt quaerentes et de nomine saepius inclamantes. Xisuthrum quidem conspicuum oculis non habuerunt, vocis tamen et eius loquelae sibi notae sonum, erga deos pietatem et religionem sedulo commendantem, seque ob summum erga numen cultum cum eis deinceps moraturum, eiusdemque honoris uxorem, filiam et navarcham compotes futuros enunciantem clare perceperunt. His subiunxit ille. Ipsos rursus Babylonem profecturos, et ut in fatis est, litteras Sisparis excerptas cunctis hominibus deinceps tradituros, locumque tandem in quo consistebant Armenorum esse regionem. His auditis victimas diis obtulerunt illi ac undequaque congregati confluxerunt Babylonem. Navigii porro in Armeniam impulsi reliquiae hucusque temporis in eiusdem Corcyreis montibus perseverant, ex quibus nonnulli bitumen abrasum deportant ex expiandis quibusque infaustis eo utuntur Illos vero

λῶνα τά τε ἐκ Σισπάρων γράμματα ἀνορύξαι καὶ πόλεις πολλὰς κτίζοντας καὶ ἱερὰ ἀνιδρυσαμένους πάλιν ἐπικτίσαι τὴν Βαβυλῶνα.

Τούτων δὴ ἀπὸ Ἀλεξάνδρου τοῦ Πολυΐστορος, ὡς ἀπὸ Βηρώσσου τοῦ τὰ Χαλδαϊκὰ ψευδηγοροῦντος, προκειμένων ἕξεσι τοῖς ὀρθῶς ἐπιβάλλειν βουλομένοις τῇ τῆς Γενέσεως θείᾳ γραφῇ καὶ τῇ προκειμένῃ Χαλδαϊκῇ τερατολογίᾳ πόσον ἀλλήλων διεγνῶκασι, πῶς τε ἐν τοῖς πλείοσιν ἀντιπίπτειν τοῖς θεοπνεύστοις V. 25 Cρητοῖς, ἐξ αὐτῶν λαβοῦσα τὰς ὅλας ἀφορμὰς, καὶ διὰ τῆς τοῦ ψεύδους ἐπιμιξίας εἰδωλολατρίαν καὶ τῆς κοσμικῆς δημιουργίας ἄλλην τινὰ κατὰ τὸν χρόνον καὶ τὸν τρόπον δύναμιν παρεισάγειν ἐπείγεται. φείγουσα γὰρ εἰπεῖν ὅτι ἐκ τῶν Μωϋσαϊκῶν γραφῶν κέκλοφε τὰς ἀρχὰς τῆς συγγραφῆς τὸν Ὠάννην τὸ θαλάττιον ζῶον προβάλλεται, ὅπερ οὐδὲ γέγονέ ποτε οὐδ' ὤφθη τινὶ οὐδ' ὑφέστηκε, καθάπερ οὐδὲ σκίνδαψοι καὶ τραγέλαφοι· καὶ τοῦτό φησι παραδοῦναι τοῖς ἀνθρώποις, γενέσθαι πω χρόνον ἐν ᾧ τὸ πᾶν σκότος καὶ ὕδωρ ἦν. ἐπὶ γὰρ οὐκ ἴσχυσε προφανῶς εἰπεῖν D τὰ τοῦ θείου ῥήματα λέγοντα „καὶ σκότος ἐπάνω τῆς ἀβύσσου," μετέπλασε μὲν τοὺς λόγους, οὐ μὴν δὲ τοὺς ἐχέφρονας ἔλαθεν. εἰ καὶ ἐπάγει λέγων καὶ τούτοις ζῶα τερατώδη καὶ τὰ

2. κτίζοντας Scaliger. σκοτίζοντας G. condidisse Eusebius. 4. ἀλεξάνδρου τοῦ A. τοῦ Ἀλεξάνδρου G. Βηρώσσου] Vulgo Βηροσσοῦ. 6. γενέσεως m. γεννέσεως A. γεννήσεως G. 8. κατανοεῖν τε πῶς ἐν — ἀντιπίπτει m. 10. εἰδωλολατρίαν A. εἰδωλολατρείαν G. 12. εἰπεῖν ὅτι ἐκ τῶν A. εἰπεῖν ἐκ τὸν G. 13. κέκλωφε A. 16. πω A. πως G. 18. καὶ σκότος] Genes. I, 2. 19. λόγους] ἐτόλμησεν add. m. Ego μεταπλάσαι in μετέπλασε mutavi. 20. λέγων delet m.

Babylonem profectos, litteras Sisparis effodisse, urbes aedificasse, condidisse templa, ac iterum Babylonem ipsam reparasse dicunt.

His ex Alexandro Polyhistore nec non ex Beroso plurima de Chaldaeis confingente in medium propositis, de divina Geneseos scriptura, praefataque de Chaldaeis narratione fabulas et aniles nugas redolente sanum iudicium proferre volentibus, quanto discrimine haec ab illa dissideat, ac quali pacto sermonibus divinitus inspiratis, sumpto licet ex eisdem erroris argumento, adversetur, et prout demum accedente mendacio falsorum deorum cultum, ac orbis huiusce creationis tempus aliud et alium auctorem adstruere contendat, fas est omnino coniicere. Scriptionis enim argumenta praecipua a Mose plagiario subrepta fateri declinans, ad Oannem marinum describendum (illud vero, scindapsis minus et hircocervis extitit, aut olli visum est) stilum convertit. Hic vero idem, falso subdit ille, litteras hominibus tradidit; ac tempus aliquando extitit, quo cuncta tenebrae erant et aqua. Cum enim Mosis dei contemplatoris in aperto verba haec: „et tenebrae erant super faciem abyssi" ponere non auderet, mutato etiam num plagiariae orationis argumento perspicaciores oculos non latuit: et porten-

ἑξῆς, συγχέαι τὸν ἀκροατὴν σπουδάζουσα καὶ πρὸ τῆς οὐρανοῦ καὶ γῆς δημιουργίας τὸ σκότος καὶ τὸ ὕδωρ καὶ τῶν ἀνυποστάτων ζώων ὑποτιθέμενος τὴν εἰδωλομανεστάτην καὶ ἀνύπαρκτον ὕπαρξιν, ὧν τὰς εἰκόνας φησὶν ἐν τῷ τοῦ Βήλου ναῷ σώζεσθαι· ὁμοίως 5 δὲ καὶ τὰ λοιπὰ περί τε θαλάττης καὶ οὐρανοῦ καὶ γῆς καὶ διαπλάσεως ἀνθρώπων δαιμονικοῖς εὑρήμασι σκοτεινοῖς καὶ διανοίας κακοδαίμονος ἀναπλάσμασι, κατὰ τὸν θεῖον Γρηγόριον, μυθικῶς δῆθεν συγκαλύπτουσα παρατίθεται πολύθεον τοῖς πειθομένοις αὐτῇ πλάνην εἰσάγουσα, καὶ ἐκ προϋποκειμένης ὕλης δεῖξαι 10 σπουδάζουσα τῆς ὑγρᾶς οὐσίας τὴν τῶν ὄντων ὕπαρξιν. διὸ καὶ περὶ τῶν ἀπείρων ἐτῶν καὶ τῶν δέκα βασιλέων τῶν πρὸ τοῦ κατακλυσμοῦ καὶ ὅσα ἄλλα ἄτοπα ἐν αὐτῇ λέλεκται ἀπαγορεύων μηδὲν εἶναι ἀληθές, οὐδὲ τὴν τῶν ἐτῶν εἰς ἀνάλυσιν ἡμερῶν ἢ μερισμὸν ἀποδέχομαι, οὐδὲ τοὺς ταῦτα ἀλληγορήσαντας καὶ 15 εἰπόντας τὸν ἐνιαυτὸν ἡμέραν λογίζεσθαι τοὺς πρὸ τοῦ κατακλυσμοῦ, παραλαβόντας ἀπὸ τοῦ τετάρτου τῶν ἐγρηγόρων ἄρχοντος B Χωραβὴλ τὸ τοῦ ἡλίου ἀνακυκλευματικὸν μέτρον εἶναι ἐν ζωδίοις δώδεκα, μοίραις τριακοσίαις ἑξήκοντα· ἡ δὲ μοῖρά ἐστιν ἡμέρα μία καὶ λεπτὸν ἕν. μὴ μαθόντες, φησὶ, τί ἐστι ποσότης ἐνι- 20 αυτοῦ, διὰ τὸ μηδέπω ἐγνωρίσθαι τοῖς ἀνθρώποις τὸ τοῦ ἐνι-

P. 32

3. ὑποτιθεμένη m. τὴν εἰδ — A. καὶ τὴν εἰδ — G. 6. διανοίας A. διανοίαις G. 7. Γρηγόριον] „Orat. 34. quae est 2 de Theolog." GOAR. μυθικῶς A. μυθικῶν G. 10. καὶ τὰ περὶ m. 13. εἰς ἡμέρας ἀνάλυσιν Laurencius in praefat. ad librum Enoch p. XXXV. 14. ἀποδέχομαι] μέτρησιν add. m. 15. τοὺς πρὸ A. τῶν πρὸ G. 17. Χωραβὴλ] τὸ ἔτος γὰρ φαμὲν add. m. 19. μὴ] ἀλλὰ μὴ m.

tosis animantibus, aliaque rerum absurdarum farragine superingesta, deprehenditur nihilo socius in erroris confusionem auditorem abducturus: nondum enim caelo terraque conditis, cum tenebras et aquam et animalium nullibi unquam repertorum (garriat quamvis in Beli fano eorum adhuc extare simulacra), insanientem in idolorum cultum, et non consistentem eorum naturam in medium proferat: reliquaque pari arte de mari, caelo, terra, hominum productione, obscuris ac daemoniacis inventis, suggestisque a falso genio commentis, et, ut cum Gregorio loquar, fabularum figmentis involvat; et ex praeiacente materia, humida nempe substantia, cuncta deinceps adesse perducta manifestare contendat: ultimo tandem simpliciores animos in errantem et fallacem plurium deorum fidem abducit. Qua de causa de infinitis annis et decem ante diluvium regibus, reliquisque memoratis absurdis, ceu a vero alienis, narratione abdicata, reiecta quoque annorum in dies resolutione sive partitione; eos quoque qui figurato sensu haec percipienda sanxerunt, et ante diluvium diem pro anno censendum, initio a quarto egregororum principe Chorabiel ducto, minus amplector. Annum siquidem solis per duodecim Zodiaci signa et trecentos sexaginta gradus circumacti motum esse sentimus. Est autem gradus dies unus, cui

αὐτοῦ μέτρον. καὶ πῶς δυνατὸν μαθεῖν τινα τὸν περὶ ζωδίων
δωδέκατον ἀνακυκλευτικὸν τοῦ ἡλίου ἐτήσιον χρόνον, μὴ γινώ-
σκοντα ὅτι ἐνιαυτός ἐστι δωδεκαμερὴς καὶ δωδεκαμηνιαῖος; εἶτά
φησιν, ὁ γοῦν παρ' αὐτοῖς σάρος λεγόμενος ἡμέραι εἰσὶ τρισχί-
λιαι καὶ ἑξακόσιαι, ὁ δὲ νῆρος ἡμέραι ἑξακόσιαι, ὁ δὲ σῶσσος 5
C ἡμέραι ἑξήκοντα. καὶ ὁ μὲν σάρος τῶν τρισχιλίων ἑξακοσίων
ἡμερῶν ἀναλυόμενος εἰς τὰς τοῦ ἐνιαυτοῦ ἡμέρας τριακοσίας ἑξή-
κοντα πέντε ποιεῖ ἔτη ἐννέα καὶ μῆνας δέκα καὶ ἥμισυν. ὁ δὲ νῆ-
ρος ἑξακόσιαι ἡμέραι ποιεῖ ἔτος α' καὶ μῆνας ζ'͵γ', ὁ δὲ σῶσσος
ποιεῖ μῆνας δύο. οἱ ἑκατὸν εἴκοσι σάροι ποιοῦσιν ἡμερῶν μὲν 10
μυριάδας μγ' καὶ δύο χιλιάδας. ταῦτα δὲ ἀναλυόμενα εἰς τὸν
καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν ποιοῦσιν ἔτη ͵ατπγ' καὶ μῆνας ς'͵γ'. ταῦ-
τα συναπτόμενα τοῖς ἀβασιλεύτοις ἔτεσιν ͵αν̄ζ' πληροῖ ἀπὸ Ἀδὰμ
V. 26 ἕως τοῦ κατακλυσμοῦ χρόνων τῷ βσμβ' συμφώνως τῇ ἡμετέρᾳ
D γραφῇ· τῶν δὲ ͵αν̄ ἐτῶν ἡ ἀναμέτρησις δι' ἑβδομάδων ἦν γι- 15
νομένη, ὡς εἶναι τὰς ἀπὸ Ἀδὰμ ἕως Ἀλώρου μυριάδας πέντε καὶ
͵ερξε'. εἶτα τὴν τῶν Χαλδαίων, φησίν, ἀμφίβολον ὑπόνοιαν
ἀποδεικτικῶς διαλύσας ἀναγκαῖον ἡγησάμην καὶ τὰ πρὸ παρα-
δόσεως ἕως τοῦ ε' Ἐνὼχ ͵ασπ' ἔτει πρῶτον ἑρμηνεῦσαι, εἶτα

9. ἑξακοσίων ἡμερῶν m. α' A. ἓν G. ζ'͵γ' (h. e. 7¾) A. ἑπτά, ἑβδομάδας τρεῖς G. σῶσσος m. σώσσων G. 12. ἐνιαυτὸν add. A et m. ποιοῦσιν ἔτη ͵αρπ' μῆνας ξξ καὶ ἥμισυ καὶ ἡμέρας δέκα, ἤτοι μῆνας ξξ καὶ ἡμέρας κε m. ς'͵γ' (6¾) A. ξξ καὶ ἥμισυ καὶ ἡμέρας τρεῖς G. 14. χρόνων] χρόνον m. 15. ͵αν̄] ͵αν̄ζ' m. 18. παραβάσεως ἕως τοῦ ρξε'. Ἐνὼχ ͵ασπζ' m. 19. ἔτει A. ἔτη G.

minutum additum est unum. At cum ignorarent, ait, homines anni spatium, nondum cognita eius mensura, quomodo perciperent circa duodecim signa revolutionem esse solis annuum spatium, qui annum duodecim mensibus tanquam partibus constare nescierint? Subiungit ille. Sarus itaque illis dictus dies sunt ter mille sexcenti: Nerus dies sexcenti: Sossus tandem dies sexaginta. Ac Sarus quidem trium millium et sexcentorum dierum, in anni trecentos et sexaginta quinque dies distributus, annnos novem mensesque decem cum medio constituit: Nerus dierum sexcentorum, annum unum, menses septem cum tribus ferme hebdomadibus: Sossus denique duos menses. Centum et viginti Sari dierum quidem myriadas quadraginta tres et duo millia componunt, quae per annos sigillatim distributa mille centum et octoginta trium, mensium sex, dierum 25 conflant summam, quibus alii mille quinquaginta septem cum nondum exstarent reges, coniuncti, summam scripturae nostrae consonam 1242 annorum ab Adamo usque ad diluvium referunt. Annorum vero mille quinquaginta septem erat in hebdomadas facta distributio, ita ut ab Adamo usque ad Alorum quinque myriades et quinquies mille centum sexaginta septem forent. Iam vero Chaldaeorum dubiam coniecturam arte demonstrativa refutaturus, annos qui egregororum transgressionem usque ad 165 Enoch, qui mundi fuit annus 1237, prius

ἑξῆς ἐπὶ τὴν ἀπὸ Ἀδὰμ, ἕως τῆς εἰκοσαετηρίδος Κωνσταντίνου στοιχείωσιν ὁρμῆσαι, ἵνα διὰ τῆς τῶν κρατησάντων κατ' ἔθνος βασιλέων ὀνομασίας τὸν τῶν ͵ωιζ' ἐτῶν ἀπαραλείπτως συνάξας ἐπιδείξω.

5 Ἔτι δὲ καὶ ἐκ τῶν ἐν ταῖς θείαις γραφαῖς γενεαλογουμένων ἀν- P. 33
δρῶν τῶν ἀπὸ Ἀδὰμ ἕως τοῦ πανευφήμου δευτέρου καὶ εἰκοστοῦ ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας καὶ Αἰγύπτου καὶ τῶν δύο Λιβύων εἰδωλοκτόνου Θεοφίλου τοὺς χρόνους συνάξας παραθήσομαι ἀριθμὸν ἐτῶν ͵εϡθ' πρὸς τὸ μηδεμίαν ἀφορμὴν ἀντιθέσεως εὑ-
10 ρίσκειν ἐν ταῖς θείαις ἡμῶν γραφαῖς τοὺς οἰήσει σοφοὺς αἱρεσιάρχας τε καὶ ἐθνικούς· ὅτι οἱ μὲν ἐθνικοὶ οἰήσει σοφοὶ ἐνόμισαν πολλῶν μυριάδων ἐτῶν εἶναι τὸν κόσμον, οἱ δὲ αἱρεσιάρχαι τὸ ἀνάπαλιν τὸν Χριστὸν τοῦ χρόνου δημιουργὸν ὑπὸ χρόνον ὁμο-
B λογοῦσι λέγοντες, ἦν ποτε ὅτε οὐκ ἦν. ἀλλ' οὗτοι πάντες οἰχέ-
15 σθωσαν τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας ἀκούσαντες, Ἑταῖρε, πῶς εἰσῆλθες ὧδε μὴ ἔχων ἔνδυμα γάμου; καλὸν δὴ τὸ ἐπισφράγισμα τοῦ λόγου καὶ εὐαπόδεκτον ὃ συγγραφεὺς ἀποδέδωκε, καὶ ἡμεῖς σὺν τοῖς εὖ φρονοῦσιν ἀποδεχόμεθα τοῦ λόγου τὸ πέρας ὡς κράτιστον. ἀλλ' ἔδει τούτων οὕτως αὐτῷ διεγνωσμένων καθὼς ἔφησαν,
20 ὅτι πολλῶν μυριάδων ἐτῶν εἶναι τὸν κόσμον νομίζουσιν οἱ ἐθνικοὶ οἰήσει σοφοὶ, διαπτύσαι τὴν δόξαν αὐτῶν καὶ ἐν μηδενὶ συμ-

1. ἀδὰμ A. τοῦ Ἀδὰμ G. —ετερίδος A. 5. θείαις A. ἁγίαις G. 10. οἰήσει A. οἱ οἰήσει G. 15. Ἑταῖρε] Evang. Matth. XXII, 12. 16. τὸ ἔνδυμα G. τὸ om. A. 18. τοῖς add. A. 19. αὐτῷ] αὐτοῖς m. 21. οἰήσει A. οἱ οἰήσει G.

interpretari necessarium duxi, ut ad vigesimum deinde Constantini ab Adamo ordine servato numerandi seriem traducam: et regum unicuique genti imperantium nominibus prolatis, annorum 5816 summam me non oscitanter collegisse demonstrem.

Computatis insuper virorum quorum ab Adamo familiae in scripturis recensentur aetatibus, usque ad inclytum vigesimum secundum Alexandriae et Aegypti ac utriusque Lybiae archiepiscopum Theophilum idolorum exstirpatorem, annorum 5904, ne qui opinione scioli sunt Haeresiarchae et Ethnici, in contrarium arguendi occasionem arripiant, summam proponam. Ethnici siquidem comparatae sibi scientiae opinione delusi, a multis iam annorum myriadibus mundum incepisse commenti sunt: Haeresiarchae ex adverso Christum temporis opificem tempori subiectum profitentur, dicentes: tempus, quo non erat, aliquando fuit. Verum iubeantur valere cuncti, hac ecclesiae Catholicae voce audita: amice quemodo huc intrasti non habens vestem nuptialem? Congruam sane et amplectendam tractatui conclusionem scriptor apposuit; nos quoque sermonis totius ultimam sententiam ceu laudandam cum sanioris iudicii compotibus acceptamus. His certe hac ratione ab eis constitutis decebat magis Ethnicos sibi ipsis sapientes visos et a multis annorum myriadibus mundum conditum existimantes refellere et

C φωτοῦσαν ὡς ψευδῆ καὶ ἀντίθεον τῇ καθ' ἡμᾶς ἀληθείᾳ σπεῦσαι μᾶλλον ἀποδεῖξαι ταύτην, ἐπεὶ, καθὼς ἀνωτέρω σαφῶς ἀποδέδεικται καὶ αὖθις ἐκ τῆς Γενέσεως δειχθήσεται προϊόντος τοῦ λόγου θεοῦ χάριτι, πρὸ τοῦ κατακλυσμοῦ οὐδὲ Χαλδαίων ὤφθη βασιλεία· ἢ ἔθνος, οὐδὲ Βαβυλὼν ἐχρημάτισεν, ἥν φασι μετὰ τὸν κατακλυσμὸν ἐπικτισθῆναι. τὸ δὲ ἐπάγειν αὐτὸν ὅτι ἐξ ἀρχῆς ἐν ταῖς τῆς κοσμοποιίας ἓξ ἡμέραις ἢ διὰ Μωϋσέως δοθεῖσα ἡμῖν πρώτη βίβλος οὐκ ἐδήλου χρόνου μέτρα, εἰ μὴ μόνον ἡμέραν καὶ νύκτα, καὶ ἑβδομάδα, ἀπρόσφορον· πανταχοῦ γὰρ ἐτῶν Δημάνηται λέγουσα, καὶ ἔζησεν Ἀδὰμ ἔτη ϡλ' καὶ ἀπέθανε, καὶ ἐφεξῆς ἐπὶ τῶν ὅλων γενεῶν ὁμοίως, πλὴν εἰ καὶ τοῦτο πεισθείη τις, ὅπερ οὐκ οἶμαι, καθὼς φησιν, ὅτι οἱ ἐξ αὐτοῦ, ἤγουν τοῦ Ἀδὰμ, δι' ἑβδομάδων τοὺς χρόνους ἠρίθμουν, ἕως τοῦ ἑκατοστοῦ ἑξηκοστοῦ ἔτους Ἐνὼχ, ὅπερ ἦν κοσμικὸν ,ασπ' — ἐν τούτῳ γὰρ κατ' ἐπιτροπὴν τοῦ ἐπὶ πάντων θεοῦ ὁ ἐπὶ τῶν ἄστρων ἀρχάγγελος Οὐριὴλ ἐμήνυσε τῷ Ἐνὼχ τί ἐστὶ μὴν καὶ τροπὴ καὶ ἐνιαυτὸς, ὡς ἐν τῇ βίβλῳ αὐτοῦ Ἐνὼχ φέρεται, καὶ τὸ ἔχειν τὸν ἐνιαυτὸν πεντήκοντα ὀκτὼ ἑβδομάδας, καὶ ὅτι τῶν ,ασπ' ἐτῶν γίνονται ἡμερῶν μὲν μυριάδες μ' καὶ ,θτϟ, ἑβδομάδων δὲ μυριάδες
P. 34 ς' καὶ ,ζτς', ἐν αἷς οὔτε μὴν οὔτε τροπαὶ οὔτε ἐνιαυτοὶ οὔτε τὰ

9. ἀπρόσφορον] Legebatur πρόσφορον. In A. est α' πρόσφορον. 10. λέγουσα] Genes. V, 5. ἀδὰμ A. ὁ Ἀδὰμ G. 11. γενεῶν A. 14. ἑξηκοστοῦ] πέμπτου add. m. ἐνὼχ A. τοῦ Ἐνὼχ G. 17. αὐτοῦ A. τοῦ αὐτοῦ G. 18. ἐτῶν add. A. 19. ,θτϟ A. ,θγϟ G. ,θτς' m.

opinionem eorum respuere, nec sibi cohaerentem, quin potius fallacem, et veritati a nobis propugnandae contrariam tota animi contentione demonstrare: eo maxime quod sicut superius luculenter est declaratum, rursumque, deo comite, ex Geneseos praecedente sermone manifestabitur, Chaldaeorum regnum vel gens ante diluvium nusquam extitit, neque Babylon ulla audita est, quam dicunt peracto diluvio aedificatam. Nullius porro momenti est quod subdit, traditum nobis a Mose primum librum sex primis mundi conditi diebus nullam temporis assignare mensuram, nisi forte diem et noctem, ac nuperam quandam hebdomadem; passim enim et ubique annorum numerum ille memorat, dicens. Et vixit Adam annis 930 et mortuus est; et ita deinceps cunctis generationibus relatis. Verum si quis hoc pariter in dubium ducat, quod mihi iuxta Polyhistoris historiam non probatur, Adami posteris hebdomadum vice annos fuisse numeratos ad Enoch usque annum 165, qui a mundi conditu 1286 extitit: (in eo quippe conditoris omnium dei nutu, quid mensis, quid solis conversio, quid annus, annum insuper ipsum hebdomadibus duabus et quinquaginta componi, archangelus Uriel astris praepositus Enocho revelavit; nemo quippe didicerat annos 1286 myriadibus dierum quadraginta sex et novem millibus trecentis nonaginta, hebdomadum vero myriadibus sex et 7056, in quibus neque men-

τούτων μέτρα τοῖς ἀνθρώποις ἐγνώσθησαν — ἀτοπώτερον συν- V. 27
αχθήσεται συμπέρασμα τοῖς τὰ Χαλδαϊκὰ συγγραψαμένοις τότε βασιλεύουσιν, ὡς ἐκείνοις δοκεῖ καὶ τῷ αὐτῶν εὐλαβεστάτῳ μοναχῷ συγγραφεῖ Ἀννιανῷ καὶ Πανοδώρῳ μονάζοντι συγχρόνῳ αὐτοῦ ἱστορικῷ. εἰ γὰρ ἐννακοσίοις πεντήκοντα ἓξ ἔτεσι πρὸ τοῦ κατακλυσμοῦ ἐγνωρίσθη τῷ Ἐνὼχ καὶ τοῖς μετ' αὐτοῦ ὁ ἐνιαύσιος χρόνος καὶ ὁ τετραμερὴς αὐτοῦ τροπικῶς καὶ ὁ δωδεκαμερὴς μηνιαῖος, ἄρα ἐγίνωσκον καὶ οἱ πρὸ τοῦ κατακλυσμοῦ ἄνθρωποι χιλίοις που ἔτεσιν, ἤγουν ϡνς', τοῖς ἡλιακοῖς ἔτεσι καὶ B
μησὶ καταμετρεῖν τὰ τῶν βασιλέων αὐτῶν ἔτη. καὶ περὶ τῶν ψ' τὰ παρ' ἐκείνοις ἔτη ψηφιζόμενα λογίζεσθαι ἡμᾶς ἡμέρας, διὰ τὸ συμφωνῆσαι, ὥς φασι, τῇ θείᾳ γραφῇ καὶ τῇ ἀληθείᾳ, ἧς ἐκπεπτώκασι κατὰ πάντα τρόπον, καὶ οὔτε ταῖς περὶ κατακλυσμοῦ μαρτυρίαις αὐτῶν πρὸς τὴν τῶν ἡμετέρων πίστωσιν προσέχειν χρὴ οὔτε ἄλλῃ τινὶ δαιμονιώδει αὐτῶν ἱστορίᾳ. σχεδὸν γὰρ ἀπὸ ταύτης τῆς συγγραφῆς καθάπερ ἔκ τινος πηγῆς βορβορώδους καὶ τῶν παραπλησίων αὐτῇ πᾶσα μυθώδης Ἑλληνικὴ καὶ Μανιχαϊκὴ κακοδοξία ἀνέβλυσε. καὶ τῶν καθ' ἡμᾶς δὲ αἱρέσεων οὐκ ὀλίγαι τὰς ἀρχὰς ἐκ τοιούτων ἀπατηλῶν γραφῶν ἐσχήκασι τὰς C
ἀφορμάς. οὗ χάριν προήχθημεν ἀσφαλείας ἕνεκα τῶν τὰ τοιαῦτα

2. τότε] τοῖς τε m. 3. τῷ m. τοῦ G. αὐτῶν] ταὐτῶν G. αὐτῷ m. 4. Ἀννιανῷ] Αἰνιάνῳ G. Αννιάνῳ m. πανοδώρῳ A. 5. εἰ γὰρ m. εἰ γὰρ πρὸ κατακλυσμοῦ G. 7. τροπικῶς] τροπικὸς m. 8. μηνιαῖος A. μηναῖος G. πρὸ τοῦ A. τοῦ om. G. 9. ϡλ ς' τοῖς A. ϡλς'. καὶ τοῖς G. 10. καὶ περὶ τῶν ψ'] ἀδύνατον τοίνυν καὶ ἄλογον m. 16. συγγραφῆς A. γραφῆς G. 17. πᾶσα μυθώδης A. παραμυθώδης G.

sis ambitus, neque caeli solisve conversio, neque annorum numerus, neque horum ratio mensurave hominibus innotescebant, ex aequo comparari), absurdissima certe summa, cum ipsis rerum Chaldaearum scriptoribus, tum regibus ipsis relatis, quam eisdem videatur, ipsi nimirum religiosissimo monacho Anniano scriptori et Panodoro alteri monacho coaetaneo eius Historico colligetur. Verum enim vero si cursus annui spatium, quadrimestris tropicus, et duodecim mensium partitio Enoch et eius posteris ante diluvium est manifestata: ergo et ante diluvium mille circiter annis, hoc est nongentis quinquaginta sex noverant homines annis et mensibus solaribus regum ipsorum annos metiri. Nusquam itaque fieri potest, quod a ratione penitus abhorret, ut nimirum annos pro diebus reputemus, ob eam quae est cum divina scriptura et veritate, qua penitus exciderunt, concordiam; neque vero testimoniis eorum de diluvio prolatis, vel alii cuiquam daemonum historiae nostrae fidei aliqua tenus confirmandae attendere necesse est: omnis enim ferme Gentilium Manichaeorumque falsitas ex huiusmodi scriptura velut ex aliquo fonte coenoso, vel origine simili, scaturivit: nec paucae haereseon quae nostram foedaverunt fidem in fallacibus eiusmodi scripturis principia fundamentaque posuerunt. Ea propter animos eorum

μυθάρια ὡς καίρια λογιζομένων τὰς προγραφείσας μαρτυρίας Ἀλε-
ξάνδρου καὶ τῶν προειρημένων δύο μοναζόντων Ἀννιανοῦ τε καὶ
Πανοδώρου τῶν ὁμοχρόνων ἐπὶ Θεοφίλου τοῦ εἰκοστοῦ δευτέρου
ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας ἀκμασάντων καὶ πολλὰ χρήσιμα
κεφάλαια ἱστορικὰ πεποιηκότων παραθέσθαι. εἰ καὶ ἐν τῷδε τῷ 5
μέρει δοκοῦντές τι κατορθοῦν οὐδὲν τῇ ἀληθείᾳ κέρδος προσήγα-
γον, δεξάμενοι τὰς Ἀλεξάνδρου τοῦ προρρηθέντος περὶ τῆς τῶν
D Χαλδαίων βασιλέων δόξας, ὅτι πρὸ τοῦ κατακλυσμοῦ ἐν Βαβυ-
λῶνι ἐβασίλευσαν, καὶ τὸν τῶν ἐτῶν μυριασμὸν ἀλληγορησάν-
των, πρὸς τούτοις δὲ καὶ Ἀβυδηνοῦ καὶ Ἀπολλοδώρου περὶ τῶν 10
αὐτῶν, καὶ ἔτι Μανεθῶ περὶ τῆς Αἰγυπτίων δυναστείας πρὸ τοῦ
κατακλυσμοῦ παράμοια μυθολογοῦντας, ὧν τὰς χρήσεις, Ἀβυ-
δηνοῦ λέγω καὶ Ἀπολλοδώρου καὶ Μανεθῶ, προστεθῆναι ταύτης
ἠγούμαι τῆς προθέσεως, ὡς ἂν καὶ ἐξ ἀλλήλων αὐτοῖς τὸ ἀσύμ-
φωνον συναχθῇ καὶ ὑφ' ἑαυτοῦ τὸ κακὸν ἀνατραπῇ, καὶ οὕτω 15
τοῖς μετὰ τὸν κατακλυσμὸν ἔτεσι τὰ κατὰ μέρος ὅση δύναμις ἐπι-
σημήνασθαι.

P. 35 Τῶν μέντοι προαναφερομένων θεοφιλεστάτων ἱστορικῶν μο-
ναχῶν ἰστέον εἶναι τὴν ἔκδοσιν Ἀννιανοῦ μὲν ἐπιτομωτέραν καὶ
ἀκριβεστέραν τῇ ἀποστολικῇ τε καὶ πατρικῇ παραδόσει ἀκόλου- 20
θον, ἐν ᾗ τὴν θείαν σάρκωσιν τῷ ,εφ' πληρουμένῳ καὶ ἀρξαμένῳ

2. Ἀννιανοῦ] Vulgo Ἀνιάνου. 9. ἀλληγορήσαντες m. 10. δὲ add. A. Ἀβυδηνοῦ m. Ἀβυδινοῦ G. 11. καὶ ἔτι A. ἔστι καὶ G. 12. μυθολογοῦντος m. Vulgo Ἀβυδινοῦ. 19. Ἀννιανοῦ] αἰνιάνου A. Ἀνιάνου G.

qui fabellis huiusmodi aeque ac aliis veritati consonis fidem praebuerunt, ab errore vindicaturi, atque in tuto posituri, suprascripta Alexandri, nec non Anniani, Panodorique eiusdem aetatis monachorum, qui sub Alexandriae antistitis Theophili vigesimum secundum annum plures historicos tractatus a se elaboratos ediderunt, testimonia producere sumus compulsi. Praefati siquidem Alexandri de regibus ante diluvium Babylonica sceptra tenentibus recepta sententia, probata quoque aliorum qui annorum myriadas allegorice sumendas recensent opinione, ac demum admissis Abydeni et Apollodori de iisdem, adde et Manethonis de Dynastiis Aegyptiorum ante diluvium plurima fabulose comminiscentis auctoritatibus, magnae licet et insiguis sese putent. Historicae rei utilitatis auctores extitisse, nullum tamen exinde veritati emolumentum accessit: quod ne levi coniectura conflictum a me censeatur, eorum, et Abydeni, Apollodori, et Manethonis dicta huc arcessita palam proferre operae meae pretium esse reor, quo ipsorum ad invicem dissensus colligatur, malumque ruinae sibimet sit causa, atque ita singulis quibusque post diluvium annis, quae divisim et successive contigerunt, quantum feret virtus et ingenium, adscribantur.

Adductorum vero superius religiosorum historiae scriptorum monachorum observandum, Anniani quidem concisiorem, at fideliorem et patriae ac apostolicae traditioni consonam scriptionem, qua divinam incarnationem

τῷ ,εφα' ἀποδείκνυσι, τὴν δὲ ἁγίαν καὶ ὁλόφωτον ἡμέραν τῆς
ἀναστάσεως κε' τοῦ παρὰ Ῥωμαίοις Μαρτίου μηνὸς, τοῦ δὲ παρ'
Αἰγυπτίοις Φαμενὼθ κθ', ἣν καὶ πρωτόκτιστον ἡμέραν ἐν τῷ
ὑπ' αὐτοῦ συστάντι πασχαλίῳ τῶν φλβ' ἐτῶν μετά τινων σχο-
5 λαστικῶν ἐπιστασιῶν διεσάφησε, τῷ ,εφλδ' ἔτει τοῦ κόσμου ἀρξα-
μένῳ κατὰ αὐτὴν τὴν ζωοποιὸν τοῦ πρώτου κυριακοῦ πάσχα ἡμέ- B
ραν, οὗτινος πασχαλίου φιλαληθεστάτην ἔκδοσιν εὑρήσει ὁ V. 23
φιλομαθὴς ἐν τῷδε τῷ πονήματι κατὰ τὸν δέοντα τόπον μετὰ
καὶ τοῦ παρ' ἡμῶν πονηθέντος ἰσοδυνάμου αὐτοῦ· τοῦ δὲ Πανο-
10 δώρου πολυμερῆ τε καὶ πολυειδῆ, πολλά τε χρήσιμα ἔχουσαν, οὐ
μόνον χρονικῆς ἐχόμενα θεωρίας, ἀλλὰ καὶ τῆς κανονικῆς τῶν
δύο μεγάλων φωστήρων ἡλίου καὶ σελήνης κινήσεως, ἐν πολλοῖς
δὲ ταυτολογοῦσαν καὶ λειπομένην ἔτεσιν ζ' τῶν ,εφ' ἐτῶν τῆς
ἀρρήτου ἐνανθρωπήσεως τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ C
15 διὰ τοῦτο σφαλλομένην περὶ τὸ πασχάλιον ἡμέραν. τῷ γὰρ ,εφκέ'
ἔτει τοῦ κόσμου ταύτην γεγενῆσθαι παραδίδωσι μηνὸς Μαρτίου
κ', ἤτοι κατ' Αἰγυπτίους Φαμενὼθ κ', ὁμοίως δὲ καὶ περὶ τὸ γε-
νέθλιον τοῦ σωτῆρος ἡμῶν ἔτος οὐχ ὑγιῶς ἔχουσαν. ἀμφότεροι
δὲ αὐτῶν τὸν Καισαρείας Παλαιστίνης Εὐσέβιον καταμέμφονται,
20 ὅτι μὴ δεδύνηται ὡς αὐτοὶ τὸν μυριασμὸν τῶν Χαλδαϊκῶν
ἐτῶν, ἤτοι τῶν ρκδ', εἰς ἡμέρας νοῆσαι, καὶ ἀναλύσεως ἢ με-
ρίσεως αὐτοὶ πεποιήκασιν, ὡς προδέδεικται, ἵνα σύμφωνος εὐ-

6. αὐτὴν A. τὴν αὐτὴν G. 9. παννοδώρου A. 10. ἔχουσαν m. ἔχουσα G. 15. περὶ τὸ] περὶ τὴν m. ,εφκς' m. 17. Φαμενὼθ κδ' m. 21. οὐ καὶ ἀναλύσεως m. 22. πεποιήκασιν ἐκθεσιν m. ὡς add. A et m.

anno 5500 completo, ac exoriente 5501 contigisse demonstrat: sanctum autem et undequaque lucidum resurrectionis diem 25 iuxta Romanos Martii mensis, iuxta Aegyptios Phamenoth 29, quem et eundem dominicum primo conditum in edita Paschatis tabula 532 annorum, mundi, inquam, anno 5534, ipso vitae reparatore dominici Paschatis die principium anni ducente, accurata argumentorum congerie non obscure convincit; huius autem Paschalis tabulae sinceram editionem studiosus lector loco praesentis operis congruo cum aequali a nobis elaboranda reperiet; Panodori ex adverso copiosa est variisque partibus et argumentis ornata narratio, non modo qua continuam temporum seriem, verum potius qua duorum magnorum luminarium solis et lunae compositum suis legibus motum fideliter oculis subiicit; in plerisque tamen eadem quae Anniano dicta inculcat, licet a domini nostri Iesu Christi arcana nativitate anno 5500 ponenda, septem integris annis brevior deficiat, ac ideo a Paschali die aberret: haec enim 5526 mundi anno eam accidisse, mensis Martii 20, id est secundum Aegyptios 24, tradit, ac pariter circa natalem salvatoris annum non parum hallucinatur. Uterque vero Caesareae Palaestinae Eusebium incusat, quod sicut ipsi myriadismum Chaldaicum, hoc est annorum myriadas 124, dierum vice putandas, non potuerit advertere, quarum distributionem ac partitio-

ρεθῇ τῇ γραφῇ. ἡμεῖς δὲ αὐτὸν μᾶλλον ἀποδεχόμεθα μὴ συμβι-
D βάσαντα τὸ ψεῦδος τῇ ἀληθείᾳ. πολυμαθὴς γὰρ ὢν καὶ εἰδὼς
Χαλδαίους μὲν ἀπείρους αἰῶνας τῆς κοσμογονίας εἰσάγοντας,
Ἕλληνας δὲ καὶ Αἰγυπτίους ἐν εἴκοσι πέντε περιόδοις ἐτῶν τῶν 5
ἀπὸ ,αὐξα', ἤτοι ἐν λ,ζ' χιλιάσι καὶ ,φκε' τὴν κοσμικὴν ἀποκατά-
στασιν γίνεσθαι λέγοντας, ἤγουν ἀπὸ σημείου εἰς σημεῖον τοῦ
οὐρανοῦ τὴν ἀποκατάστασιν, ὡς ἐν τοῖς γενικοῖς Ἑρμοῦ καὶ ταῖς
κυρανίσι φέρεται, τούτου χάριν περιττὸν ἡγήσατο τὰς ἀλλοτρίας
δόξας ἀλληγορῆσαι, ὡς ἔοικε. μέμφονται δὲ αὐτὸν ἐν ἄλλῳ 10
μέρει εἰλόγως, ὅτι ἐν τῇ ἀνακεφαλαιώσει τοῦ χρονογραφείου αὐ-
τοῦ σ,ϑ' ἔτη ἐσφάλη. ἀντὶ γὰρ ,εωιζ' ,εφκζ'. ἐστοιχείωσε δὲ οὕ-
P. 36 τως· ἀπὸ Ἀδὰμ ἕως τῆς γεννήσεως Ἀβραὰμ συνῆξεν ἔτη ,βρπδ',
καὶ ἀπὸ Ἀβραὰμ ἕως τῆς εἰκοσαετηρίδος Κωνσταντίνου ἐν τῷ
κατὰ πλάτος συνῆξε χρόνον ἐτῶν ,βτμβ'. ἃ γίνεται ἔτη ,εφκζ'. 15
ἡ δὲ τοιαύτη παράνοια, φησὶν ὁ Ἀννιανὸς, ἐκ τοῦ ἀνακυκλε-
τικοῦ τόμου τοῦ πάσχα ἐλέγχεται, ἤτοι ἐκ τοῦ ἡλιακοῦ κύκλου
τῶν ,φλβ' ἐτῶν. εἰς ταῦτα γὰρ ἀναλύσαντες τὰ ,εφκζ' ἔτη εὑρί-
σκομεν περιόδους δέκα καὶ λοιπὰ ἔτη σζ'· ταῦτα εἰσαγαγόντες
εἰς τὸν τοῦ πάσχα τόμον ἀκόλουϑον εὑρίσκομεν τὴν ιδ' τῆς σε- 20
λήνης καὶ τὴν ἀναστάσιμον ἡμέραν τὴν κυριακὴν τῷ ,εωιζ'. ὡσαύ-

4. ἐτῶν m. ἐτῶν λέγοντας G. 6. ἤγουν m. ἤγουν ἢ G. 9. αὐτόν] Vide Eusebium I, 18. p. 90. 11. ,εφκζ] ,εφιζ' vulgo. ἔγραψεν ,εφκζ' m. 13. — ετερίδος A. 15. Ἀννιανὸς] αἰνιάνος A. Αἰνιάνος G. Αννιάνος m. 16. τόμου A. χρόνου G. 18. λοιπὰ A et m. λοιπὸν G. 20. τῷ] τὰ m.

nem, ut integre scripturae respondere comperiantur, ipsi, ut praemissum est, ediderint. Nos sane laudamus Eusebium potius, qui mendacium veritati non adstruit. Ille siquidem ceu varia praeclarus eruditione, cum Chaldaeos infinitos a mundi natalibus annos intrudere, Aegyptios vero ac Graecos viginti quinque annorum revolutionibus, quarum singulae 1461, hoc est omnes simul triginta sex millibus ac quingentis viginti quinque annis terminarentur, mundi reparationem, intellige a caeli puncto dato in idem punctum reditum, ut in Mercurii Genicis et Cyrannidibus fertur, fieri constanter asseverare deprehenderet: huius gratia dissitas a nobis opiniones, in figuratum sensum deflectere, absurdum, ut opinor, iudicavit. Non iniuria vero alio loco conciliant eidem invidiam, quod annis 290 in Chronographiae summa aberravit, et 5816 vice, scripserit 5526. Sic autem numerum ille digessit. Ab Adamo ad Abrahae natalitia 3184, et ab Abrahamo ad vicesimum usque Constantini annum diffusius exposita posteriore Chronici sui parte 2342 annos collegit, quorum omnium summa est 5526. Hallucinationis autem causa ex revoluto Paschatis spatio, hoc est ex 532, annorum solari circulo arguitur, inquit Annianus. In quingenta siquidem et trigiata duo si 5526 distribuerimus, cyclos huiusmodi decem ac insuper 206 reperiemus; hos si cum Paschali tabula contulerimus, in decimum quartum lunae et dominicum resurrectionis diem consequenter incidemus.

τως ἀναλύσαντες εἰς ,φλβ' εὑρίσκομεν περιόδους δέκα καὶ λοιπὰ B
υλζ' ἔτη. ταῦτα εἰσενέγκαντες εἰς τὸν τοῦ πάσχα τόμον εὑρί-
σκομεν τὴν ιδ' σύμφωνον τοῦ Φαμενὼθ κϑ', ὅ ἐστι Μαρτίου
κε', τὴν δὲ κυριακὴν Φαρμουθὶ τρίτῃ, τοῦτ' ἔστι Μαρτίου κϑ'.
5 τῶν δὲ παραλειφθέντων ἐτῶν σλ' τῷ αὐτῷ Εὐσεβίῳ ἡ ἀπόδειξις
ἐν ταῖς θείαις γραφαῖς οὕτω κεῖται· μετὰ τὸν κατακλυσμὸν τῷ
Σὴμ γεννᾶται ὁ Ἀρφαξὰδ, εἶϑ' οὕτως γεννᾶται Καϊνᾶν· τοῦτον
τὸν Καϊνᾶν οὐκ ἐγενεαλόγησεν ὁ Εὐσέβιος τεκνώσαντα ἐν τῷ ρλ'
ἔτει τῆς ζωῆς αὐτοῦ τὸν Σαλά· ἔτι δὲ καὶ Ἀωδὼν τὸν κριτὴν οὐκ
10 ἐστοιχείωσε κρίναντα τὸν Ἰσραὴλ ἔτη δέκα. οἱ δὲ ἑβδομήκοντα C
ἑρμηνευταὶ ἑνδέκατον κριτὴν αὐτὸν ἔταξαν. ἔτι δὲ καὶ τὰ τῆς
ἐπικρατήσεως τῶν ἐν τοῖς κριταῖς σποράδην βασιλευσάντων ἐξ
ἀλλοφύλων ἔτη ρια' οὐκ ἐψηφίσατο, λογισάμενος ἐν τοῖς κριταῖς
λελογίσθαι αὐτά· οἱ δὲ ἑβδομήκοντα ἑρμηνευταὶ ὀνομαστὶ ἡρ-
15 μήνευσαν αὐτοὺς κρατήσαντας τοῦ Ἰσραὴλ ἔτη ρια', τοὺς ιγ'
κριτὰς κρίναντας τὸν Ἰσραὴλ ἔτη σλϑ', ὡς εἶναι ὅλον τὸ τῶν κρι-
τῶν βασίλειον ἐτῶν νί. ἔτι δὲ καὶ μετὰ τὴν τελευτὴν Σαμψὼν
τοῦ κριτοῦ τῆς ἀναρχίας, ἤτοι εἰρήνης, τοῦ λαοῦ μ' ἔτη ἐν τῷ
κατὰ πλάτος οὐκ ἔθηκεν· ὁ δὲ Ἀφρικανὸς αὐτῶν ἐμνημόνευσε
20 καὶ τῇ τοῦ χρονογραφίου αὐτοῦ ὁμάδι συμψηφισάμενος ἔνωσε. D

3. μαρτίου A. τοῦ μαρτίου G. 6. οὕτω A. οὕτως G. 7. Σὴμ] σῆμ A. 8. ἐγενεαλ — A. ἐννεαλ — G. 9. Σαλά] Vulgo Σάλα. Ἀωδὼν] Ἀὼδ m. Vere Anonymus „Aodon eiusque annos 80 recenset Eusebius, at omittit Aelonem eiusque annos 10. vide p. 154 et 164. ult. Itaque hic restitue et lege Αἰλὼν vel Ἀειλών." 14. ἡρμήνευσαν] Vulgo ἑρμήνευσαν. 17. ἔτι δὲ καὶ A. καὶ om. G. σαμψῶν A. τοῦ Σαμψὼν G. 18. ἐν τῷ] ἐν τῷ δὲ A.

Annis pariter 5816 in 532 distributis revolutiones decem cum 496 annis invenimus; his ad Paschalem tomum relatis nanciscimur lunam 14, Phamenoth 29, concinentem, qui Martii est 25, ac dominicum diem Pharmuthi 3, id est Martii 29, correspondentem. Omissorum vero ab Eusebio ducentorum nonaginta annorum demonstratio in divinis scripturis hoc pacto iacet. Post diluvium a Sem procreatur Arphaxad, tum Cainan nativitas memoratur. Hunc Cainan filium Sala vitae suae anno 130 suscipientem omisit Eusebius; Aodum insuper iudicantem Israel annis decem non recensuit, quem septuaginta Interpretes undecimo inter iudices loco posuerunt. His adde alienigenarum interrupto tempore passimque regnantium tyrannidisque eorum 111 annos ab eodem, aliorum iudicum regnis regnorumque computis comprehensos aestimante, non numeratos; septuaginta vero Interpretes eosdem per annos 111 in Israel tyrannidem exercentes, et alios tredecim iudices per annos 299 Israeli praefectos exposuerunt, ex quibus iudicum integrum imperium 410 annis stetisse dignoscitur. Sampsone demum e vivis sublato, interregni sive concessae populo pacis annos 40 nullam habuit in Chronicorum diffusiore contextu memoriam, quam tamen egit Africanus, eosdemque collectae Chronographiae summae adiecit.

Ταῦτα Ἀννιανὸς ἐπὶ λέξεώς φησι μεμφόμενος Εὐσέβιον τὸν
Παμφίλου δικαίως περὶ τῆς παραλήψεως τῶν σϟ' ἐτῶν. συνῳδὰ
δὲ αὐτῷ καὶ Πανόδωρος περὶ τούτων ἐγκαλεῖ, οὗ τὰς χρήσεις
περὶ τούτου παρέλκον ἡγούμεθα παραθέσθαι. πλὴν καὶ Εὐσέ-
βιος καὶ Ἰώσηππος καὶ ἄλλοι περὶ τῆς τῶν Χαλδαίων βασιλείας
ἱστορικοὶ φαίνονται λέγοντες ὅτι πρὸ τοῦ κατακλυσμοῦ ἐβασίλευον
ἑπόμενοι Ἀλεξάνδρῳ τῷ Πολυΐστορι καὶ Ἀβυδηνῷ καὶ Ἀπολλο-
δώρῳ μηδεμίαν ἔχοντες ἀφορμὴν ἐκ τῶν θειῶν γραφῶν. ὅτι γὰρ
μετὰ τὸν κατακλυσμὸν διαμερισθέντες τὴν οἰκουμένην οἱ τρεῖς
P. 37 υἱοὶ Νῶε πάλιν ἐπὶ τὴν ἀνατολὴν ἐξ αὐτῶν ὥρμησαν κἀκεῖθεν, ὡ
ὥς φησιν ἡ γραφὴ κατ' ἐπανάληψίν τινα, μετὰ τὸν διαμερισμὸν
καὶ τὰς γεννήσεις αὐτῶν ἦλθον ἐν γῇ Σεναὰρ, ἥτις ἐστὶ Βαβε-
λών, ὃ ἑρμηνεύεται σύγχυσις, διὰ τὸ συγκεχύσθαι ἐκεῖ τὰς γλώ-
σας τῶν τὸν πύργον οἰκοδομούντων, ἀκουστέον τρανῶς τῆς γρα-
φῆς λεγούσης ,,καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κινῆσαι αὐτοὺς ἀπὸ ἀνατολῶν ὡ
εὗρον πεδίον ἐν γῇ Σεναὰρ, καὶ κατῴκησαν ἐκεῖ. καὶ εἶπεν ὁ
ἄνθρωπος τῷ πλησίον, δεῦτε, πλινθεύσωμεν πλίνθους καὶ ὀπτή-
σωμεν αὐτὰς πυρί." καὶ μετ' ὀλίγον ,,καὶ διέσπειρεν αὐτὰς
κύριος ἐκεῖθεν ἐπὶ πρόσωπον τῆς γῆς καὶ ἐπαύσαντο οἰκοδομοῦν-
B τες τὴν πόλιν καὶ τὸν πύργον. διὰ τοῦτο ἐκλήθη τὸ ὄνομα αὐτῆς ὡ
Σύγχυσις." σύγχυσις δὲ Βαβυλὼν ἑρμηνεύεται Ἑβραϊστί. προέ-

1. Ἀννιανὸς] *Αἰνιάνος* vulgo. *Αννιάνος* m. 3. καὶ παννόδωρος A. ὁ *Πανόδωρος* G. 7. *Αβυδηνῷ* m. *Αβυδινῷ* G. 9. εἰς τὴν m. 12. σεναὰρ A. *Σενναὰρ* G. *βαβυλὼν* A, ut solet. 14. γραφῆς] Genes. XI, 2. 16. σεναὰρ A. *Σενναὰρ* G. ὁ add. A. 17. πλησίον A. *πλησίῳ* G. *πλινθεύσωμεν* A. *πλιτθεύσομεν* G. 18. αὐτὰς A. *αὐτοὺς* G. 20. αὐτῆς A. *αὐτοῦ* G.

Haec ad verbum Annianus Eusebium Pamphili 290 annorum omissionis incusans scribit. De his consona ipsi voce conqueritur Panodorus, cuius dicta in medium proferre a proposito ducimus alienum. Verum enim vero Eusebius et Iosephus et alii Chaldaicarum rerum scriptores Alexandrum Polyhistorem, Abydenum et Apollodorum nullo accepto divinis ex scripturis testimonio sequuti, Chaldaeos ante diluvium antiquum exercisse imperium visi sunt asserere. Praeterito quippe diluvio divisi per orbem universum Noe filii tres, desertis quas occupaverant terris, in orientem iterato commigrarunt; inde vero, prout quadam resumptione testatur scriptura, post orbis divisas regiones ac propagatam sobolem, in terram Senaar, quae Babylon est, et exponitur confusio, quod ibi turrim aedificantium confusae sunt linguae, convenerunt. Verum attendenda ipsius scripturae verba. Et factum est cum proficiscerentur de oriente, invenerunt campum in terra Senaar et habitaverunt in eo. Dixitque vir ad proximum suum: „venite, faciamus lateres et coquamus eos igni." Et paucis adiectis. „Et dispersit illos dominus ex eo loco super faciem terrae. Et cessaverunt aedificare civitatem et turrim. Et idcirco vocatum est nomen eius Confusio." Confusio namque Babylon Hebraice dicitur. Paulo superius autem

ρηκε δὲ πρὸ μικροῦ προλαβοῦσα ὅτι ,,Χοὺς δὲ ἐγέννησε τὸν Νε-
βρώδ. οὗτος ἤρξατο εἶναι ἐπὶ τῆς γῆς. οὗτος ἦν γίγας κυνηγὸς
ἔναντι κυρίου. καὶ ἐγένετο ἡ ἀρχὴ τῆς βασιλείας αὐτοῦ Βαβυλὼν,
Ὀρὲχ καὶ Ἀρχὰδ καὶ Χαλάνη ἐν γῇ Σεναάρ." τούτων τί σα-
5φέστερον ἀκούειν ἐθέλοιμεν περὶ Βαβυλῶνος, ὅτι πρὸ τοῦ κατα-
κλυσμοῦ οὐδέπω ὤφθη οὐδὲ μετὰ τὸν κατακλυσμὸν, ἕως τοῦ
κινῆσαι τοὺς ἀνθρώπους πληθυνθέντας ἐξ ἀνατολῶν καὶ κατοι-
κῆσαι αὐτοὺς ἐν γῇ Σεναὰρ, καὶ οἰκοδομῆσαι τὴν πόλιν καὶ τὸν C
πύργον, προηγουμένου αὐτῶν τοῦ θεομάχου Νεβρὼδ καὶ βασι-
10λεύοντος, κατὰ μίμησίν τε τῶν πρὸ τοῦ κατακλυσμοῦ γιγάντων
πάντα τυραννικῶς πράττοντος καὶ πείθοντος τοὺς ὑπηκόους πρῶ-
τον ἀπειθεῖν τῷ θεῷ καὶ πύργον οἰκοδομεῖν οὐρανομήκη κατέ-
ναντι αὐτοῦ. διό φησι τὰ λόγια ,,οὗτος ἤρξατο εἶναι γίγας ἐπὶ τῆς
γῆς," τοῦτ' ἔστι μετὰ τὴν τῶν προτέρων γιγάντων ἀπώλειαν
15οὗτος ἤρξατο εἶναι γίγας πρῶτος τῇ κακίᾳ μετ' ἐκείνους ἐπὶ τῆς
γῆς. οὗτος ἦν γίγας κυνηγὸς ἔναντι κυρίου, ἀντίθεος τὸ δὴ λε-
γόμενον. τῆς δὲ Βαβυλῶνος, ὡς ἀποδέδεικται ταῖς θεολέκτοις
φωναῖς, μὴ οὔσης πρὸ τοῦ κατακλυσμοῦ οὐδ' ἡ Χαλδαίων βα-
σιλεία ἔσται τὸ πρότερον ἕως τῆς βασιλείας Νεβρὼδ καὶ τῆς
20πυργοποιίας, τούτοις δὲ συναποδείκνυται καὶ ἡ παρὰ Μανεθῶ
περὶ τῶν πρὸ τοῦ κατακλυσμοῦ καὶ δυναστειῶν τῶν Αἰγυπτίων D
συγγραφὴ ψευδὴς, πρῶτον μὲν ἐξ ὧν ἑκάτερος αὐτῶν ἑαυτὸν V. 30

1. πρὸ μικροῦ] X, 8. χοῦς δὲ A. Aberat *δέ*. νεβρώδ A. *Νεμβρώδ* G. 4. ὀρὲχ A. *Ορὰχ* G. σεναάρ A. *Σενναάρ* G. 9. νεβρὼδ A. *Νεμβρὼδ* G. 14. *τὴν* add. A. 17. ὡς add. A. 19. νεβρὼδ A. *Νεμβρὼδ* G.

praemiserat. Chus genuit Nembrod. Hic coepit esse super terram. Hic erat Gigas, venator coram domino. Fuit autem principium regni eius Babylon et Orach et Archad et Chalane in terra Senaar. Quaenam his de Babylone disertiora vellemus audire, ut eam ante diluvium, vel etiam retro nusquam fuisse visam constet, donec aucta hominum multitudine migrarent ex oriente, terramque Senaar incolerent et construerent civitatem, duce Nembrod deo rebelli, atque ad instar Gigantum diluvio vetustiorum cuncta vi ac imperio administrante, subditosque commovente spretis dei mandatis turrim caelis altitudine parem ex opposito et adversus eum erigere. Qua de causa scriptura inquit: „hic incepit Gigas esse super terram," hoc est post priorum Gigantum interitum: hic incepit esse Gigas, primus post eos nefandis sceleribus conspicuus super terram; hic erat Gigas venator coram domino, et ut dicitur deo ex adverso oppositus. Babylone vero ex sacris dei eloquiis ante diluvium nusquam existente, utique Chaldaeorum regnum ante Nembrod tyrannidem et turris molimen praeexistitisse non asseretur. Nec minus istis Manethonis commentaria de rebus ante diluvium gestis et de Aegyptiorum principatibus falsitatis arguuntur;

συνιστῶν, ἤγουν οἱ τῶν Χαλδαϊκῶν καὶ οἱ τῶν Αἰγυπτιακῶν
συγγραφεῖς, θάτερος οὐ μέμνηται οὐδὲ συνιστᾷ ὁ τῶν Αἰγυπτιακῶν τὰ τῶν Χαλδαϊκῶν, περὶ αὐτοὺς, ὥς φασι, ψευδόμενοι γενούτα, οὐδ' ὁ τῶν Χαλδαϊκῶν τὰ τῶν Αἰγυπτιακῶν, ἀλλ' ἕκαστος τὸ ἴδιον ἔθνος καὶ τὴν πατρίδα δοξάζων ἀράχνας ὑφαίνει· ἔπειτα καὶ ἐκ τοῦ πρώτου τὴν Αἴγυπτον ὑπὸ τοῦ Μεστρὲμ τοῦ δευτέρου υἱοῦ Χὰμ, κατὰ τὴν γραφὴν, θείου δὲ τοῦ Νεβρὼδ υἱοῦ
P. 38 Χοῦς υἱοῦ Χὰμ τοῦ πρώτου, κατοικισθῆναι καὶ βασιλευθῆναι, ἀφ' οὗ καὶ ἕως τοῦδε τοῦ χρόνου παρ' Ἑβραίοις καὶ Σύροις καὶ Ἄραψι οὕτω καλεῖται ἡ χώρα Μεστραία, καὶ τοῦτο πᾶσιν ἐστιν ἱστορικοῖς πρόδηλον, εἰ καὶ οὐκ οἶδ' ὅπως ὥσπερ τὰ τῆς Χαλδαϊκῆς, οὕτω καὶ τὰ τῆς Αἰγυπτιακῆς δυναστείας ψευδηγορήματα στοιχεῖῶσαι ἠξίωσαν πάντα ψεύδη πεφυκότα, ὡς ἡ ἀλήθεια μόνη ἀπέδειξεν, ἧς οὐδὲν ἰσχυρότερον. τούτων οὖν οὐ περιττῶς οἶμαι διασαφισθέντων ἀκόλουθόν ἐστιν Ἀβυδηνοῦ τε καὶ Ἀπολλοδώρου μικρὰ κεφάλαια περὶ τῶν αὐτῶν παρα-
B θέντας, ἔτι δὲ καὶ Μανεθῶ πρὸς τελείαν ἀπόδειξιν τῆς ἐκείνων ἀνατροπῆς, καὶ ἵνα μή τις ἐκεῖνα ζητῶν ἀναγνῶναι τὰ συγγράμματα περὶ πολλὰς ἀσχολοῖτο βίβλους, πέρας ἐπιθεῖναι τῷ περὶ αὐτῶν λόγῳ, καὶ οὕτω τῆς λοιπῆς κατὰ δύναμιν ἱστορίας ἐπιλαβέσθαι. λέγει γὰρ ὁ Ἀβυδηνὸς συνῴδων μὲν, οὐκ ἐν πᾶσι δὲ, τῷ Ἀλεξάνδρῳ·

3. τὰ τῶν A. καὶ τῶν G. 6. ἔπειτα A. ἐπεὶ G. 7. δὲ τοῦ Νεβρὼδ A. δὲ Νεμβρὼδ G. 9. τοῦ add. A. 10. Vulgo Μεστραῖα. 13. ψεύδη] ψεύδει m. 15. Ἀβυδηνοῦ m. Ἀβυδινοῦ G. 17. ἔτι δὲ καὶ A. καὶ om. G. τελεῖαν A. τὸ λεῖαν G. 21. Ἀβυδηνὸς] Vulgo Ἀβυδινός.

primo quidem quod utrique scriptores sibi propria confirmaturi, Chaldaei scilicet et Aegyptii, nec meminerunt, nec probant, hi quidem res Chaldaicas, quasi mendaciter, ut aiunt, conscriptas, neque Chaldaei, quae spectant Aegyptios, qui dum proprium genus ac suam quique patriam laudant, leves aranearum telas inutiliter contexere videntur; quandoquidem ex quo, ita testante scriptura, a Mestrem filio Cham secundo, Nembrod filii Chus (qui fuit Cham primogenitus) patruo, Aegyptus primum habitata est, et regni nomen accepit; ad hoc etiam usque tempus, nullo ex Historicis istius modi ignaro, ab Hebraeis, Syris et Arabibus regio vocatur Mestraea; qua ratione licet, cum hi qui res Chaldaicas, tum illi qui Aegyptiorum Dynastias scriptis consignarunt, tot fabulis ac paene puris mendaciis narrationes suas potuerint inspergere penitus ignorem, illa vero sola veritas, qua fortius nihil hucusque convicit. His itaque non superflue, reor, declaratis, consequens est Abydeni et Apollodori, nec non et Manethonis paucis quibusdam capitibus, ad confutationis eorum faciliorem demonstrationem in medium allatis, ne quispiam eorumdem legendi studiosus circa plures libros distrahatur, finem demum de ipsis habito sermoni imponere, atque reliquam pro viribus historiam aggredi. Alexandro quippe, quamvis non in cunctis, concinens Abydenus, ait.

ΕΚ ΤΩΝ ΑΒΥΔΗΝΟΥ.

Περὶ τῆς τῶν Χαλδαίων βασιλείας.

Χαλδαίων μὲν τῆς σοφίης πέρι τοσαῦτα βασιλεῦσαι δὲ τῆς C
χώρας πρῶτον λέγεται Ἄλωρον, τὸν δὲ ὑπὲρ ἑωυτοῦ λόγον δια-
5 δοῦναι ὅτι μιν τοῦ λεῶ ποιμένα ὁ θεὸς ἀποδείξαι. βασιλεῦσαι δὲ
σάρους δέκα. σάρος δέ ἐστιν ἑξακόσια καὶ τρισχίλια ἔτεα, νῆρος
δὲ ἑξακόσια, σῶσσος δὲ ἑξήκοντα. μετὰ δὲ τοῦτον Ἀλάπαρον
ἄρξαι σάρους τρεῖς, μεθ' ὃν Ἀμίλλαρος ἐκ πόλεως Παντιβί-
βλιος ἐβασίλευσε σάρους ιγ'. ἐφ' οὗ δεύτερον Ἀννήδωτον τὴν
10 θάλασσαν ἀναδῦναι παραπλήσιον Ὠάννῃ τὴν ἰδέαν ἡμιδαίμονα.
μεθ' ὃν Ἀμμένων ἐκ Παντιβίβλων ἦρξε σάρους ιβ'. μεθ' ὃν Με- D
γάλαρος ἐκ Παντιβίβλων ἦρξε σάρους ὀκτωκαίδεκα· εἶτα Δαὼς
ποιμὴν ἐκ Παντιβίβλων ἐβασίλευσε σάρους δέκα, ἐφ' οὗ δ' δι-
φυεῖς γῆν ἐκ θαλάσσης ἀνέδυσαν, ὧν τὰ ὀνόματα ταῦτα, Εὐέ-
15 δωκος, Ἐνεύγαμος, Ἐνεύβουλος, Ἀνήμεντος. ἐπὶ δὲ τοῦ μετὰ
ταῦτα Εὐεδωρέσχου Ἀνώδαφος. μεθ' ὃν ἄλλοι τε ἦρξαν καὶ Σί-
σουθρος ἐπὶ τούτοις, ὡς τοὺς πάντας εἶναι βασιλεῖς δέκα, ὧν

1. Αβυδηνοῦ m. ΑΒΥΔΙΝΟΥ G. 3. πέρι Scaliger p. 5. περὶ G. 4. λέγεται Scaliger. λέγων A. λέχει G. 5. μιν τοῦ λεῶ Scaliger. μὴν τοῦ λεῶς G. 8. μεθ' ὃν Scaliger. μεθ' ὧν G. παντιβίβλιος A, librario semet corrigente, cum prius scripsisset παντιβίβλιος. In reliquis locis ubique habet παντ—. Παντιβίβλου Scaliger. 9. Ἀννήδοτον Scaliger constanter. 10. Ὠάννῃ Scaliger. Ὠάννην G. 11. μεθ' ὃν Scaliger. μεθ' ὧν G. ἦρξε Scaliger. ἤρξαι G. μεγάλανος A. Μεγάλαρον G. 12. ἦρξε Scaliger. ἤρξαι G. 13. διφυεῖς Scaliger. διφυὲς G. 15. Ἐνάβουλος Scaliger. 16. Ἀεδωρέσχον Scaliger. Ἀνώδαφος Scaliger. Ἀνῶ, Δάφος G. ὃν Scaliger. ὧν G. οὓς m. ἄλλοι τε] ἄλλοι τοὶ τὲ A. ἄλλοι δύο τε anonymus.

EX ABYDENO.

De Chaldaeorum regno.

Et Chaldaeorum quidem sapientia ad huiusmodi culmen adscendit. Regioni vero imperasse primum dicit Alorum populique pastorem a deo se renunciatum famam sparsisse et Saris decem regnasse. Sarus vero tribus millibus et sexcentis annis aestimatur, Nerus sexcentis, Sossus sexaginta. Post hunc Alaparum Saris tribus regnasse, cui successit Amillarus ex urbe Pantibibli, regnavitque Saris tredecim; eius tempore secundum Annedotum semideum Oanni visu quam similem e mari emersisse; hunc excepit Ammenon ex Pantibibliis Sarisque duodecim regnum obtinuit, post quem Megalarus item ex Pantibibliis Saris octodecim imperavit: tum Daus ex Pantibibliis pastor Saris decem populum rexit, cuius tempore quatuor animantia duplici natura constantia in terram e mari proruperunt; eorum nomina sunt: Euedocus, Eneugamus, Eneubulus et Anementus. Euedorescho, qui posterior fuit, Anodaphus successit; post quos imperium tenuerunt alii, tum Sisuthrus rex aliis accessit; atque ita reges omnes nu-

ὁ χρόνος τῆς βασιλείας συνῆξε σάρους ἑκατὸν εἴκοσι. καὶ περὶ τοῦ
κατακλυσμοῦ παρόμοια μὲν, οὐκ ἀπαράλλακτα λέγει οὕτως· με-
τὰ Εὐεδώρεσχον ἄλλοι τινὲς ἦρξαν καὶ Σίσιθρος, ᾧ δὴ Κρόνος
προσημαίνει μὲν ἔσεσθαι πλῆθος ὄμβρων Δαισίου ιε'. κελεύει δὲ
πᾶν ὅ τι γραμμάτων ἦν ἐχόμενον ἐν Ἡλιουπόλει τῇ ἐν Σισπό-5
P. 39 ροισιν ἀποκρύψαι. Σίσιθρος δὲ ταῦτα ἐπιτελέα ποιήσας εὐθέως
ἐπ' Ἀρμενίης ἀνέπλωε, καὶ παραυτίκα μὲν κατελάμβανε τὰ ἐκ
τοῦ θεοῦ. τρίτῃ δὲ ἡμερέῃ ἐπεὶ ὗων ἐκόπασε, μετέει τῶν ὀρνί-
θων, πείρην ποιεύμενος εἴ που γῆν ἴδοιεν τοῦ ὕδατος ἐκδῦσαν·
V. 31 αἱ δὲ ἐκδικομένον σφέας πελάγεος ἀμφιχανέος ἀπορέουσαι ὅκη 10
καθορμίσονται παρὰ τὸν Σίσιθρον, ὀπίσω κομίζονται, καὶ ἐπ'
αὐτὴν ἕτεραι. ὡς δὲ τῇσι τρίτῃσιν ἐτύχεεν, ἀπίκατο γὰρ δὴ πηλοῦ
κατάπλεοι τοὺς ταρσοὺς, θεοί μιν ἐξ ἀνθρώπων ἀφανίζουσι, τὸ
B δὲ πλοῖον ἐν Ἀρμενίῃ περίαπτα ξύλων ἀλεξιφάρμακα καὶ τοῖσιν
ἐπιχωρίοις παρείχετο. ἰδοὺ δὴ καὶ οὗτος ἐξηλλαγμένῃ τινὶ φράσει 15
τὰ Μωυσαϊκὰ παραχαράξας χρόνον φησὶ κεχρηματικέναι τῷ Νῶε,
ἤτοι Ξισίθρῳ, τῷ παρ' αὐτοῖς οὕτω καλεῖσθαι συμφωνηθέντι,
τοῦ Κρόνου πολλοῖς ἔτεσι μετὰ τὸν κατακλυσμὸν, ὡς δειχθήσε-

8. „Conf. Cyrillus contra Iulian I, 1. et Euseb. Praep. Evang. IX, 12. qui haec verba de Abydeno referunt." Anonymus. ᾧ m. τὸ G. 4. Δαισίου] Vulgo Δεσίου. Conf. ad p. 30 b. ιε' A. πέμπτῃ ἐπὶ δέκα G. 5. Ἡλίου πόλει G. Σισπόροισιν] Conf. ad p. 30 b. 6. ἐπιτελέα A. ἔτη τέλεα G. 7. μὲν] μὴν A. 8. ἐπεὶ ὕων] ἐπιτεύων A. ἔπειτα, ὕων G. 9. πείρην] περιῆν A. 10. ἀπορεούσαι A. ὅκη καθορμίσονται] ὁκεῖκα θορμίσονται A. ὄκηκα θορμίσονται G. 12. αὐτὴν A. αὐτῆσι G. ἕτεραι] ἑταῖραι A. τῇσι] τισὶ A. ἐτύχεεν] Immo ἔτυχε. ἀπίκατο] ἀπείκατο A. 13. μιν] μὲν A.

mero decem sunt, quorum omnium in imperio tempus Sarorum centum et viginti summam componit. De diluvio supra memoratis eadem, nec in ullo disparia subiungit, hoc pacto. Post Euedoreschum regnaverunt alii quidam, ac demum Sisithrus, cui cum Saturnus pluviarum maximam vim decimo quinto mensis Desii fore praenunciasset, quicquid litteris consignatum erat apud Heliopolin Sisparorum abscondi iussit. Sisithrus haec exsecutus in Armeniam confestim navigavit, et exinde quae a deo decreta essent, coniecit. Tertio vero die quo aquarum inundatio remittebatur, quasdam aves emisit, et num terram alicubi aquis exstantem detegeret, explorabat. Illae vero profundis tantum aquarum vorticibus eas excipientibus, exsilientes exinde ad Sisithrum remeant, et retro in arcam reportantur, et post has pariter aliae. Ut vero tertio id fecisset et rem pro voto fuisset consecutus (volucribus nimirum pedibus limo infectis redeuntibus), illico a diis ex hominum conspectu subducitur, ac navigium in Armeniam delatum, amuleta collo suspendenda e tabularum fragmentis suppeditavit indigenis. En quam iste mutato dictionis stilo res a Mose relatas describens, coaevum Noe, hoc est Sisithro una voce sic ab eis nuncupato, tempus denotat: Saturnus autem ille flagitiosus et hominibus infestus, non nisi pluri-

ται, καὶ τὴν πυργοποιίαν γενομένου μοχθηροῦ τινος καὶ ἀλάστορος.

Πρὸς τούτοις καὶ Ἀπολλόδωρος ὁμοίως τούτοις τερατευόμενος οὕτω λέγει· ταῦτα μὲν ὁ Βήρωσσος ἱστόρησε, πρῶτον γενέσθαι βασιλέα Ἄλωρον ἐκ Βαβυλῶνος Χαλδαῖον· βασιλεῦσαι δὲ σάρους δέκα, καὶ καθεξῆς Ἀλάπαρον καὶ Ἀμήλωνα τὸν ἐκ Παντιβίβλων· εἶτα Ἀμμένωνα τὸν Χαλδαῖον, ἐφ' οὗ φησι φανῆναι τὸν μυσαρὸν Ὠάννην, τὸν Ἀννήδωτον, ἐκ τῆς ἐρυθρᾶς· C ὅπερ Ἀλέξανδρος προλαβὼν εἴρηκε φανῆναι τῷ πρώτῳ ἔτει· οὗτος δὲ μετὰ σάρους τεσσαράκοντα· ὁ δὲ Ἀβυδηνὸς τὸν δεύτερον Ἀννήδωτον μετὰ σάρους εἴκοσιν ἕξ· εἶτα Μεγάλαρον ἐκ Παντιβίβλων πόλεως, βασιλεῦσαι δ' αὐτὸν σάρους ὀκτωκαίδεκα· καὶ μετὰ τοῦτον Δάωνον ποιμένα ἐκ Παντιβίβλων βασιλεῦσαι σάρους δέκα. κατὰ τοῦτον πάλιν φησὶ φανῆναι ἐκ τῆς ἐρυθρᾶς Ἀννήδωτον τέταρτον τὴν αὐτὴν τοῖς ἄνω ἔχοντα διάθεσιν καὶ τὴν ἰχθύος πρὸς ἀνθρώπους μίξιν. εἶτα ἄρξαι Εὐεδώραχον ἐκ Παντιβίβλων, καὶ βασιλεῦσαι σάρους ὀκτωκαίδεκα. ἐπὶ τούτου φησὶν ἄλλον φανῆναι ἐκ τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης ὅμοιον κατὰ τὴν D ἰχθύος πρὸς ἄνθρωπον μίξιν, ᾧ ὄνομα Ὠδάκων. τούτους δέ

3. Ἀπολλόδωρος] Conf. Eusebium I, 1. p. 5. 4. Βήρωσσος] Vulgo Βηρωσσός. 5. βασιλέα A. βασιλέων G. Χαλδαῖον Scaliger. p. 5. et Eusebius. Χαλδαίων G. 6. Ἀλάπαρον] „Supra Ἀλασπ." GOAR. Ἀμήλωνα] Almelon dicitur apud Eusebium. 7. Παντ—] παντ— A constanter: inconstanter Eusebius. 10. Vulgo Ἀβυδιτνός. τὸν Scaliger p. 5. τὸ G. 11. Μεγάλαρον] Amegalarus dicitur ab Eusebio. 16. ἄρξαι] ηρξαι G. quae editio infra bis ἄρξαι. εὐεδώραχον A. Εὐεδώρεσχον G. Edoranchus apud Eusebium. 19. ὠδάκων A. Οδάκων G.

mis, ut dicetur, a diluvio et aedificata turri saeculis in lucis venit consortium.

Ad haec, prodigiis pariter fidem facturus Apollodorus, ita refert. Regum quidem Babylone natorum Alorum primum fuisse narravit Berosus, Saris vero decem regnasse, ac deinceps Alasparum et Amelonem ex Pantibibliis; tum Chaldaeum Ammenonem, cuius tempestate exsecrandum Oannem, et Annedotum illum e mari rubro prodiisse, quem Alexander praeoccupato tempore anno primo, hic autem exactis quadraginta Saris, Abydenus vero secundum Annedotum post Saros viginti sex visum esse affirmant; tum Megalarum ex Pantibibliorum urbe Saris octodecim regnasse, Daonumque ex Pantibibliis pastorem Saris decem in imperio successisse; ac eius, inquit, tempore, quartus Annedotus eadem prioribus forma, humanae nimirum mixta piscis specie, e mari rubro prodiit: addit ille Euedoreschum ex Pantibibliis Saris octodecim tyrannidem adeptum, ac eo moderante alium pristinis parem, (nomen autem erat Odacon) in quo piscis ad hominem una fuit coniunctio, rursum e mari rubro emersisse. Omnes istos cuncta

φησι πάντας τὰ ὑπὸ Ὠάννου κεφαλαιωδῶς ῥηθέντα κατὰ μέρος
ἐξηγήσασθαι. περὶ τούτου Ἀβυδηνὸς οὐδὲν εἶπεν. εἶτα ἄρξαι
Ἀμεμψινὸν Χαλδαῖον ἐκ Λαράγχων· βασιλεῦσαι δὲ αὐτὸν
ὄγδοον σάρους δέκα. εἶτα ἄρξαι Ὠτιάρτην Χαλδαῖον ἐκ Λαράγ- 5
χων, βασιλεῦσαι δὲ σάρους η'. Ὠτιάρτου δὲ τελευτήσαντος τὸν
υἱὸν αὐτοῦ Ξίσουθρον βασιλεῦσαι σάρους ὀκτωκαίδεκα. ἐπὶ τού-
του τὸν μέγαν κατακλυσμόν φησι γεγενῆσθαι. ὡς γίνεσθαι ὁμοῦ
πάντας βασιλεῖς δέκα, σάρους δὲ ἑκατὸν εἴκοσι.

P. 40 Ταῦτά μοι ἐκ τὰ Χαλδαϊκὰ μεγαλαυχούντων Ἀλεξάνδρου τοῦ
Πολυΐστορος καὶ Ἀβυδηνοῦ καὶ Ἀπολλοδώρου προσενήνεκται πρὸς 10
ἔλεγχον τῆς ἀλόγου καὶ μυθώδους αὐτῶν δόξης καὶ ὠφέλειαν τῶν
ἀναγινωσκόντων αὐτούς, καὶ τοὺς ἐπιμαρτυροῦντας αὐτοῖς τῶν
ἡμετέρων ἱστορικῶν, καὶ διὰ τοῦτο μᾶλλον βλαπτομένους, ὥστε
μὴ πείθεσθαι τοῖς λεγομένοις παρ' αὐτῶν ὡς ἀληθέσι. πρό-
κειται δὲ λοιπὸν καὶ περὶ τῆς τῶν Αἰγυπτίων δυναστείας μικρὰ 15
διαλαβεῖν ἐκ τῶν Μανεθῶ τοῦ Σεβεννύτου, ὃς ἐπὶ Πτολεμαίου
τοῦ Φιλαδέλφου ἀρχιερεὺς τῶν ἐν Αἰγύπτῳ εἰδωλείων χρηματί-
B σας ἐκ τῶν ἐν τῇ Σηριαδαῖῃ γῇ κειμένων στηλῶν ἱερᾷ φησι δια-
λέκτῳ καὶ ἱερογραφικοῖς γράμμασι κεχαρακτηρισμένων ὑπὸ Θῶθ
τοῦ πρώτου Ἑρμοῦ, καὶ ἑρμηνευθεισῶν μετὰ τὸν κατακλυσμὸν 20
ἐκ τῆς ἱερᾶς διαλέκτου εἰς τὴν Ἑλληνίδα φωνὴν γράμμασιν ἱερο-
γλυφικοῖς, καὶ ἀποτεθέντων ἐν βίβλοις ὑπὸ τοῦ Ἀγαθοδαίμονος

2. Vulgo Ἀβυδινός. 10. Vulgo Ἀβυδινοῦ. 13. βλαπτομένους] δέομαι add. m. 19. Θῶθ] θωῦθ A. 22. Ἀγαθοδαίμονος m, ἀγαθοῦ δαίμονος G.

summatim ab Oanne dicta sigillatim et per partes exposuisse asserit, de quibus nil penitos memorat Abydenus. Eosdem Amempsinus a Laranchis Chaldaeus princeps ordine octavus Saris decem in regno sequutus est; mox Otiartes e Laranchis Chaldaeus Saris octo regnavit; eoque defuncto filius Xisuthrus Saris octodecim sceptra moderatus est; quo imperante, inquit, famosum illud diluvium contigit, adeo ut reges omnes numero decem computentur, quorum aetas ad Sarorum viginti supra centum spatium prorogetur.

Ex Alexandro Polyhistore, Abydeno et Apollodoro absurdae fabulosaeque eorum sententiae confutandae, lectorumque utilitati promovendae a me haec congesta, quo Historicos nostrates eorum dicta suis adiectis calculis confirmantes, atque gravi damno ex eorum lectione afficiendos, ne dictis eorum ceu veris ducantur, deprecer. Reliquum est igitur, ut ex Manethone Sebennyta Ptolemaei Philadelphi tempore profanorum in Aegypto templorum sacerdote de Aegyptiorum principatu pauca quaedam delibemus; quae ipse ex columnis in Seriadica terra positis sacra, ut ait, sermone, notisque arcano sculpturae genere, a Thoth Mercurio primo exaratis, et retro dilavium ex illa sacratiore lingua, figurisque sacro more sculptis, in Graecanicum sermonem traductis, iisdemque ab Agathodaemone

υἱοῦ τοῦ δευτέρου Ἑρμοῦ, πατρὸς δὲ τοῦ Τὰτ ἐν τοῖς ἀδύτοις
τῶν ἱερῶν Αἰγύπτου, προσεφώνησε τῷ αὐτῷ Φιλαδέλφῳ βασι-
λεῖ δευτέρῳ Πτολεμαίῳ ἐν τῇ βίβλῳ τῆς Σώθεος γράφων ἐπὶ V. 32
λέξεως οὕτως.

5 Ἐπιστολὴ Μανεθῶ τοῦ Σεβεννύτου πρὸς Πτολεμαῖον τὸν Φιλάδελφον.

Βασιλεῖ μεγάλῳ Πτολεμαίῳ Φιλαδέλφῳ σεβαστῷ Μανεθῶ C
ἀρχιερεὺς καὶ γραμματεὺς τῶν κατ' Αἴγυπτον ἱερῶν ἀδύτων, γέ-
νει Σεβεννύτης ὑπάρχων Ἡλιουπολίτης, τῷ δεσπότῃ μου Πτο-
10 λεμαίῳ χαίρειν.

Ἡμᾶς δεῖ λογίζεσθαι, μέγιστε βασιλεῦ, περὶ πάντων ὧν
ἐὰν βούλῃ ἡμᾶς ἐξετάσαι πραγμάτων· ἐπιζητοῦντί σοι περὶ τῶν
μελλόντων τῷ κόσμῳ γίνεσθαι καθὰς ἐκέλευσάς μοι παραφανή-
σεταί σοι ἃ ἔμαθον ἱερὰ βιβλία γραφέντα ὑπὸ τοῦ προπάτορος
15 τρισμεγίστου Ἑρμοῦ. ἔρρωσό μοι δέσποτά μου βασιλεῦ.

Ταῦτα περὶ τῆς ἑρμηνείας τῶν ὑπὸ τοῦ δευτέρου Ἑρμοῦ βι-
βλίων λέγει. μετὰ δὲ ταῦτα καὶ περὶ ἐθνῶν Αἰγυπτιακῶν πέντε
ἐν τριάκοντα δυναστείαις ἱστορεῖ τῶν λεγομένων παρ' αὐτοῖς D
θεῶν καὶ ἡμιθέων καὶ νεκύων καὶ θνητῶν, ὧν καὶ Εὐσέβιος ὁ
20 Παμφίλου μνησθεὶς ἐν τοῖς χρονικοῖς αὐτοῦ φησιν οὕτως „Αἰγύ-

3. ἐπὶ A. ἐκ G. 13. καθὼς ἐκέλευσας m. καθέτος κελεύσας G. παραφανήσεται A. περιφανήσεται G. 16. γραφέντων βιβλίων m. 17. πέντε] „Quaenam sunt illae quinque gentes Aegyptiacae? Fortasse quindecim, nam gentium quindecim nomina illae triginta dynastiae prae se ferunt." Anonymus. 19. Εὐσέβιος] Vid. I, 20. p. 93.

secundi Mercurii filio ac Tati genitore in ipsis Aegypti templorum adytis scripto commendatis, memorato regi Philadelpho Ptolemaeo nominis secundo in libro Sotheos hoc pacto ad verbum scribens exposuit.

AD PTOLEMAEUM
Philadelphum Manethonis Sebennytae epistola.

Ptolemaeo Philadelpho regi magno Augusto Manetho sacerdos et sacrorum per Aegyptum penetralium notarius, genere Sebennyta, urbe Heliopoli, domino meo Ptolemaeo salutem.

De rebus omnibus nobis tuo iussu, rex magne, propositis attente cogitandum est. Hac de causa interroganti tibi de iis quae mundo accident, quaeque ex libris ab primogenitore tuo ter magno Mercurio conscriptis mihi sunt nota, prout imperasti, cuncta manifestabuntur. Vale mihi, domine mi rex.

Haec de secundi Mercurii librorum interpretatione scribit: postmodum vero per Dynastias trigiota de gentibus Aegyptiacis quinque, deis, semideis, heroibus et mortalibus ab eisdem vocatis texit historiam, quos et memorat in Chronicis Eusebius Pamphili, dicens. „Deorum et semideorum,

πτιοι δὲ θεῶν καὶ ἡμιθέων καὶ παρὰ τούτοις νεκύων καὶ θνητῶν
ἑτέρων βασιλέων πολλὴν καὶ φλύαρον συνείρουσι μυθολογίαν. οἱ
γὰρ παρ' αὐτοῖς παλαιότατοι σεληναίους ἔφασκον εἶναι τοὺς
[,τψ' μηναίους τοὺς] ἐνιαυτοὺς ἐξ ἡμερῶν τριάκοντα συνεστῶ-
τας, οἱ δὲ μετὰ τούτους ἡμίθεοι ὥρους ἐκάλουν τοὺς ἐνιαυτοὺς 5
τοὺς ψ' τριμηνιαίους."

Καὶ ταῦτα μὲν ὁ Εὐσέβιος μεμφόμενος αὐτοῖς τῆς φλυαρίας
εὐλόγως συνέγραψεν, ὃν ὁ Πανόδωρος οὐ καλῶς, ὡς οἶμαι, ἐν
P. 41 τούτῳ μέμφεται, λέγων ὅτι ἠπόρησε διαλύσασθαι τὴν ἔννοιαν
τῶν συγγραφέων, ἣν αὐτὸς καινότερόν τι δοκῶν κατορθοῦν λέ- 10
γει, ἐπειδὴ ἀπὸ τῆς τοῦ Ἀδὰμ πλάσεως ἕως τοῦ Ἐνὼχ, ἤτοι τοῦ
καθολικοῦ κοσμικοῦ ,ασπβ' ἔτους οὔτε μηνὸς οὔτε ἐνιαυτοῦ ἀριθ-
μὸς ἡμερῶν ἐγνωρίζετο, οἱ δὲ ἐγρήγοροι κατελθόντες ἐπὶ τοῦ
καθολικοῦ κοσμικοῦ χιλιοστοῦ ἔτους συναναστραφέντες τοῖς ἀν-
θρώποις ἐδίδαξαν αὐτοὺς τοὺς κύκλους τῶν δύο φωστήρων δω- 15
δεκαζωδίους εἶναι ἐκ μοιρῶν τριακοσίων ἑξήκοντα, οἱ δὲ ἀπο-
βλέψαντες εἰς τὸν περιγειότερον μικρότερον καὶ εὐδηλότερον τρια-
B κονθήμερον σεληνιακὸν κύκλον ἐθέσπισαν εἰς ἐνιαυτὸν ἀριθμεῖ-
σθαι, διὰ τὸ καὶ τὸν τοῦ ἡλίου κύκλον ἐν τοῖς αὐτοῖς δώδεκα
ζωδίοις πληροῦσθαι ἐν ἰσαρίθμοις μοίραις τξ'. ὅθεν συνέβη τὰς 20

4. ,τψ' μηναίους τοὺς seclusit Scaliger p. 6. τοὺς ,τψ' in ἤγουν mutat m. 6. ψ' delet m. 7. καὶ ταῦτα — ἕως τοῦ κατακλυσμοῦ (p. 41 c.) edidit Scaliger in Notis ad Euseb. p. 408. 8. εὐλόγως add. A. παντόδωρος A. 11. ἐπειδὴ Scaliger. ἐπειδὰν G. ἕως addidit m. μέχρι Scaliger. 12. ασπή Scaliger. 14. χιλιοστοῦ ἔτους] ,ανή Scaliger. 16. ἐπιβλέψαντες Scaliger. 17. τριακοντήμερον A. 19. τὸν τοῦ A. τὸν om. G.

nec non apud eos heroum, atque mortalium aliorum regum plurimas et nugaces congerunt et nectunt ad invicem confabulationes. Maiores siquidem eorum lunares, hoc est menstruos ex diebus nimirum triginta conflatos asserebant, qui sequuti sunt semidei annos vocabant horos, trimestresque posuere."

Et haec quidem Eusebius fabulas eorum sugillaturus conscripsit, quem immerito proinde, ut arbitror, Panodorus incusat, quasi scriptorum mentem minus assequutum, quam tamen ipse correcturum se ratus, novum aliud ac inauditum omnino protulit in hunc modum. Ab Adamo condito usque ad Enoch, id est ad communem mundi annum 1282, nondum mensis vel anni dierum numerus innotescebat; egregori vero communi mundi anno 1000 propriis sedibus moti, ac cum hominibus conversati, duorum luminarium periodos signis duodecim ac 360 gradibus coaequari docuerunt; illi ad alium terris vicinum breviorem et notiorem versis obtutibus, lunarem circulum diebus triginta coalescentem pro anno computari, perpetua lege sanxerunt: quod solis circulus per ipsa duodecim signa et pares trecentos sexaginta quinque gradus compleretur. Exinde-

βασιλείας τῶν παρ' αὐτοῖς βασιλευσάντων θεῶν γενεῶν ἓξ ἐν δυνα-
στείαις ἓξ ἔτη ἐν σεληνιακοῖς τριακονθημέροις κύκλοις παρ' αὐτοῖς
ἀριθμεῖσθαι· ἃ καὶ συνῆξαν σελήνια α', ,αϡπέ', ἔτη ἡλιακὰ ϡξθ'.
ταῦτα δὲ συναριθμούμενα τοῖς πρὸ τῆς τούτων βασιλείας ἡλιακοῖς
5 ,ανή ἔτεσι συνάγουσιν ὁμάδα ἐτῶν ,βκζ'. ὁμοίως δὲ κατὰ τὰς δύο
δυναστείας τῶν ἐνέα ἡμιθέων τῶν μηδέποτε γεγονότων ὡς γε-
γονότων ἔτη σιδ' καὶ ἥμισυ σπουδάζει συνιστᾶν ἀπὸ τῶν ὠνιώ- C
ρων, ἤτοι τροπῶν, ὡς γίνεσθαί φησι σὺν ϡξθ'. ,αρνγ' καὶ ἥμισυ
ἔτη, καὶ συναπτόμενα τοῖς ἀπὸ Ἀδὰμ μέχρι τῆς τῶν θεῶν βα-
10 σιλείας ,ανή ἔτεσι συνάγειν ἔτη ,βμβ' ἕως τοῦ κατακλυσμοῦ.

Καὶ ταῦτα μὲν ὁ Πανόδωρος τὰς κατὰ θεοῦ καὶ τῶν θεο-
πνεύστων γραφῶν Αἰγυπτιακὰς συγγραφὰς συμφωνεῖν αὐταῖς
ἀγωνίζεται δεικνύναι μεμφόμενος τὸν Εὐσέβιον, μὴ εἰδὼς ὅτι V. 33
καθ' ἑαυτοῦ καὶ τῆς ἀληθείας ἀποδέδεικται ταῦτα αὐτοῦ τὰ
15 ἀναπόδεικτά τε καὶ ἀσυλλόγιστα, εἴ γε, καθὼς προαποδέδεικται
ἡμῖν ἐκ τῆς Γενέσεως, οὔτε Βαβυλὼν ἢ Χαλδαϊκὴ πρὸ τοῦ κατα-
κλυσμοῦ οὔτε ἡ Αἴγυπτος πρὸ τοῦ Μεστρὲμ ἐβασιλεύθη, οἶμαι
δ' ὅτι οὐδ' ᾠκίσθη, καθὼς ἡ προσηγορία τῆς χώρας ἕως καὶ D
νῦν κεκράτηκε κατὰ τὴν Ἑβραΐδα Μεστραία λεγομένη καὶ ἐν
20 τῷ Ἑβραϊκῷ ἀντιγράφῳ. Αἴγυπτος γὰρ Ἑλληνιστὶ λέγεται κατά

2. κατ' ἔτη m. 3. α' A. M G. ,αϡπέ Scaliger et anonymus ex p. 18, 35. Vulgo ,αϡπή. 4. τοῖς Scaliger. τῆς G. βασιλείας A. βασιλείοις G. 7. ὠνιώρων] ωνή ὥρων vel ωνή ὅρων m. ἐνιαυσίων ὡρῶν Scaliger. 8. ,αρνγ'] ,αρπγ καὶ ἥμισυ m. 9. βασιλείας add. A. 11. 12. τῶν et γραφῶν add. A. 14. αὐτοῦ] αὐτῷ m. τα add. A.

que pariter ortum est deorum apud eos regnantium imperia per continuas sex generationes, ac Dynastias sex, annis sive lunaribus triginta dierum circulis apud eos numerari; quibus in unum lectis lunares anni 11988, solares 969 constituuntur: iidemque aliis mille quinquaginta octo solaribus adiuncti, 2027 annorum summam componunt. Annos pariter ducentos quatuordecim cum medio semideorum novem, qui certe nusquam fuerunt, quasi quondam duos principatus gerentium, 858 horis, id est lunaribus annis coacervare satagit, ita ut ex istis et 969, demum anni 1183 cum medio colligantur: iisdemque, aliis 1058 ab Adamo usque ad deorum principatum lapsis solerter appositis, ex utrisque ad diluvium annorum 2242 numerus deprehendatur.

Et haec quidem Panodorus deo caelitusque traditis scriptoris opposita Aegyptiorum monumenta velut ad invicem consona demonstrare contendens, ac Eusebium inscitiae accusans, non animadvertit ipsemet haec, quae nec stare nec supputari queant, veritati ac sibimet contraria se statuisse; siquidem, ut ante nobis ex Genesi demonstratum est, neque Babylonis, aut Chaldaeae ante diluvium, vel ante Mestrem, Aegypti regnum usquam auditum est, sed nec hominum frequentia habitatum, ut et ipsum regionis nomen Mestraeae in Hebraeorum exemplaribus Hebraica voce dictum decla-

τινα συνήθειαν Ἑλληνικὴν, ᾗ καὶ οἱ ἑβδομήκοντα ἑρμηνευταὶ ἑπόμενοι οὕτως ἐξέδωκαν, μὴ εἰδότων ἀκούειν τὴν τῆς Αἰγύπτου προσηγορίαν τῶν αἰτησάντων τὰς ἑρμηνείας τῶν Ἑβραϊκῶν θειῶν γραφῶν, λέγω δὲ Πτολεμαίου τοῦτου τοῦ φιλολογωτάτου Φιλαδέλφου καὶ τῶν ἀμφ' αὐτὸν, ἀλλ' ἢ μόνον Αἴγυπτον ἀπὸ Αἰγύπτου τινὸς καλουμένου τοῦ ἀδελφοῦ Λαναοῦ βασιλεύσαντος ἐπὶ τῆς ιθ' δυναστείας ἑβδόμου ἔτη ξη', χρόνους ὕστερον ἐγγὺς P. 42 σεται, τοῦ καὶ μετονομάσαντος τὴν Μεστραίαν χώραν εἰς τὸ ἴδιον ὄνομα Αἴγυπτον.

Τούτων δὲ οὕτω διειλημμένων ἡμῖν μετέλθωμεν καὶ ἐπὶ τὴν καθεξῆς ἀπὸ τοῦ κατακλυσμοῦ τῶν χρόνων στοιχείωσιν τῇ θείᾳ γραφῇ καὶ τοῖς ἀκολούθως αὐτῇ γράψασιν ἱστορικοῖς ἑπόμενοι. μετὰ γὰρ τὸν κατακλυσμὸν εὐθὺς οὐδαμοῦ δεδήλωται ἐν αὐτῇ βασιλεύς. μόνον δὲ τὸν Νῶε ἡγεμονεύειν τῶν ἑαυτοῦ υἱῶν καὶ τῶν λοιπῶν ἀνθρώπων τὰ ὅλα φησὶ τῆς ζωῆς αὐτοῦ μετὰ τὸν κατακλυσμὸν ἔτη τν'. καὶ μετ' αὐτὸν Σὴμ ὁ υἱὸς αὐτοῦ διεδέξατο τὴν B ἀρχὴν ἐπ' ὀλιγανδρίας τὰ λοιπὰ τῆς ζωῆς αὐτοῦ ρν', καὶ μετ' αὐτὸν ἡγεμόνευσεν Ἀρφαξὰδ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ξτη λγ', ὡς γίνεσθαι τὰ πάντα τῆς ἡγεμονίας αὐτῶν τριῶν μετὰ τὸν κατακλυσμὸν ἔτη φλδ', ἀπὸ δὲ τοῦ προπάτορος Ἀδὰμ βψοε'. κατὰ δὲ τοὺς χρόνους τοῦ Ἀρφαξὰδ, μικρῷ πρότερον ἔτεσιν ἑπτὰ τῆς ἀρχῆς αὐ-

1. οἱ add. m. 4. πτολεμαίου A. τοῦ Πτολεμαίου G. 9. εἰς τὸ m. ἐχ τὸ A. Αχ τὸ G. 20. τριῶν A. τρισαῖς G. 21. φλγ' m.

rat. Aegyptus enim Graeco tantum quodam usu, quem et septuaginta Interpretes sequuti tradiderunt, nuncupatur; sed et nominis eiusmodi appellationem, qui sacrarum ex Hebraeo sermone scripturarum expositionem requirebant, Ptolomaeus iste dico litterarum amantissimus Philadelphus, ac eiusdem propositi asseclae ignorabant; nec nisi ab Aegypto quodam Danai fratre Dynastiae 19, principe 7, annis sexaginta octo postmodum sceptra moderato, circa quater millesimum mundi annum, prout ibi numerando statuetur, eodemque Mestraeae regionis vocem in proprium sibi nomen traducente, Aegyptus appellari coepit.

His ita succincte tractatis, ad annorum seriem diluvium consequentem, sacrae scripturae ac historicorum ipsi consona scribentium vestigiis inhaerentes, stilum traducamus. Nemo namque a finito statim diluvio tyrannidem ullibi arripuisse legitur; solum Noe in proprios filios a reliquos homines tota sua aetate, annis nempe post diluvium 350 imperium exercuisse commemorant: filius Sem in exigua hominum multitudine regenda patrem excepit residuis vitae suae annis 150, cuius potestatis haeres Arphaxad filius annis 33 homines rexit; atque ita triplicis eorum post diluvium exercitae in homines tyrannidis 533, et ab Adamo primo parente anni 2775 supputantur. Arphaxad vero temporibus, annis antequam imperaret septem, hoc

τοῦ, ἤτοι τῷ καθολικῷ βψλς' ἔτει, ὅπερ ἦν τῆς ζωῆς τοῦ Σὴμ φλδ', τοῦ δὲ Ἀρφαξὰδ υλγ', τοῦ τε Καϊνᾶν, ὃν Εὐσέβιος οὐκ ἐστοιχείωσε, τνη'· τοῦ δὲ Σαλὰ σλ', καὶ τοῦ Ἔβερ ρλη', καὶ τοῦ Φαλὲκ ἔτος τέταρτον, φοβηθέντες οἱ ἀπόγονοι τῶν υἱῶν Νῶε μήποτε πάλιν ἀφανισθῶσιν ὑπὸ κατακλυσμοῦ, ἐβουλεύσαντο κακῶς οἰκοδομῆσαι πύργον ἕως τοῦ οὐρανοῦ φθάνοντα. καὶ C ἐλθόντες εἰς γῆν Σεναὰρ, ὡς φησιν ἡ γραφὴ, ᾠκοδόμουν, κατάρχοντος καὶ βασιλεύοντος αὐτῶν Νεβρὼδ τοῦ υἱοῦ Χοῦς υἱοῦ τοῦ Χὰμ τοῦ υἱοῦ Νῶε, οὗ ἡ ἀρχὴ τῆς βασιλείας ἐγένετο Βαβυλών· ἐπὶ γὰρ ἔτη τεσσαράκοντα οἰκοδομήσαντες, ἐκείνου μάλιστα παρορμῶντος αὐτοὺς εἰς ἀποστασίαν, συνεχύθησαν διαιρεθέντες εἰς πολυγλωσσίαν ὑπὸ τοῦ θεοῦ. ἐκεῖνος δὲ ἔμεινεν ἐκεῖ κατοικῶν καὶ μὴ ἀφιστάμενος τοῦ πύργου, βασιλεύων μερικοῦ τινος πλήθους, ἐφ' ὃν ὁ πύργος ἀνέμῳ βιαίῳ, ὡς ἱστοροῦσι, καταπεσὼν θείᾳ κρίσει τοῦτον ἐπάταξε. μέμνηται δὲ αὐτοῦ καὶ Ἰώσηππος οὕτω λέγων· D

Ἰωσήππου περὶ τῶν μετὰ τὸν κατακλυσμὸν τῆς πυργοποιίας.

Νῶχος δὲ βιοὺς μετὰ τὴν ἐπομβρίαν πεντήκοντα καὶ τριακόσια ἔτη καὶ πάντα τὸν χρόνον τοῦτον εὐδαιμόνως διάγων τε- V. 34

3. σλ'] σκη' m. ρλη'] ϟη' m. 4. οἱ A et m. δὲ οἱ G.
5. ἐβουλεύσαντο m. ἐβουλεύσατο G. 7. σεναὰρ A. Σενναὰρ G.
8. νεβρὼδ A. Νεμβρὼδ G. 10. σημείωσον ὅτι ἐπὶ ἔτη μ' ᾠκοδόμουν τὸν πύργον margo A. ᾠκοδομήσαντες A. 12. εἰς A et m. δὲ εἰς G. 15. καὶ add. A. 17. Ἰωσήππου] Antiq. I, 4.

est communi 2736 anno, qui erat vitae Sem 594, Arphaxad 493, Cainam ab Eusebio omissi 358, Sala 228, Heber 98. Phalec tandem IV filiorum Noe nepotes, ne forsan iterum diluvio perirent, veriti, de turri ad caelos pertinente construenda noxium sumpserunt consilium: ac in terram Senaar profecti, duce et iam imperium in eos exercente Nembrod filio Chus, filii Cham, filii Noe, cuius regni caput Babylon extitit, aedificium, teste scriptura, adorti sunt: annis siquidem quadraginta in coepto aedificio perseverantes, ipso maxime Nembrod ad rebellionem impellente, demum in confusionem abducti sunt. Illis vero linguarum multiplici varietate a deo divisis, Nembrod arrepto proposito firmius addictus promovebat opificium, et privatae cuidam hominum manui imperitans, ab incepta turri perficienda nulla tenus dimotus est, donec validiore vento turris, ut fertur, eversa, illum, dei iudicio, tremenda nece percussit. Illius porro Iosephus meminit in hunc modum loquutus.

EX IOSEPHO.

De turri post diluvium aedificata.

Noe cum diluvio supervixisset quinquaginta supra trecentos annis, toto isto tempore feliciter exacto, defunctus est expleto annorum 950 nu-

λευτᾷ, ζήσας ἐτῶν ἀριθμὸν ϑν', μηδεὶς δὲ πρὸς τὸν νῦν βίον
καὶ τὴν βραχύτητα τῶν ἡμερῶν καὶ τῶν ἐτῶν ἀποβλέπων ἃ ζῶ-
μεν συμβαλὼν τὸν τῶν παλαιῶν ψεύδη νομιζέτω τὰ περὶ ἐκείνων
λεγόμενα, τῷ μηδὲ νῦν τοσοῦτον ἐν τῷ βίῳ παρατείνειν χρόνον
P. 43 τεκμαιρόμενος, μηδὲ ἐκείνους εἰς ἐκεῖνο τὸ μῆκος τῆς ζωῆς ἀφι-5
κέσθαι· οἱ μὲν γὰρ ϑεοφιλεῖς ὄντες καὶ ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ϑεοῦ
γενόμενοι καὶ διὰ τὰς τροφὰς ἐπιτηδειοτέρας πρὸς πλείονα χρό-
νον οὔσας εἰκότως ἔζων πλῆϑος τοσούτων ἐτῶν. ἔπειτα δι' ἀρε-
τὴν καὶ τὴν εὐχρηστίαν ὧν ἐπενόουν ἀστρονομίας καὶ γεωμετρίας
πλεῖον ζῆν τὸν ϑεὸν αὐτοῖς παρασχεῖν. ἅπερ οὐκ ἦν ἀσφαλῶς 10
αὐτοῖς προειπεῖν, μὴ ζήσασιν ἑξακοσίους ἐνιαυτούς. διὰ τοσού-
των ἐτῶν ὁ μέγας ἐνιαυτὸς πληροῦται. μαρτυροῦσι δέ μου τῷ
λόγῳ πάντες οἱ παρ' Ἕλλησι καὶ βαρβάροις συγγραψάμενοι τὰς
ἀρχαιολογίας, Μανέϑων ὁ τὴν τῶν Αἰγυπτίων ποιησάμενος ἀνα-
Bγραφὴν καὶ Βήρωσσος ὁ τὰ Χαλδαϊκὰ συνάγων, Μῶχός τε καὶ 15
Ἑστιαῖος, καὶ πρὸς αὐτοῖς τοῖς Αἰγυπτίοις Ἱερώνυμος, οἱ τὰ
Φοινικικὰ συγγραψάμενοι συμφωνοῦσι τοῖς ὑπ' ἐμοῦ λεγομένοις.
Ἡσίοδός τε καὶ Ἑκαταῖος καὶ Ἑλλάνικος καὶ Ἀκουσίλαος, καὶ
πρὸς τούτοις Ἔφορος καὶ Νικόλαος ἱστοροῦσι τοὺς ἀρχαίους ζή-
σαντας ἔτη χίλια. οἱ δὲ Νῶχου παῖδες τρεῖς ὄντες, Σημᾶς καὶ 20

3. συμβαλὼν τὸν m. συμβαλόντων G. 5. ἀφῖχϑαι m. 7. διὰ τὸ τὰς m. 8. οὔσας] εἶναι m. 11. καὶ γὰρ διὰ m. 14. Σημείωσον. εἰσὶν οἱ συγγραφεῖς Αἰγυπτίων καὶ Χαλδαίων οὓς μέμνηται, Μανεϑῶν, Βηρωσσός, Μῶχος, Ἀστιαῖος, Ἱερώνυμος, Ἡσίοδος, Ἑκαταῖος, Ἑλλάνικος, Ἀκούριος, Ἔφορος, Νικόλαος, ψεύδοντες ἐν τούτῳ margo A. 15. Βήρωσσος] Vulgo Βηρωσσός. 16. Εστιαῖος m. Αἰστιαῖος G. 17. Φοινικικά] Vulgo Φοινικά. συντεταξάμενοι m. ὑπ' A. παρ' G. 18. Εκαταῖος m. Εκταῖος G. 20. οἱ δὲ Νῶχου] Cap. 50.

mero. Nec est cur aliquis praesentem vitam, annorumque paucitatem cum priscorum rebus conferendo fidem nobis abroget, aut quia nunc non peraeque prorogari videt, coniecturam hinc de illorum longaevitate faciat. Illi enim deo cari cum essent, ipsiusque recens etiam tum opificium, et commodiore victu ad diuturnitatem uterentur, facile diuturniorem vitam protrahebant. Praeterea cum propter studium virtutis, tum propter utilitatem inventarum artium ut astronomiae et geometriae, quarum certitudinem, si minus sexcentis annis (ex totidem quippe magnus annus constat), vixissent, assequi non poterant, deus illis numerosam annorum copiam tribuebat. Attestantur autem mihi cuncti, qui Graecas barbaricasve antiquitates litteris prodiderunt. Namque et Manetho Aegyptiarum rerum scriptor et Berosus Chaldaicarum, ad haec Mochus, Estiaeus, Hieronymus Aegyptius, qui Phoenicum gesta prosequuti sunt, nobiscum consonant. Hesiodus quoque cum Hecataeo, Hellanicus et Acusilaus, Ephorus et Nicolaus narrant priscos homines ad annos mille vitam produxisse. Noe vero filii tres

Ἰαφϑᾶς καὶ Χαμᾶς, ἑκατὸν ἔτεσι τῆς ἐπομβρίας ἔμπροσϑεν γε-
γονότες, πρῶτοι κατελϑόντες ἀπο τῶν ὀρῶν εἰς τὰ πεδία τὴν ἐν
τούτοις οἴκησιν ἐποιήσαντο. καὶ τοὺς ἄλλους δεδιότας σφόδρα
διὰ τὸν κατακλυσμὸν τὰ πεδία ἔπεισαν ϑαρσήσαντας μιμητὰς C
5 αὐτῶν γενέσϑαι. καὶ τὸ μὲν πεδίον εἰς ὃ πρῶτον αὐτοὺς κατῴ-
κισαν καλεῖται Σεναάρ. τοῦ δὲ ϑεοῦ κελεύσαντος αὐτοὺς εἰς
πολυανϑρωπίαν στέλλειν ἀποικίας, ἵνα μὴ στασιάζοιεν πρὸς ἀλ-
λήλους, ἀλλὰ γῆν πολλὴν γεωργοῦντες ἀπολάβοιεν ἀφϑόνως τῶν
καρπῶν, ὑπὸ ἀμαϑίας παρήκουσαν τοῦ ϑεοῦ· καὶ διὰ τοῦτο
10 συμφοραῖς περιπεσόντες ἥσϑοντο τῆς ἁμαρτίας. ἐπεὶ γὰρ ἦν-
ϑον νεότητος πλήϑει, πάλιν ὁ ϑεὸς αὐτοῖς συνεβούλευσε ποιεῖ-
σϑαι τὴν ἀποικίαν. οἱ δὲ οὐ κατὰ τὴν ἐκείνου εὐμένειαν νομίζον-
τες ἔχειν τὰ ἀγαϑὰ, τὴν δὲ ἰσχὺν αὐτοῖς τὴν οἰκείαν αἰτίαν τῆς
εὐπορίας ὑπολαμβάνοντες οὐκ ἐπείϑοντο. προσετίϑεσαν δὲ τὸ
15 παρακούειν τῆς τοῦ ϑεοῦ γνώμης καὶ τὸ κατ' ἐπιβουλὴν ἐπινοεῖν
εἰς ἀποικίαν αὐτοὺς παρορμᾶν, ἵνα διαιρεϑέντες εὐεπιχειρότεροι
γένοιντο. ἐξῆρέ τε αὐτοὺς πρὸς ὕβριν τοῦ ϑεοῦ καὶ καταφρό-D
νησιν Νεβρώδης, ὃς υἱωνὸς μὲν ὢν Χαμοῦ τοῦ Νώχου, τολμη-
ρὸς δὲ καὶ κατὰ χεῖρα γενναῖος, ἔπειϑεν αὐτοὺς μὴ τῷ ϑεῷ δι-
20 δόναι τὸ δι' ἐκεῖνον εὐδαιμονεῖν, ἀλλὰ τὴν ἰδίαν ἀρετὴν ταῦτα
παρέχειν αὐτοῖς ἡγεῖσϑαι. καὶ περίστα δὲ κατ' ὀλίγον εἰς τυ-
ραννίδα τὰ πράγματα, ἀνόμως οὕτω νομίζων ἀποστήσειν τοὺς

1. τῆς add. A. 3. δεδιότας σφόδρα διὰ τὸν A. σφόδρα δεδιότας τὸν G. 4. τὰ A. διὰ τὰ G. 5. κατῴκισαν m. κατῴκησαν G. 6. σεναὰρ A. Σεννεὰρ G. 11. ποιεῖσϑαι add. A. 15. καὶ τὸ A. τὸ om. G. 18. νεβρώδης A. ὁ Νεμβρώδης G.

Semas, Iaphtas et Chamas, centum annis ante diluvium nati, primi, relictis montibus, planitiem habitare coeperunt, et aliis recenti etiam tam cladis memoria pavidis, nec audentibus a celsiore loco descendere, idem faciendi auctores et exemplum fuere. Campo, quem primum colere sunt aggressi, nomen est Senaar. Caeterum ut evitandis ad invicem tumultibus, terraeque per amplissimos tractus cultae colligendis urbertim fructibus propagandi multiplicandique generis gratia colonias deducerent, rudes et inculti homines deo iubenti non paruerunt: quamobrem calamitatibus implicati, illum errore suo infensum experti sunt. Cum illis enim copiosa iuvenum manu in immensum numerum auctis deus rursum de colonia deducenda agebat. Illi obliti se ipsius benignitate praesentibus commodis perfrui, totamque illam felicitatem suis viribus acceptam ferentes, eius imperio nequaquam parere voluerunt: quodque sceleris culmen fuit, consilium de coloniis, non favorem, sed insidias a numine sibi paratas interpretabantur; ut in terras nimirum dispersi sub iugum mitti facilius et opprimi possent. Superbiam eiusmodi deique contemptum excitavit in eis Nembrodes, nepos Chamae filii Noe, audax et manu promptus homo, subinde iactans, non deo, sed propriae suae virtuti praesentem felicitatem deberi: atque ita sensim homines dei desertores ad tyrannidem excitandam ducebat;

ἀνθρώπους τοῦ φόβου τοῦ θεοῦ, εἰ χρώμενοι τῇ αὐτῇ δυνάμει
διατελοῖεν, ἀμύνεσθαί τε τὸν θεὸν πάλιν ἠπείλει τὴν γῆν ἐπικλύσαι
θελήσαντα. πύργον γὰρ οἰκοδομήσειν ὑψηλότερον ἢ τὸ ὕδωρ μὴ
P. 44 ἀναβῆναι δυνηθείη· μετελεύσεσθαι δὲ καὶ τῆς τῶν προγόνων
ἀπωλείας. τὸ δὲ πλῆθος πρόθυμον ἦν τοῖς Νεβρώδου δόγμασιν
ἕπεσθαι δουλείαν ἡγούμενον εἴκειν τῷ θεῷ, καὶ τὸν πύργον ᾠκο-
δόμουν. ἐλάμβανε δὲ θᾶττον ὕψος ἢ προσεδόκησεν ἄν τις ὑπὸ
πολυχρονίας. τὸ μέντοι πάχος ἦν τοσοῦτον ὥσθ' ὑπ' αὐτοῦ μειοῦ-
σθαι τοῖς ὁρῶσι τὸ μῆκος. ᾠκοδόμητο δ' ἐκ πλίνθου ὀπτῆς
V. 35 ἀσφάλτῳ συνδεδεμένης, ὡς ἂν μὴ περιῤῥέοι. οὕτω δὲ μεμηνό-
τας ὁρῶν ἀφανίσαι μὲν ἐκ παντὸς οὐκ ἔκρινεν, ὅτι μηδ' ὑπὸ τῶν
πρώτων ἀπολωλότων σωφρονισθεῖεν, εἰς στάσιν δὲ αὐτοὺς ἐνέ-
βαλλεν ἀλλογλώσσους ἀπεργασάμενος καὶ ὑπὸ πολυφωνίας ποιή-
σας ἑαυτῷ ἀσυνέτους εἶναι. ὁ δὲ τόπος ἐν ᾧ τὸν πύργον ᾠκο-
δόμησαν νῦν Βαβυλὼν καλεῖται διὰ τὴν σύγχυσιν τοῦ περὶ τὴν
διάλεκτον πρῶτον ἐναργοῦς. Ἑβραῖοι γὰρ τὴν σύγχυσιν βαβὲλ
καλοῦσι. καὶ ταῦτα μὲν ὁ Ἰώσηππος περὶ τῶν μετὰ τὸν κατα-
κλυσμὸν καὶ τὸν Νεβρὼδ καὶ τῆς πυργοποιίας καὶ αὐτῆς Βαβυ-
λῶνος. ἀλλὰ καὶ Ἀλέξανδρος ὁ Πολυΐστωρ ὡς ἐκ σιβίλλης τάδε
φησὶ καὶ Ἀβυδηνός.

3. μὴ ἀναβῆναι A. ἀναβῆναι μὴ G. 5. νεβρώδου A. Νεμβρώδου G. 6. ἡγούμενον A. ἡγούμενοι G. 7. ἢ m. ἦν G. 8. πολυχειρίας m. ὥσθ' A. ὡς G. 10. Vulgo περιῤῥέοι. δὲ A. μὲν G. 12. ἐνέβαλλεν A. ἐνέβαλεν G. 13. ὑπὸ A. ἀπὸ G. 14. ἑαυτῶν m. 18. νεβρὼδ A. Νεμβρὼδ G. 20. Ἀβυδηνός] Vulgo Ἀβυδινός.

oblatisque virium suarum et industriae auxiliis, si nonnunquam diluvium aliud intentaret, eius iniuriam aperto Marte propulsaturum se pollicebatur. Turrim enim se exaedificaturum excelsiorem quam quo aqua posset extolli, et insuper maiorum suorum interitum ulturum. Hominum vulgus Nembrodis placitis facile cedens, dei cultum et subiectionem libertatis iacturam credidit: atque ita structuram turris occoeperunt. Cumque ingens esset operarum numerus, praeter spem omnem opus in immensum attollebatur. Tanta quippe moles eius erat, ut intuentium oculos omnino effugeret. Struebant autem lateribus coctis, ad firmitatem bitumine ferruminatis. Hanc eorum vesaniam videns deus, delere quidem omnes noluit, qui nec priore quidem clade ad meliorem mentem reversi sunt, sed dissidium in eos immisit, linguis eorum variatis, ita ut ob diversitatem sermonis alter alterius mentem non perciperet. Turris loco Babylonis nomen deinceps inditum, propter confusam linguam, quae prius omnibus ex aequo una fuerat; nam Hebraei confusionem nominant Babel. Et haec quidem Iosephus de iis quae diluvium exceperunt et de Nembrod et turris opificio et ipsa Babylone: sed et Alexander Polyhistor ipsis paene Sibyllae verbis, et Abydenus pariter haec ait.

Ἀλεξάνδρου τοῦ Πολυΐστορος περὶ τῆς πυργοποιίας.

Σίβυλλα δέ φησιν ὁμοφώνων ὄντων πάντων ἀνθρώπων τινὰς C
τούτων πύργον ὑπερμεγέθη οἰκοδομῆσαι, ὅπως εἰς τὸν οὐρα-
νὸν ἀναβῶσι. τοῦ δὲ θεοῦ ἀνέμους ἐμφυσήσαντος ἀνατρέψαι
5 αὐτοὺς, καὶ ἰδίαν ἑκάστῳ φωνὴν δοῦναι, διὸ δὴ Βαβυλῶνα
τὴν πόλιν κληθῆναι. μετὰ δὲ τὸν κατακλυσμὸν Τιτᾶνα καὶ Προ-
μηθέα γενέσθαι. καὶ τὰ μὲν τῆς πυργοποιίας Ἀλέξανδρος ταῦτα
μαρτυρῶν καὶ αὐτὸς Βαβυλῶνα διὰ τὴν σύγχυσιν κληθῆναι τὴν
πρὸ πολλῶν μυριάδων ἐτῶν μυθολογουμένην παρ' αὐτοῖς βεβα-
10 σιλευκέναι.

Ἀβυδηνοῦ περὶ τῶν αὐτῶν. D

Ἐντὶ δ' οἳ λέγουσι τοὺς πρώτους ἀνασχόντας ῥώμῃ τε καὶ
μεγέθει χαυνωθέντας καὶ δὴ θεῶν καταφρονήσαντας ἀμείνονας
εἶναι τύρσιν ἠλίβατον ἀείρειν, ἣ νῦν Βαβυλών ἐστιν, ἤδη τε
15 ἄσσον εἶναι τοῦ οὐρανοῦ. καὶ τοὺς ἀνέμους θεοῖσι βωθέον-
τας ἀνατρέψαι περὶ αὐτοῖσι τὸ μηχάνημα, τοῦ δὴ τὰ ἐρείπια
λέγεσθαι Βαβυλῶνα. τέως δὲ ὄντας ὁμογλώσσους ἐκ θεῶν

2. Σίβυλλα] Conf. Euseb. I, 4. p. 17. 4. τοὺς θεοὺς ἀνέμους ἐμφυσήσαντος G. Correctum ex A. 6. τίτανα A. 11. Ἀβυδηνοῦ] Vulgo Ἀβυδινοῦ. Compara cum h. l. Euseb. I, 8. p. 24. et Praepar. Evang. IX, 14. 12. Ἐντὶ δ' οἳ Scaliger p. 13. Ἐν τῇ δῇ G. ἐκ γῆς ἀνασχόντας Scaliger. 13. θεῶν Scaliger, consentiente Eusebio. θεῷ G. 14. ἀείρειν A. ἀείγειν G. 15. θεοῖσι βωθέοντας Scaliger. θεοὶ εἰβοθέοντας. 16. ἐρείπια Scaliger. ἐρίπια G.

EX ALEXANDRO

Polyhistore de turris opificio.

Sibylla hoc pacto. Cum universi homines uno eloquio uterentur, turrim aedificaverunt excelsissimam, quasi ad caelum per eam adscensuri. Dii vero procellis immissis eos subverterunt et suam cuique linguam dederunt; quae causa fuit, ut urbs illa Babylonis vocabulum acceperit. Post diluvium autem Titanem et Prometheum extitisse. Et his quidem verbis Alexander turris opificio testimonium ferens, Babylonem, ab enata in ea confusione vocitatam scribit, quam ipsemet ante plures myriadas annorum sub imperio Babyloniorum fingit extitisse.

Ex Abydeno de iisdem.

Sunt, qui dicant primos homines e tellure ortos viribus et corporum proceritate fisos in contemptum deorum, quasi superiores illis forent, venisse; eam ob rem mirae altitudinis turrim, quae nunc Babylon est, molitos illamque aedificiis iam caelis vicinam adstruxisse, ventos autem diis opi ferendae advolantes vastam illam molem in suos auctores deturbasse ac ruderes, qui superfuerunt, Babylonis nomen accepisse. Homines porro quorum ad id tempus una eademque lingua fuerat, diis ita iubentibus, mul-

πολύθροον φωνὴν ἐνέγκασθαι· μετὰ δὲ Κρόνῳ καὶ Τιτῆνι συ-
στῆναι πόλεμον.

P. 45 Τρανῶς δὴ καὶ οὗτος ὡς ἐπιλαθόμενος τῶν προτέρων περὶ
Βαβυλῶνος κομπασμῶν ὁμολογεῖ ἐπὶ τῆς πυργοποιίας αὐτὴν οὕτω
κεκλῆσθαι, διὰ τὴν σύγχυσιν τῶν γλωσσῶν καὶ τῶν ἑβδομήκοντα
δύο ἐθνῶν. τῶν δὲ διασπαρέντων κατὰ πᾶσαν τὴν οἰκουμένην
ἣν διεμέρισε Νῶε ὁ δίκαιος τοῖς τρισὶν αὐτοῦ υἱοῖς τῷ βϟοβ' ἔτει
τοῦ κόσμου, βλϟ' τῆς ζωῆς αὐτοῦ, κατὰ τὸν θεῖον δηλονότι
χρησμὸν οὕτως.

Σὴμ τῷ πρωτοτόκῳ αὐτοῦ υἱῷ ἄγοντι ἔτος υλα' ἔδωκεν ἀπὸ Ἰν-
δικῆς ἕως Βάκτρων ἕως Περσίδος καὶ Βάκτρων ἕως Ἰνδικῆς μῆκος, πλάτος δὲ ἀπὸ Ἰν-
δικῆς ἕως Ῥινοκουρούρων τῆς Αἰγύπτου, ἤτοι τὰ ἀπὸ ἀνατολῆς
ἕως μέρους τῆς μεσημβρίας, τήν τε Συρίαν καὶ Μήδειαν καὶ
ποταμὸν διορίζοντα αὐτοῦ τὰ ὅρια τὸν Εὐφράτην. Χὰμ δὲ τῷ
δευτέρῳ αὐτοῦ υἱῷ ἄγοντι ἔτος υκζ' ἔδωκε τὰ πρὸς νότον καὶ
λίβα καὶ μέρος τῆς δύσεως ἀπὸ Ῥινοκουρούρων τῆς Αἰγύπτου,
Αἰθιοπίαν καὶ Αἴγυπτον καὶ Λιβύην, Ἀφρικὴν καὶ Μαυρικα-
νίαν ἕως Ἡρακλείων στηλῶν, ἤτοι ἕως τοῦ δυτικοῦ καὶ Λιβυ-
κοῦ Ὠκεανοῦ, ποταμὸν διορίζοντα τὸν Νεῖλον, ὃς καὶ Γειὼν καὶ

1. πολύθροον m. πολύθρωον G. πολύθρουν Scaliger. ἐνέγκασθαι A. ἐνάγκασαι G. ἐνείκασθαι Scaliger. Τιτῆνι Scaliger. τί τινι A. Τιτάνι G. 6. τὴν add. A. 10. ἄγοντι ἔτος Scaliger p. 10. ἔτος ἄγοντι m. κατάγοντι G, omisso ἔτος. 11. Βάκτρων Scaliger. Βακτιῶν G. Vide p. 47 a. 12. ῥινοκουρούρων A. Ρινοκορούρων G. ἤτοι A. ἤγουν G. 13. Μήδειαν] Μηδίαν Scaliger. 15. ἄγοντι ἔτος Scaliger. κατάγοντι ἔτους G. 16. ῥινοκουρούρων A. Ρινοκορούρων G. 17. καὶ Ἀφρικὴν m. 19. ποταμὸν δὲ Scaliger. γειὼν A. Γιὼν G. Γεὼν Scaliger.

tiplici et ab invicem diverso loquendi genere discrepasse, ac postmodum enatis dissidiis Saturnum et Titanem inter se bello decertasse.

Hic vero velut inanis illius laudis, qua Babylonem extulerat, oblitus, ob linguas circa turris opificium inter se confusas et gentium septuaginta duarum exortum eam ita denominatam fatetur. Caeterum nationes illae dispersae sunt in orbem universum, quem iustus Noe, oraculo divinitus accepto, distribuit anno mundi 2576, aetatis propriae 934, in hunc modum.

Sem primogenito filio suo annum 434 agenti quicquid a Perside et Bactris usque ad Indiam in longum porrigitur, in latum vero quicquid ab India versus Aegypti Riconorura, ab oriente videlicet usque ad meridiei partem continetur, assignavit; Syriam insuper ac Mediam et fluvium, qui eius confinia disterminat, Euphratem. Cham secundo filio 427 annis nato meridionalem partem et quae versus Africam vergit, nec non et occiduam aliquam ab Aegypti Riconoruris legavit, Aethiopiam et Aegyptum, Lybiam et Africam et Mauritaniam usque ad Herculeas columnas, hoc est ad occiduum et Lybicum oceanum ac fluvium, qui terminos poneret,

Χρυσορρόας λέγεται. Ἰάφεθ δὲ τῷ τρίτῳ υἱῷ αὐτοῦ ἄγοντι ἔτος V. 36
υκέ' ἀπὸ Μηδείας τὰ πρὸς ἄρκτον καὶ δυσμὰς ἕως Γαδείρων καὶ
Βρεττανικῶν νήσων, Ἀρμενίαν καὶ Ἰβηρίαν, Πόντον, Κόλχους C
καὶ τὰς κατόπιν χώρας καὶ νήσους ἕως Ἰταλίας καὶ Γαλλικῆς
Σπανικῆς τε καὶ Κελτιβηρίας καὶ Λυσιτανῶν. οὕτω μερίσας
καὶ ἐγγράφως διαθέμενος, ὥς φασιν, ἐπαναγνούς τε αὐτοῖς τὴν
διαθήκην αὐτοῦ ἐσφραγίσατο, παρ' ἑαυτῷ κατασχών, ἕως τοῦ
βφ ϟβ' ἔτους ἀπὸ Ἀδὰμ, ἐν ᾧ καὶ ἐκοιμήθη. μέλλων δὲ τελευ-
τᾶν ἐνετείλατο τοῖς τρισὶν αὐτοῦ υἱοῖς μηδένα ἐπελθεῖν τοῖς τοῦ
ἀδελφοῦ ὁρίοις καὶ ἀτάκτως ἐνεχθῆναι πρὸς ἕτερον, ὡς τούτου
γενησομένου αἴτιον στάσεως αὐτοῖς καὶ πολέμων τῶν πρὸς ἀλλή-
λους. τὴν δὲ διαθήκην αὐτοῦ ἔδωκε τῷ Σὴμ, ὡς πρωτοτόκῳ
υἱῷ καὶ θεοφιλεστέρῳ, ὃς καὶ τὴν ἡγεμονίαν διεδέξατο μετ' αὐ- D
τὸν καὶ τὰς ἐξαιρέτους τῶν παρ' αὐτοῦ εὐλογιῶν ἐκληρώσατο,
ὡς καὶ ἐν τῇ Γενέσει φέρεται. καὶ ἐκοιμήθη ἐν ὄρει Λουβάρ.

Ἐν δὲ τῷ βψϟα' ἔτει τοῦ κόσμου, ἤτοι μετὰ διακόσια ἔτη
τῆς τελευτῆς Νῶε, νεωτερίσας ὁ τοῦ Χὰμ υἱὸς Χαναὰν ἐπέβη
τοῖς ὁρίοις τοῦ Σὴμ καὶ κατῴκησεν ἐκεῖ παραβὰς τὴν ἐντολὴν Νῶε
σὺν τοῖς ἐξ αὐτοῦ γενομένοις ἔθνεσιν ἑπτὰ, Ἀμορραίοις, Χετ-
ταίοις, Φερεζαίοις, Εὐαίοις, Γεργεσαίοις, Ἰεβουσαίοις καὶ Χα-

1. χρυσορόας A. 2. Μηδείας] Μηδίας Scaliger. 6. αὐτοῖς Scaliger. αὐτοὺς G. 9. μηδένα Scaliger. μηδείνα A. μὴ δεῖν G. 11. στάσεως A. τῆς στάσεως G. 13. καὶ τὴν A. τὴν om. G. διεδέξατο A. ἐδέξατο G. 15. ὡς καὶ A. ὥστε G. Γενέσει] IX, 26. 16. ἐν δὲ A. Aberat δέ. 17. νεωτερίσας A. νεωτερίσατο G. 19. ἀμωρραίοις A. Χετταίοις A. Γετταίοις G. 20. εὐαίοις A. Εὐιαίοις G.

Nilum, qui et Gion et Chrysorrhoas appellatur. Iapheth denique tertio filio 425 annum numeranti, quae a Media septentrionem et occidentem ad Gades usque Britannicasque insulas respiciunt, Armeniam et Iberiam, Pontum, Colchos atque ultra positas regiones, insulasque Italiae adiacentes, Gallias, Hispaniam, Celtiberiam et Lusitanos reliquit. Communibus terrae regionibus hoc pacto divisis, scripto voluntatem testatus, ut aiunt, lectum etiam testamentum clausit et sigillo firmavit apudque se detinuit ad 2592 ab Adamo annum, quo leto raptus obdormivit. Iam vero morti proximus, ne quis in fratris fines irrumperet aut iniuria assignatam ipsi partem invaderet, filiis tribus mandavit, alias in dissidia pugnasque ad invicem non facile conciliandas cuncta cessura. Testamentum porro Sem, ceu primogenito ac religione caeteris superiori tradidit, isque patre e vivis sublato totius orbis ducatum excepit atque eximias benedictiones, quas ei precatus fuerat pater, velut haereditario iure, prout in Genesi fertur, adiit. Noe vero in monte Lubar decessit e vivis.

Anno mundi 2791, id est ab obitu Noe ducentis, Chanaan filius Cham novas res molitus, fines Sem invasit, et violato Noe praecepto, adiunctis septem ex se ortis gentibus, Amorrhaeis, Gettaeis, Pherezaeis, Euaeis,

ναναίοις, οὓς διὰ Μωϋσέως καὶ Ἰησοῦ ἐξωλόθρευσεν ὁ θεὸς,
καὶ κατά τινας καιροὺς διὰ τῶν κριτῶν ἀπέδωκε τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ
P. 46 τὴν πατρῴαν γῆν, ὡς ἐκ τοῦ Σὴμ καταγομένοις διὰ γενεῶν λη',
ἐτῶν ,αχπ̄ϛ'. ὃ καὶ ἔφθασεν εἰς τὸ ,δοη' ἔτος, ἤτοι τῷ κγ' τῆς
βασιλείας Σαλομῶνος, καθ' ὃν ἐνεκαίνισε τὸν ὑπ' αὐτοῦ κτι-5
σθέντα πολυτελῆ ναὸν, θύσας τῷ πατρῴῳ θεῷ λαμπρῶς· περὶ
ὧν ἐν τοῖς ἰδίοις τόποις ἑκάστης τῶν αὐτῶν λη' γενεῶν κατὰ τὸ
ἐγχωροῦν στοιχειώδει ἐπιτομῇ σὺν θεῷ λεχθήσεται. νῦν δὲ ἐπ-
ανέλθωμεν πάλιν ἐπὶ τὴν πυργοποιίαν καὶ τὴν σύγχυσιν τῶν οβ'
ἐθνῶν καὶ γλωσσῶν, αἳ συνεχύθησαν, καὶ εἴπωμεν ἃ τοῖς πολ-10
λοῖς τῶν ἱστορικῶν προείρηται, ποῖα καὶ πόσα ἔθνη ἑκάστῳ τῶν
τριῶν υἱῶν τοῦ Νῶε ἔλαχεν ἐκ τῶν διασπαρέντων ἑβδομήκοντα δύο
B ἐθνῶν. χρὴ δὲ ἀναμνησθῆναι τῶν προλεχθέντων ἀνωτέρω, ὅτι ἀρ-
ξάμενοι τῷ καθολικῷ βψλζ' ἔτει οἰκοδομεῖν τὸν πύργον, ὅπερ
ἦν τῆς ζωῆς τοῦ Σὴμ φϟδ', τοῦ δὲ υἱοῦ αὐτοῦ Ἀρφαξὰδ υϟγ',15
καὶ τοῦ υἱοῦ τούτου Καϊνὰν τνη', καὶ τοῦ Σαλᾶ σλ' καὶ τοῦ
Ἔβερ ϟθ', ἔμειναν οἰκοδομοῦντες ἐπὶ ἔτη τεσσαράκοντα ἕως
τοῦ κοσμικοῦ βψος'. ἐν τούτῳ γὰρ τῷ ἔτει διεσπάρησαν ὑπὸ
τοῦ θεοῦ εἰς πᾶσαν τὴν οἰκουμένην οὕτως·

2. Ἰσραὴλ A. τοῦ Ἰσραὴλ G. 5. Σαλομῶνος] σαλομῶν A.
7. τοῖς add. A. 9. ἐπὶ τὴν A. εἰς τὴν G. καὶ τὴν A. καὶ εἰς τὴν G. 17. ρλη' ἔτος τοῦ Ἔβερ, τοῦ δὲ Φαλὲκ ἔτος δ' m.

Gergezaeis, Iebuzaeis et Chananaeis, in eis habitavit: hos deus per Mosem et Iesum delevit ac suo deinde tempore iudicum opera paternam haereditatem filiis Israël, ceu ex Sem per gradus triginta octo deductis, per annos nimirum 1687, in mundi annum 4478 incidentes, regni Salomonis intellige tertium et vicesimum, quo felicissimus ille rex augustum templum a se conditum copiosis paterno deo victimis immolatis, dedicavit; de singulis quibusque 38 gradibus digesto breviario, pro viribus, deo duce, propriis in locis tractabitur. Caeterum ad turris opificium et ad 72 gentium linguarumque ad invicem permixtarum iterum sermone revocato, quae quotaeve gentes singulis trium Noe filiorum ex 72 dispersis obtigerunt, quae plerisque Historicorum sunt memoratae, referamus. Neque vero, quod praemissum superius, oblivioni tradendum, videlicet recepto communiter 2736 mundi anno, qui fuit vitae Sem 594, Arphaxad autem eius filii 493, et huius filii Cainan 358, Sala 228 et Heber 98, turrim erigere aggressos, in opere promovendo annis quadraginta perseverasse ad annum mundi 2776, hoc enim anno per orbem universum a deo dispersi sunt hoc pacto.

Τῶν οβ' ἐθνῶν τῶν ἐκ τῶν διασπαρέντων ἀρχηγῶν μετονομασθέντων τὰ ὀνόματα.

Ἐκ τοῦ Σὴμ τοῦ πρωτοτόκου υἱοῦ Νῶε ἔθνη κε' οὕτως C

α' Ἀρφαξὰδ, ἀφ' οὗ Χαλδαῖοι.
5 β' Ἀλὰμ, ἀφ' οὗ Ἐλουμαῖοι.
γ' Ἀσοὺρ, ἀφ' οὗ Ἀσύριοι.
δ' Λοὺδ, ἀφ' οὗ Λυδοί.
ε' Ἀρὰμ, ἀφ' οὗ Σύροι.

Υἱοὶ Ἀράμ.

10 ϛ' Ὤς, ἀφ' οὗ Τράχωνες. V. 37
ζ' Οὖλ, ἀφ' οὗ Μαγαρδοί.
η' Γαθὲρ, ἀφ' οὗ Ἀρμένιοι. D
θ' Μοσὸχ, ἀφ' οὗ Μεσήνιοι.

Υἱοὶ Ἀρφαξάδ.

15 ι' Καϊνᾶν, ἀφ' οὗ Γασφηνοί.
ια' Σασᾶν, ἀφ' οὗ Κοσαῖοι.
ιβ' Ἑβραὶρ, ἀφ' οὗ Ἑβραῖοι.
ιγ' Φαλὲκ, ἀφ' οὗ Βάκτροι.
ιδ' Ἐλμωδὰμ, ἀφ' οὗ Ἰνδοί.

5. Ελὰμ, ἀφ' οὗ Ελυμαῖοι m. 6. Ασσοὺρ, ἀφ' ου Ασσύριοι m.
12. Γατὲρ m. 16. Σαλᾶ m. 17. Ἔβερ Scaliger p. 11.
18. Φαλὲγ m. 19. ἐλμωδὰμ A. Ελμωδὰν G. Ελμωδὰδ m.

Gentium septuaginta duarum, quae a ducibus ab invicem divisis vocatae sunt, nomina.

A Sem Noe primogenito gentes 25 prodierunt hoc ordine.

1. Arphaxad, a quo Chaldaei orti sunt.
2. Elam, a quo Elumaei.
3. Assur, a quo Assyrii.
4. Lud, a quo Lydi.
5. Aram, a quo Syri.

Filii Aram.

6. Os, a quo Trachones.
7. Ul, a quo Magardi.
8. Gather, a quo Armeni.
9. Mosoch, a quo Mesenii.

Filii Arphaxad.

10. Cainan, a quo Gaspheni.
11. Sasan, a quo Cosaei.
12. Hebrair, a quo Hebraei.
13. Phalec, a quo Bactri.
14. Elmodan, a quo Indi.

ιε' Ἰεκτὰν, ἀφ' οὗ Μαδιναῖοι.
ις' Ἀραβὼθ, ἀφ' οὗ Ἄραβες.
ιζ' Ἰδουρὰμ, ἀφ' οὗ Καμήλιοι.
ιη' Δερὰ, ἀφ' οὗ Μῆδοι.
ιθ' Ἰεζὰ, ἀφ' οὗ Ἀριανδνοί.
Γ. 47 κ' Δεκλὰμ, ἀφ' οὗ Κεδρούσιοι. 5
κα' Γεβὴλ, ἀφ' οὗ Σκύθαι.
κβ' Ἀβιμεὴλ, ἀφ' οὗ Ὑρκανοί.
κγ' Σαβὰτ, ἀφ' οὗ Ἄραβες Ἰνδῶν.
κδ' Οὐὴρ, ἀφ' οὗ Οὐαρναῖοι.
κε' Εὐὴν, ἀφ' οὗ Γυμνοσοφισταί. 10

Οὗτοι πάντες ἐκ τοῦ Σὴμ κατάγονται, ὧν ἡ κατοικία ἐστὶ κατὰ μῆκος μὲν ἀπὸ Βάκτρων καὶ Ἰνδικῆς ἕως Ῥινοκουρούρων τῆς ὁριζούσης Συρίαν καὶ Αἴγυπτον καὶ τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν, ἀπὸ στόματος τοῦ κατὰ Ἀρσινόην τῆς Ἰνδικῆς, κατὰ πλά- 15
Βτος δὲ ἀπὸ Περσίδος καὶ Βάκτρων ἕως Ἰνδικῆς. τὰ δὲ ὀνόματα τῶν χωρῶν ταῦτα· Περσὶς καὶ τὰ ἐν αὐτῇ ἔθνη, Βακτριανὴ, Ὑρκανία, Βαβυλωνία, Κοδρυαλία, Ἀσσυρία, Μεσοποταμία, εὐδαίμων Ἀραβία, κοίλη Συρία, Κομμαγηνὴ καὶ ἡ φυσικὴ Περ-

2. Σαρμοῦθ m. 3. Οδοῤῥὰ m. 5. ἀριανδνοὶ A. Αριαδνοὶ G. 6. Δεκλὰ m. 7. γεβὴλ A. Γεμὴλ G. Λίβὴλ m. 8. ἀβιμεὴλ A. Αβυμεὴλ G. Αβιμαὴλ m. 9. Σεβὰ m. 10. Οὐφεὶρ m. 11. Εὐείλὰ m. 13. μῆκος μὲν A. μῆκος κόσμου G. Βάκτρων Scaliger. βατρῶν A. Βακτρῶν G. Conf. p. 45 a. ῥινοκουρούρων A. Ρινοκορούρων G. 15. πλάτος δὲ] Legebatur πλάτος μέν. δὲ πλάτος Scaliger. 16. Βάκτρων Scaliger. Βακτρῶν G. 18. Κορδυλία m. 19. εὐδαίμων ἀραβία add. A. κοίλη συρία A. Κοιλησυρία G. Κομαγγνὴ m. Κομαγινὴ G. κομμαγιὴ A.

15. Iectan, a quo Madinaei.
16. Araboth, a quo Arabes.
17. Iduram, a quo Camelii.
18. Dera, a quo Medi.
19. Iesia, a quo Ariadni.
20. Declam, a quo Cedrusii.
21. Gemel, a quo Scythae.
22. Abymeel, a quo Hyrcani.
23. Sabat, a quo Arabes Indici.
24. Uer, a quo Uarnaei.
25. Even, a quo Gymnosophistae.

Istis omnibus a Sem ortis habitatio in longum porrigitur a Bactris et India, ab Arsinoes Indiae faucibus usque Rinocorura Syriam et Aegyptum et mare rubrum disterminantia; in latum vero a Perside et Bactris ad Indiam.

Regionum autem nomina sunt ista: Persis et quas includit gentes, Bactriana, Hyrcania, Babylonia, Codryalia, Assyria, Mesopotamia, Coelesyria, Comagene et Persis proprie dicta.

σίς. τὰ δὲ ἐξ αὐτῶν γενόμενα ἔθνη ταῦτα· Ἑβραῖοι, Ἰουδαῖοι, Πέρσαι, Μῆδοι, Μαγαρδοὶ, Πάρθοι, Γερμανοὶ, Ἐλυμαῖοι, Κοσαῖοι, Ἄραβες ἀρχαῖοι, Κεδρούσιοι, Σκύθαι, Γυμνοσοφισταί. οἱ δὲ ἐπιστάμενοι αὐτῶν γράμματα Ἰουδαῖοι, Πέρσαι, 5 Μῆδοι, Χαλδαῖοι, Ἰνδοὶ, Ἀσσύριοι. ταῦτα τὰ κε' ἔθνη τοῦ Σὴμ σὺν ταῖς χώραις καὶ ὁρίοις αὐτῶν.

Ἐκ τοῦ Χὰμ τοῦ δευτέρου υἱοῦ Νῶε ἔθνη λβ' οὕτως. C

Υἱοὶ Χὰμ δευτέρου υἱοῦ Νῶε.

α' Χοὺς, ἐξ οὗ Αἰθίοπες.
10 β' Μεστραὶμ, ἐξ οὗ Αἰγύπτιοι.
γ' Φοὺδ, ἐξ οὗ Τρωγλοδύται.
δ' Χαναὰμ, ἐξ οὗ Χαναναῖοι.

Οὗτοι ἔφυγον ἀπὸ προσώπου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ καὶ κατῴκησαν Τρίπολιν τῆς Ἀφρικῆς, ὡς οὖσαν ἐν τῷ κλήρῳ τοῦ Χάμ.

15 Υἱοὶ Χοὺς τοῦ Αἰθίοπος τοῦ πρώτου υἱοῦ Χάμ. D

ε' Σαβὰτ, ἐξ οὗ Σαβάτ.
ς' Εὐιλὰτ, ἐξ οὗ Γαγγινοί.
ζ' Σεβατὰ, ἐξ οὗ Σαβῖνοι.
η' Ῥεγμὰ, ἐξ οὗ Ἰχθυοφάγοι.
20 θ' Σεβακαθὰ, ἐξ οὗ . . . . .

8. Υἱοὶ m. Υἱοῦ G. 10. Μεσραὶν m. 12. Χαναὰν Scaliger. 16. Σαβὰ m. 17. Εὐιλὰ m. 18. Σαβαθὰ m. 20. σεβακαθὰ A. Σεβατακὰ G. Σαβαθακὰ, ἐξ οὗ Σαβακτηνοὶ m.

Gentes ex eis propagatae sunt: Hebraei, Iudaei, Persae, Medi, Magardi, Parthi, Germani, Elymaei, Cosaei, veteres Arabes, Cedrusaei, Scythae, Gymnosophistae. Qui litteras inter eos callent Iudaei, Persae, Medi, Chaldaei, Indi, Assyrii. Hae viginti quinque ex Sem nationes deductae cum regionibus ac terminis earum.

E Cham filio Noe secundo nationes triginta duae hoc pacto.

Filii Cham, Noe filii secundi.

1. Chus, e quo Aethiopes.
2. Mestrem, e quo Aegyptii.
3. Phud, e quo Troglodytae.
4. Chanaan, e quo Chananaei.

Isti a conspectu filiorum Israël fugerunt et Tripolin Africanam velut sortis Cham partem incoluerunt.

Filii Chus Aethiopis, primi Cham filii.

5. Sabat, e quo Sabataei.
6. Evilat, e quo Gangis accolae.
7. Sebata, e quo Sabini.
8. Regma, e quo Ichthyophagi.
9. Sebataca, e quo . . . . . .

Υἱοὶ Ῥεγμά.

ι' Σαβὰ, ἐξ οὗ Μαρμαρῖται.
ια' Ἰουδαδὰν, ἐξ οὗ Φοίνικες.
ιβ' Νεβρὼδ, ἐξ οὗ γίγαντες.
V. 38 ιγ' Λουδιειδ, ἐξ οὗ.....
ιδ' Νεμεστιεὶμ, ἐξ ὧν.....
P. 48 ιε' Λαβιεὶμ, ἐξ ὧν.....
ιϛ' Νεφθαβιεὶμ, ἐξ ὧν.....
ιζ' Πατροσονιεὶμ, ἐξ ὧν.....
ιη' Χασλονιεὶμ, ἐξ ὧν.....
ιθ' Φυλιστιεὶμ, ἐξ ὧν.....
κ' Καφθονιεὶμ, ἐξ ὧν.....

Υἱοὶ Χαναὰν, ὧν πρωτότοκος Σιδών.

κα' Σιδὼν, ἐξ οὗ Σιδώνιοι.
κβ' Χατταῖος, ἐξ οὗ....
κγ' Ἰεβουσαῖος, ἐξ οὗ Ἰεβουσαῖοι.
κδ' Ἀμορραῖος, ἐξ οὗ Ἀμορραῖοι.
B κε' Γεργεσαῖος, ἐξ οὗ Γεργεσαῖοι.
κϛ' Εὐαῖος, ἐξ οὗ Εὐαῖοι.

3. *Δαδὰν* m. 4. *νεβρὼδ* A. *Νεμβρὼδ* G. 5. *Λουδιειμ* m. 6. *νεμεστιειμ* A. *Νεμετιειμ* G. *Ενεμετιειμ* m. 7. *ἐξ ὧν Λίβυες* m. 10. *Χασμονιειμ* m. 11. *Φιλιστιειμ* Scaliger. 13. *Σιδὼν*] *σιδὼν* A. 15. *χατταῖος* A. *Χατλαῖος* G. *Χετταῖος, ἐξ οὗ Χετταῖοι* m.

Filii Regma.

10. Saba, e quo Marmaritae.
11. Iudadan, e quo Phoenices.
12. Nembrod, e quo Gigantes.
13. Ludiid, e quo.....
14. Nemetiim, e quibus.....
15. Labiim, e quibus.....
16. Nephtabiim, e quibus.....
17. Patrosoniim, e quibus.....
18. Chasloniim, e quibus.....
19. Philistiim, e quibus.....
20. Caphthoniim, e quibus.....

Filii Chanaan, quorum primogenitus Sidon.

21. Sidon, e quo Sidonii.
22. Chettaeus, e quo Chettaei.
23. Iebusaeus, e quo Iebusaei.
24. Amorrhaeus, e quo Amorrhaei.
25. Gergesaeus, e quo Gergesaei.
26. Euaeus, e quo Euaei.

κζ' Ἀρουκαῖος, ἐξ οὗ *
κη' Ἀσενναῖος, ἐξ οὗ *
κθ' Ἀράδιος, ἐξ οὗ Ἀράδιοι.
λ' Σαμαραῖος, ἐξ οὗ Ὀρθοσιασταί.
5 λα' Ἀμαθεῖς, ἐξ οὗ Ἀμαθούσιοι.
οἱ πάντες σὺν τῷ Χὰμ λβ'.

Τούτων δὲ ἡ κατοικία ἀπὸ Ῥινοκουρούρων ἕως Γαδείρων τὰ πρὸς νότον· τὰ δὲ ἐξ αὐτῶν γεννηθέντα ἔθνη Αἰθίοπες, Τρωγλοδύται, Ἀγγαῖοι, Γαγγινοὶ, Σαβῖνοι, Ἰχθυοφάγοι, Ἐλαϊνοὶ, C
10 Αἰγύπτιοι, Φοίνικες, Λίβυες, Μαρμαρῖται, Κᾶρες, Ψυλλῖται, Μυσοὶ, Μοσύλλιοι, Φρύγες, Μάκωνες, Βιθυνοὶ, Νομάδες, Λύκιοι, Μαριανδυνοὶ, Πάμφυλοι, Μοσσυνοὶ, Πισσυνοὶ, Αἰγαλαῖοι, Κίλικες, Μαυρούσιοι, Κρῆται, Μαγάρται, Νούμιδες, [Μάκωνες] καὶ Νασαμῶνες.

15 Οὗτοι διακρατοῦσιν ἀπὸ Αἰγύπτου ἕως τοῦ δυτικοῦ πρὸς λίβα καὶ νότον Ὠκεανοῦ. οἱ δὲ ἐπιστάμενοι αὐτῶν γράμματα Φοίνικες, Αἰγύπτιοι, Πάμφυλοι, Φρύγες. αἱ δὲ χῶραι αὐτῶν Αἴγυπτος, Αἰθιοπία ἡ βλέπουσα κατὰ Ἰνδοὺς πρὸς εὐρόνοτον, ἄλλη Αἰθιοπία πρὸς νότον, ὅθεν ἐκπορεύεται ὁ Νεῖλος ποτα- D
20 μὸς, ἐρυθρὰ ἡ βλέπουσα κατὰ ἀνατολὰς, Θηβαΐς, Λιβύη ἡ

1. *ἐξ οὗ Αρουκαῖοι* m. 2. *ἐξ οὗ Σειναῖοι* m. 3. *Ἀράδιοι* Scaliger p. 12. *Αραδὶς* G. 4. *σαμαραῖος* A. *Σαμοραῖος* G. *Ὀρθοσῖται* Scaliger. 5. *Αμαθὶ* m. 7. *ῥινοκουρούρων* A. *Ρινοκορούρων* G. 9. *γαγγινοὶ* A. *Γογγινοὶ* G. *Γαγγηνοὶ* m. *Σαβῖνοι*] *Σαβαῖοι* m. 12. *Μαριανδυνοὶ*] Vulgo *Μαριανδινοί*. *Πάμφυλοι* Scaliger. *Πάμφυλλοι* G. *πισσυνοὶ* A. *Ποσσυνοὶ* G. *Πισίδαι* m. *αἰγαλαῖοι* A. *Αὐγαλαῖοι* G et Scaliger. *Αἰολεῖς* m.
14. *Μάκωνες* delet m.

27. Arucaeus, e quo *
28. Asennaeus, e quo *
29. Aradius, e quo Aradis.
30. Samoraeus, e quo Orthosiastae.
31. Amathis, e quo Amathusii.

Isti omnes patri Chamo adiuncti duo et triginta numerantur.

Eorum habitatio pars est mundi meridionalis a Rhinocoruris ad Gades; gentes autem ex eisdem ortae sunt Aethiopes, Troglodytae, Angaei, ad Gangem incolae, Sabaei, Ichthyophagi, Elaeni, Aegyptii, Phoenices, Lybes, Marmaritae, Carii, Psyllitae, Mysi, Mosyllii, Phryges, Macones, Bithyni, Nomades, Lycii, Mariandini, Pamphylii, Mossyni, Pisidae, Augalaei, Cilices, Maurusii, Cretes, Magartae, Numides, Macones et Nassamones.

Occupant isti terras inter Aegyptum et occidentalem oceanum versus Africum et meridiem medias. Litteris eruditiores sunt Phoenices, Aegyptii, Pamphylii, Phryges. Regiones eorum Aegyptus, Aethiopia, quae respicit Indos ad Euronotum sitos, alia Aethiopia versus meridiem, unde Nilus flumen oritur, mare rubrum ad orientem, Thebais, Libya ad Cy-

παρεκτείνουσα μέχρι Κορκυρίνης, Μαρμαρὶς, καὶ τὰ περὶ αὐτὴν πάντα, Σύρτις ἔχουσα ἔθνη τρία, Νασαμῶνας, Μάκωνας, Ταυταμαίους. Λιβύη ἀπὸ Λέπτιος παρεκτείνουσα μέχρι μικρᾶς Σύρτεως, Νομιδία, Μασσουρὶς, Μαυρετανία, ἡ καὶ Ἀφρικὴ, παρεκτείνουσα μέχρι Ἡρακλεωτικῶν στηλῶν κατέναντι Γαδείρων. ἔχει δὲ ἐν τοῖς κατὰ βορρᾶν τὰ πρὸς θάλασσαν Κιλικίαν, Παμφυλίαν, Πισιδίαν, Μυσίαν, Λυκαονίαν, Φρυγίαν, Καββαλλίαν, Λυδίαν, Καρίαν, Τρωάδα, Αἰολίαν, Βιθυνίαν, τὴν Λυκίαν, Ρ. 49 ἀρχαίαν Φρυγίαν. ἔχει δὲ νήσους ἐπισήμους τρεῖς Σαρδὼ, Κρήτην, Κύπρον, ἐπικοίνους δὲ Κόρσουλαν, Λιμπαδοῦσαν, Γαῦδον, Μελίτην, Κουρσοῦναν, Μίνην, Γαλάτην, Γορσύναν, Κρήτην, Γαυλορίθην, Θήραν, Κάρπαθον, Ἀστυπάλαιαν, Χίον, Λέσβον, Τένεδον, Ἴμβρον, Θάσον, Σάμον, Κνίδον, Κῶν, Νίσυρον· ποταμὸν δὲ Γεὼν, τὸν καὶ Νεῖλον, ὃς καὶ κυκλοῖ Αἴγυπτον καὶ Αἰθιοπίαν καὶ διορίζει μεταξὺ τοῦ Χὰμ καὶ Ἰάφεθ. τὸ στόμα τῆς ἑσπερίας θαλάσσης τὰ ἐπίκοινα τοῦ Χὰμ καὶ τοῦ Ἰάφεθ.

1. κορκυρίνης A. Κυρίνης G. Κυρήνης m. 2. Μάκωνας] μάκας A. Μάκωνος καὶ m. ταυταμαίους A. Ταυταμάτους G. 3. Λέπτιος Scaliger. λεπταῖος A. Λέπτως G. 4. Νουμιδία m. νουμηδία A. Νυμιδία G. μασσουρὶς A. Μασσουρία G. 5. μέχρι add. A. 7. Πισιδίαν Scaliger. Πισσιδίαν G. Μυσίαν m. μυδίαν A. Μηδίαν G. om. Scaliger. καββαλλίαν A. Καββαλίαν G. 8. Αἰολίαν Scaliger. Εωλίαν G. Αἰωλίαν m. 9. ἀρχαίαν] ἀρχαν (sic) A. 9. δὲ νήσους A. δὲ καὶ νήσους G. 10. ἐπικοίνους] ἐπ' ἐκείναις m. ἐπικοινοῖ Scaliger. Λιμπαδοῦσαν] Λαμπαδοῦσαν Scaliger. 11. Κουρσοῦναν] Κωρώνην m. γορσύναν A. Κορσύναν G. 13. τέννεδον A. Θάσον Scaliger. Vulgo Θᾶσσον. Κνίδον] κνίδων A. Κῶν Scaliger. κῶων A. Κῶον G. 14. Νίσυρον] Vulgo Νήσουρον. Correxit Scaliger. 15. διορίζει A. διορίζεται G.

renem usque porrecta, Marmaris et adiacentes regiones, Syrtis gentes tres complexa, Nasamonas, Maconas et Tautomaeos; Libya a Lepti ad minorem usque Sirtim protensa, Numidia, Massuria, Mauritania, quae et Africa ad Herculeas usque columnas e Gadium regione extensa. Nacti sunt etiam circa borealem mundi partem regiones ad mare positas Ciliciam, Pamphyliam, Pisidiam, Moesiam, Lycaoniam, Phrygiam, Cabbaliam, Lyciam, Lydiam, Cariam, Troadem, Aeoliam, Bithyniam et veterem Phrygiam. Obtinuerunt quoque nobiliores insulas tres Sardum, Creten et Cyprum, quibus adiunctae fuerunt Cursula, Limpadusa, Gaudus, Melite, Corona, Minae, Galate, Corcyra, Crete, Gauloride, Thera, Carpathus, Astypalaea, Chius, Lesbos, Tenedus, Imbrus, Thassus, Samos, Cnidus, Cos et Nesurus; fluvius illis addictus est Geon, qui et Nilus, Aegyptum ambiens et Aethiopiam atque Cham et Iapheth possessiones dividens. Maris autem occidentalis fauces communes sunt Cham et Iapheth limites.

Ἐκ τοῦ Ἰάφεθ τοῦ τρίτου υἱοῦ Νῶε ἔθνη δεκαπέντε οὕτως. V. 39
Τίοὶ Ἰάφεθ τοῦ τρίτου υἱοῦ Νῶε ἔθνη δεκαπέντε οὕτως. B

α' Γάμερ, ἐξ οὗ Καππάδοκες.
β' Μαγὼγ, ἐξ οὗ Κέλτοι, οἱ καὶ Γαλάται.
γ' Μαδαΐ, ἐξ οὗ Μῆδοι.
δ' Ἰουὰμ, ἐξ οὗ Ἕλληνες, οἱ καὶ Ἴωνες.
ε' Θωβὲλ, ἐξ οὗ Θετταλοί.
ς' Μοσὸχ, ἐξ οὗ Ἰλλυριοί.
ζ' Θηρὰς, ἐξ οὗ Θρᾷκες.
η' Χετταειμ, ἐξ οὗ Μακεδόνες. C

Οἱ υἱοὶ Γάμερ τοῦ υἱοῦ Ἰάφεθ.

θ' Ἀσχανὰζ, ἐξ οὗ Ῥηγῖνες.
ι' Ῥιχὰθ, ἐξ οὗ Σαυρομάται.
ια' Θοργαμὰ, ἐξ οὗ Ἀρμένιοι.

Οἱ υἱοὶ Ἰωυάν.

ιβ' Ἐλισσὰ, ἐξ οὗ Σικελοί.
ιγ' Θαρσεῖς, ἐξ οὗ Ἴβηρες.

1. τοῦ Νῶε G. τοῦ om. A. 3. γαμὲρ A. Γόμερ G. 5. Μαδοὶ m. 6. Ἰωνάν m. 9. θηρὰς A. Θηρᾶς G. Θείρας m. 10. χετταειμ A. Χετταλειμ G. 12. ἀσχανᾶζ A. Ασχανᾶς G. 13. Ριφὰθ m. 15. Ἰωνὰμ m. 16. Σικελοὶ m. Σικελλοὶ G. 17. ἴβηρες A. Ἰβῆρες G.

E Iapheth tertio Noe filio gentes quindecim prodierunt hoc ordine.

Iapheth filii Noe tertii progenies gentes sunt istae quindecim.

1. Gomer, e quo Cappadoces.
2. Magog, e quo Celtae, qui et Galatae.
3. Madai, e quo Medi.
4. Iovam, e quo Graeci, qui et Iones.
5. Thobel, e quo Thessali.
6. Mosoch, e quo Illyrii.
7. Theras, e quo Thraces.
8. Chettalim, e quo Macedones.

Filii Gamer filii Iapheth.

9. Aschanas, e quo Rhegines.
10. Rhichath, e quo Sauromatae.
11. Thorgama, e quo Armenii.

Filii Iovam.

12. Elissa, e quo Siculi.
13. Tharsis, e quo Iberes.